

Πρόγραμμα SFC2021 που υποστηρίζεται από το ΕΤΠΑ (Στόχος «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη»), το ΕΚΤ+, το Ταμείο Συνοχής και το ΕΤΘΑ — άρθρο 21 παράγραφος 3

CCI	2021EL16FFPR013
Τίτλος στα αγγλικά	Peloponnisos
Τίτλος στην εθνική γλώσσα ή γλώσσες	EL - Πελοπόννησος
Έκδοση	1.2
Πρώτο έτος	2021
Τελευταίο έτος	2027
Επιλέξιμο από	1 Ιαν 2020
Επιλέξιμο έως	31 Δεκ 2029
Αριθμός απόφασης της Επιτροπής	C(2022)6513
Ημερομηνία απόφασης της Επιτροπής	5 Σεπ 2022
Περιφέρειες NUTS που καλύπτονται από το πρόγραμμα	EL651 - Αργολίδα, Αρκαδία EL652 - Κορινθία EL653 - Λακωνία, Μεσσηνία EL65 - Πελοπόννησος
Οικείο/-α ταμείο/-α	ΕΤΠΑ ΕΚΤ+
Πρόγραμμα	<input type="checkbox"/> στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» μόνο για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες

Πίνακας περιεχομένων

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής.....	16
Πίνακας 1.....	25
2. Προτεραιότητες	51
2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας.....	51
2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Μια πιο ανταγωνιστική και έξυπνη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού, καθώς και της περιφερειακής ψηφιακής διασυνδεσιμότητας	51
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ).....	51
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	51
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	51
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	53
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	53
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	53
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	54
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	54
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	54
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	54
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	55
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	56
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	56
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	56
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	56
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	56
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	57
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές (ΕΤΠΑ).....	58
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	58
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	58
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	60
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	60
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	61
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	61
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	61
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	61
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	62
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	62
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	63
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	63
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	63

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	64
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	64
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	64
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ).....	65
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	65
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	65
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	66
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	66
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	67
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	67
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	67
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	68
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	68
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	68
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	68
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	69
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	69
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	69
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	69
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	69
2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Αειφορική ανάπτυξη και βιώσιμη διαχείριση των πόρων της Περιφέρειας.....	71
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ).....	71
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	71
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	71
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	72
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	72
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	73
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	73
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	73
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	73
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	73
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	74
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	74
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	74
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	74
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	74
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	75

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	75
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)	76
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	76
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	76
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	78
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	78
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	78
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	78
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	79
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	79
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	79
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	80
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	80
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	80
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	81
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	81
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	81
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	81
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ)	83
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	83
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	83
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	85
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	85
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	85
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	86
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	86
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	86
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	86
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	87
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	87
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	87
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	88
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	88
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	88
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	88
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΕΤΠΑ)	89

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	89
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	89
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	90
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	90
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	91
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	91
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	91
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	92
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	92
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	92
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	92
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	92
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	92
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	93
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	93
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	93
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ).....	94
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	94
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	94
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	95
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+.	95
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	96
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	96
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	96
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	97
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	97
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	97
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης.....	97
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	97
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	98
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	98
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+.....	98
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ.....	98
2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας.....	99
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ).....	99
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	99

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	99
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	100
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	100
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	100
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	101
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	101
2.1.1.1.2. Δείκτες	101
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	101
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	101
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	102
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	102
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	102
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	103
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	103
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	103
2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής - Ανάπτυξη και βελτίωση κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας	104
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)	104
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	104
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	104
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	105
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	106
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	106
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	106
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	107
2.1.1.1.2. Δείκτες	107
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	107
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	107
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	108
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	108
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	108
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	108
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	108
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	109
2.1.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.3. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτουσών ομάδων,	

συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες (ΕΤΠΑ).....	110
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	110
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	110
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	111
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	112
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	112
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	112
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	112
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	113
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	113
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	113
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	113
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	113
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	114
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	114
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	114
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	114
2.1.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ).	115
2.1.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	115
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	115
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	117
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	117
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	117
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	117
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	118
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	118
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών.....	118
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	118
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	119
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	119
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	119
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	119
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	119
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	119

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ).....	121
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	121
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	121
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	124
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	124
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	124
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	125
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	125
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	125
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	125
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	126
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	126
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	126
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	126
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	126
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	127
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	127
2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική Ένταξη, Αντιμετώπιση της Φτώχειας και ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής της Περιφέρειας	128
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικώς αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας: (ΕΚΤ+)	128
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	128
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	128
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	129
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	130
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	130
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	130
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	131
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	131
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	131
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	131
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	132
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	132
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	132
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	133

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	133
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	133
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ΕSO4.3. Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, ισότιμων συνθηκών εργασίας και καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων (ΕΚΤ+).....	134
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	134
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	134
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	134
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	135
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	135
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	135
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	135
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	136
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	136
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	136
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	136
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	136
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	136
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	137
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	137
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	137
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ΕSO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)	138
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	138
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	138
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	138
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	139
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	139
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	139
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	139
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	140
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	140
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	140
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	140
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	140
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	141

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	141
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	141
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	141
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (ΕΚΤ+)	142
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	142
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	142
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	143
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	143
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	143
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	144
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	144
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	144
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	144
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	144
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	145
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	145
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	145
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	145
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	145
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	145
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων (ΕΚΤ+)	147
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	147
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	147
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	148
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	148
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	149
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	149
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	149
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	149
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	149
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	150
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	150

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	150
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	151
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	151
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	151
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	151
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+).....	153
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	153
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	153
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	153
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	154
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	154
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	154
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	155
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	155
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	155
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	155
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	155
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	155
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	156
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	156
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	156
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	156
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)	157
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	157
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	157
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	158
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	158
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	159
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	159
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	159
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	159
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	159
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	160
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	160
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	160
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	160
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	161

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	161
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	161
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)	162
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	162
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	162
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	164
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	164
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	165
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	165
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	165
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	165
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	165
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	166
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	167
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	167
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	167
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	168
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	168
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	168
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων και των παιδιών (ΕΚΤ+).....	169
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων.....	169
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	169
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	171
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	171
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ.....	171
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ.....	172
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ.....	172
2.1.1.1.2. Δείκτες.....	172
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	172
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	172

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	173
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	173
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	173
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	173
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	174
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	174
2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών της Περιφέρειας	175
2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)	175
2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	175
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	175
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	177
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	178
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	178
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	178
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	179
2.1.1.1.2. Δείκτες	179
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	179
Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων	180
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	180
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης	180
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης	181
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση	181
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	181
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ	181
2.1.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)	182
2.1.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων	182
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:	182
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:	185
Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+	185
Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ	185
Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ	185
Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ	186
2.1.1.1.1.2. Δείκτες	186
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	186

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων.....	187
2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης ...	187
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	187
Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης.....	188
Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση.....	188
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	188
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	188
2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας.....	190
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 7.	
Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ	190
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων	190
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ.....	190
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:.....	191
2.2.1.2. Δείκτες.....	191
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	191
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	192
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	192
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	192
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	192
2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 8.	
Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+.....	193
2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων.....	193
Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ.....	193
Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:.....	194
2.2.1.2. Δείκτες.....	194
Πίνακας 2: Δείκτες εκροών	194
2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης	195
Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης.....	195
Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+	195
Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ	195
3. Σχέδιο χρηματοδότησης.....	196
3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)	196
Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος).....	196
Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνοπτικά).....	196
Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU	197
Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος).....	197
Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά).....	197
Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση	197
Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος).....	197
Πίνακας 17Β: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά).....	198
Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση	198
3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1).....	198
3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση..	198
Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)	198
Πίνακας 19Β: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)	198

3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)	199
Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος).....	199
Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά).....	199
3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	200
Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος.....	200
3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση.....	201
Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση	201
4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι.....	203
5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές.....	241
Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος.....	241
Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή ...	241
6. Εταιρική σχέση.....	242
7. Επικοινωνία και προβολή.....	247
8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες.....	249
Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες	249
Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών	250
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	250
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	251
Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών	251
1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παρήγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.).....	251
2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.	251
3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.	251
4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες. ...	251
5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.	252
Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες.....	253
Α. Σύνοψη των κύριων στοιχείων	253
Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης.....	254
Προσάρτημα 3: Κατάλογος σχεδιαζόμενων πράξεων στρατηγικής σημασίας με χρονοδιάγραμμα	255
ΕΓΓΡΑΦΑ	256

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημεία i) έως viii) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο α) σημείο x) και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΚΚΔ)

Το Πρόγραμμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027 σχεδιάζεται ως μια ολοκληρωμένη παρέμβαση, λαμβάνοντας υπόψη το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία 2020, το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας («Ελλάδα 2.0»), το ΕΣΠΑ 2021- 2027, την μελέτη για την Περιφερειακή Πολιτική της Ελλάδας που εκπόνησε ο ΟΟΣΑ, τις Εθνικές και Περιφερειακές Στρατηγικές στους τομείς αναφοράς του Προγράμματος, τις ειδικές συστάσεις (CSRs) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τις προτεραιότητες οικονομικής πολιτικής που έχουν προσδιοριστεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου καθώς και τα σχετικά Εθνικά και Ευρωπαϊκά Προγράμματα και Πρωτοβουλίες.

1.1.Οικονομικές, κοινωνικές και εδαφικές διαφορές, και ανισότητες στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (Μελέτη ΟΟΣΑ)

Γεωγραφικά και Δημογραφικά χαρακτηριστικά

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος της χερσονήσου της Πελοποννήσου και συνορεύει με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στα βορειοδυτικά και την Περιφέρεια Αττικής στα βορειοανατολικά. Στη δυτική ακτή περιβάλλεται από το Ιόνιο Πέλαγος, ενώ στην ανατολική ακτή περιβάλλεται από το Μυρτώο Πέλαγος. Η πόλη της Τρίπολης (~30.090 κατοίκους), είναι η πρωτεύουσα της Περιφέρειας, ενώ οι μεγάλες πόλεις της περιφέρειας είναι η Καλαμάτα, Τρίπολη, Κόρινθος, Σπάρτη και Ναύπλιο. Η περιφέρεια χωρίζεται σε 26 δήμους, καλύπτοντας αστικές και αγροτικές περιοχές. Η Πελοπόννησος είναι η έβδομη πιο πυκνοκατοικημένη περιοχή της Ελλάδας με 576.749 κατοίκους το 2018 και η δέκατη πιο αστικοποιημένη. Η Καλαμάτα είναι η μεγαλύτερη πόλη και αποτελεί μια μικρή λειτουργική αστική περιοχή (ΟΟΣΑ 2019β).

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει το οξύ πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού καθώς το 40% του πληθυσμού αναμένεται να είναι άνω των 65 ετών έως 2050 (ΟΟΣΑ 2017). Η γήρανση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι ένα σημαντικό ζήτημα, καθώς το μερίδιο του πληθυσμού άνω των 70 ετών κατέχει τη δεύτερη θέση στη χώρα πολύ πάνω από τα εθνικά και τα ευρωπαϊκά επίπεδα, αν και παρουσίασε χαμηλότερη αύξηση (2%) σε σχέση με τις άλλες περιφέρειες. Αυτό επιβεβαιώνεται επίσης από την αναλογία εξάρτησης ηλικιωμένων που, το 2019, ήταν στο επίπεδο του 40,2%, πάνω από τον εθνικό μέσο όρο. Το μερίδιο του πληθυσμού (25-64 έτη) με τριτοβάθμια εκπαίδευση είναι 23%, που είναι χαμηλότερο από τον εθνικό και ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το μερίδιο του πληθυσμού που κατοικεί σε πόλεις είναι χαμηλό (51,2%) και αρκετά κάτω από τον εθνικό μέσο όρο.

Διαρθρωτικά χαρακτηριστικά και τομεακές εξειδικεύσεις

Η παραγωγική δομή της Πελοποννήσου περιλαμβάνει έναν ισχυρό πρωτογενή τομέα που εμφανίζει το υψηλότερο ποσοστό ΑΕΠ στη χώρα (2,2 φορές περισσότερο από τον εθνικό μέσο όρο και 5,8 φορές περισσότερο από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο). Ωστόσο, η σχετική παραγωγικότητα του πρωτογενούς τομέα της περιοχής είναι αρκετά χαμηλότερη σε σύγκριση με εκείνη της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, και έχει τις ασθενέστερες επιδόσεις σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο, αλλά είναι κοντά στον μέσο όρο της ΕΕ (86% και 101% αντίστοιχα). Ο πρωτογενής τομέας βασίζεται στην ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, παράγοντας κυρίως ελαιόλαδο, εσπεριδοειδή, λαχανικά, ελιές, καθώς και του κτηνοτροφικού τομέα που παράγει αυγά και γάλα.

Η περιφέρεια χαρακτηρίζεται με έναν σημαντικό δευτερογενή τομέα που εμφανίζει υψηλό μερίδιο στο ΑΕΠ που κατέχει την τρίτη θέση στη χώρα και έχει την υψηλότερη σχετική παραγωγικότητα. Ωστόσο, η δυναμική παρουσία της βιομηχανίας οφείλεται στη βιομηχανική δραστηριότητα (κυρίως διυλιστήρια αργού πετρελαίου) της περιοχής της Κορίνθου και σε μικρή απόσταση από την Αθήνα, η οποία λειτουργεί ως «δορυφορική» δραστηριότητα της πρωτεύουσας της Αττικής. Σημαντικός είναι και ο ρόλος της μονάδας παραγωγής ενέργειας με βάση τον άνθρακα στη Μεγαλόπολη.

Όσον αφορά τον τριτοβάθμιο τομέα, αυτός είναι ο μεγαλύτερος τομέας της περιοχής, αλλά το μερίδιό του στο ΑΕγχΠ είναι ένα από τα χαμηλότερα. Η σχετική παραγωγικότητά της είναι ελαφρώς υψηλότερη από τον εθνικό μέσο όρο και κατέχει την έκτη θέση στη χώρα. Ο δείκτης Ποσό Τοποθεσίας (LQ) ο οποίος μετρά την εξειδίκευση στην παραγωγή, δείχνει ότι η Πελοπόννησος έχει αναπτύξει μια ισχυρή

εξειδίκευση (με $LQ > 1,25$) στη μεταποίηση και τη γεωργία με χαμηλότερη αλλά ακόμα ανιχνεύσιμη εξειδίκευση σε άλλες υπηρεσίες, κατασκευές και εξόρυξη, και ιδίως σε ΤΠΕ ($LQ=0,86,7$ η θέση στη χώρα). Ο δείκτης Αποκαλυφθέν Συγκριτικό Πλεονέκτημα (RCA) είναι ένα μέτρο της τομειακής εξειδίκευσης που σχετίζεται με τις εξαγωγές. Σύμφωνα με αυτό, η παραγωγική δομή της περιοχής οδηγεί σε μια δομή εξαγωγών με ισχυρές ή σημαντικές εξειδικεύσεις ($RCA > 1,25$) μόνο σε τομείς έντασης πόρων.

Απασχόληση, Κοινωνική συνοχή και Εκπαίδευση

Η Πελοπόννησος αντιμετωπίζει υψηλό ποσοστό ανεργίας (14,8%) που είναι αρκετά χαμηλότερο από τον εθνικό μέσο όρο, αλλά υπερδιπλασιάζεται σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ. Η ανεργία κατά μέσο όρο αυξήθηκε κατά 7,3% κατά την τελευταία δεκαετία, ενώ ο δείκτης απασχόλησης μειώθηκε κατά 1,3%.

Σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση και τους δείκτες του πίνακα αποτελεσμάτων κοινωνικής δικτύωσης που δημοσίευσε η Eurostat (2019β), η Πελοπόννησος αντιμετωπίζει σοβαρά κοινωνικά προβλήματα που σχετίζονται με την κατάσταση του ανθρώπινου δυναμικού της. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το 2021 το ποσοστό του πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια / κοινωνικό αποκλεισμό είναι 20,4% όταν στο σύνολο της χώρας το ποσοστό κινδύνου φτώχειας είναι 17,7%. Μια ακόμη λιγότερο ευνοϊκή εικόνα εμφανίζεται σε σχέση με άλλους κοινωνικούς δείκτες, καθώς το 73% των ανέργων είναι μακροχρόνια άνεργοι και το 18% των νέων στην ηλικιακή ομάδα 15-24 αποκλείονται από την εκπαίδευση ή την αγορά εργασίας. Αυτά τα στοιχεία δείχνουν ένα πιο σοβαρό πρόβλημα σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο. Παρά τις χαμηλές επιδόσεις στους δείκτες κοινωνικής συνοχής η Πελοπόννησος δεν εμφανίζει προβλήματα αστεγίας και δεν καταγράφεται πληθυσμός με έλλειψη στέγης.

1.2. Ανεπάρκειες της αγοράς (Μελέτη ΟΟΣΑ)

Περιφερειακές επιδόσεις και τρέχουσες τάσεις

Η Πελοπόννησος παράγει το 4,5% του Εθνικού ΑΕΠ και είναι η έβδομη μεγαλύτερη περιφερειακή οικονομία στην Ελλάδα. Το επίπεδο ανάπτυξης του, σε όρους κατά κεφαλήν ΑΕΠ, είναι σχετικά χαμηλό σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο (83%) και πολύ χαμηλό σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ΕΕ (55%). Τόσο το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ όσο και το κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ μειώθηκαν κατά την τελευταία δεκαετία κατά 2,7% και 2,6% αντίστοιχα, παρουσιάζοντας μία από τις μικρότερες μειώσεις στα επίπεδα πρόνοιας. Το επίπεδο παραγωγικότητας στην Πελοπόννησο είναι χαμηλότερο σε σύγκριση με το εθνικό (84%) και σημαντικά χαμηλότερο σε σύγκριση με το ποσοστό της ΕΕ (55%), κατέχοντας την έκτη θέση μεταξύ των ελληνικών περιφερειών. Μειώθηκε κατά την περίοδο μετά το 2008 κατά 1,3%, που είναι μια μέτρια πτώση σε σύγκριση με τις άλλες περιφέρειες της χώρας.

Η Πελοπόννησος εμφανίζεται ως μια οικονομία προσανατολισμένη στις εξαγωγές, καθώς οι περιφερειακές εξαγωγές εμπορευμάτων ισούνται με το 42,8% του ΑΕΠ, κατέχοντας την πρώτη θέση μεταξύ των άλλων περιφερειών της χώρας και επίσης αυξήθηκαν κατά 8,8% ετησίως, παρουσιάζοντας την πέμπτη καλύτερη απόδοση στη χώρα. Από την άλλη πλευρά, η περιοχή έχει χαμηλή απόδοση στον Ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την περιφερειακή καινοτομία που ισούται με το 47% του μέσου όρου της ΕΕ, κατατάσσοντας τη 12η μεταξύ των ελληνικών περιφερειών. Η απόδοσή της μειώθηκε κατά την τελευταία δεκαετία κατά 0,1%, που είναι σχεδόν το πιο αδύναμο ρεκόρ μεταξύ των ελληνικών περιφερειών.

Η επίδοση της Πελοποννήσου ποικίλλει σε έναν αριθμό δεικτών ευημερίας που εκτιμάται από τον ΟΟΣΑ (2019γ). Σε σύγκριση με 402 περιφέρειες του ΟΟΣΑ, η Πελοπόννησος ανήκει στον μέσο όρο του 60% στους τομείς της ασφάλειας, της εκπαίδευσης, της υγείας, της πολιτικής συμμετοχής, του περιβάλλοντος, του εισοδήματος, της πρόσβασης σε υπηρεσίες και της στέγασης. Σε σύγκριση με τις άλλες περιφέρειες του ΟΟΣΑ, η Πελοπόννησος έχει σχετικά υψηλό σκορ στην υγεία και πολύ χαμηλές βαθμολογίες όσον αφορά την εκπαίδευση, την αστική συμμετοχή, την κοινότητα, το εισόδημα, την πρόσβαση σε υπηρεσίες και θέσεις εργασίας.

Γαλάζια οικονομία - Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου EUSAIR

Η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις πέντε πρώτες γαλάζιες οικονομίες της Ευρώπης, με συναφείς τομείς να συμβάλλουν σημαντικά στο ΑΕγχΠ και στα ποσοστά απασχόλησης, παρά την οικονομική ύφεση των προηγούμενων ετών. Στην Ελλάδα, η γαλάζια οικονομία απασχολεί πάνω από 333.500 άτομα και παράγει

περίπου 7,2 δισεκατομμύρια ευρώ σε ΑΠΑ. Η Πελοπόννησος είναι ένας δημοφιλής προορισμός για θαλάσσιο και παράκτιο τουρισμό. Οι πιο τουριστικές περιοχές είναι η Μονεμβασιά, το Ναύπλιο, το Λεωνίδιο με εγκαταστάσεις αναρρίχησης, το Γαλαξίδι, η Κορώνη, η Πύλος και η Γιάλοβα.

Η περιοχή της Πελοποννήσου περιλαμβάνεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου EUSAIR, η οποία προβλέπει την γαλάζια ανάπτυξη και την γαλάζια οικονομία ως στρατηγικούς πυλώνες ανάπτυξης. Το Πρόγραμμα προωθεί τη γαλάζια ανάπτυξη, σύμφωνα με τις προτεραιότητες της Ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με μια νέα προσέγγιση για τη βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ - Μετασχηματισμός της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον, καθώς άλλωστε αποτελεί και πυλώνα προτεραιότητας για την Ελλάδα. Σημειώνεται ότι η συνεισφορά του προγράμματος Πελοπόννησος στην Στρατηγική για την μακροπεριφέρεια Αδριατικής και Ιονίου EUSAIR εντοπίζεται στο πλαίσιο των ειδικών στόχων του ΕΤΠΑ 1.1, 2.7, 4.6, 5.1 και 5.2.

1.3. Επενδυτικές ανάγκες - Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με άλλες μορφές στήριξης

Επενδυτικές ανάγκες

Η Πελοπόννησος είναι η 7η μεγαλύτερη περιφερειακή οικονομία στην Ελλάδα, που χαρακτηρίζεται από χαμηλό επίπεδο ανάπτυξης σε σύγκριση με τον εθνικό και κοινοτικό μέσο όρο και υψηλό ποσοστό ανεργίας. Στο πλαίσιο αυτό οι βασικές επενδυτικές ανάγκες εντοπίζονται σε δύο κύριους τομείς για την Πελοπόννησο για να εκμεταλλευτεί τη διαδικασία της απαλλαγής από τον άνθρακα και να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη και την απασχόληση:

Ενίσχυση και διαφοροποίηση της παραγωγικής βάσης της περιφερειακής οικονομίας.

Η Πελοπόννησος ειδικεύεται στη γεωργία και στην ενέργεια και έχει μια σχετικά διαφοροποιημένη οικονομική βάση. Η περιοχή υστερεί σε καινοτόμες δραστηριότητες, δεν διαθέτει σημαντικές αλυσίδες αξίας και χαρακτηρίζεται από χαμηλούς περιφερειακούς πολλαπλασιαστές. Για να αντιμετωπιστούν αυτές και οι προκλήσεις που συνδέονται με τη μετάβαση στη Μεγαλόπολη, οι επενδύσεις προτεραιότητας στην Πελοπόννησο πρέπει να στοχεύουν στη διαφοροποίηση της περιφερειακής οικονομίας και την καθιστώντας πιο σύγχρονη και ανταγωνιστική.

Ενίσχυση και διεύρυνση της χρήσης ΤΠΕ στον επιχειρηματικό ιστό της Περιφέρειας. Η χώρα κατατάσσεται σε χαμηλή θέση στους διεθνείς δείκτες που αξιολογούν την ψηφιακή ωριμότητα των χωρών και η βελτίωση των επιδόσεων της είναι κρίσιμη για την οικονομική ανάπτυξη. Η Περιφερειακή ΑΠΑ σε ΤΠΕ είναι 0,44 (7η θέση στη χώρα) ενώ το χαμηλό ποσοστό διείσδυσης των ΤΠΕ στην Πελοπόννησο, και ιδίως στις ΜΜΕ, αιτιολογείται από το γεγονός ότι η επιχειρηματική βάση ΤΠΕ στη Περιφέρεια έχει σημαντικό ανταγωνισμό από το Μητροπολιτικό κέντρο, λόγω άμεσης γειννίας. Είναι επιτακτική η τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρήσεων της Πελοποννήσου με στόχο την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των τοπικών επιχειρήσεων και οικονομίας.

Η επιδίωξη μιας περιφερειακής κοινωνίας με γνώμονα την καινοτομία και τη γνώση. Συνολικά, η Πελοπόννησος αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις όσον αφορά τη βελτίωση της καινοτομίας και της ικανότητας του παραγωγικού της τομέα. Το γεγονός ότι η απόδοση της Πελοποννήσου όσον αφορά τους δείκτες καινοτομίας μειώθηκε, οριακά, κατά την τελευταία δεκαετία, κυρίως λόγω της αντίστοιχης μείωσης του δείκτη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, δείχνει ότι η περιοχή έχει, ωστόσο, σημαντικό περιθώριο βελτίωσης από πολλές απόψεις, συμπεριλαμβανομένης της ανάγκης για Ε&Α να κατευθύνεται περισσότερο από τις επιχειρήσεις. Η πιο ενεργή συμμετοχή του Πανεπιστημίου της Πελοποννήσου στην εφαρμοσμένη και τοπικά επικεντρωμένη έρευνα μπορεί να αποτελέσει τη βάση για δραστηριότητες τοπικής καινοτομίας που βασίζονται στη γνώση. Αυτό είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την κάλυψη, καθώς το παραγωγικό σύστημα της Πελοποννήσου υστερεί σε σχέση με τις ικανότητες καινοτομίας σε σύγκριση με τις άλλες ελληνικές περιφέρειες (ΕΕ, 2019). Η Πελοπόννησος πρέπει να ξεκινήσει μια διαδικασία ανάκαμψης και ανάπτυξης που θα είναι πιο εντατική στη γνώση από ό, τι στο παρελθόν.

Συμπληρωματικότητα και συνέργεια με λοιπά εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και στρατηγικές.

Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία (Έκθεση Επιτροπής Πισσαρίδη). Το πρόγραμμα συνδέεται με τους στόχους και τις προτεραιότητες που καθορίζονται στο Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία και ενσωματώνει τις προτεραιότητες της έκθεσης της Επιτροπής «Πισσαρίδη».

Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΕΣΑΑ). Το ΕΣΑΑ έχει σχεδιαστεί ώστε να λειτουργεί σε συνάφεια και συμπληρωματικά με το νέο ΕΣΠΑ 2021 – 2027, και τα τομεακά και περιφερειακά του προγράμματα. Οι δράσεις του προγράμματος είναι σε άμεση σύνδεση / συμπληρωματικότητα με τις προτεραιότητες του ΕΣΑΑ.

Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ). Με το ΕΣΕΚ, η χώρα υιοθέτησε φιλόδοξους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους για το 2030, που συνδέονται άμεσα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2050, και με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ. Οι στόχοι και προτεραιότητες του προγράμματος ευθυγραμμίζονται με το ΕΣΕΚ.

Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το Πρόγραμμα ενσωματώνει τους στόχους και τις προτεραιότητες του ΠΕΣΔΑ, για τη διαχείριση των αποβλήτων, σε συμφωνία πάντοτε με τον Εθνικό Σχεδιασμό Στερεών Αποβλήτων.

Εθνικό Επιχειρησιακό Σχέδιο για το Πόσιμο Νερό. Το Πρόγραμμα ενσωματώνει τους στόχους και τις προτεραιότητες της εθνικής πολιτικής για το πόσιμο νερό ή νερό ανθρώπινης κατανάλωσης.

Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης. Η σταδιακή κατάργηση της λιγνιτικής ηλεκτροπαραγωγής δημιουργεί αφενός πολλαπλές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις για τις επηρεαζόμενες περιοχές, και ειδικότερα τη Μεγαλόπολη, και αφετέρου την ανάγκη για ένα νέο ισορροπημένο, βιώσιμο αναπτυξιακό μοντέλο, στο ευρύτερο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ και του Ενεργειακού Χάρτη για το 2050. Το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Μετάβασης αποτελεί τη βάση της προετοιμασίας του Εδαφικού Σχεδίου Δίκαιης Ανάπτυξης για τη Μεγαλόπολη.

Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών (ΕΣΣΜ). Αποτελεί τη βάση για την αειφόρο ανάπτυξη των υποδομών και υπηρεσιών του μεταφορικού συστήματος της Ελλάδας, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, που θα συμβάλει στην ανταγωνιστικότητα του τομέα μεταφορών της χώρας. Το πρόγραμμα χαρακτηρίζεται από υψηλή συνάφεια με το ΕΣΣΜ.

Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 – 2025. Καταγράφει τις παρεμβάσεις για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της οικονομίας & αποτυπώνει τη στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Το Πρόγραμμα ενσωματώνει τους στόχους και τις προτεραιότητες της Βίβλου.

Νέα Εθνική Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (ΕΣΕΕ). Η νέα ΕΣΕΕ αναπτύσσει τα θέματα στρατηγικής για ΕΤΚ & την διασύνδεση με την επιχειρηματικότητα, ψηφιακό μετασχηματισμό & διεθνοποίηση. Οι τομείς προτεραιότητας της ΕΣΕΕ 2021-27 είναι: Αγροδιατροφική Αλυσίδα, Βιοεπιστήμες – Υγεία – Φάρμακα, Ψηφιακές Τεχνολογίες, Αειφόρος Ενέργεια, Περιβάλλον & Κυκλική Οικονομία, Μεταφορές & Εφοδιαστική Αλυσίδα, Υλικά, Κατασκευές & Βιομηχανία, Τουρισμός, Πολιτισμός & Δημιουργικές Βιομηχανίες. Το Πρόγραμμα ενσωματώνει τους στόχους και τις προτεραιότητες της ΕΣΕΕ, όπως εξειδικεύονται στο περιφερειακό σκέλος της.

Εθνικό Σχέδιο Εφαρμογής Εγγυήσεων για τη Νεολαία. Το πρόγραμμα ενσωματώνει τους στόχους του Ελληνικού Σχεδίου Εγγύησης για την Νεολαία.

Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας. Το πρόγραμμα ενσωματώνει τις κατευθύνσεις και τους στόχους της Εθνικής Στρατηγικής και ανταποκρίνεται μέσω των δράσεων του ΣΠ4 στη προώθηση της κοινωνικής ένταξης και της καταπολέμησης της φτώχειας.

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ). Το πρόγραμμα συνδέεται με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης και προωθεί δράσεις που ενισχύσουν την ανεξάρτητη διαβίωση και την πρόσβαση των ΑμεΑ σε κρίσιμες για την καθημερινότητα υπηρεσίες και λειτουργίες, καθώς και την κοινωνική και εργασιακή ένταξή τους.

Όλες οι επενδύσεις θα ακολουθούν τις αρχές της άρσης του διαχωρισμού και της απαγόρευσης των διακρίσεων και θα στοχεύουν στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις περιθωριοποιημένες ομάδες, όπως οι Ρομά, τα ΑμεΑ, τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο, κ.λ.π. και θα αποτελούν κριτήρια επιλογής των πράξεων. Όλες οι υπηρεσίες ή/και επενδύσεις θα απευθύνονται στο σύνολο των περιθωριοποιημένων ομάδων και δεν θα διατηρούν ή οδηγούν σε διαχωρισμό και απομόνωσή τους.

Το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027:

Ενσωματώνει τους στόχους και τις προτεραιότητες του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα δικαιώματα του Παιδιού, την Εθνική Στρατηγική για την κοινωνική ένταξη προσφύγων μεταναστών, την Εθνική Στρατηγική & Σχέδιο Δράσης για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2021 - 2030, το ΕΣΔ Δημόσιας Υγείας 2021-2025 και τη Στρατηγική για την Αποϊδρυματοποίηση.

Είναι σε συμπληρωματικότητα & συνέργεια με το Horizon Europe, Life, ETΘAY, ΠΑΑ, κλπ κατά αντιστοιχία με το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ.

Δύναται να υποστηρίξει επενδύσεις που συνδυάζουν επιτυχώς τις αρχές της αειφορίας, της αισθητικής και της συμμετοχικότητας της πρωτοβουλίας New European Bauhaus, με σκοπό την εξεύρεση προσιτών, χωρίς αποκλεισμούς, βιώσιμων και ελκυστικών λύσεων για τις κλιματικές προκλήσεις.

Θα διασφαλιστεί πρόσβαση σε ανοικτά δεδομένα και θα τηρείται η Οδηγία Open Data Directive (Directive (EU)2019/1024).

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών.

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ), η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού συμπληρωματικότητας μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος. Η Έκθεση θα δίνει τη δυνατότητα στη ΔΑ του Προγράμματος να βελτιώσει τον σχεδιασμό του προγραμματισμού εργασιών του Προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τα αποτελέσματα του ΤΑΑ, εστιάζοντας στην ανάπτυξη αντίστοιχης σειράς συμπληρωματικών ενεργειών στο Πρόγραμμα. Στόχος είναι η συμπληρωματικότητα να αφορά σωστά σχεδιασμένες και χωρίς επικαλύψεις παράλληλες δράσεις ή διαδοχικές ενέργειες που εξυπηρετούν τη στοχοθεσία του Προγράμματος. Η έκθεση θα κοινοποιείται και θα παρουσιάζεται στις συνεδριάσεις της ετήσιας αναθεώρησης και στις επιτροπές παρακολούθησης, διασφαλίζοντας ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται.

Κατά την υλοποίηση του Προγράμματος, η ΕΥΔ θα μεριμνήσει για την εν γένει προώθηση όπου είναι εφικτό της στρατηγικής χρήσης των δημοσίων συμβάσεων. Προς το σκοπό αυτό θα συμπεριλαμβάνει σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο στις προσκλήσεις της την εκάστοτε Εθνική Στρατηγική για τις Δημόσιες Συμβάσεις που είναι σε ισχύ και θα ενθαρρύνει τους Δικαιούχους να χρησιμοποιούν κατά το σχεδιασμό των έργων τους κριτήρια σχετικά με την ποιότητα και το κόστος του κύκλου ζωής. Ειδικότερα -και όπου είναι εφικτό νομικά και θεσμικά- θα ενθαρρύνει τους δικαιούχους των κατάλληλων έργων του προγράμματος, να ενσωματώνουν στις διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων των έργων τους, περιβαλλοντικά και κοινωνικά κριτήρια καθώς και κίνητρα καινοτομίας.

Πρόταση της χώρας είναι τα έργα με "Σφραγίδα Αριστείας/ Seal of Excellence" να χρηματοδοτηθούν με ενιαία διαδικασία στο πλαίσιο του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» και όχι από τα επιμέρους Περιφερειακά Προγράμματα. Η επιλογή αυτή θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του διοικητικού βάρους και κόστους για τις περιφέρειες λαμβανομένου υπόψη του μικρού αριθμού υποψήφιων έργων.

Η συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το ΠΔΑΜ έχει συζητηθεί ενδελεχώς μεταξύ των αρμόδιων ΔΑ. Ενδεικτικά αναφέρονται:

Δράσεις ΕΤΑΚ: Το ΠΔΑΜ θα εστιαστεί αποκλειστικά σε τομείς της ΕΣΕΕ όπου η εκάστοτε περιφέρεια έχει εξειδίκευση, το ΠΑΝ θα καλύψει και άλλους τομείς εθνικής σημασίας και τα ΠΕΠ τομείς περιφερειακής σημασίας. Επίσης, σε συνεργασία με τη ΓΓΕΚ, ως καθ' ύλην αρμόδιου φορέα, έχει εκπονηθεί διακριτή Στρατηγική ΕΤΑΚ για τις περιοχές παρέμβασης του ΠΔΑΜ, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη συνεργασία των φορέων κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων.

Δράσεις ηλεκτροκίνησης: Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα της δράσης του ΠΔΑΜ για τα σημεία ηλεκτροφόρτισης και την προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων, δράση για την οποία μπορούν να προωθηθούν πιλοτικές εφαρμογές στις περιοχές παρέμβασης του ΠΔΑΜ. Το ΠΕΠ θα συμπεριλάβει συμπληρωματικά τέτοιες δράσεις, στην περίπτωση που τέτοια έργα αποτελέσουν μέρος των ΟΧΕ ΒΑΑ.

Δράσεις απασχόλησης & κοινωνικής συνοχής: Σε σχέση με την συμπληρωματικότητα των δράσεων

μεταξύ ΠΔΑΜ και ΠΕΠ, το ΠΔΑΜ θα επικεντρωθεί:

- σε όσους θα συμπεριληφθούν στο Μητρώο Ωφελούμενων Ανέργων επιλέξιμων περιοχών ΔΑΜ, που καταρτίζεται από τον ΟΑΕΔ. Οι δράσεις θα αφορούν στους τομείς οικονομικής διαφοροποίησης (π.χ. ΑΠΕ, περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις, κυκλική οικονομία, νέες βιομηχανικές ειδικότητες, κ.ά.)
- σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ένα Μητρώο με ΚΑΔ δραστηριοτήτων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη ΔΑΜ.
- σε νέες μικρο-επιχειρήσεις όσων περιλαμβάνονται στο Μητρώο ΔΑΜ.
- στην αξιοποίηση των υφιστάμενων κοινωνικών δομών, με παροχή διακριτών υπηρεσιών στους ωφελούμενους του Μητρώου ΔΑΜ σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

ΣΒΑΑ/ΟΧΕ: Όσον αφορά στη χρηματοδότηση παρεμβάσεων οι οποίες προσδιορίζονται μέσα από ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές, αυτές δρομολογούνται υπό την ευθύνη των οικείων ΠΕΠ και προγραμματίζεται να υλοποιηθούν ως ΟΧΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πόροι του ΠΔΑΜ θα συμπληρώσουν τους διαθέσιμους πόρους των ΠΕΠ και η ΔΑ του ΠΔΑΜ θα συνεργάζεται με τις οικείες ΔΑ των ΠΕΠ και τους τοπικούς φορείς σχεδιασμού των ΟΧΕ για τη διασφάλιση της συνάφειας των παρεμβάσεων με τη λογική παρέμβασης της ενεργειακής μετάβασης και τις επιλεξιμότητες του ΤΔΜ.

Τέλος, στη ΔΑ του ΠΕΠ Πελοποννήσου θα οριστεί αρμοδίως Εντεταλμένο στέλεχος για τη Δίκαιη Μετάβαση

1.4. Προκλήσεις για την Περιφέρεια Πελοποννήσου ((Μελέτη ΟΟΣΑ)

Μεταφορές, υποδομές υγείας, διαχείρισης υδάτων - απορριμμάτων και περιβάλλον

Όπως δείχνουν οι σχετικοί δείκτες, η υποδομή μεταφορών στην Πελοπόννησο είναι μέτρια. Όσον αφορά την οδική πυκνότητα και τις εμπορευματικές μεταφορές, η περιοχή παρουσιάζει καλύτερη εικόνα καθώς κατέχει την πέμπτη και τρίτη θέση αντίστοιχα στη χώρα. Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τις αεροπορικές και λιμενικές μεταφορές, η Πελοπόννησος κατατάσσεται μεταξύ των τελευταίων θέσεων της χώρας. Όσον αφορά τις υποδομές υγείας, η περιφέρεια κατέχει τη δεύτερη έως τελευταία θέση στη χώρα σε σχέση με τον αριθμό των νοσοκομειακών κρεβατιών ανά κάτοικο, ενώ κατά την περίοδο κρίσης παρουσίασε μία από τις υψηλότερες μειώσεις αυτού του δείκτη. Τέλος, η ατμοσφαιρική ρύπανση στην Πελοπόννησο βρίσκεται σε σχετικά χαμηλά επίπεδα σε σύγκριση με τις άλλες περιοχές (9η θέση) παρουσιάζοντας μέτρια μείωση 2,3%.

Όσον αφορά στη διαχείριση των υγρών αποβλήτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου παρατηρείται καθυστέρηση υλοποίησης των αναγκαίων έργων ΕΕΛ και δικτύων αποχέτευσης για την κάλυψη των υποχρεώσεων της Χώρας ως προς τους οικισμούς Γ' προτεραιότητας. Αναφορικά με τη βιώσιμη διαχείριση του νερού πρόβλημα παρουσιάζεται τόσο στην ποσότητα, όσο και στην ποιότητα του υδατικού δυναμικού, σε μεγάλης έκτασης πεδινές περιοχές, κυρίως λόγω υπεράντλησης του υδροφόρου ορίζοντα. Πρόσθετα με την υλοποίηση του ΣΔΙΤ για την ολοκληρωμένη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην τρέχουσα ΠΠ το χρόνιο πρόβλημα της Περιφέρειας θα λυθεί κατά έναν σημαντικό βαθμό, αν και παραμένουν και άλλες ανάγκες.

Καινοτομία, ανθρώπινο κεφάλαιο και δεξιότητες

Η ΕΣΣΕ και οι προτεραιότητες που αυτή περιλαμβάνει - τομείς / κλάδοι, επενδυτικά πεδία, αλυσίδες αξίας και ολοκληρωμένες προσεγγίσεις για ευθυγράμμιση με ευρωπαϊκές και εθνικές στρατηγικές αλλά και τα επίπεδα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης αποτελούν το βασικό οδηγό για την εξειδίκευση και εφαρμογή της ΠΣΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη και το νέο προτεινόμενο Σύμφωνο για την Ε&Κ της ΕΕ. Οι δαπάνες Ε&Α σε περιφερειακό επίπεδο αποτελούν δείκτη της ικανότητας της τοπικής επιστήμης και παραγωγικής βάσης να καινοτομούν, αλλά και ένα μέτρο της δέσμευσης του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα να υποστηρίξει την καινοτομία, τις διαρθρωτικές προσαρμογές και την ανταγωνιστικότητα. Στην περίπτωση της Πελοποννήσου, τα στοιχεία δείχνουν ότι οι σχετικές με την Ε&Α δαπάνες είναι πολύ χαμηλές σε σύγκριση με τον εθνικό μέσο όρο (12η θέση).

Βελτίωση της έξυπνης εξειδίκευσης που προωθεί τις δεξιότητες και την καινοτομία

Ως προς την οικονομία της Πελοποννήσου ανά τομέα, ο πρωτογενής βασίζεται κυρίως στη γεωργία και την κτηνοτροφία και παρουσιάζει χαμηλά επίπεδα σχετικής παραγωγικότητας. Ο δευτερογενής βασίζεται,

κυρίως, σε ενέργεια και σε βιομηχανίες έντασης εργασίας και παρουσιάζει υψηλά επίπεδα σχετικής παραγωγικότητας. Ο τριτογενής αποτελείται κυρίως από βιομηχανίες παραδοσιακού τύπου (όπως ο «μαζικός» τουρισμός) και παρουσιάζει μέτρια επίπεδα σχετικής παραγωγικότητας. Η περιοχή της Μεγαλόπολης αντιμετωπίζει την πρόκληση να προετοιμάσει τη μετάβαση στην μετα-λιγνίτη εποχή, δίνοντας έμφαση στον εμπλουτισμό της οικονομικής της βάσης με νέες βιομηχανικές δραστηριότητες. Η Πελοπόννησος στο σύνολό της έχει, προφανώς, την ευκαιρία να ενισχύσει περαιτέρω την ανάπτυξη της αγροδιατροφικής βιομηχανίας και τη σχέση της με την τουριστική βιομηχανία.

Η πρόκληση της απολιγνιτοποίησης και η μετάβαση στην καθαρή ενέργεια για την Μεγαλόπολη.

Η Ελλάδα παράγει υψηλές εκπομπές αερίων θερμοκηπίου - 9,2 τόνους κατά κεφαλήν κάθε χρόνο, σε σύγκριση με 8,8 τόνους κατά κεφαλήν σε επίπεδο ΕΕ. Ενώ 6 στις 11 ελληνικές περιφέρειες παράγουν το 30% ή περισσότερο της ηλεκτρικής ενέργειας τους χρησιμοποιώντας ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η Πελοπόννησος, η οποία παράγει μαζί με τη Δυτική Μακεδονία το 45% της ελληνικής ηλεκτρικής ενέργειας, εξακολουθεί να βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στον άνθρακα για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας. Το 2017, αυτές οι δύο περιοχές χρησιμοποίησαν ενέργεια από καύση άνθρακα για τουλάχιστον το ένα τέταρτο της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Στην περιοχή της Μεγαλόπολης, όπου βρίσκονται τα μεγαλύτερα ορυχεία και οι περισσότεροι σταθμοί παραγωγής ενέργειας, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας με βάση τον λιγνίτη είναι μακράν η πιο σημαντική οικονομική δραστηριότητα. Επομένως, ενώ το κλείσιμο του τομέα του λιγνίτη θα έχει θετικές επιπτώσεις στο περιβάλλον και την υγεία, θέτει σημαντικές οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις. Εκτιμάται ότι 3.100 θέσεις εργασίας κινδυνεύουν λόγω του κλεισίματος του τομέα του λιγνίτη έως το 2029, βάσει προβλέψεων του IOBE. Η περιβαλλοντική αποκατάσταση και επανατοποθέτηση των περιοχών εξόρυξης είναι μια άλλη σημαντική πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπιστεί, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

1.5. Προκλήσεις ως προς τη διοικητική ικανότητα και τη διακυβέρνηση και μέτρα απλοποίησης

Για τη διαμόρφωση της στρατηγικής του Προγράμματος Πελοποννήσου 2021-2027, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των προκλήσεων που εμφανίστηκαν ως προς τη διοικητική ικανότητα και τη διακυβέρνηση του ΕΠ Πελοπόννησος 2014-2020 και παράλληλα προτείνονται τα μέτρα απλοποίησης, όπως αυτά έχουν προσδιοριστεί σε εθνικό επίπεδο και αναφέρονται στο εγκεκριμένο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Οι βασικές προκλήσεις αφορούν κυρίως στην ενδυνάμωση των ικανοτήτων των δικαιούχων, των μηχανισμών παραγωγής και ωρίμανσης έργων & δράσεων, στην ενίσχυση του επιτελικού συντονισμού του συστήματος ΕΣΠΑ και στην απλούστευση των διαδικασιών εφαρμογής.

Σε συνεργασία με την ΕΑΣ, η απλοποίηση θα στηριχθεί στην χρήση απλοποιημένου κόστους με τη διαδικασία των άρθρων 53-56, την πλήρη ηλεκτρονική διαχείριση μέσω ΟΠΣ, τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του Δημοσίου και στην επέκταση της διεπαφής του για τη μείωση των εγγράφων που διαβιβάζονται από τους δικαιούχους.

Σε συνεργασία με τις Εθνικές Αρχές, οι διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων θα υποστηριχθούν από δράσεις όπως η εκπαίδευση δημόσιων φορέων δικαιούχων του ΕΣΠΑ και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για την καλύτερη αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων της πράσινης και ψηφιακής μετάβασης και την περαιτέρω προώθηση της καινοτομίας σε δημόσιες συμβάσεις.

Το Πρόγραμμα δεσμεύεται να λαμβάνει υπόψη την αρχή «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στις παρεμβάσεις όλων των Στόχων Πολιτικής. Η αρχή θα εφαρμόζεται κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων στη βάση οδηγιών της ΕΑΣ.

1.6. Διδάγματα (Lessons Learnt) από την ΠΠ 2014 - 2020

Για τη διαμόρφωση της στρατηγικής του Προγράμματος Πελοποννήσου 2021-2027, λαμβάνεται υπόψη η πορεία υλοποίησης των έργων και δράσεων στο πλαίσιο της τρέχουσας ΠΠ 2014-2020, καθώς και τα σχετικά προβλήματα και διδάγματα, όπως έχουν εντοπιστεί και αναλυθεί. Τα βασικά διδάγματα από την πορεία υλοποίησης του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 είναι:

· Η σημαντική καθυστέρηση στην εξειδίκευση και εφαρμογή δράσεων που συνδέονταν με τις αιρεσιμότητες και ιδιαίτερα στους ΘΣ 1, 2, 4 και 6,

· Η σημαντική καθυστέρηση στην ενεργοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων λόγω των δυσχερειών στην εφαρμογή του νέου ΠΣΚΕ, των νομικής μορφής δυσκολιών στη διαδικασία επιλογής

ΕΦΔ

- Η περιορισμένη ρευστότητα της ελληνικής οικονομίας που επηρέασε τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων του ιδιωτικού τομέα,
- Οι αλληλοεπικαλύψεις σειράς παρεμβάσεων μεταξύ ΤΕΠ και ΠΕΠ, κυρίως αυτών που συνδέονται με την επιχειρηματικότητα, που δρουν ως ένα βαθμό ανταγωνιστικά μεταξύ τους, δημιουργώντας σύγχυση στους δικαιούχους και στον επιχειρηματικό κόσμο
- Η ανάγκη προσαρμογής στη νέα διαδικασία εξέτασης και έγκρισης των έργων ΤΠΕ, που δημιούργησε σημαντικές καθυστερήσεις στην ενεργοποίηση και εφαρμογή των σχετικών παρεμβάσεων
- Οι επιμέρους δυσχέρειες και καθυστερήσεις παρατηρήθηκαν και στην υλοποίηση επιμέρους δράσεων του Θεματικού Στόχου 9,
- Οι αδυναμίες των δικαιούχων στην ωρίμανση και διαχείριση των παρεμβάσεων και η έλλειψη δικαιούχων με αυξημένη διαχειριστική επάρκεια (χαμηλό επίπεδο στελέχωσης, έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού)
- Η ανάγκη προσαρμογής των Δικαιούχων στις αλλαγές του θεσμικού πλαισίου Δημοσίων Συμβάσεων (Ν 4412/2016 και οι πολλές τροποποιήσεις του), επέφερε καθυστερήσεις στις διαδικασίες δημοπράτησης των έργων.

Επιπλέον ειδικά προβλήματα που χαρακτηρίζουν την υλοποίηση του ΕΠ Πελοποννήσου 2014-2020 ήταν τα ακόλουθα:

Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης. Παρά τα θετικά αποτελέσματα της «Επιχειρηματικής Ανακάλυψης», η ανταπόκριση των επιχειρηματιών στις σχετικές προσκλήσεις δεν ήταν η προσδοκώμενη

Κοινωνική ένταξη και αντιμετώπιση της φτώχειας. Πέραν των προβλημάτων στην ενεργοποίηση δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, σημαντικά προβλήματα εμφανίστηκαν κατά την υλοποίηση των δράσεων, λόγω αδυναμίας των δικαιούχων να ανταποκριθούν επαρκώς στις απαιτήσεις υλοποίησης αυτών των δράσεων.

Αγορά εργασίας και κοινωνική ένταξη. Αναγκαία παραμένει η σύσταση και λειτουργία Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Αγοράς Εργασίας με διασύνδεση με τον τομέα κοινωνικής ένταξης και επιχειρηματικότητας.

1.7. Στρατηγική Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027

Ο στρατηγικός στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την ΠΠ 2021-2027 είναι: **«Αειφόρος ενδογενής και εξωστρεφής ανάπτυξη, με βάση την καινοτομία και τη διασφάλιση της χωρικής και κοινωνικής συνοχής».** Στο πλαίσιο αυτό, υιοθετούνται οι εξής Στρατηγικοί Στόχοι:

1. Μετασχηματισμός της οικονομίας της Περιφέρειας, μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού
2. Αποτελεσματική διαχείριση του περιβάλλοντος και των πόρων της Περιφέρειας
3. Βελτίωση της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυση της κινητικότητας
4. Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και τόνωση της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας
5. Ενδυνάμωση της χωρικής συνοχής και άμβλυνση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων της Περιφέρειας.

Ανά ΣΠ οι στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Πελοποννήσου για την κάλυψη των αναπτυξιακών αναγκών της, την αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και του αναπτυξιακού δυναμικού της είναι οι ακόλουθες:

Στον **ΣΠ 1** αφορούν στη διεύρυνση των ερευνητικών υποδομών στην Περιφέρεια, με κατεύθυνση τη σύνδεση της έρευνας με τις παραγωγικές/οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες, στην προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, στην αύξηση της τουριστικής δραστηριότητας, στη διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος και διεύρυνση, ενδυνάμωση και εκσυγχρονισμό του επιχειρηματικού και εν γένει παραγωγικού ιστού της Περιφέρειας.

Στον **ΣΠ 2** αφορούν στην μείωση των αερίων του θερμοκηπίου και των ενεργειακών καταναλώσεων στον

οικιστικό τομέα, στην εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας και ποιότητας ύδατος και στη διασφάλιση της διατηρησιμότητας των φυσικών πόρων, καθώς και στη διασφάλιση της προστασίας του πληθυσμού και της παρουσίας του από φυσικές καταστροφές, με παράλληλη προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων, προκειμένου να αναδειχθούν ως πόλοι έλξης για επίσκεψη, διαμονή και κατοίκηση και για ανάπτυξη παραγωγικών/οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Στον **ΣΠ 3** αφορούν στη άρση της απομόνωσης των απομακρυσμένων εσωτερικών ορεινών και ημιορεινών ζωνών της Περιφέρειας, στην μείωση του κόστους και του χρόνου μετακίνησης ανθρώπων και μεταφοράς αγαθών/ εμπορευμάτων, μείωση των οδικών ατυχημάτων με την αύξηση της ασφάλειας των μετακινήσεων και στην αύξηση του επιπέδου ποιότητας των μεταφορικών υπηρεσιών και κατ' επέκταση αύξηση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας.

Στον **ΣΠ 4** αφορούν στη βελτίωση των δεικτών της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό, αλλά και σε τοπικό επίπεδο, στην αύξηση της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού και στην αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Παράλληλα θα επιδιωχθεί ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, μείωση της φτώχειας και εξάλειψη της περιθωριοποίησης ευπαθών κοινωνικών ομάδων, αύξηση της εξωστρέφειας του κοινωνικοοικονομικού ιστού της Περιφέρειας και βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της Περιφέρειας.

Στον **ΣΠ 5** αφορούν στη ενδυνάμωση της Χωρικής Συνοχής, ως βασικό παράγοντα της κοινωνικής συνοχής και της προώθησης της ανάπτυξης, μέσω της εφαρμογής ολοκληρωμένων Στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ .

1. Στρατηγική του προγράμματος: βασικές προκλήσεις και μέτρα πολιτικής

Πίνακας 1

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών</p>	<p>Η ιδιαίτερη οικονομική δομή της Περιφέρειας, που συνδυάζει επικέντρωση σε δραστηριότητες χαμηλής προστιθέμενης αξίας με πολύ μεγάλο ποσοστό απασχόλησης σε μικρά επιχειρηματικά σχήματα δυσχεραίνει σημαντικά τη μετάβαση στο πρότυπο της Οικονομίας της Γνώσης. Το περιορισμένο ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για ανταγωνιστικά με όρους ποιότητας καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες είναι από τις βασικές αιτίες που το δημόσιο σύστημα Έρευνας και Καινοτομίας καθοδηγείται κυρίως από προτεραιότητες και ευκαιρίες της δημόσιας χρηματοδότησης σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο και όχι από τη ζήτηση για επίλυση συγκεκριμένων οικονομικών και κοινωνικών προκλήσεων. Η περιορισμένη συνεργασία των δημοσίων φορέων έρευνας με τον ιδιωτικό τομέα οδηγεί σε περιορισμένες εκροές καινοτομίας, όπως ευρεσιτεχνίες που συνεισφέρουν στη δημιουργία / ανακάλυψη τεχνικών λύσεων σε προβλήματα που να μπορούν λάβουν τη μορφή καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών</p>
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές</p>	<p>Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της οικονομίας αποτελεί μείζονα πρόκληση για την Πελοπόννησο. Η πανδημία COVID-19 κατέστησε την ανάγκη του μετασχηματισμού αυτού άμεση και επιτακτική, ιδιαίτερα στον τουρισμό και το εμπόριο που επλήγησαν σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από άλλους τομείς. Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020 – 2025, καταγράφει τις απαραίτητες</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>παρεμβάσεις για την αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας σε όλους τους τομείς της οικονομίας και αποτυπώνει τη στρατηγική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ορίζονται ως βασικές προτεραιότητες: α) η παροχή ψηφιακών υπηρεσιών με έμφαση στον πολίτη και την επιχειρηματικότητα, β) η ενίσχυση της ψηφιακής καινοτομίας, γ) ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων, δ) η απελευθέρωση της παραγωγικής αξίας των δεδομένων και ε) η ένταξη των νέων τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό, προωθείται ένα σύνολο στοχευμένων παρεμβάσεων για τη δημιουργία ευνοϊκού ψηφιακού περιβάλλοντος στην Περιφέρεια εντός του οποίου οι επιχειρήσεις θα μπορούν να επιταχύνουν τον ψηφιακό τους μετασχηματισμό, αλλά και να αξιολογηθούν στο βαθμό που το έχουν επιτύχει</p>
<p>1. Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ</p>	<p>RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων</p>	<p>Οι ΜΜΕ αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των επιχειρήσεων της Περιφέρειας και το βασικό δημιουργό θέσεων απασχόλησης. Πολλές, όμως από αυτές, είναι οικογενειακές που σημαίνει ότι υπάρχουν αρκετές πιθανότητες να στερούνται εμπειρίας σε θέματα σύγχρονης διοίκησης και μακροχρόνιου στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, όπως και αντίληψης των νέων απαιτήσεων που διαμορφώνονται σε επίπεδο επιχειρηματικών προτύπων και τεχνολογικών τάσεων στο διεθνή ανταγωνισμό. Βασικά εμπόδια που προκύπτουν για τη βιώσιμη ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων στην Περιφέρεια αποτελούν: • Ο μικρός βαθμός συνεργασίας μεταξύ των μικρών επιχειρήσεων με αυτές μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, που</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>εμποδίζει την ανάπτυξη δικτύων επιχειρήσεων που έχουν συμπληρωματικές δραστηριότητες ή/και δυνατότητες από κοινού ανάπτυξης νέων εγχωρίων και διεθνών αγορών • Η χαμηλή εξωστρέφεια του μεγαλύτερου μεριδίου των μικρών επιχειρήσεων • Η περιορισμένη εγχώρια παραγωγή διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε στρατηγικούς τομείς της οικονομίας • Η περιορισμένη χρήση / αναποτελεσματικότητα των μηχανισμών/ υπηρεσιών στήριξης της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων • Η ανάγκη βελτίωσης της εικόνας και διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων των επιχειρήσεων Πρόσθετα, οι επιπτώσεις της πανδημίας καθιστούν επιτακτική την ενίσχυση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση για την άρση νέων εμποδίων στην επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία νέων ευκαιριών για εργασία, συνεισφέροντας στην απασχόληση σε οικονομικούς κλάδους που έχουν πληγεί σε ιδιαίτερα μεγάλο βαθμό. Σε ορισμένους κρίσιμους για την Περιφερειακή Οικονομία τομείς όπου οι επιπτώσεις της πανδημίας φαίνεται να έχουν πολύ πιο μακροχρόνιο ορίζοντα, όπως ο τουρισμός, το εμπόριο και οι πολιτιστικές και δημιουργικές βιομηχανίες θα χρειαστεί να δοθούν ευκαιρίες για την ανάπτυξη / υιοθέτηση νέων παραγωγικών και επιχειρηματικών προτύπων που να επιτρέψουν την επάνοδο στις διεθνείς αγορές</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές</p>	<p>RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου</p>	<p>Η Πελοπόννησος χαρακτηρίζεται από ένα γερασμένο κτιριακό απόθεμα, το οποίο παρουσιάζει χαμηλό επίπεδο θερμικής προστασίας και υψηλά επίπεδα απώλειας ενέργειας. Ειδικότερα σύμφωνα με στοιχεία των Πιστοποιητικών</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>		<p>Ενεργειακής Απόδοσης του ΥΠΕΝ για το έτος 2021 (2ο τρίμηνο), η μέση κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας ανά τ.μ (kWh/τ.μ.) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διαμορφώνεται σε 364 (σύνολο χώρας 363). Στο πλαίσιο αυτό και βασιζόμενη στην αρχή «Ενεργειακή απόδοση πρώτα» οι βασικές επιλογές στην Περιφέρεια λαμβάνουν υπόψη συγκεκριμένες λύσεις εξοικονόμησης ενέργειας συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης και αξιοποίησης τεχνολογιών ΑΠΕ στην Περιφέρεια με επιδεικτικό χαρακτήρα με στόχο να βελτιωθεί το ενεργειακό ισοζύγιο, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων. Τα έργα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης θα εστιάσουν στο υφιστάμενο οικιστικό απόθεμα, ενώ έμφαση θα δοθεί στην ενσωμάτωση ΑΠΕ, καθώς και στην προώθηση του βιοκλιματικού σχεδιασμού. Η τελευταία επιλογή συνδέεται συμπληρωματικά με την πολιτική του Προγράμματος για την μείωση της ρύπανσης στην Περιφέρεια. Επιπρόσθετα, θα στηριχθεί η υιοθέτηση νέων-έξυπνων τεχνολογιών με έμφαση στην αξιοποίηση της απορριπτόμενης θερμότητας, παράλληλα με γενικότερες δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στη λειτουργία των αστικών περιοχών. Σημειώνεται πως οι δράσεις ΕΕ και ΑΠΕ θα είναι σε πλήρη συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις παρεμβάσεις που θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή».</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές</p>	<p>RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα</p>	<p>Η εκτεταμένη δασοκάλυψη στη Περιφέρεια, σε συνδυασμό με τις τάσεις ερημοποίησης περιοχών της, συμβάλλει στην αύξηση των κινδύνων για καταστροφές από πυρκαγιές, με ενδεχόμενες πρόσθετες αρνητικές επιπτώσεις από</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>		<p>καταστροφικές πλημμύρες. Οι πληθυσμιακές συγκεντρώσεις αστικού τύπου στα διοικητικά και εμπορικά κέντρα της Περιφέρειας και οι συγκοινωνιακές επιβαρύνσεις δημιουργούν ανάλογες περιβαλλοντικές επιβαρύνσεις στην ατμόσφαιρα. Η κλιματική αλλαγή αποτελεί πρόσθετη απειλή και για τη βιοποικιλότητα. Το ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου, αποτελεί την συνέχεια της ΕΣΠΚΑ, αφού προσεγγίζει βαθύτερα τα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να λάβουν χώρα σε επίπεδο Περιφέρειας. Βασικός στόχος του ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου είναι η επίτευξη της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκαλούνται από την Κλιματική Αλλαγή. Μέσω του ΠεΣΚΠΑ Πελοποννήσου, σε συνεργασία με το αρμόδιο τομεακό πρόγραμμα, υλοποιείται η στρατηγική της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση των απειλών που αναδύονται από την κλιματική αλλαγή, η οποία έχει ως βασικό στόχο τη μείωση της ευπάθειας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη θωράκισή της έναντι αυτής. Το ΠεΣΠΚΑ επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα ακόλουθα θέματα: Συστηματοποίηση, οργάνωση και ενίσχυση της διαδικασίας λήψης τόσο βραχυχρόνιων όσο και μακροχρόνιων αποφάσεων που αφορούν την προσαρμογή των διαφόρων τομέων της Περιφέρειας Πελοποννήσου στην αλλαγή του κλίματος, Δημιουργία, μέσα από Περιφερειακά και τοπικά σχέδια δράσης που προωθούν την κλιματική αλλαγή, και προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου, Προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής, κατόπιν προσεκτικής εκτίμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σε όλους τους τομείς της</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους, Υλοποίηση ενός κατάλληλου μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των προτάσεων του ΠεΣΠΚΑ., Προώθηση και ενίσχυση της προσαρμοστικής ικανότητας της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή μέσω κατάλληλων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών. Επισημαίνεται πως το πρόγραμμα λαμβάνει υπόψη του και εναρμονίζεται με το σχέδιο ΣΑΤΑΜΕ και τις γενικές σχετικές εθνικές διατάξεις π.χ. απαιτήσεις εναρμόνισης με τις διατάξεις της Οδηγίας SEVESO III.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας</p>	<p>RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού</p>	<p>Σε σχέση με τους υδάτινους πόρους, η Περιφέρεια χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό ανεκμετάλλετου υδατικού δυναμικού υπόγειων και επιφανειακών νερών. Στις περιοχές που παρουσιάζουν έντονα προβλήματα καθοριστικό ρόλο, πέρα των πιέσεων, έχουν και τα χαρακτηριστικά των υδροφόρων οριζόντων. Πρόσθετα, οι πιέσεις που δέχονται τα υπόγεια υδατικά συστήματα, από την άντληση των αποθεμάτων τους για την κάλυψη των αναγκών σε νερό, αποτελούν τον κύριο λόγο επιδείνωσης της ποσοτικής τους κατάστασης, ενώ συχνά η απόληψη αυτή επιτείνει ή και αποτελεί σε κάποιες περιπτώσεις το αίτιο υποβάθμισης και της ποιοτικής τους κατάστασης (υφαλμύριση). Συμπερασματικά διαπιστώνεται πως στην Περιφέρεια Πελοποννήσου μεγάλο μέρος του δικτύου ύδρευσης χρήζει αντικατάστασης, αρκετές περιοχές έχουν υποστεί υφαλμύριση, έχει συντελεστεί νιτροποίηση, λόγω της υπερεκμετάλλευσης της γεωργικής γης, και</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>υφίστανται αρκετά προβλήματα στην άρδευση των ΠΕ, παρά το γεγονός πως έχουν αναπτυχθεί αρκετά οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα. Η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων μπορεί να επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης παρεμβάσεων αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των δικτύων υδροδότησης, καθώς και συμπληρωματικών έργων υποδομής για τη διασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού σε όλες τις περιοχές της Πελοποννήσου. Η αναβάθμιση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων σε εναρμόνιση με τις Οδηγίες 91/271/ΕΚ και 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια ακόμη βασική πλευρά του προσανατολισμού του νέου ΠΕΠ. Θα πρέπει όμως να συνδυαστεί με την διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης (αξιοποίηση) της ύλης, καθώς αποτελεί παραπροϊόν υψηλής προστιθέμενης αξίας και οι δυνατότητες διάθεσής της παραμένουν αναξιοποίητες, αποτελώντας δυνητικό πεδίο ανάπτυξης της πράσινης οικονομίας. Η στήριξη των υποδομών επεξεργασίας λυμάτων και δικτύων αποχέτευσης, αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της επέκτασης τους, αλλά και της αναβάθμισής τους (αφορά σε υφιστάμενες μονάδες) προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή επαναχρησιμοποίηση της εκροής, κατ' εφαρμογή της Υ.Α. 145116/2011.</p>
<p>2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της</p>	<p>RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία</p>	<p>Η σύγχρονη τάση στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση αφορά στη μετατροπή της απλής διαχείρισης σε βιώσιμη αξιοποίηση υλικών, μέσω της μετάβασης στην Κυκλική Οικονομία. Προτεραιότητα αποτελεί, στο πλαίσιο του ΠΕΠ, η ενίσχυση της συμμετοχής των καταναλωτών μέσω δράσεων ευαισθητοποίησης για την επιτάχυνση της μετάβασης από το</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας		γραμμικό μοντέλο ανάπτυξης στο αντίστοιχο της κυκλικής οικονομίας, μέσω της προώθησης καινοτόμων μορφών κατανάλωσης (συνεργατική οικονομία). Ειδικότερα, το ΠΕΠ Πελοποννήσου θα εστιάσει στην περαιτέρω ανάπτυξη των Πράσινων Σημείων. Μέριμνα για την ενσωμάτωση δράσεων προώθησης της κυκλικής οικονομίας σε περιφερειακό επίπεδο θα υιοθετηθεί και όσον αφορά στον σχεδιασμό των στρατηγικών ΟΧΕ που θα υλοποιηθούν την περίοδο 2021-2027 στην Πελοπόννησο.
2. Μια πιο πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και καθ' οδόν προς μια οικονομία καθαρών μηδενικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, μέσω της προώθησης της δίκαιης μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας, των πράσινων και γαλάζιων επενδύσεων, της κυκλικής οικονομίας, του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης των κινδύνων, και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας	RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης	Η Περιφέρεια Πελοποννήσου χαρακτηρίζεται από πλούσια ποικιλία φυσικών οικοσυστημάτων (χλωρίδα-πανίδα) και ιδιαίτερα αξιόλογων οικολογικά περιοχών. Οι βιοκλιματικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή, έχουν σπουδαίο ρόλο στην σύνθεση της φυσικής της βλάστησης. Πιο συγκεκριμένα, στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται κυρίως μεσογειακού τύπου οικοσυστήματα. Σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές, η Πελοπόννησος απαριθμεί 32, εκ των οποίων οι 9 στη βρίσκονται στη Μεσσηνία (28%), οι 8 στη Λακωνία (25%), οι 7 στην Κορινθία (22%), οι πέντε στην Αρκαδία (16%) και οι 3 στην Αργολίδα (9%) στις οποίες συναντά κανείς τα σημαντικότερα είδη χλωρίδας και πανίδας. Τέλος, στην περιφέρεια 42 περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως βιότοποι και 13 ως Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης. Στον τομέα αυτό, η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα προωθήσει συγκεκριμένες δράσεις προβολής, προστασίας και ανάδειξης επιλεγμένων μικρής κλίμακας προστατευόμενων περιοχών οικολογικού ενδιαφέροντος, σε συνέργεια με τις συνολικές

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>πολιτικές που θα προωθηθούν από το αρμόδιο τομεακό πρόγραμμα. Είναι απαραίτητη η ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την στοχευμένη ανάπλαση περιοχών της περιφέρειας, για την αναζωογόνηση και απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων, την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου και των επιπτώσεων του φαινομένου της «αστικής θερμικής νησίδας», που προκαλείται από τις υποβαθμισμένες ατμοσφαιρικές συνθήκες σε συνδυασμό με τις ελλείψεις σε πράσινες επιφάνειες εντός του αστικού ιστού.</p>
<p>3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας</p>	<p>RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα</p>	<p>Η έκταση της Περιφέρειας Πελοποννήσου, το ανάγλυφο του εδάφους της, η αραιοκατοίκηση και η διάσπαρτη και σχετικά μικρής κλίμακας οικονομική βάση, εκτός των υπερτοπικής εμβέλειας βιομηχανικών μονάδων, καθώς και ο μεγάλος αριθμός μικρών οικιστικών συγκροτημάτων, είναι παράγοντες οι οποίοι δημιουργούν ανάγκες για εκτεταμένο οδικό δίκτυο. Επιπρόσθετα, οι σημερινές προδιαγραφές κατασκευής του οδικού δικτύου διαφέρουν σημαντικά από εκείνες με τις οποίες έχει κατασκευαστεί το μεγαλύτερο μέρος του παλαιού/υπάρχοντος δικτύου, λόγω βελτιωμένων προδιαγραφών από τη διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών των οχημάτων, από την πρόσθετη θεσμοθέτηση προδιαγραφών οδικής ασφάλειας καθώς και την αύξηση του όγκου/πλήθους των μεταφερόμενων ανθρώπων και εμπορευμάτων. Πρόσθετα, όπως δείχνουν οι σχετικοί δείκτες, η υποδομή μεταφορών στην</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Πελοπόννησο είναι μέτρια. Όσον αφορά την οδική πυκνότητα και τις εμπορευματικές μεταφορές, η περιοχή παρουσιάζει καλύτερη εικόνα καθώς κατέχει την πέμπτη και τρίτη θέση αντίστοιχα στη χώρα. Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τις αεροπορικές και λιμενικές μεταφορές, η Πελοπόννησος κατατάσσεται μεταξύ των τελευταίων θέσεων της χώρας. Η προαναφερόμενη κατάσταση δύσκολης ή ελλιπούς πρόσβασης των εσωτερικών ζωνών και των τουριστικών περιοχών προς τα νέα μεγάλα οδικά δίκτυα, λειτουργεί ανασταλτικά στην αναγκαία νέα αναπτυξιακή προσπάθεια της Περιφέρειας Αποτελεί κύρια προτεραιότητα για το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 η ενίσχυση και επέκταση ανθεκτικών και έξυπνων και βιώσιμων μεταφορικών δικτύων για την αναβάθμιση της οδικής συνδεσιμότητας της Πελοποννήσου.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης</p>	<p>Στο πεδίο της εκπαίδευσης, σύμφωνα με τη Eurostat (Μελέτη ΟΟΣΑ: «Η Ταυτότητα των 13 Ελληνικών Περιφερειών»), το ποσοστό των ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24, για την Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται στο 17,6%, χαμηλότερο του μέσου όρου της χώρας (14,1%). Η απασχόληση και η δια βίου μάθηση συνιστούν δύο άρρηκτα συνδεδεμένους κρίκους στην αλυσίδα ανάπτυξης, με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων να αποτελεί σημαντική συνιστώσα για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής εξέλιξης. Χαρακτηριστική είναι η χαμηλή συμμετοχή του εργατικού δυναμικού σε προγράμματα κατάρτισης (4,5% έναντι του μέσου όρου της ΕΕ 11,1% σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου). Επιπλέον, η</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>συμπεριληπτική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υστερεί σημαντικά (Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας). Προς την κατεύθυνση αυτή, οι ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και οι «ήπιες» δεξιότητες που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα, την προσαρμοστικότητα και τη διαχείριση της αλλαγής, αποτελούν συστατικό ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Μια άλλη υστέρηση που διαπιστώνεται στην Πελοπόννησο είναι η έλλειψη σε σχολικές υποδομές προηγμένων μεθόδων εκπαίδευσης, με την αξιοποίηση της κοινωνίας της γνώσης και την σύνδεση της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα της επαγγελματικής δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την περιφερειακή αγορά εργασίας. Πρόσθετα, ο χάρτης των εκπαιδευτικών υποδομών της Πελοποννήσου χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό παλαιών κτιριακών υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σημαντικές ελλείψεις σε εξοπλισμό, κυρίως ΤΠΕ, που εντείνονται περισσότερο εξαιτίας των αναγκών που δημιουργεί η κρίση της πανδημίας Covid 19.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.3. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες</p>	<p>Στο πεδίο των κοινωνικών δομών και υποδομών, κατά την Π.Π. 2014-2020, παρότι δημιουργήθηκε ένα μεγάλο δίκτυο σε ολόκληρη την Περιφέρεια, καταγράφονται ακόμα σημαντικές ελλείψεις σε προνοιακές δομές προστασίας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, 2021 το μερίδιο του πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια/κοινωνικό αποκλεισμό</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>είναι 20,4%. Παρατηρείται, επίσης ότι το εισόδημα ανά κάτοικο στην Περιφέρεια ανέρχεται για το 2016 σε 11.686 ευρώ ανά κάτοικο, όταν το αντίστοιχο εθνικό είναι 12.958 ευρώ ανά κάτοικο, το δε αντίστοιχο ποσό για την μέση περιφέρεια του ΟΟΣΑ ανέρχεται σε 17.695 ευρώ ανά κάτοικο. Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελεί βασικές επιλογές για να περιοριστεί η εισοδηματική ανισότητα, ο κίνδυνος φτώχειας και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του στεγαστικού διαχωρισμού στην εκπαίδευση, η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας με έμφαση στην οικογένεια και την κοινότητα, αποτελούν μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, παράλληλα με τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό υποδομών κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας. Αποτελεί κύρια προτεραιότητα για το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 η αποκατάσταση της κοινωνικής συνοχής και της ενεργητικής ένταξης, με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στις περιθωριοποιημένες κοινότητες μέσω της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού των σχετικών υποδομών</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας</p>	<p>Στον τομέα της υγείας, τα όρια του συστήματος δοκιμάζονται αφού η αντιμετώπιση της πανδημικής κρίσης έρχεται να προστεθεί στην οικονομική κρίση, στις κοινωνικές ανισότητες, στη γήρανση του πληθυσμού στις υψηλές μεταναστευτικές και προσφυγικές ροές καθώς και στις σύγχρονες περιβαλλοντικές απειλές. Στην Πελοπόννησο, όσον αφορά τις υποδομές υγείας, η</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>περιφέρεια κατέχει τη προτελευταία θέση στη χώρα σε σχέση με τον αριθμό των νοσοκομειακών κρεβατιών ανά κάτοικο, ενώ κατά την περίοδο κρίσης παρουσίασε μία από τις υψηλότερες μειώσεις αυτού του δείκτη. Στο πεδίο των υποδομών και υπηρεσιών υγείας της Περιφέρειας καταγράφεται, αφενός η ανάγκη περαιτέρω εκσυγχρονισμού του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, αφετέρου η διαχρονική έλλειψη πλήρως λειτουργικών νοσοκομειακών μονάδων και Κέντρων Υγείας, στοιχεία που επηρεάζουν αρνητικά πρωτίστως την ποιότητα διαβίωσης των κατοίκων και δευτερευόντως το αναπτυξιακό προφίλ της περιφέρειας. Οι ανάγκες αντιμετώπισης των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, καθιστούν επιτακτική την αξιοποίηση όλων των διαθέσιμων πόρων για τη βελτίωση της ικανότητας, της προσβασιμότητας και της ανθεκτικότητας του συστήματος υγειονομικής περίθαλψης (δημόσια υγεία, δευτεροβάθμια και πρωτοβάθμια). Κατά συνέπεια, βασική προτεραιότητα της επόμενης Π.Π. αποτελεί η επένδυση σε νέες και υφιστάμενες υποδομές, υπηρεσίες και στελεχιακό δυναμικό υγείας, με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, των έξυπνων διαδικασιών διαχείρισης καθώς και των σύγχρονων μεθοδολογιών διακυβέρνησης. Περαιτέρω, η θωράκιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας θα συντελέσει στην μείωση της επιβάρυνσης της δευτεροβάθμιας υγείας, ιδιαίτερα σε περιοχές με επιβαρυσμένα χαρακτηριστικά και υψηλές συγκεντρώσεις εύάλωτου πληθυσμού. Στην ίδια κατεύθυνση, εξίσου σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει και η αναβάθμιση των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία	Στα δυνατά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Πελοποννήσου περιλαμβάνονται οι σημαντικές πολιτιστικές υποδομές και χωρικές ενότητες με δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού. Η αναβάθμιση του εκτενούς πολιτιστικού αποθέματος και της τουριστικής δυναμικής δύναται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας και της κοινωνικής ένταξης των ομάδων στόχου που θα εμπλακούν, αξιοποιώντας το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο. Στο πλαίσιο υλοποίησης του χωρικού σχεδιασμού στην Πελοπόννησο και διασφάλισης του ολοκληρωμένου χαρακτήρα, τμήμα των παρεμβάσεων του Ειδικού Στόχου θα ενταχθεί στις ΟΧΕ που θα εφαρμοσθούν, με έμφαση την στήριξη του πολιτισμού και του τουρισμού. Παράλληλα, εκτός χωρικών παρεμβάσεων, στον σχεδιασμό του Προγράμματος εντάσσονται η αναβάθμιση και ανάπτυξη υποδομών πολιτισμού, αθλητισμού και τουρισμού, όπως επίσης και η στήριξη και εμπλουτισμός πολιτιστικών δρώμενων, η ανάπτυξη ψηφιακών δράσεων στον τομέα πολιτισμού, που θα συνδυάζονται με δράσεις προώθησης της κοινωνικής καινοτομίας στον πολιτισμό και στον αειφόρο τουρισμό
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.	Η αύξηση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί για την Περιφέρεια Πελοποννήσου βασική επιλογή. Στόχος είναι να πραγματοποιηθεί κυρίως μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και της δημιουργίας νέων ευκαιριών για εργασία. Αποδεδειγμένα προβλήματα τα οποία απαιτούν διαρθρωτικές παρεμβάσεις αφορούν στο κενό πρόσβασης που υφίσταται και στην αναντιστοιχία μεταξύ

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>προσφοράς και ζήτησης της εργασίας, στην αδυναμία των θεσμών της αγοράς εργασίας να στηρίξουν τους εργαζομένους καταπολεμώντας την αδήλωτη εργασία και στην έλλειψη δικτύων σύζευξης των αναγκών της αγοράς με τις δυνατότητες που οι εργαζόμενοι μπορούν να προσφέρουν. Ο συνδυασμός χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και μεγάλου χρονικού διαστήματος εκτός απασχόλησης ατόμων που αναζητούν εργασία και ειδικότερα των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, δυσχεραίνει την ένταξη τους στην αγορά εργασίας και εντείνει την περιθωριοποίησή τους. Προτεραιότητα θα δοθεί στους μακροχρόνια άνεργους και σε εκείνους που ανήκουν στις περισσότερο απομακρυσμένες και αποκλεισμένες από την αγορά εργασίας ομάδες του πληθυσμού. Πρόσθετα κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών και εργαλείων ενίσχυσης της αγοράς εργασίας και κοινωνικής αλληλεγγύης λαμβάνοντας υπόψη και τις συνέπειες της κρίσης COVID-19, αποτελεί βασική επιλογή της Περιφέρειας Πελοποννήσου με στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας, τον περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας, τον κίνδυνο φτώχειας του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων. Αντίστοιχα είναι αναγκαία η ενίσχυση στοχευμένων παρεμβάσεων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης ΠΕΣΚΕ, για την αναβάθμιση του πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων με έμφαση στην δημιουργία στην αύξηση της ισότιμης πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες για τις ευάλωτες ομάδες μέσω και της χρήσης σχετικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών. . .</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	ESO4.3. Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, ισότιμων συνθηκών εργασίας και καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων	Σύμφωνα με την Τελική Έκθεση Πισσαρίδη (Νοέμβριος 2020) το πρόβλημα με τη χαμηλή συμμετοχή στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα εντοπίζεται κατά βάση στη χαμηλή συμμετοχή των γυναικών. Στις γυναίκες, το ποσοστό ενεργού πληθυσμού το 2019 περιορίζεται σε 60,4% στην Ελλάδα, έναντι 68,5% κατά μέσο όρο στην Ευρωζώνη και 67,9% στην ΕΕ, με τη χώρα να βρίσκεται στην τρίτη χαμηλότερη θέση στην κατάταξη των χωρών. Η χαμηλή συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας μειώνει σημαντικά το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, καθώς το μέσο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών που δεν συμμετέχουν στην αγορά εργασίας είναι υψηλό. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνεται το 5,5% των απασχολούμενων και το 3,1% των ανέργων της χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ΕΕΔ, Β ' τρίμηνο 2020). Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται σε 63% (στοιχεία του ΟΑΕΔ -Απρίλιος 2021) και δίχως την εφαρμογή στοχευμένων δράσεων για τις γυναίκες, επαπειλείται επομένως περαιτέρω δυσμενή θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας.
4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων	ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία	Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης της περασμένης δεκαετίας, είχαν σοβαρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο στην Ελλάδα. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνεται το 5,5% των απασχολούμενων και το 3,1% των ανέργων της χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ΕΕΔ, Β ' τρίμηνο 2020). Επισημαίνεται ότι λόγω της πανδημίας COVID-19, τα άτομα που τίθενται σε αναστολή σύμβασης εξακολουθούν να θεωρούνται απασχολούμενοι, εφόσον η διάρκεια

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>της αναστολής είναι μικρότερη από τρεις μήνες ή αν λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους. Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται σε σχέση με το εργασιακό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, των αναγκών πρόληψης έναντι υγειονομικών κινδύνων και διασφάλισης ενός υγιεινού και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας, διαμορφώνουν ως προτεραιότητα την προώθηση παρεμβάσεων για την προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, περιλαμβανομένου της ενεργού και υγιούς γήρανσης.</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες</p>	<p>Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση ως προς το ΑΕΠ (3,9% το 2017) υπολείπονται σε σχέση με μ.ο ΕΕ (4,6%) και είναι αναγκαία η εφαρμογή παρεμβάσεων για την βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε όλες τις βαθμίδες με την παροχή ίσων ευκαιριών ανάπτυξης για όλους τους (μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές) κτλπ ανεξαρτήτως προέλευσης [ΕΕΑΚ, ΕΚΟ, μετανάστες, Ρομά]. Παρότι επίσης η πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου σημείωσε περαιτέρω μείωση από το 2016, από 5,4% σε 3,9% μεταξύ των γηγενών, αυξήθηκε μεταξύ των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό από 16,9% σε 17,9%, ενώ επίσης το επίπεδο δεξιοτήτων του μαθητικού πληθυσμού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο των μαθητών, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) ενώ απαιτείται αύξηση της συμμετοχής στην εκπαίδευση των παιδιών μεταναστών και προερχόμενων από ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και στην</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>συμπεριληπτική εκπαίδευση των παιδιών (ΑμεΑ), [Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας] παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί. Η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση ανεξαρτήτως κοινωνικής ή οικονομικής προέλευσης και η άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων αποτελεί στρατηγική επιλογή. Η προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση αφορά όλους. Ιδιαίτερη μέριμνα προβλέπεται για άτομα με αναπηρία, τους μετανάστες, τους πρόσφυγες και τους ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλών προσόντων. Σκοπός είναι η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση ενηλίκων, περιλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων</p>	<p>Ο εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός για την Κοινωνική Ένταξη βρίσκεται σε φάση διαβούλευσης και με βάση την στρατηγική σε εθνικό επίπεδο απαιτείται η εφαρμογή ενεργητικών δράσεων για την διασύνδεση των πολιτικών και δράσεων κοινωνικής ένταξης (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα) με δράσεις ενίσχυσης της απασχολησιμότητας. Αντίστοιχα υποστηρίζεται η προώθηση της αποιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία και η στήριξη της άμεσης κοινωνικής ενσωμάτωσης σε πρότυπα της κοινότητας που ενθαρρύνουν την κοινωνικότητα και την εργασία ως εργαλεία κοινωνικής ένταξης. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται να ενταχθούν οι παρεμβάσεις που αφορούν στην αύξηση της απασχόλησης του</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ατόμων ευπαθών ομάδων όπως, μακροχρόνια άνεργοι, άνεργοι με χαμηλό και κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό υπόβαθρο, άτομα με αναπηρία, ουσιεξαρτημένοι, πρώην φυλακισμένοι και άλλες μειονεκτούσες ομάδες. Παρεμβάσεις όπως η στήριξη της αυτοαπασχόλησης, η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας καθώς και παρεμβάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων θα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών</p>	<p>Η εφαρμογή πολύπλευρων ολοκληρωμένων δράσεων για την ενίσχυση της ένταξης των ιδιαίτερα ευάλωτων και κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων είναι αναγκαία για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Απαιτείται ενίσχυση των προσπαθειών για την κοινωνική ένταξη μεταναστών. Οι Πολίτες Τρίτων Χωρών επίσης ως προς το επίπεδο διαβίωσης, βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση. Το 2017 σχεδόν ένας στους δύο μετανάστες (43,1%) των γεννημένων σε τρίτες χώρες αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας, έναντι 17,4% για τους γηγενείς Έλληνες, ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ28 για τους γεννημένους σε τρίτες χώρες (30,8%). Στη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, η Επιτροπή αντιμετωπίζει πάγιες και αναδυόμενες προκλήσεις και προτείνει συγκεκριμένες δράσεις για την προστασία, την προώθηση και την εκπλήρωση των δικαιωμάτων των παιδιών σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο [Child Guarantee].</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Στο πλαίσιο αυτό, στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών, μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, θα δοθεί έμφαση στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Απώτερος στόχος είναι η εξασφάλιση συνθηκών για την ασφαλή και αξιοπρεπή διαβίωσή τους καθώς και η δημιουργία ευνοϊκών όρων για την κοινωνική τους ενσωμάτωση (εργασία, εκπαίδευση, κ.ά.).</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά</p>	<p>Η ανάπτυξη υποδομών για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και κάλυψη των βασικών αναγκών ατόμων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως οι Ρομά, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα του αναπτυξιακού σχεδιασμού της νέας περιόδου για την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου ο πληθυσμός των Ρομά φαίνεται να ξεπερνά τις 4.500 άτομα. Ο πληθυσμός τους στην ΠΕ Αργολίδας διαμορφώνεται σε 800 άτομα, στην ΠΕ Αρκαδίας ο πληθυσμός τους διαμορφώνεται σε 200 άτομα, στην ΠΕ Κορινθίας ο πληθυσμός τους αγγίζει τα 1.500 άτομα, στην ΠΕ Λακωνίας ο πληθυσμός τους αγγίζει τα 250 άτομα, και στην ΠΕ Μεσσηνίας ο πληθυσμός τους ξεπερνά τα 1.500 άτομα. Η Νέα Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά και το Σχέδιο Δράσης της περιόδου 2021-2030, αντανακλούν τη στροφή που γίνεται σταδιακά σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το παραδοσιακό σύστημα πρόνοιας της μονοδιάστατης αντιμετώπισης των ακραίων φαινομένων στέρησης της κοινότητας των Ρομά προς την προώθηση της ισότητας, της</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής τους, βασιζόμενη ιδίως στην ολιστική προσέγγιση της ενεργητικής ένταξης των Ρομά, που συνδυάζεται με ευρύτερες παρεμβάσεις για την ανθρωποκεντρική προάσπιση των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων τους (human rights approach). Υπό το πρίσμα αυτό, με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2020-2030 επιδιώκεται, σύμφωνα με τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 12ης Μαρτίου 2021 (2021/C 93/01) και του Νέου Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Πλαισίου για την Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά [SWD(2020) 530, ο συνδυασμός στοχευμένων πολιτικών κοινωνικής ένταξης των φτωχών ατόμων και οικογενειών Ρομά με την πρόσβαση σε γενικές πολιτικές, καθώς και η προώθηση της ισότητας και της ουσιαστικής συμμετοχής των Ρομά ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση με βάση την αρχή της εξειδικευμένης, αλλά όχι αποκλειστικής, στόχευσης αυτής της ευάλωτης πληθυσμιακής ομάδας</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της</p>	<p>Η Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνει σημαντικό ποσοστό πληθυσμού, οικονομικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, με αποτέλεσμα η αναπτυξιακή της πορεία να επηρεάζει καθοριστικά όχι μόνο τις οικονομικές προοπτικές, αλλά και τις διαστάσεις της κοινωνικής συνοχής και τις δυνατότητες κοινωνικής ένταξης του πληθυσμού της. Κατά συνέπεια η καθολική πρόσβαση σε κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες καθίσταται ως η υψηλότερη προτεραιότητα του Σ.Π. 4. Σημαντική πρόκληση για την Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
	<p>προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.</p>	<p>τα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες και ειδικές ομάδες του πληθυσμού. Απαιτείται αύξηση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας ειδικά για τις ευάλωτες ομάδες καθώς το 2017 (Eurostat) το 34% των δαπανών υγείας σε εθνικό επίπεδο χρηματοδοτήθηκε από τα νοικοκυριά, ενώ 8,8% των νοικοκυριών δηλώνουν ότι «δεν καλύπτονται οι ανάγκες του» έναντι 1,8% του Μ.Ο. στην Ε.Ε. (Eurostat 2018), με το βάρος να πέφτει κυρίως σε ομάδες χαμηλού εισοδήματος. Αντίστοιχα υπάρχει σημαντικό ζήτημα ανεπάρκειας στις υπηρεσίες μακροχρόνιας φροντίδας υγείας το οποίο εντείνεται λόγω δημογραφικών (γήρανση του πληθυσμού) και γεωγραφικών παραγόντων. Με βάση και τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 καθίσταται ανάγκη για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των αυξημένων κοινωνικών αναγκών στον τομέα της δημόσιας υγείας, και δράσεις ενδυνάμωσης των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης. Βασικός στόχος της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2021-2027 είναι η διεύρυνση της στόχευσης των συστημάτων υγείας τόσο με επιλεκτική κάλυψη (παρέμβαση σε ευάλωτες και ευπαθείς ομάδες) όσο και στο σύνολο του πληθυσμού (καθολική κάλυψη) με ειδική μέριμνα για τις ομάδες που βρίσκονται σε κίνδυνο. Στη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, η Επιτροπή αντιμετωπίζει πάγιες και αναδυόμενες προκλήσεις και προτείνει συγκεκριμένες δράσεις για την προστασία, την προώθηση και την εκπλήρωση των δικαιωμάτων των παιδιών σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο [Child Guarantee].</p>
<p>4. Μια πιο κοινωνική και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη μέσω της υλοποίησης του ευρωπαϊκού</p>	<p>ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή</p>	<p>Η κοινωνική συνοχή και το επίπεδο των ανισοτήτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
<p>πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων</p>	<p>κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών</p>	<p>επηρεαστεί σημαντικά από τις διαμορφούμενες κοινωνικές συνθήκες και την εφαρμογή αυστηρών δημοσιονομικών μέτρων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Η ταχύτητα αύξησης της μακροχρόνιας ανεργίας και των επιπέδων της φτώχειας, αναδεικνύει την Περιφέρεια ως υποκείμενη σε υψηλό κίνδυνο φτώχειας και αύξησης των φαινομένων κοινωνικού διαχωρισμού. Επιπλέον, άγνωστες παραμένουν ακόμα οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις λόγω της πανδημίας COVID-19, είτε ως προς την έκταση τους, είτε ως προς την σύνθεση τους σε τοπικό επίπεδο εντός της Περιφέρειας. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και η δυσμενής πορεία του κατά κεφαλήν εισοδήματος αντανακλούν σε αυξημένο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Κατά συνέπεια, οι ανάγκες ενίσχυσης των εισοδημάτων και της απασχόλησης, για μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων είναι ιδιαίτερα αυξημένες, ενώ αναμένεται να ενισχυθούν περαιτέρω σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα από τις επιπτώσεις της νόσου COVID-19. Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελούν βασικές επιλογές για να περιοριστεί η εισοδηματική ανισότητα, ο κίνδυνος φτώχειας και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού, η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας, με έμφαση στα νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας, στους απόρους και στα παιδιά, αποτελούν μέτρα προτεραιότητας προς αυτή την</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		κατεύθυνση. Η εισοδηματική ανισότητα και ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και η αποτελεσματικότητα του αντίκτυπου των κοινωνικών μεταβιβάσεων είναι ανεπαρκής. Επιπρόσθετα, οι ανάγκες ιατρικής περίθαλψης που δεν καλύπτονται εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση.
5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών	RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές	Με βάση την εμπειρία σχεδιασμού κατά την τρέχουσα περίοδο 2014-2020 με την εφαρμογή μιας στρατηγικής ΟΧΕ, δύο στρατηγικών ολοκληρωμένης ΒΑΑ και μιας στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ, αναμένεται ότι η διευρυμένη εφαρμογή και με πολύ μεγαλύτερη εμβάθυνση αντίστοιχων στρατηγικών κατά τη νέα περίοδο (2021-2027), θα αμβλύνει σε σημαντικό βαθμό τα προβλήματα σε χωρικό επίπεδο της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα φυσικά γεωγραφικά και γεωφυσικά μειονεκτήματα των εσωτερικών ζωνών της Περιφέρειας, όπως αποστάσεις, ανάγλυφο του εδάφους, στέρση φυσικών πόρων για ανάπτυξη συγκεκριμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων στα παραδοσιακά πρότυπα χωρίς χρήση προηγμένων τεχνολογιών, αλλά και με συγκεκριμένα αντίστοιχα φυσικά και ανθρωπογενή πλεονεκτήματα, κυρίως τους πλούσιους και διεθνώς αναγνωρισμένους πολιτιστικούς πόρους, η χρήση των εργαλείων στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης είναι από τις κυριότερες στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου και με δεδομένη την ύπαρξη έξι (6) κύριων αστικών κέντρων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εκ των οποίων τα πέντε (5) είναι πρωτεύουσες των αντίστοιχων

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΑΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>Περιφερειακών Ενοτήτων και το έκτο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο μιας Περιφερειακής Ενότητας (μεγαλύτερο σε πληθυσμό και από την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας) αλλά και τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου που εκπονήθηκε σχετικά με μια αρχική εκτίμηση της δυναμικής και των προοπτικών ανάπτυξης στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ, προγραμματίζεται να εφαρμοστούν 4 Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ). Η αξιολόγηση και η έγκριση αυτών των ΣΒΑΑ θα γίνει στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων επί της ποιότητας των στρατηγικών, ως προς τους στόχους τους και ως προς το σύστημα διακυβέρνησής τους.</p>
<p>5. Μια Ευρώπη πιο κοντά στους πολίτες μέσω της προώθησης της βιώσιμης και ολοκληρωμένης ανάπτυξης όλων των εδαφικών τύπων και τοπικών πρωτοβουλιών</p>	<p>RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών</p>	<p>Με βάση την εμπειρία σχεδιασμού κατά την τρέχουσα περίοδο 2014-2020 με την εφαρμογή μιας στρατηγικής ΟΧΕ, δύο στρατηγικών ολοκληρωμένης ΒΑΑ και μιας στρατηγικής ΤΑΠΤοΚ, αναμένεται ότι η διευρυμένη εφαρμογή και με πολύ μεγαλύτερη εμβάθυνση αντίστοιχων στρατηγικών κατά τη νέα περίοδο (2021-2027), θα αμβλύνει σε σημαντικό βαθμό τα προβλήματα του αναπτυξιακού δυϊσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Πιο συγκεκριμένα, με βάση τα φυσικά γεωγραφικά και γεωφυσικά μειονεκτήματα των εσωτερικών ζωνών της Περιφέρειας, όπως αποστάσεις, ανάγλυφο του εδάφους, στέρηση φυσικών πόρων για ανάπτυξη συγκεκριμένων παραγωγικών δραστηριοτήτων στα παραδοσιακά πρότυπα χωρίς χρήση προηγμένων τεχνολογιών, αλλά και με συγκεκριμένα αντίστοιχα φυσικά και ανθρωπογενή πλεονεκτήματα, κυρίως τους πλούσιους και διεθνώς αναγνωρισμένους</p>

Στόχος πολιτικής ή ειδικός στόχος ΤΔΜ	Ειδικός στόχος ή ειδική προτεραιότητα*	Αιτιολόγηση (περίληψη)
		<p>πολιτιστικούς πόρους, η χρήση των εργαλείων στρατηγικών Χωρικής Ανάπτυξης είναι από τις κυριότερες στρατηγικές επιλογές της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται ο σχεδιασμός και η εφαρμογή στοχευμένων Στρατηγικών Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), σε επίπεδο Δήμων προκειμένου να ενδυναμωθεί η συνεργασία και η συμπληρωματικότητα επί των δράσεων ανάλογα με τα κριτήρια που θα τεθούν σε εθνικό επίπεδο. Πρόσθετα, επισημαίνεται ότι οι στρατηγικές ΟΧΕ θα σχεδιασθούν στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης, με κυρίαρχο κριτήριο τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων, τους αναπτυξιακούς στόχους που θα θέτουν και τη συμμετοχική διαδικασία κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών, των τοπικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών.</p>

* Ειδικές προτεραιότητες σύμφωνα με τον κανονισμό ΕΚΤ+

2. Προτεραιότητες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 2 και άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του ΚΚΔ

2.1. Προτεραιότητες εκτός της τεχνικής βοήθειας

2.1.1. Προτεραιότητα: 1. Μια πιο ανταγωνιστική και έξυπνη Ευρώπη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού, καθώς και της περιφερειακής ψηφιακής διασυνδεσιμότητας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Σε σχέση με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευση (ΠΣΕΕ) (RIS3) Πελοποννήσου, προτεραιότητα αποτελεί η βελτίωση / αναβάθμιση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε διαδικασίες και συμμετοχές μεγαλύτερου αριθμού συντελεστών του οικοσυστήματος καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Περιφέρειας, με αξιοποίηση υφιστάμενων και δημιουργίας νέων υποδομών. Απώτερος στόχος αποτελεί η εξειδίκευση της περιφερειακής διάστασης της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευση (ΕΣΕΕ) αλλά και η τροφοδότηση της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης που πραγματοποιείται σε εθνικό επίπεδο με νέες καινοτόμες ιδέες.

Βασικός γνώμονας που θα διέπει οριζόντια τον σχεδιασμό των δράσεων είναι ο εμπλουτισμός της διαδικασίας της επιχειρηματικής ανακάλυψης, με ανανέωση των δυναμικών κλάδων προτεραιότητας της Περιφερειακής Στρατηγικής RIS3 και των κατευθυντήριων οδηγιών και απολήξεων της ΕΣΕΕ.

Ισχυρή προϋπόθεση για την ανάπτυξη και υλοποίηση της ΠΣΕΕ Πελοποννήσου είναι η ενεργή συμμετοχή των επιχειρήσεων για τον εντοπισμό προτεραιοτήτων που ανταποκρίνονται στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και τις ανάγκες της διεθνούς αγοράς. Η δέσμευση των επιχειρήσεων είναι η επένδυση σε ΕΤΑΚ και η δημιουργία πυρήνων ζήτησης και εφαρμογής νέων τεχνολογιών, που θα αυξήσουν την καινοτομία σε προϊόντα και υπηρεσίες. Μέσω αυτών των επενδύσεων και του ηγετικού τους ρόλου, οι επιχειρήσεις θα ενισχύσουν αποφασιστικά την εξωστρέφεια, την ανταγωνιστικότητα και την διαφοροποίησή τους, με σημαντικό θετικό αντίκτυπο στο εμπορικό ισοζύγιο και το ΑΕΠ.

Στο πλαίσιο αυτό, η δέσμευση των ερευνητικών ιδρυμάτων και επιστημόνων θα πρέπει να είναι η συνεργασία τους σε διατομεακό επίπεδο και η συμβολή τους στην ανάπτυξη εφαρμόσιμων, βιομηχανικά εκμεταλλεύσιμων τεχνολογιών αιχμής που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των επιχειρήσεων της περιφέρειας και θα ενισχύουν την καινοτομία και την ανταγωνιστικότητα των προϊόντων τους.

Βασικό ζητούμενο είναι η ανάπτυξη μορφών ουσιαστικής συνεργασίας των επιχειρήσεων μεταξύ τους και με την ακαδημαϊκή κοινότητα, με στόχο τη δημιουργία κρίσιμης μάζας, που θα ενισχύει την τεχνολογική βάση και τη διεθνή παρουσία. Κύριος μοχλός είναι η από κοινού ερευνητική δραστηριότητα των επιχειρήσεων και της ακαδημαϊκής – ερευνητικής κοινότητας για την ανάπτυξη τεχνολογικών λύσεων που συνδέονται με συγκεκριμένες εφαρμογές και δημιουργούν σαφές ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

Ειδικότερα, θα ενισχυθούν βραχυπρόθεσμες συνεργασίες επιχειρήσεων με εργαστήρια ΑΕΙ και ερευνητικών φορέων, όπου στο επίκεντρο βρίσκεται το

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Οι ενισχύσεις μπορούν να έχουν τη μορφή ανάθεσης ερευνητικών, τεχνικών ή συμβουλευτικών εργασιών από επιχειρήσεις σε δημόσιους φορείς έρευνας καθώς και συμπράξεις επιχειρήσεων με ακαδημαϊκά και ερευνητικά κέντρα στο πλαίσιο κοινοπραξιών μεσο- μακροπρόθεσμης διάρκειας: οι συμπράξεις δημιουργούνται για την επίτευξη συγκεκριμένων επιχειρηματικών στόχων/ αλυσίδων αξίας, προδιαγράφοντας τις αντίστοιχες δεσμεύσεις και υποχρεώσεις των συμβαλλομένων, προσυμφωνημένο οδικό χάρτη, μέσα και εργαλεία για την επίτευξη των στόχων της σύμπραξης, συμφωνία για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης, καθώς και αναγνώριση των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων.

Επίσης, θα ενισχυθεί η δημιουργία και ανάπτυξη συστάδων καινοτομίας (innovation clusters). Η εξειδίκευση των παρεμβάσεων για την δημιουργία νέων / υποστήριξη υφιστάμενων clusters θα ευθυγραμμιστεί με τις κατευθύνσεις της ΠΣΕΕ. Βασικά κριτήρια για την χρηματοδότηση περιλαμβάνουν την προοπτική διεθνούς δραστηριοποίησης, την ύπαρξη υποδομών παραγωγής γνώσης και παροχής τεχνολογικών υπηρεσιών (πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα), την ύπαρξη μίας ή περισσότερων καλά προσδιορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, το ενδιαφέρον εμπλοκής πιο παραδοσιακών επιχειρήσεων, που θα αναλάβουν τη προώθηση νέων δραστηριοτήτων σε περιφερειακό και διεθνές επίπεδο και οι ισχυρές διασυνδέσεις και δίκτυα συνεργασίας που αποτυπώνονται από κοινή έρευνα, ανταλλαγές προσωπικού, κοινές ευρεσιτεχνίες, αγορά εξοπλισμού και μηχανημάτων, σχέσεις πελάτη-προμηθευτή ή κανάλια άλλων μορφών).

Συνολικά, οι δράσεις θα υποστηρίξουν και θα ενισχύσουν το οικοσύστημα έρευνας και καινοτομίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με περαιτέρω σύνδεση της έρευνας και των παραγωγικών δραστηριοτήτων, με έμφαση στις αναδυόμενες τεχνολογίες και σε σύνδεση με την επικαιροποιημένη Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3). Στην παρούσα συγκυρία, με την πρόσφατη κρίση του COVID-19 αναδεικνύεται ακόμα πιο έντονα η ζήτηση προϊόντων, υπηρεσιών εφαρμοσμένης έρευνας που προκύπτει από κοινωνικές ανάγκες.

Οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Στήριξη επιχειρήσεων για την ενίσχυση των επιδόσεών τους στην έρευνα, ανάπτυξη και καινοτομία καθώς και για τη συνεργασία τους με ερευνητικούς/ ακαδημαϊκούς φορείς
- Εκσυγχρονισμός/ αναβάθμιση ερευνητικών υποδομών δημόσιων ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών εργαστηρίων έρευνας & ανάπτυξης με στόχο τη συγκράτηση του υπάρχοντος και προσέλκυση νέου ερευνητικού ανθρώπινου δυναμικού στην Περιφέρεια
- Δράσεις στήριξης/ προώθησης διεθνών ερευνητικών συνεργασιών μέσω της ενίσχυσης του θεσμού του Περιφερειακού Μηχανισμού Υποστήριξης Καινοτομίας με την σύμπραξη του Ερευνητικού και Επιχειρηματικού Ιστού της Περιφέρειας (Innovation Office)

Η λειτουργία του Innovation Office κρίνεται απαραίτητη για την Περιφέρεια Πελοποννήσου καθώς θα αναλάβει το ρόλο της ενδυνάμωσης και της δημιουργίας κουλτούρας προς την έρευνα και την καινοτομία για τις επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου ενώ θα τροφοδοτεί συνεχώς τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης. Η δράση θα λάβει υπόψη της το Στρατηγικό Πλάνο 2021-2024 του Horizon Europe και τη συμπληρωματικότητα με τους τέσσερις βασικούς στρατηγικούς προσανατολισμούς αυτής, στους οποίους αναμένεται να συμβάλει μέσω της κινητοποίησης του επιχειρηματικού και ερευνητικού ενδιαφέροντος ειδικότερα σε τομείς που εμφανίζουν συνάφεια με την Περιφερειακή RIS3 (Αγροδιατροφή, Δημιουργική Βιομηχανία – Πολιτισμός, Τουρισμός, οριζόντιοι τομείς).

Επισημαίνεται, ότι το Πρόγραμμα Πελοποννήσος 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει τοπικού χαρακτήρα ερευνητικές υποδομές που δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Πολυετές Σχέδιο, καθώς και στοχευμένες ενισχύσεις ΜΜΕ που θα εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση και των οποίων η ανάγκη ενίσχυσης προκύπτει από την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των δράσεων ενισχύσεων ΜΜΕ οριζόντιου χαρακτήρα, θα γίνεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για καλύτερο συντονισμό αυτών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υφιστάμενες και νέες, καινοτόμες και νεοφυείς επιχειρήσεις για την υλοποίηση έργων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης επίδειξης μεμονωμένα ή σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις ή ερευνητικούς φορείς
- Πρωτοεμφανιζόμενοι ή έμπειροι επιχειρηματίες που ιδρύουν και αναπτύσσουν επιχειρήσεις ένταξης γνώσης με διεθνή ορίζοντα παραγωγικής και εμπορικής δραστηριότητας
- Επιχειρηματικά σχήματα που αναλαμβάνουν να κατοχυρώσουν και να αξιοποιήσουν δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας
- Εταιρίες ειδικού σκοπού και με συγκεκριμένο αντικείμενο για τη διαχείριση και την εκμετάλλευση βιομηχανικής ιδιοκτησίας (π.χ. patent pooling)
- Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικοί Φορείς και Υπηρεσίες της Περιφέρειας που έχουν στόχο να συνεισφέρουν στην αντιμετώπιση κοινωνικών και οικονομικών προκλήσεων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα σχεδιαστούν και εφαρμοστούν σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Υιοθέτηση Δεσμών Τετραπλού Έλικα στους τομείς της Θαλάσσιας Τεχνολογίας και της Γαλάζιας Βιοτεχνολογίας με στόχο την προώθηση της καινοτομίας, την ανάπτυξη των επιχειρήσεων και την προσαρμογή τους στην Γαλάζια Βιο-Οικονομία» της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων, που αφορούν σε συνεργατικά σχήματα (επιχειρήσεις, ερευνητικοί φορείς, πανεπιστήμια κλπ.) ή θεσμούς και υποδομές επιχειρηματικότητας και επιχειρηματικής ανακάλυψης, δεν συνδέονται τόσο με κερδοφόρες δραστηριότητες όσο με δραστηριότητες αύξησης δυναμικών καινοτομικών ικανοτήτων. Επίσης, οι παρεμβάσεις δεν περιορίζονται μόνο στις επιχειρήσεις αλλά αφορούν και σε δημόσιες δομές ή σε άλλες μη κερδοσκοπικές νομικές οντότητες. Συνεπώς, για όλους αυτούς τους λόγους, δεν είναι εξασφαλισμένη η «ανακύκλωση» των επιστρεπτών πόρων και η χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων δεν συνίσταται.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	12,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	12,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO06	Ερευνητές που εργάζονται σε υποστηριζόμενες ερευνητικές εγκαταστάσεις	ετήσια ΙΠΑ	20,00	44,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO10	Επιχειρήσεις που συνεργάζονται με ερευνητικούς οργανισμούς	επιχειρήσεις	80,00	490,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	0,00	2020	3.682.598,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ, Σύστημα παρακολούθησης ΕΥΔ	
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR03	Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) που εισάγουν καινοτομίες προϊόντων ή διαδικασιών	επιχειρήσεις	0,00	2020	10,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ, Σύστημα παρακολούθησης ΕΥΔ, έρευνες πεδίου	
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR102	Θέσεις έρευνας που δημιουργήθηκαν στις υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2020	22,00	υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	005. Επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία πολύ μικρών επιχειρήσεων που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	3.000.000,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	008. Επενδύσεις σε άυλα περιουσιακά στοιχεία δημόσιων ερευνητικών κέντρων και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συνδέονται άμεσα με δραστηριότητες έρευνας και καινοτομίας	3.000.000,00
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	029. Διεργασίες έρευνας και καινοτομίας, μεταφορά τεχνολογίας και συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων, που εστιάζουν στην οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα, την ανθεκτικότητα και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	6.260.417,00
1	RSO1.1	Σύνολο			12.260.417,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	12.260.417,00
1	RSO1.1	Σύνολο			12.260.417,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	12.260.417,00
1	RSO1.1	Σύνολο			12.260.417,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	12.260.417,00
1	RSO1.1	Σύνολο			12.260.417,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.2. Αξιοποίηση των οφελών της ψηφιοποίησης για τους πολίτες, τις εταιρείες, τους ερευνητικούς οργανισμούς και τις δημόσιες αρχές (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Οι ψηφιακές τεχνολογίες αλλάζουν ριζικά το σύνολο των κλάδων της οικονομίας και πλέον η εφαρμογή και η υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών, δεν αποτελούν προαιρετική δράση για τις επιχειρήσεις αλλά βασικό παράγοντα επιβίωσης. Τόσο στο Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας – DESI (2020) όσο και στο δείκτη Ψηφιακός Μετασχηματισμός, η Ελλάδα υπολείπεται των Ευρωπαίων εταίρων της, στους περισσότερους τομείς που αφορούν στην ψηφιακή ωριμότητα των επιχειρήσεων.

Αντιμέτωπες με την πρόκληση της ψηφιοποίησης, οι επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους καλούνται να στηριχθούν στα πλεονεκτήματα της προόδου στον τομέα των ψηφιακών τεχνολογιών, όπως το Διαδίκτυο των Πραγμάτων (IoT), τα δίκτυα 5G, το υπολογιστικό νέφος, η ανάλυση δεδομένων και η ρομποτική, με σκοπό να μεταμορφώσουν τα προϊόντα, τις διαδικασίες και τα επιχειρηματικά τους μοντέλα ενισχύοντας την ανθεκτικότητά τους και διασφαλίζοντας προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης.

Η ψηφιοποίηση εν γένει παρουσιάζει μια τεράστια ευκαιρία για τον εξορθολογισμό των διαδικασιών, την επέκταση της παρουσίας στην αγορά και τη δημιουργία μιας πιο ανθεκτικής επιχείρησης, είναι όμως και μια τεράστια πρόκληση για τις ΜΜΕ Στην Ελλάδα, παρά το γεγονός ότι σε επιμέρους τομείς αξιοποίησης των ψηφιακών τεχνολογιών από τις επιχειρήσεις σημειώνονται υψηλότερες επιδόσεις σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο αυτές δεν συνοδεύονται από τον ανάλογο διοικητικό και λειτουργικό μετασχηματισμό και στην υιοθέτηση αυτών στην κουλτούρα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

Πρόσθετα, σύμφωνα με μελέτη του ΟΟΣΑ, οι διάφορες επιχειρηματικές έρευνες που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2020 σε παγκόσμιο επίπεδο τεκμηριώνουν την αύξηση της απορρόφησης ψηφιακών τεχνολογιών και διαδικτυακών πωλήσεων από ΜΜΕ από τον Μάιο του 2020 και μετά. Οι έρευνες δείχνουν ότι από την έναρξη της πανδημίας COVID-19, έως και το 70% των ΜΜΕ χρησιμοποιούν περισσότερο τις ψηφιακές τεχνολογίες. Ωστόσο, η διαφορά μεταξύ των ΜΜΕ - και ιδίως των μικρών επιχειρήσεων - και των μεγάλων επιχειρήσεων εξακολουθεί να είναι σημαντική, με την υιοθέτηση ψηφιακών τεχνολογιών από τις ΜΜΕ να είναι μόνο το μισό από αυτές των μεγαλύτερων επιχειρήσεων.

Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου 1.ii το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 θα υποστηρίξει δράσεις ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας, όπως δράσεις περαιτέρω ψηφιοποίησης δημόσιων υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις, αξιοποίησης εργαλείων πληροφορικής για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ανοιχτής διάθεσης και αξιοποίησης των δεδομένων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επιχειρηματικών μοντέλων και αγορών, ανάπτυξης πλατφορμών και εργαλείων. ενίσχυση της εφαρμογής νέων τεχνολογιών για την εξυπηρέτηση των επιχειρήσεων κλπ.

Κεντρική επιδίωξη των δράσεων του είναι η υποστήριξη του ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να παραμείνουν ανταγωνιστικές στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται από την 4η βιομηχανική επανάσταση. Σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα, οι επιχειρήσεις παρουσιάζουν ικανοποιητικό βαθμό υιοθέτησης ψηφιακών τεχνολογιών και λύσεων σε περιοχές, παρατηρούνται, όμως, υστερήσεις σε θέματα που σχετίζονται πιο στενά με την παραγωγικότητα, όπως η υιοθέτηση του ηλεκτρονικού εμπορίου και των ηλεκτρονικών συνδέσεων με πελάτες

ή/και προμηθευτές, ενώ απουσιάζει και η επιχειρηματική ψηφιακή στρατηγική. Στο δημόσιο τομέα, η Πελοπόννησος υπολείπεται του ευρωπαϊκού μέσου όρου στη ψηφιακή αλληλεπίδραση επιχειρήσεων και πολιτών με τις υπηρεσίες της. Στο ίδιο πλαίσιο, η κρίση της πανδημίας COVID-19 ανέδειξε την εξάρτηση της λειτουργίας του κράτους, της οικονομίας και της κοινωνικής στήριξης από τις εφαρμογές ΤΠΕ, οπότε η ανάγκη του ψηφιακού μετασχηματισμού τίθεται επιτακτικά και με άμεσο τρόπο, ως προτεραιότητα. Οι βασικές κατευθύνσεις του προγράμματος στο πλαίσιο της ψηφιακής ετοιμότητας των επιχειρήσεων βρίσκονται σε απόλυτη συνέπεια με τις κατευθυντήριες αρχές της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού 2020-2025.

Οι επιχειρήσεις της Περιφέρειας Πελοποννήσου πρέπει να είναι καλύτερα προετοιμασμένες για την ψηφιακή μετάβαση. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός αλλάζει τις συνθήκες υπό τις οποίες οι ΜΜΕ έχουν πρόσβαση σε στρατηγικούς πόρους. Η πανδημία COVID-19 αποτελεί ένα εντυπωσιακό παράδειγμα του ρόλου που διαδραματίζουν οι ΜΜΕ στην εξασφάλιση ανθεκτικότητας και βιωσιμότητας και πώς η ψηφιοποίηση μπορεί να τους βοηθήσει να βελτιώσουν τις επιχειρηματικές διαδικασίες.

Με βάση τα ανωτέρω, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών στις ΜμΕ και επέκταση και ολοκλήρωση του φάσματος της παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών (B2B, B2C, C2C).
- Τεχνολογική αναβάθμιση των επιχειρήσεων για τον ψηφιακό μετασχηματισμό τους, περιλαμβάνοντας νέες μηχανολογικές εγκαταστάσεις, εξοπλισμό, λογισμικό και διασυνδέσεις

Με τις παραπάνω δράσεις επιδιώκεται η παροχή στήριξης για την προσαρμογή των επιχειρήσεων στις απαιτήσεις της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης μέσω της ενσωμάτωσης τεχνολογιών που προάγουν το ψηφιακό μετασχηματισμό (τηλεργασία, ηλεκτρονικό εμπόριο, βάσεις δεδομένων, πλατφόρμες, ψηφιακή οργάνωση, εξοπλισμός κτλ.). Πρόσθετα θα στηριχθεί ο εμπλουτισμός της τουριστικής ταυτότητας της Περιφέρειας Πελοποννήσου, η διεύρυνση της εξωστρέφειας μέσω της αξιοποίησης καινοτόμων ψηφιακών εργαλείων καθώς και ο ψηφιακός μετασχηματισμός τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα στους τομείς του πολιτισμού και του τουρισμού.

Σημειώνεται πως στόχος των παραπάνω δράσεων είναι η δημιουργία νέων ή / και η βελτίωση και καινοτομική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) προς τους τελικούς χρήστες/ αποδέκτες των υπηρεσιών, οι οποίες θα είναι υψηλής προστιθέμενης αξίας, φιλικές προς το περιβάλλον και θα εναρμονίζονται με τις απαιτήσεις της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης για προαγωγή του ψηφιακού μετασχηματισμού. Πρόσθετα θα είναι σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις που θα εκτελεστούν σε εθνικό επίπεδο στο πλαίσιο του Προγράμματος Ψηφιακός Μετασχηματισμός αλλά και του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, διασφαλίζοντας την αποφυγή τυχόν επικαλύψεων και τη δημιουργία οικονομιών κλίμακας. Σε κάθε περίπτωση στόχος των δράσεων στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου είναι να προωθούν τον έξυπνο και καινοτόμο ψηφιακό μετασχηματισμό της Περιφέρειας και να προσφέρουν υπηρεσίες οι οποίες είναι νέες ή σημαντικά αναβαθμισμένες.

Πρόσθετα θα χρηματοδοτηθούν και οι παρακάτω κατηγορίες δράσεων με στόχο την προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού περιφερειακού χαρακτήρα ανάπτυξης ψηφιακών υπηρεσιών προς πολίτες και επιχειρήσεις από ΟΤΑ και άλλους επαγγελματικούς κι επιστημονικούς φορείς

- Ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ σε Τομείς της Δημόσιας Διοίκησης
- Εφαρμογές και δράσεις υποστήριξης της επιχειρηματικότητας
- Παροχή Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών Υγείας

Το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΨηΔ), θα υποστηρίξει τον ψηφιακό μετασχηματισμό των ΟΤΑ Α' Βαθμού (Δήμοι) μέσω του ΕΣΠΑ

(Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός») και του ΤΑΑ, συμπληρωματικά με επενδύσεις σε συναφείς δράσεις που θα υλοποιηθούν από τα Περιφερειακά και τα άλλα τομεακά προγράμματα του ΕΣΠΑ και το Πρόγραμμα «Αντώνης Τρίτσης». Το ΥΨΗΔ έχει τον κεντρικό συντονιστικό ρόλο, ο οποίος έχει θεσμοθετηθεί, και δημιουργεί μηχανισμό συντονισμού, εποπτείας και ελέγχου με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική και αποδοτική απορρόφηση των κονδυλίων. Για όλα τα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού θα ενεργοποιείται ο μηχανισμός ελέγχου από το ΥΨΔ (Κυβερνητική επιτροπή και ομάδα εργασίας/υποστήριξης για τον συντονισμό του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των ΟΤΑ, και εγκρίσεις έργων ΤΠΕ του Ν.4727/2020), προκειμένου να διασφαλιστεί πως δεν θα υπάρχουν επικαλυπτόμενες δράσεις. Η υλοποίηση όλων των δράσεων θα υπακούει στην αρχή της συμπληρωματικότητας.

Δράσεις τηλειατρικής δεν θα υλοποιηθούν από το Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός».

Επισημαίνεται, ότι το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει τοπικού χαρακτήρα υποδομές που δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Πολυετές Σχέδιο, καθώς και στοχευμένες ενισχύσεις ΜΜΕ που θα εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση και των οποίων η ανάγκη ενίσχυσης προκύπτει από την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των δράσεων ενισχύσεων ΜΜΕ οριζόντιου χαρακτήρα, θα γίνεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για καλύτερο συντονισμό αυτών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υφιστάμενες και νεοφυείς ΜΜΕ
- Επιχειρηματικά σχήματα και συνεργασίες
- Δημόσιοι Οργανισμοί σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
- Φορείς και δομές στήριξης της επιχειρηματικότητας της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης
- Επαγγελματικοί κι επιστημονικοί φορείς επιχειρηματικότητας

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα

στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.2 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με την ψηφιακή αναβάθμιση παρεχόμενων υπηρεσιών και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στις δράσεις δεν είναι μόνο επιχειρήσεις αλλά και φυσικά πρόσωπα ή δημόσιοι οργανισμοί. Στην περίπτωση των ΜΜΕ, οι σχετικές δράσεις ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων τους, δεν παράγουν έσοδα για να μπορέσουν να εξασφαλίσουν την «ανακύκλωση» των επιστρεπτών πόρων

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	80,00	350,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	80,00	350,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO14	Δημόσιοι οργανισμοί που υποστηρίζονται για την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών	δημόσιοι οργανισμοί	3,00	27,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	8,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν σε υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2020	140,00	Υποστηριζόμενα έργα	
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	0,00	2020	7.058.824,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ, Σύστημα παρακολούθησης ΕΥΔ	
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο	RCR11	Χρήστες νέων και	χρήστες/έτος	0,00	2020	23.400,00	Υποστηριζόμενα	

			αναπτυγμένες περιφέρειες		αναβαθμισμένων δημόσιων ψηφιακών υπηρεσιών, προϊόντων και διαδικασιών					έργα	
--	--	--	--------------------------	--	---	--	--	--	--	------	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	013. Ψηφιοποίηση των ΜΜΕ (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διεργασίες, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου και νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα των ΤΠΕ, Β2Β)	4.000.000,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	015. Ψηφιοποίηση ΜΜΕ ή μεγάλων επιχειρήσεων (συμπεριλαμβάνονται το ηλεκτρονικό εμπόριο, η ηλεκτρονική επιχειρηματική δραστηριότητα και οι δικτυωμένες επιχειρηματικές διεργασίες, κόμβοι ψηφιακής καινοτομίας, ζωντανά εργαστήρια, επιχειρηματίες του διαδικτύου και νεοσύστατες επιχειρήσεις στον τομέα των ΤΠΕ, Β2Β) σύμφωνα με τα κριτήρια μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου ή ενεργειακής απόδοσης	8.000.000,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	016. Λύσεις ΤΠΕ, ηλεκτρονικές υπηρεσίες και εφαρμογές για κυβερνήσεις	3.034.073,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	019. Υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής υγείας (συμπεριλαμβάνονται η ηλεκτρονική περίθαλψη, το διαδίκτυο των πραγμάτων για τη φυσική δραστηριότητα και η υποβοηθούμενη από το περιβάλλον αυτόνομη διαβίωση)	1.000.000,00
1	RSO1.2	Σύνολο			16.034.073,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	16.034.073,00
1	RSO1.2	Σύνολο			16.034.073,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	4.000.000,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	2.000.000,00
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	10.034.073,00
1	RSO1.2	Σύνολο			16.034.073,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	16.034.073,00
1	RSO1.2	Σύνολο			16.034.073,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO1.3. Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Βασικοί στόχοι της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής είναι η αναβάθμιση και διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, η μεγέθυνση του τομέα της μεταποίησης, η διασύνδεσή με τις διεθνείς αγορές καθώς και η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Επιδιώκεται να αυξηθούν οι συνολικές επενδύσεις και εξαγωγές ως ποσοστά του ΑΕΠ στο 24% και 68% μέχρι το 2030, από τις σημερινές τιμές που ανέρχονται στο 12% και 37%, αντίστοιχα.

Μέσα από τον Ειδικό Στόχο επιδιώκεται η συνεχής προσαρμογή των επιχειρήσεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου στις νέες συνθήκες επιχειρηματικότητας, παραγωγής και ανταγωνιστικότητας που διαμορφώνονται σε διεθνές επίπεδο, όπως και η ενθάρρυνση και στήριξη της νεοφυούς επιχειρηματικότητας. Θα αντιμετωπιστούν βασικά θέματα που εμποδίζουν την παραγωγικότητα και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων, αφενός προωθώντας νέα επιχειρηματικά και οργανωτικά πρότυπα και συνεργασίες που δημιουργούν κρίσιμα μεγέθη και ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και αφετέρου αναπτύσσοντας μηχανισμούς που συντονίζουν την πρόσβαση των επιχειρήσεων της Πελοποννήσου στις διεθνείς αγορές.

Θα υποστηριχθεί, επίσης, ο μετασχηματισμός των επιχειρήσεων προς περισσότερο βιώσιμα και αποδοτικά ως προς τους πόρους επιχειρηματικά μοντέλα, που αφενός συντελεί στην προστασία του περιβάλλοντος και δημιουργεί σημαντική εξοικονόμηση κόστους και αφετέρου, μπορεί να δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας και να εξασφαλίζει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα και λόγω της θετικής εικόνας που προβάλλεται προς τους καταναλωτές.

Οι δράσεις εστιάζουν στην ενίσχυση παραγωγικών δραστηριοτήτων, για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης σε τομείς αιχμής που προκύπτουν από τη διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) Πελοποννήσου, με γνώμονα και την άμβλυνση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19.

Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε συνεργασίες που παρουσιάζουν ολοκληρωμένα σχέδια εξαγωγικής δραστηριότητας καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών και δημιουργούν παράλληλα νέες θέσεις εργασίας. Θα προωθηθούν, επίσης, σχήματα συνεργασιών ανάμεσα σε νεοφυείς και καθιερωμένες επιχειρήσεις, που εκμεταλλεύονται το γεγονός ότι οι νεοφυείς επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιούν τις νέες απαιτήσεις της αγοράς και να σχεδιάζουν νέα καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, και ότι η συνεργασία μπορεί να διαχειριστεί την κλιμάκωση των απαιτούμενων εργασιών για μαζική παραγωγή και διάθεση των προϊόντων και υπηρεσιών. Βασική επιδίωξη είναι η αύξηση του μεγέθους των επιχειρηματικών σχημάτων που ενισχύουν την εξωστρέφεια και την ανταγωνιστικότητα. Οι δράσεις θα συμβάλουν στην ανάπτυξη επιχειρηματικών συνεργασιών με στόχο τη δημιουργία κρίσιμης μάζας, που θα ενισχύσει τη διεθνή παρουσία των επιχειρήσεων της Περιφέρειας.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Αναβάθμιση επιχειρηματικής λειτουργίας και σχέδια προσαρμογής για την υιοθέτηση καινοτόμων ή πιο φιλικών προς το περιβάλλον σχεδίων ανάπτυξης της παραγωγής με εξαγωγικό προσανατολισμό
- Ενίσχυση της διεθνοποίησης και ανάπτυξης των επιχειρήσεων σε νέες διεθνείς αγορές και της συμμετοχής τους (ή αναβάθμισης της θέσης τους) σε διεθνείς

και ευρωπαϊκές αλυσίδες αξίας

- Προώθηση εξαγωγών κατά προτεραιότητα σε στρατηγικούς τομείς της Εθνικής RIS, με την ενίσχυση δράσεων υιοθέτησης καινοτόμων παραγωγικών διαδικασιών και διαδικασιών μάρκετινγκ, πιστοποίησης εφαρμογής σημάτων και συστημάτων κ.λπ.
- Δράσεις ενίσχυσης παραγωγικών επενδύσεων (προσαρμογή / εκσυγχρονισμός παραγωγικών διαδικασιών)
- Υποστήριξη επιχειρηματικών / εμπορικών σχεδίων εκμετάλλευσης καινοτομιών από νεοφυείς και υφιστάμενες επιχειρήσεις μέσω της συμμετοχής τους σε εκκολαπτήρια και δίκτυα στήριξης

Σημειώνεται πως τουλάχιστον 65% των παραπάνω δράσεων θα αφορούν στους τομείς προτεραιότητας της RIS3. περιφερειακής απόληξης της ΕΣΕΕ.

Επισημαίνεται, ότι το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει τοπικού χαρακτήρα υποδομές που δεν συμπεριλαμβάνονται στο σχετικό Πολυετές Σχέδιο, καθώς και στοχευμένες ενισχύσεις ΜΜΕ που θα εξυπηρετούν την περιφερειακή διάσταση της Εθνικής Στρατηγικής για την Έξυπνη Εξειδίκευση και των οποίων η ανάγκη ενίσχυσης προκύπτει από την εφαρμογή της διαδικασίας επιχειρηματικής ανακάλυψης σε περιφερειακό επίπεδο. Ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των δράσεων ενισχύσεων ΜΜΕ οριζόντιου χαρακτήρα, θα γίνεται στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα» για καλύτερο συντονισμό αυτών. Η προβλεπόμενη από τον ΚΚΔ (άρθρο 65) δυνατότητα για μείωση της δεσμευτικής πενταετίας σε τριετία για επενδύσεις και δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης στις περιπτώσεις ενισχύσεων ΜΜΕ θα προβλέπεται εφόσον επιλεγεί στο πλαίσιο των σχετικών προκηρύξεων.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Υφιστάμενες και νέες επιχειρήσεις
- Καινοτόμες νεοφυείς επιχειρήσεις

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και

των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 1.3 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων σχετίζεται με την παραγωγή αναβαθμισμένων παραγωγικών υποδομών και όχι κερδοφόρας δραστηριότητας (δομές επιχειρηματικότητας, επιχειρηματικά πάρκα κλπ.). Για τις παρεμβάσεις που αφορούν σε ΜΜΕ η προτιμώμενη μορφή ενίσχυσης είναι, επίσης, η μη επιστρεπτέα επιχορήγηση, για τη δημιουργία ανάληψης κινήτρου των σχετικών δράσεων. Οι παρεμβάσεις των ΜΜΕ δεν προβλέπεται να δημιουργήσουν άμεσα τον απαραίτητο όγκο εσόδων για να εξασφαλίσουν την επιστροφή των ποσών.

Σε κάθε περίπτωση όμως, ενδεχόμενη χρήση χρηματοδοτικών εργαλείων για την ενίσχυση των επιχειρήσεων θα εξεταστεί στη βάση των αποτελεσμάτων σχετικής εκ των προτέρων αξιολόγησης, που εκπονείται κεντρικά. Στο βαθμό που θα αποφασιστεί κατά την εξειδίκευση των προσκλήσεων του Προγράμματος, η χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου τότε για την επίτευξη οικονομιών κλίμακας, τη διασφάλιση της σχετικής τεχνογνωσίας και των απαιτούμενων συνεργειών θα γίνεται με εκχώρηση των απαιτούμενων πόρων από το Πρόγραμμα σε κεντρική δομή που θα έχει αναλάβει ανάλογες δράσεις

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	49,00	153,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	49,00	153,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	8,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC01	Θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν σε υποστηριζόμενες οντότητες	ετήσια ΙΠΑ	0,00	2020	75,00	Υποστηριζόμενα έργα	
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ευρώ	0,00	2020	9.394.075,00	ΟΠΣ-ΕΣΠΑ, Σύστημα παρακολούθησης ΕΥΔ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	021. Επιχειρηματική ανάπτυξη και διεθνοποίηση ΜΜΕ, συμπεριλαμβανομένων παραγωγικών επενδύσεων	15.489.927,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	025. Εκκόλαψη επιχειρήσεων, υποστήριξη τεχνοβλαστών και παράγωγων επιχειρήσεων και νεοσύστατων επιχειρήσεων	480.000,00
1	RSO1.3	Σύνολο			15.969.927,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	15.969.927,00
1	RSO1.3	Σύνολο			15.969.927,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	2.522.266,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	2.000.000,00
1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	11.447.661,00
1	RSO1.3	Σύνολο			15.969.927,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

1	RSO1.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	15.969.927,00
1	RSO1.3	Σύνολο			15.969.927,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 2. Αειφορική ανάπτυξη και βιώσιμη διαχείριση των πόρων της Περιφέρειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η μετάβαση σε ένα νέο ενεργειακό μοντέλο χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα είναι υψηλής προτεραιότητας για την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Τα φιλόδοξα σχέδια για το κλίμα και την ενέργεια περιλαμβάνουν τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, την αύξηση του μεριδίου ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας και τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του οικιστικού αποθέματος.

Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος της χώρας αποτελεί βασική προτεραιότητα του Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού. Προς αυτή την κατεύθυνση θα δρομολογηθεί η ενεργειακή αναβάθμιση του 12-15% των κτιρίων ή/και κτιριακών μονάδων, εντός της δεκαετίας 2021-2030 μέσω στοχευμένων μέτρων πολιτικής που θα σχεδιαστούν και θα εφαρμοστούν με την υλοποίηση του ΕΣΕΚ έως το έτος 2030. Πρόσθετα, ο κεντρικός ενεργειακός στόχος για μερίδιο ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας ανέρχεται σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030, από σχεδόν 17% που ήταν το 2017.

Η συνεχιζόμενη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων θα ενισχυθεί επίσης μέσω της εφαρμογής των Σχεδίων Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και των Σχεδίων Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, τα οποία πρέπει να καταρτίζονται με ευθύνη των Περιφερειών και των Δήμων. Προς αυτή τη κατεύθυνση ιδιαίτερη θα είναι η συνεισφορά από την εφαρμογή Συστημάτων Ενεργειακής Διαχείρισης. Σε κάθε περίπτωση βασική προτεραιότητα για τα κτίρια αποτελεί η προώθηση των τεχνικά εφικτών και βέλτιστων από πλευράς κοινωνικού κόστους και αποτελέσματος παρεμβάσεων.

Επίσης, βάση μελέτης του ΟΟΣΑ, η Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά την ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (κυρίως της αιολικής και της ηλιακής με χρήση φωτοβολταϊκών). Το 2018, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) αντιστοιχούσαν στο 13% της συνολικής παραγωγής πρωτογενούς ενέργειας και στο 31% της ηλεκτροπαραγωγής, υπερκεράζοντας τον μέσο όρο του ΟΟΣΑ (10% και 26% αντίστοιχα). Η χώρα πέτυχε τον στόχο για το 2020 που έθεσε η Οδηγία της ΕΕ για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Εντούτοις, εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο και τον άνθρακα.

Οι δράσεις προσαρμογής και περιορισμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής για το δομημένο περιβάλλον στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι βασική προτεραιότητα. Ο ειδικός στόχος περιλαμβάνει δράσεις που προωθούν τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την ανακαίνιση σημαντικού τμήματος του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, με την ενσωμάτωση τεχνολογιών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), και την προώθηση του βιοκλιματικού σχεδιασμού. Πρόσθετα στόχος αποτελεί είναι οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν να βελτιώσουν την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, με παράλληλη διείσδυση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

Ο ειδικός στόχος θα συμβάλει άμεσα και έμμεσα στην ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας και στη δημιουργία νέων ευκαιριών απασχόλησης σε πολλούς τομείς. Οι σχετικές δράσεις θα επιτρέψουν, επιπλέον, την πράσινη μετάβαση και θα συμβάλουν στους εθνικούς και ενωσιακούς στόχους για το κλίμα που συνδέονται με τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και στη συνολική βελτίωση της ανθεκτικότητας στις κλιματικές αλλαγές στις πόλεις.

Τέλος, όλες οι δράσεις συμβάλλουν ουσιαστικά στην εδαφική συνοχή, αφού έχουν πεδίο εφαρμογής το σύνολο της περιφέρειας και προωθούν ισόρροπη και αειφόρο ανάπτυξη, αποτρέποντας εδαφικές ανισορροπίες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Ενεργειακές αναβαθμίσεις και ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα, συμβατά με τα κριτήρια ενεργειακής αποδοτικότητας, (Δράση «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» ως έργο phasing από το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2014-2020). Επισημαίνεται πως οι ενεργειακές αναβαθμίσεις θα οδηγήσουν σε αναβάθμιση κατά 2 κατηγορίες/ κλάσεις και μείωση τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂.

Το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 21-27 θα διαχειριστεί το «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ» σε πλήρη διακριτότητα με τις αντίστοιχες δράσεις (κύκλους Εξοικονομώ) του Ταμείου Ανάκαμψης και του Προγράμματος «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή».

Στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Κατοικίες και νοικοκυριά της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Στο πλαίσιο του ΕΣ 2.1 δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία. Στις παρεμβάσεις που περιλαμβάνουν Κατοικίες οι δράσεις ενεργειακής αναβάθμισης είναι κυρίως δράσεις εξοικονόμησης πόρων και όχι δημιουργίας άμεσων εσόδων και επέκτασης του κύκλου εργασιών. Με βάση την προηγούμενη εμπειρία και στην περίπτωση των δράσεων αυτών το κίνητρο ανάληψης λειτουργεί περισσότερο με την επιχορήγηση, ως μορφή χρηματοδότησης

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO18	Κατοικίες με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	κατοικίες	17.647,00	29.412,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR26	Ετήσια κατανάλωση πρωτογενούς ενέργειας (εκ της οποίας: κατοικίες, δημόσια κτίρια, επιχειρήσεις, άλλα)	MWh/έτος	10.705.882,00	2020	6.423.529,00	Υποστηριζόμενα έργα, πληροφοριακό σύστημα buildingcert	
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR29	Εκτιμώμενες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου	τόνοι ισοδύναμου CO2/έτος	9.978,00	2020	8.481,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	042. Ενεργειακή απόδοση με ανακαίνιση του υφιστάμενου οικιστικού αποθέματος, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	9.500.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	9.500.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	9.500.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	9.500.000,00
2	RSO2.1	Σύνολο			9.500.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιμετωπίζει τα τελευταία χρόνια, ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων κυρίως της κλιματικής αλλαγής, την αύξηση της συχνότητας εκδήλωσης ακραίων καιρικών φαινομένων που δημιουργούν σοβαρούς φυσικούς και περιβαλλοντικούς κινδύνους καθώς και εκτεταμένες καταστροφές. Οι επαυξανόμενοι κίνδυνοι από τις πλημμύρες, τις δασικές πυρκαγιές, από άλλα φυσικά φαινόμενα και την ανθρωπογενή δραστηριότητα αναδεικνύουν την αναγκαιότητα ενίσχυσης των μέτρων αντιμετώπισης τους.

Βασικό εργαλείο αποτελεί το πρόσφατο Περιφερειακό Σχέδιο Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή της Πελοποννήσου (ΠεΣΠΚΑ) και οι δράσεις που προτείνει για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Το ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου, αποτελεί την συνέχεια της ΕΣΠΚΑ, αφού προσεγγίζει βαθύτερα τα μέτρα και τις δράσεις που πρέπει να λάβουν χώρα σε επίπεδο Περιφέρειας. Βασικός στόχος του ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου είναι η επίτευξη της ανθεκτικότητας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκαλούνται από την Κλιματική Αλλαγή. Μέσω του ΠεΣΚΠΑ Πελοποννήσου, σε συνεργασία με το αρμόδιο τομεακό πρόγραμμα, υλοποιείται η στρατηγική της Περιφέρειας για την αντιμετώπιση των απειλών που αναδύονται από την κλιματική αλλαγή, η οποία έχει ως βασικό στόχο τη μείωση της ευπάθειας της Περιφέρειας στις επιπτώσεις που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη θωράκισή της έναντι αυτής. Επιπλέον, το ΠεΣΚΠΑ θα συμβάλει στην ενδυνάμωση των δομών της Περιφέρειας που θα κληθούν να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα καθώς και στην δημιουργία νέων μηχανισμών.

Το ΠεΣΠΚΑ επιδιώκει να αντιμετωπίσει τα ακόλουθα θέματα για την Πελοπόννησο:

- Συστηματοποίηση, οργάνωση και ενίσχυση της διαδικασίας λήψης τόσο βραχυχρόνιων όσο και μακροχρόνιων αποφάσεων που αφορούν την προσαρμογή των διαφόρων τομέων της Περιφέρειας Πελοποννήσου στην αλλαγή του κλίματος.
- Δημιουργία, μέσα από Περιφερειακά και τοπικά σχέδια δράσης που προωθούν την κλιματική αλλαγή, και προώθηση ενός βιώσιμου αναπτυξιακού προτύπου.
- Προώθηση δράσεων και πολιτικών προσαρμογής, κατόπιν προσεκτικής εκτίμησης των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, σε όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας με έμφαση στους πλέον ευάλωτους.
- Προώθηση και ενίσχυση της προσαρμοστικής ικανότητας της κοινωνίας στην κλιματική αλλαγή μέσω κατάλληλων δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών.
- Υλοποίηση ενός κατάλληλου μηχανισμού παρακολούθησης, αξιολόγησης και επικαιροποίησης των προτάσεων του ΠεΣΠΚΑ.

Η κλιματική αλλαγή αποτελεί πρόσθετη απειλή και για τη βιοποικιλότητα. Η προώθηση δράσεων ευαισθητοποίησης των πολιτών θα συνδράμει σημαντικά στον περιορισμό των αρνητικών περιβαλλοντικών συνεπειών που απορρέουν από την ανθρώπινη δραστηριότητα. Στον τομέα αυτό, η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα προωθήσει συγκεκριμένες δράσεις προβολής, προστασίας και ανάδειξης επιλεγμένων μικρής κλίμακας προστατευόμενων περιοχών

οικολογικού ενδιαφέροντος, σε συνέργεια με τις συνολικές πολιτικές που θα προωθηθούν από το τομεακό Πρόγραμμα του Περιβάλλοντος.

Ιδιαίτερο βάρος δίνεται ακόμα, στην ικανότητα συλλογής και ανάλυσης πληροφοριών, επικοινωνίας, σχεδιασμού και εφαρμογής στρατηγικών και εξειδικευμένων πλάνων προσαρμογής. Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η δημιουργία Κέντρου Παρακολούθησης (ΚΕΠΚΑ), το οποίο θα διεξάγει έρευνα στην κατεύθυνση του περιορισμού των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και της προσαρμογής σε αυτήν, την προστασία του περιβάλλοντος, μέσω της επεξεργασίας και ανάλυσης δεδομένων και της παρακολούθησης κατάλληλων δεικτών. Επιπλέον, το ΚΕΠΚΑ θα παρέχει υποστηρικτικές υπηρεσίες στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διαδραματίζοντας το ρόλο του Επιστημονικού/ Τεχνικού Συμβούλου σε όλα τα πεδία των ειδικοτήτων του, θα εκπαιδεύει τα στελέχη της, θα εκπονεί ερευνητικά έργα με εθνική ή /και ευρωπαϊκή χρηματοδότηση, θα διεξάγει εκστρατείες ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης στο γενικό πληθυσμό και σε επαγγελματικές ομάδες και θα προωθεί τις ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές για την ενέργεια και το κλίμα. Κύριος στόχος του Κέντρου είναι δημιουργία ενός ερευνητικού-επιχειρησιακού πυρήνα για τη μείωση του κόστους και την παρακολούθηση και προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής για την Πελοπόννησο.

Σημειώνεται πως η δημιουργία του ΚΕΚΠΑ θα είναι σε συμφωνία με τις απαιτήσεις του Νόμου. 4936/2022 (ΦΕΚ Α' 105/27-05-2022): Εθνικός Κλιματικός Νόμος - Μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, επείγουσες διατάξεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης και την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Κατασκευή ή/και αναβάθμιση έργων προστασίας από τις κατολισθήσεις, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (π.χ. πράσινες υποδομές)
- Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας (μικρού μεγέθους), λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (π.χ. πράσινες υποδομές)
- Κατασκευή έργων δασικής πυροπροστασίας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (π.χ. πράσινες υποδομές)
- Ενίσχυση υποδομών πολιτικής προστασίας για πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα
- Θεσμικά εργαλεία για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα (Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου παρακολούθησης δεδομένων Κλιματικής Αλλαγής). Σημειώνεται πως πριν από την έκδοση των προσκλήσεων, η Διαχειριστική Αρχή, σε στενή διαβούλευση με την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης Πολιτικής Προστασίας, θα καταγράψει τις ανάγκες πολιτικής προστασίας και διαχείρισης φυσικών καταστροφών κάθε Δήμου αλλά και των άλλων αρμόδιων φορέων κάθε Περιφέρειας. Στην πρόσκληση θα επισυναφθεί παράρτημα, το οποίο θα περιέχει την κατηγορία των έργων και τον επιλέξιμο προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη τον διαθέσιμο προϋπολογισμό κάθε Περιφερειακού Προγράμματος και των σχετικών προτεραιοτήτων του. Τα ενταγμένα έργα θα γνωστοποιούνται στην Επιτελική Δομή του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με σκοπό να ενσωματωθούν στον συντονισμό αντιμετώπισης καταστροφών του Υπουργείου σε περιφερειακό επίπεδο.

Σημειώνεται πως στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου περιλαμβάνεται η δράση «Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου παρακολούθησης δεδομένων Κλιματικής Αλλαγής», που έχει επιλεγεί από το Πρόγραμμα ως δράση στρατηγικής σημασίας.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα, Δημόσιοι Οργανισμοί

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO24	Επενδύσεις σε νέα ή αναβαθμισμένα συστήματα παρακολούθησης, ετοιμότητας, προειδοποίησης και ανταπόκρισης σε περίπτωση φυσικών καταστροφών	ευρώ	1.500.000,00	7.058.824,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO25	Αντιπλημμυρικά έργα σε ακτές, όχθες ποταμών και λιμνών που κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα	χλμ.	5,00	5,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO27	Εθνικές και υποεθνικές στρατηγικές για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	στρατηγικές	1,00	1,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO28	Περιοχή που καλύπτεται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	εκτάρια	8.000,00	17.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	8,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο	RCO106	Έργα προστασίας από τις κατολισθήσεις που	εκτάρια	100,00	400,00

			αναπτυγμένες περιφέρειες		κατασκευάστηκαν ή ενισχύθηκαν πρόσφατα				
--	--	--	--------------------------	--	--	--	--	--	--

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC35	Πληθυσμός που ωφελείται από αντιπλημμυρικά μέτρα	άτομα	0,00	2020	15.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC36	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από ανεξέλεγκτες πυρκαγιές	άτομα	0,00	2020	35.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC37	Πληθυσμός που ωφελείται από μέτρα προστασίας από φυσική καταστροφή που συνδέεται με την κλιματική αλλαγή (εκτός της πλημμύρας και των ανεξέλεγκτων πυρκαγιών)	άτομα	0,00	2020	90.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	058. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πλημμύρες και κατολισθήσεις (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	16.200.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	059. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: πυρκαγιές (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής	5.000.000,00

			περιφέρειες	προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	060. Προσαρμογή στα μέτρα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και πρόληψη και διαχείριση των κινδύνων που συνδέονται με το κλίμα: άλλες καταστροφές, π.χ. θύελλες και ξηρασία (συμπεριλαμβανομένων της ευαισθητοποίησης, της πολιτικής προστασίας και των συστημάτων διαχείρισης καταστροφών, των υποδομών και των προσεγγίσεων με βάση το οικοσύστημα)	6.000.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			27.200.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	27.200.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			27.200.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	2.000.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	2.000.000,00
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	23.200.000,00
2	RSO2.4	Σύνολο			27.200.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.4	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	27.200.000,00

2	RSO2.4	Σύνολο			27.200.000,00
---	--------	--------	--	--	---------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Σε σχέση τους υδάτινους πόρους, η Περιφέρεια Πελοποννήσου χαρακτηρίζεται από υψηλό ποσοστό ανεκμετάλλευτου υδατικού δυναμικού υπόγειων και επιφανειακών υδάτων της. Στις περιοχές που παρουσιάζουν έντονα προβλήματα καθοριστικό ρόλο, πέρα των πιέσεων, έχουν και τα χαρακτηριστικά των υδροφόρων οριζόντων. Πρόσθετα, οι πιέσεις που δέχονται τα υπόγεια υδατικά συστήματα, από την άντληση των υδάτων τους για την κάλυψη των αναγκών σε νερό, αποτελούν τον κύριο λόγο της επιδείνωτης ποσοτικής τους κατάστασης, ενώ συχνά η απόληψη αυτή επιτείνει ή και αποτελεί σε κάποιες περιπτώσεις τον υποβιβασμό και της ποιοτικής τους κατάστασης (υφαλμύριση). Συμπερασματικά διαπιστώνεται πως στην Περιφέρεια Πελοποννήσου μεγάλο μέρος του δικτύου ύδρευσης χρήζει αντικατάστασης, αρκετές περιοχές έχουν υποστεί υφαλμύριση, έχει συντελεστεί νιτροποίηση, λόγω της υπερεκμετάλλευσης της γεωργικής γης, και υφίστανται αρκετά προβλήματα στην άρδευση των ΠΕ, παρά το γεγονός πως έχουν αναπτυχθεί αρκετά οργανωμένα αρδευτικά δίκτυα.

Σε τοπικό επίπεδο οι υδρευτικές ανάγκες κοινοτήτων και μικρών δήμων εξυπηρετούνται από μικρά υδρευτικά έργα που τα διαχειρίζονται οι ίδιοι οι ΟΤΑ. Τα κυριότερα προβλήματα των υπαρχόντων δικτύων, αφορούν στη συντήρηση και τον εμπλουτισμό τους, καθώς και την αντικατάσταση των παλαιών δικτύων που έχουν κατασκευασθεί από τσιμεντοσωλήνες και παρουσιάζουν διαρροές από διάρρηξη ή εμφράξεις από τη συσσώρευση αλάτων.

Η ΠΕ Αργολίδας αντιμετωπίζει τα σημαντικότερα πρόβλημα ύδρευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τόσο λόγω σοβαρής ποιοτικής υποβάθμισης (νερό βεβαρημένο σε νιτρικά, χλωριόντα, υφάλμυρο) όσο και λόγω της ποσοτικής ανεπάρκειας των διαθέσιμων υδάτινων πόρων από την συνεχή και ανεξέλεγκτη χρησιμοποίηση γεωτρήσεων.

Η ΠΕ Αρκαδίας είναι η περτησή με τα λιγότερα προβλήματα στον τομέα της ύδρευσης και κάποια προβλήματα οφείλονται στην ανεπάρκεια της διαθέσιμης παροχής από τις πηγές, σε αυθαίρετες προσθήκες στη δίκτυο χωρίς σχεδιασμό και στην κακή διαχείριση της διανομής του φορτίου στο δίκτυο. Οι περισσότεροι Δήμοι διαθέτουν δίκτυα ύδρευσης των οποίων η διαχείριση γίνεται από Συνδέσμους Ύδρευσης όπως ο σύνδεσμος Μεθυδρίου (περιλαμβάνει την Τρίπολη και αρκετές Κοινότητες της περιοχής Μαντινείας), Νοτιοανατολικής Κυνουρίας και Χαλικόβρυσης. Ο Δήμος Τρίπολης, ο οποίος διαθέτει τον μεγαλύτερο πληθυσμό της ΠΕ και τον περισσότερο τουρισμό, υδροδοτείται από ένα δίκτυο, το οποίο εσωτερικά περιλαμβάνει τρία τμήματα, τα οποία είναι οι πηγές Βυτίνας (Μεθυδρίου) και Πιάνας καθώς και δώδεκα γεωτρήσεις.

Η ΠΕ Κορινθίας καλύπτει τις υδρολογικές της ανάγκες κατά βάση από τα υπόγεια νερά. Μεγάλος αριθμός γεωτρήσεων λειτουργεί σε όλη την ΠΕ, το νερό των οποίων παρουσιάζει ποιοτική και ποσοτική υποβάθμιση (αυξημένη σκληρότητα, την παρουσία ιχθών αμμωνίας και σιδήρου και αυξημένη περιεκτικότητα διαλυμένων στερεών). Οι περισσότερες πηγές είναι καρστικές.

Η ΠΕ Λακωνίας υδροδοτείται κατά το πλείστον από πηγές ενώ υπάρχουν επίσης γεωτρήσεις και ομβροδεξαμενές. Παρουσιάζονται προβλήματα, όχι τόσο λόγω της ανεπάρκειας των υδάτινων πόρων, όσο της μη απότελεσματικής εκμετάλλευσης των υπαρχόντων αποθεμάτων. Στην ευρύτερη περιοχή της Λακωνίας εντοπίζονται 109 γεωτρήσεις και 97 πηγές που υδροδοτούν τους Δήμους της ΠΕ.

Στην ΠΕ Μεσσηνίας οι περισσότεροι Δήμοι της υδρεύονται κατά το πλείστον από πηγές και γεωτρήσεις. Σύνδεσμοι ύδρευσης λειτουργούν στους Δήμους και

είναι υπεύθυνοι για την ύδρευση τους. Αντλήσεις από τις πηγές παρουσιάζουν σταθερότητα ωστηζος την παροχή και μικρό εύρος διακύμανσης. Γεωτρήσεις στους ασβεστόλιθους έχουν δώσει πολύ μεγάλες παροχές της τάξης των 100 m³/h.

Η ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υδάτινων πόρων μπορεί να επιτευχθεί μέσω της υλοποίησης παρεμβάσεων αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού των δικτύων υδροδότησης, έργων υποδομής για τη διασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού για όλες τις περιοχές της Πελοποννήσου καθώς και έργων συμπλήρωσης/λειτουργικής ολοκλήρωσης των υποδομών διαχείρισης υγρών αποβλήτων σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας, με ολιστική διαχείριση της υγρών αποβλήτων όλων των οικισμών Β' και Γ' προτεραιότητας, κυρίως και πρωτίστως την ορθολογική διαχείριση/ αξιοποίηση της ιλύος των ΕΕΛ.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχουν 36 οικισμοί Γ' κατηγορίας, εκ των οποίων, οι οικισμοί ήδη σε συμμόρφωση αντηζονται σε 19. Από τους 17 οικισμούς που απομένουν για συμμόρφωση, 14 βρίσκονται σε υλοποίηση (6 θα ολοκληρωθούν στα πλαίσια της ΠΠ 2014-2020 και 8 οικισμοί θα ολοκληρωθούν ως phasing δράσεις στο ΠΕΚΑ 2021-2027) και 3 οικισμοί θα υλοποιηθούν με εθνικούς πόρους. Κατά συνέπεια για την Περιφέρεια Πελοποννήσου δεν υπάρχουν οικισμοί Γ' κατηγορίας που δε συμμορφώνονται με την οικεία Κοινοτική Οδηγία.

Η αναβάθμιση των υποδομών διαχείρισης λυμάτων σε εναρμόνιση με τις Οδηγίες 91/271/ΕΚ και 2000/60/ΕΚ αποτελεί μια βασική πλευρά του προσανατολισμού του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027. Θα πρέπει όμως να συνδυαστεί με την διασφάλιση της βιώσιμης διαχείρισης (αξιοποίηση) της ιλύος, καθώς αποτελεί προϊόν υψηλής προστιθέμενης αξίας και οι δυνατότητες διάθεσής της παραμένουν αναξιοποίητες, αποτελώντας δυνατότητα ανάπτυξης της πράσινης οικονομίας. Η στήριξη των υποδομών επεξεργασίας λυμάτων και δικτύων αποχέτευσης, αναμένεται να επιτευχθεί μέσω της επέκτασής τους, αλλά και της αναβάθμισής τους (αφορά υφιστάμενες μονάδες) προκειμένου να επιτευχθεί η μέγιστη δυνατή επαναχρησιμοποίηση της εκροής αυτών κατ' εφαρμογή της Υ.Α. 145116/2011.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

-Κατασκευή νέων δεξαμενών ύδρευσης και σύνδεση τους με υφιστάμενα δίκτυα διανομής (τμήμα των δράσεων θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης)

-Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία συστημάτων τηλε-ελέγχου - τηλεχειρισμού και ανίχνευσης διαρροών μετρητικών διατάξεων κατανάλωσης των εσωτερικών δικτύων πόλεων της Περιφέρειας (τμήμα των δράσεων θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης)

-Αντικαταστάσεις δικτύων ύδρευσης (τμήμα των δράσεων θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης)

-Συστήματα τηλε-ελέγχου – τηλεχειρισμού, ελέγχου διαρροών και ποιότητας των δικτύων ύδρευσης (τμήμα των δράσεων θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης)

-Κατασκευή ή/και βελτίωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης

Επισημαίνεται πως οι μελλοντικές επενδύσεις στον τομέα των υδάτων (πόσιμο νερό και λύματα) θα βασίζονται σε ένα ολιστικής και οικονομικά αποδοτικό σχεδιασμό. Αυτή η ολιστική προσέγγιση θα αντιμετωπίσει τομεακές ανάγκες όπως το πόσιμο νερό, τα λύματα, τα όμβρια ύδατα, η διαχείριση της ιλύος, η επαναχρησιμοποίηση νερού, έξυπνη μέτρηση/τηλεμετρία, η ενεργειακή απόδοση, η ευαισθητοποίηση του κοινού κ.λπ. Ως εκ τούτου, η διαμόρφωση των έργων θα πρέπει να αποτελεί μέρος ενός περιεκτικού και ολοκληρωμένου σχεδιασμού κάθε παρόχου υπηρεσιών ύδατος και να βασίζεται σε ένα βιώσιμο και μακροπρόθεσμο επιχειρηματικό σχέδιο.

Για να καταστεί δυνατή η ομαλή μετάβαση στον νέο ολιστικό τρόπο λειτουργίας: α) οι κατευθυντήριες γραμμές για την ολιστική εφαρμογή θα εκδοθούν από τις αρμόδιες Ελληνικές αρχές εντός 1 έτους από την έγκριση των προγραμμάτων (σε συνεργασία με τους JASPERS) β) η έκδοση προσκλήσεων έργων με βάση την ολιστική προσέγγιση θα ξεκινήσει μετά την έκδοση των κατευθυντήριων οδηγιών που θα υιοθετήσουν οι Ελληνικές Αρχές και σε κάθε περίπτωση

το αργότερο εντός ενός έτους από την έκδοση αυτών.

Σημειώνεται πως στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου περιλαμβάνεται η δράση «Κατασκευή ή/και βελτίωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων», που έχει επιλεγεί από το Πρόγραμμα ως δράση στρατηγικής σημασίας.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσέμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- ΔΕΥΑ Πελοποννήσου,
- Δημόσιοι Οργανισμοί

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO30	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σωλήνων για τα συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	χλμ.	50,00	105,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO32	Νέα ή αναβαθμισμένη ικανότητα επεξεργασίας λυμάτων	ισοδύναμο πληθυσμού	10.000,00	100.000,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που	συμβολή στις	0,00	8,00

			αναπτυγμένες περιφέρειες		υποστηρίζονται		στρατηγικές		
--	--	--	--------------------------	--	----------------	--	-------------	--	--

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR41	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε βελτιωμένο δημόσιο δίκτυο ύδρευσης	άτομα	0,00	2020	45.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR42	Πληθυσμός συνδεδεμένος σε τουλάχιστον δευτερεύον δημόσιο σύστημα επεξεργασίας λυμάτων	άτομα	0,00	2020	45.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR43	Απώλειες νερού σε συστήματα διανομής των δημόσιων δικτύων ύδρευσης	κυβικά μέτρα κατ' έτος	1.410.000,00	2020	564.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	062. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού)	7.000.000,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	063. Παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση (άντληση, επεξεργασία, υποδομές αποθήκευσης και διανομής, μέτρα αύξησης της απόδοσης, παροχή πόσιμου νερού) σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	4.500.000,00

2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	066. Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	10.169.073,00
2	RSO2.5	Σύνολο			21.669.073,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	21.669.073,00
2	RSO2.5	Σύνολο			21.669.073,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	2.000.000,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	2.000.000,00
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	17.669.073,00
2	RSO2.5	Σύνολο			21.669.073,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	21.669.073,00
2	RSO2.5	Σύνολο			21.669.073,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η σύγχρονη τάση στη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση αφορά στη μετατροπή της απλής διαχείρισης σε βιώσιμη αξιοποίηση υλικών, μέσω της μετάβασης στην Κυκλική Οικονομία.

Η κυκλική οικονομία θα αποτελέσει καταλύτη για την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και στην προκειμένη περίπτωση της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η συνεισφορά της κυκλικής οικονομίας στην επίτευξη των στόχων μετριασμού της κλιματικής αλλαγής θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική αφού έχει εκτιμηθεί ότι η μετάβαση σε ένα κυκλικό πρότυπο μπορεί να οδηγήσει σε μεγάλη μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου μέσω της ανακύκλωσης και επαναχρησιμοποίησης υλικών, της βελτίωσης της απόδοσης στη χρήση των πόρων, και τον οικολογικό σχεδιασμό των προϊόντων, καθώς και σε εισαγωγή νέων «κυκλικών» επιχειρηματικών μοντέλων, ειδικά στους τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών και του δομημένου περιβάλλοντος. Το «κυκλικό» παραγωγικό μοντέλο θεωρείται εύκολα προσαρμόσιμο στην ελληνική οικονομία λόγω της πληθώρας ευκαιριών και δυνατοτήτων αξιοποίησης πόρων, αλλά και των αλλαγών που συντρέχουν ευρύτερα στην οικονομία, αλλά και ειδικότερα στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων.

Η Εθνική Στρατηγική για την Κυκλική Οικονομία, στοχεύει ακριβώς στην επιτάχυνση των δράσεων κυκλικής οικονομίας και στην απελευθέρωση αναπτυξιακού δυναμικού, περιλαμβάνοντας μια σειρά δράσεων για την ανάπτυξη χρηματοδοτικών εργαλείων, το σχεδιασμό και τη θέσπιση ρυθμιστικού πλαισίου και κανονισμών σε συνδυασμό με την άρση γραφειοκρατικών εμποδίων, τη σύνδεση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και της κοινωνικής οικονομίας με την τεχνολογική καινοτομία, την παροχή τεχνογνωσίας και τη βελτίωση της διακυβέρνησης και της δικτύωσης και την επιτάχυνση εφαρμογών.

Επιπλέον, η Κυκλική Οικονομία αποτελεί προϋπόθεση για τη μείωση των παγκόσμιων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και τον επαγόμενο μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, κατά τρόπο συνεπή με τους στόχους της Συμφωνίας του Παρισιού, ενώ συμβάλλει ταυτόχρονα και στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs) του ΟΗΕ. Λόγω των αναμενόμενων περιβαλλοντικών, κλιματικών, κοινωνικών και οικονομικών οφελών, η κυκλική οικονομία όχι μόνο προωθείται έντονα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ, αλλά και από έναν αυξανόμενο αριθμό κρατών μελών και πόλεων. Η κυκλική οικονομία προχωρεί σαφώς πέρα από τη διαχείριση αποβλήτων και την ανακύκλωση και παρέχει το πλαίσιο για την ανάπτυξη νέων υπεύθυνων μοντέλων διοίκησης που οδηγούν στη βιώσιμη ανάπτυξη και τη δημιουργία διαμοιραζόμενης αξίας για όλους.

Στο πλαίσιο αυτό, η μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία αποτελεί κομβικό στοιχείο της Αναπτυξιακής Στρατηγικής της Περιφέρειας Πελοποννήσου και η υλοποίησή της περιλαμβάνει μεταξύ άλλων στρατηγικό σχεδιασμό που διαπερνά όλο το φάσμα της αλυσίδας αξίας: παραγωγή, κατανάλωση, διαχείριση απορριμμάτων και αξιοποίηση δευτερογενών πρώτων υλών και καυσίμων.

Κατά συνέπεια, προτεραιότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταναλωτών μέσω δράσεων ευαισθητοποίησης για την επιτάχυνση της μετάβασης από το γραμμικό μοντέλο ανάπτυξης στο αντίστοιχο της κυκλικής οικονομίας, μέσω της προώθησης καινοτόμων μορφών κατανάλωσης (συνεργατική οικονομία). Ειδικότερα, το πρόγραμμα Πελοποννήσος 2021-2027 θα εστιάσει στην περαιτέρω ανάπτυξη των Πράσινων Σημείων καθώς και σε σχετικές δράσεις κυκλικής οικονομίας αλλά και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών, επιχειρήσεων και δημόσιων

φορέων.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Διαχείριση στερεών αποβλήτων, με εστίαση στη δημιουργία πράσινων σημείων, για την συμβολή της Περιφέρειας στην επίτευξη των εθνικών στόχων
- Υποστήριξη των ΟΤΑ για την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων βάσει των προβλέψεων του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Παραγωγής Αποβλήτων

Επισημαίνεται πως το Πρόγραμμα Πελοποννήσου θα χρηματοδοτήσει υποδομές μικρής κλίμακας (πράσινες γωνιές μέχρι και πράσινα σημεία) που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Δήμων. Το ΠΕΚΑ θα χρηματοδοτήσει υποδομές όπως οι μονάδες ανάκτησης και ανακύκλωσης (ΜΑΑ), όλες τις μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων (ΜΕΒΑ) συμπεριλαμβανομένου του εξοπλισμού τους (κάδοι και οχήματα συλλογής) και κάθε άλλη σχετική διαδημοτική εγκατάσταση (διαδημοτικούς σταθμούς μεταφόρτωσης και διαδημοτικά πράσινα σημεία), καθώς επίσης και Πράσινα Σημεία μόνο στην περίπτωση που αποτελούν ολοκληρωμένη δράση με άλλη δράση στερεών αποβλήτων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα και εφόσον ως Δικαιούχος έχει οριστεί ΦοΔΣΑ.

Οι συγχρηματοδοτούμενες επενδύσεις θα πρέπει α) να είναι σύμφωνες με το περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης απορριμμάτων (ΠΕΣΔΑ), β) να εξυπηρετούν τους σκοπούς της ολιστικής και ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων και γ) να συμβάλλουν στην εκπλήρωση των στόχων ανακύκλωσης.

Τα προτεινόμενα έργα θα είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση εφόσον ο αρμόδιος ΦοΔΣΑ έχει δώσει τη σύμφωνη γνώμη του και έχει επικυρώσει την αναγκαιότητα αυτών των έργων βάσει ανάλυσης κόστους-οφέλους του ΠΕΣΔΑ (από συλλογή έως επεξεργασία και διάθεση), ανάλυσης επιλογών, εκτίμησης λειτουργικότητας και βιωσιμότητας.

Για όλες τις ροές αποβλήτων που εισέρχονται στις ΜΑΑ θα είναι αναγκαία η υποβολή στη Διαχειριστική Αρχή προγραμματικής συμφωνίας μεταξύ του ΦοΔΣΑ και του Δήμου για σκοπούς χρηματοδότησης.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιοι Οργανισμοί

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	8,00
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO107	Επενδύσεις σε εγκαταστάσεις για χωριστή συλλογή αποβλήτων	ευρώ	1.500.000,00	10.588.235,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR103	Απόβλητα που συλλέγονται χωριστά	τόνοι/έτος	0,00	2020	80.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	067. Διαχείριση οικιακών αποβλήτων: μέτρα πρόληψης, ελαχιστοποίησης, διαλογής, επαναχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης	9.500.000,00
2	RSO2.6	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	9.500.000,00
2	RSO2.6	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	1.000.000,00
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	1.000.000,00
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	7.500.000,00
2	RSO2.6	Σύνολο			9.500.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	9.500.000,00
2	RSO2.6	Σύνολο			9.500.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η κατάσταση διατήρησης των φυσικών ενδιαιτημάτων στη χώρα έχει βελτιωθεί τα τελευταία χρόνια και είναι εν γένει θετική. Η τελευταία έκθεση που συντάχθηκε σύμφωνα με την Οδηγία της ΕΕ περί οικοτόπων διαπιστώνει ότι οι περισσότεροι (63%) βρίσκονται σε ικανοποιητική κατάσταση, περίπου το ένα τρίτο (33%) είναι σε μη ικανοποιητική-ανεπαρκή κατάσταση και μόλις το 3% βρίσκεται σε μη ικανοποιητική κατάσταση. Σε σύγκριση με το μέσο όρο της ΕΕ, ητουςάδα είχε πολύ καλύτερες επιδόσεις σε όλους τους δείκτες.

Η χώρα δεν έχει ακόμη θεσπίσει ένα ολοκληρωμένο εθνικό σύστημα παρακολούθησης της βιοποικιλότητας. Η «Εθνική Στρατηγική και Σχέδιο Δράσης για τη Βιοποικιλότητα» περιλαμβάνει στόχους για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της εφαρμογής της και αναμένεται να διευκολύνει την πρόσβαση στους επιστημονική γνώμη σχετικά με τη γλωρίδα και την πανίδα της Ελλάδας και να καλύψει τα σχετικά κενά της υφιστάμενης.

Ο τουριστικός κλάδος πλήττει ως επί το πλείστον τις παράκτιες περιοχές λόγω της ανάπτυξης υποδομών π.χ. δρόμους προς τουριστικούς προορισμούς, αλλά και του συνωστισμού στις παραλίες. Ο τουρισμός στις περιοχές αυτές ασκεί πιέσεις στο περιβάλλον κατά την αιχμή της θερινής περιόδου, αλλά και μέσω της υπερβολικής κατανάλωσης νερού κατά τη διάρκεια των περιόδων ξηρασίας. Η υπέρμετρη άντληση υδάτων μπορεί επίσης να οδηγήσει στην υπαλάτιση των υδροφόρων στρωμάτων. Οι τουρίστες παράγουν τεράστιες ποσότητες στερεών αποβλήτων, τα οποία δυσκολεύονται να διαχειριστούν οι τοπικές αυτοδιοικήσεις.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου χαρακτηρίζεται από πλούσια ποικιλία φυσικών οικοσυστημάτων (γλωρίδα-πανίδα) και ιδιαίτερα αξιόλογων οικολογικά περιοχών. Οι βουρξλιματικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή, έχουν σπουδαίο ρόλο στην σύνθεση της φυσικής της βλάστησης. Πιο συγκεκριμένα, στην ευρύτερη περιοχή εντοπίζονται κυρίως μεσογειακού τύπου οικοσυστήματα. Σχετικά με τις προστατευόμενες περιοχές, η Πελοπόννησος αριθμεί 32, εκ των οποίων οι 9 στη βρίσκονται στη Μεσσηνία (28%), οι 8 στην Λακωνία (25%), οι 7 στην Κορινθία (22%), οι πέντε στην Αρκαδία (16%) και οι 3 στην Αργολίδα (9%) στις οποίες συναντά κανείς τα σημαντικότερα είδη γλωρίδας και πουςδας. Τέλος, στην περιφέρεια 42 περιοχές είναι χαρακτηρισμένες ως βιότοποι και 13 ως Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης.

Στον πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου, η Περιφέρεια Πελοποννήσου θα προωθήσει συγκεκριμένες δράσεις προστασίας και ανάδειξης επιλεγμένων προστατευόμενων περιοχών οικολογικού ενδιαφέροντος, σε συνέργεια με τις συνολικές πολιτικές που θα προωθηθούν από το αρμόδιο τομεακό πρόγραμμα.

Είναι απαραίτητη, η ανάληψη δράσης για τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, για την στοχευμένη προστασία της βιοποικιλότητας της περιφέρειας, για την αναζωογόνηση και απολύμανση των υποβαθμισμένων περιβαλλοντικά εκτάσεων, την μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης και την προώθηση μέτρων για τον περιορισμό του θορύβου και των επιπτώσεων του φαινομένου της «αστικής θερμικής νησίδας», που προκαλείται από τις υποβαθμισμένες ατμοσφαιρικές συνθήκες σε συνδυασμό με τις ελλείψεις σε πράσινες επιφάνειες εντός του αστικού ιστού.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Πράσινες και γαλάζιες υποδομές για τη μείωση του κατακερματισμού των οικοσυστημάτων και ανάπτυξη πρακτικών και μέτρων φιλικών και

υποστηρικτικών προς τα είδη και τους τύπους οικοτόπων κοινοτικού ενδιαφέροντος, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα (π.χ. Δημιουργία αναβαθμίδων σε ορεινές περιοχές για συγκράτηση εδαφών, Διάνοιξη και συντήρηση μονοπατιών σε ορεινές, δασικές περιοχές, Αποκαταστάσεις φυσικών ροών υδάτων, ταυτόχρονα με μικρής κλίμακας κατασκευές από φυσικά υλικά, για ανάσχεση ταχύτητας ροής, κλπ)

Οι δράσεις που θα εφαρμοσθούν στο πλαίσιο της Βιοποικιλότητας θα είναι σύμφωνες με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη βιοποικιλότητα και τις βασικές αρχές που αυτή ορίζει. Δράσεις σε περιοχές Natura σύμφωνα με το ΕΣΠΑ, θα χρηματοδοτηθούν από τα τομεακά προγράμματα του περιβάλλοντος «ΠΕΚΑ» και της αλιείας «ΠΑΛΥΘ». Τα ανωτέρω θα ληφθούν υπόψη κατά την εξειδίκευση και ωρίμανση των σχετικών δράσεων του Προγράμματος στο πλαίσιο του ΕΣ 2.7.

Το ΠΕΠ υλοποιεί δράσεις βιοποικιλότητας τοπικής εμβέλειας σε αστικές περιοχές. Οι δε δράσεις που προβλέπονται είναι απόλυτα διακριτές από τις δράσεις που έχουν προταθεί στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή», στο ΤΑΑ και το Πρόγραμμα της ΕΕ Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης (EU Programme of Technical Support Instrument).

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσέμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιοι Οργανισμοί

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα σχεδιαστούν και εφαρμοστούν σε συνέργειους και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις της εμβληματικής πρωτοβουλίας «Προστασία και Βελτίωση των Φυσικών Χερσαίων Ενδιατημάτων και Οικοσυστημάτων.» της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιτουνίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατό τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδ-ορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής τους εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO36	Πράσινες υποδομές που υποστηρίζονται για σκοπούς διαφορετικούς από την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	εκτάρια	0,00	57.000,00
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	8,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC95	Πληθυσμός που έχει πρόσβαση σε νέες ή βελτιωμένες πράσινες υποδομές	άτομα	0,00	2020	45.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	079. Προστασία της φύσης και της βιοποικιλότητας, φυσική κληρονομιά και φυσικοί πόροι, πράσινες και γαλάζιες υποδομές	2.500.000,00
2	RSO2.7	Σύνολο			2.500.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.500.000,00
2	RSO2.7	Σύνολο			2.500.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	1.000.000,00
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	500.000,00
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	1.000.000,00
2	RSO2.7	Σύνολο			2.500.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
2	RSO2.7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	2.500.000,00
2	RSO2.7	Σύνολο			2.500.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 3. Μια πιο διασυνδεδεμένη Ευρώπη μέσω της ενίσχυσης της κινητικότητας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική αλλαγή, έξυπνης και διατροφικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η έκταση της Περιφέρειας Πελοποννήσου, το ανάγλυφο του εδάφους της, η αραιοκατοίκηση και η διάσπαρτη και σχετικά μικρής κλίμακας οικονομική βάση, εκτός των υπερτοπικής εμβέλειας βιομηχανικών μονάδων, καθώς και ο μεγάλος αριθμός μικρών οικιστικών συγκροτημάτων, είναι παράγοντες οι οποίοι δημιουργούν ανάγκες για εκτεταμένο οδικό δίκτυο. Επιπρόσθετα, οι σημερινές προδιαγραφές κατασκευής του οδικού δικτύου διαφέρουν σημαντικά από εκείνες με τις οποίες έχει κατασκευαστεί το μεγαλύτερο μέρος του παλαιού/ υπάρχοντος δικτύου, λόγω βελτιωμένων προδιαγραφών από τη διαφοροποίηση των χαρακτηριστικών των οχημάτων, από την πρόσθετη θεσμοθέτηση προδιαγραφών οδικής ασφάλειας καθώς και την αύξηση του όγκου/πλήθους των μεταφερόμενων ανθρώπων και εμπορευμάτων.

Πρόσθετα, όπως δείχνουν οι σχετικοί δείκτες, η υποδομή μεταφορών στην Πελοπόννησο είναι μέτρια. Όσον αφορά την οδική πυκνότητα και τις εμπορευματικές μεταφορές, η περιοχή παρουσιάζει καλύτερη εικόνα καθώς κατέχει την πέμπτη και τρίτη θέση αντίστοιχα στη χώρα. Από την άλλη πλευρά, όσον αφορά τις αεροπορικές και λιμενικές μεταφορές, η Πελοπόννησος κατατάσσεται μεταξύ των τελευταίων θέσεων της χώρας. Η προαναφερόμενη κατάσταση δύσκολης ή ελλιπούς πρόσβασης των εσωτερικών ζωνών και των τουριστικών περιοχών προς τα νέα μεγάλα οδικά δίκτυα, λειτουργεί ανασταλτικά στην αναγκαία νέα αναπτυξιακή προσπάθεια της Περιφέρειας

Με βάση τα παραπάνω, προτεραιότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου, στο πλαίσιο του εν λόγω ειδικού στόχου αποτελεί η ολοκλήρωση και αναβάθμιση του εσωτερικού οδικού δικτύου της Περιφέρειας με γνώμονα βελτίωση της προσβασιμότητας των πολιτών και στην αύξηση της οδικής ασφάλειας στο περιφερειακό και τοπικό οδικό δίκτυο.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Κατασκευή / Αναβάθμιση άλλων οδών για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας της Περιφέρειας
- Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών
- Παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας / επαναλειτουργία κλάδων του Σιδηροδρομικού δικτύου Πελοποννήσου που συνδέουν υφιστάμενους κόμβους με Τουριστικούς προορισμούς.

Σημειώνεται πως η δράση «Παρεμβάσεις στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας / επαναλειτουργία κλάδων του Σιδηροδρομικού δικτύου Πελοποννήσου που συνδέουν υφιστάμενους κόμβους με Τουριστικούς προορισμούς» αναμένεται να υλοποιηθεί ως «phasing», υπό την προϋπόθεση της ύπαρξης μιας ολοκληρωμένης μελέτης σκοπιμότητας για τον προσδιορισμό της περιβαλλοντικής, οικονομικής και χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας του έργου και εφόσον πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας και οι επιμέρους προϋποθέσεις περί «phasing δράσεων», με βάση το ισχύον ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο διαχείρισης συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Επισημαίνεται πως οι δράσεις που θα υλοποιηθούν θα περιλαμβάνονται στην εγκεκριμένη εξειδίκευση του Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Μεταφορών για την Περιφέρεια Πελοποννήσου.

Πρόσθετα οι δράσεις οδικής ασφάλειας που θα υλοποιηθούν θα είναι σύμφωνες με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών και την περιφερειακή εξειδίκευση του και το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας. Η συνεισφορά της Δράσης «Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας και της προσβασιμότητας των πολιτών» στον παρόντα Ειδικό Στόχο 3.2 είναι σημαντική, καθώς η βελτίωση της ασφάλειας του οδικού δικτύου είναι σύμφωνη με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών και την περιφερειακή εξειδίκευσή του. Επιδιώκεται κυρίως η βελτίωση των δεικτών οδικής ασφάλειας της χώρας για μείωση των θανάτων / βαριά τραυματιών κατά 50% μέχρι το έτος 2030, όπως περιγράφονται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- Δημόσιοι Οργανισμοί

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO44	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων οδών — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	3,15	6,30
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO48	Μήκος νέων ή αναβαθμισμένων σιδηροδρόμων — εκτός ΔΕΔ-Μ	χλμ.	0,00	2,80

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός	Ταμείο	Κατηγορία	Αναγνωριστικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή	Έτος	Στόχος	Πηγή	Παρατηρήσεις
---------------	---------	--------	-----------	----------------	---------	-----------------	--------	------	--------	------	--------------

	στόχος		περιφέρειας	κωδικός			βάσης ή τιμή αναφοράς	αναφοράς	(2029)	δεδομένων	
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR55	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων οδών και οδών που ανακατασκευάστηκαν, αναβαθμίστηκαν ή εκσυγχρονίστηκαν	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	1.000.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR58	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων, αναβαθμισμένων, ανακατασκευασμένων ή εκσυγχρονισμένων σιδηροδρόμων	επιβατοχιλιόμετρα/έτος	0,00	2020	36.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	089. Νέες ή αναβαθμισμένες δευτερεύουσες οδικές συνδέσεις με το οδικό δίκτυο και τους κόμβους ΔΕΔ-Μ	23.137.164,00
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	093. Άλλες ανακατασκευές και εκσυγχρονισμοί οδών (αυτοκινητοδρόμων, εθνικών, περιφερειακών ή τοπικών οδών)	600.000,00
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	098. Άλλοι νέοι ή αναβαθμισμένοι σιδηρόδρομοι	1.800.000,00
3	RSO3.2	Σύνολο			25.537.164,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	25.537.164,00

3	RSO3.2	Σύνολο			25.537.164,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	25.537.164,00
3	RSO3.2	Σύνολο			25.537.164,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
3	RSO3.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	25.537.164,00
3	RSO3.2	Σύνολο			25.537.164,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 4. Ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής - Ανάπτυξη και βελτίωση κοινωνικών υποδομών της Περιφέρειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Σύμφωνα με τη Eurostat (Μελέτη ΟΟΣΑ: «Η Ταυτότητα των 13 Ελληνικών Περιφερειών») το ποσοστό των ατόμων εκτός εκπαίδευσης και απασχόλησης, ηλικίας 15-24, για την Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται στο 17,6%, χαμηλότερο του μέσου όρου της χώρας (14,1%).

Σχετικά με τις υποδομές εκπαίδευσης στο σύνολο της Περιφέρειας η ΠΕ Αρκαδίας έχει τα λιγότερα σχολεία (63). Ειδικότερα οι υποδομές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για την Περιφέρεια Πελοποννήσου περιλαμβάνουν:

- Π.Ε Αρκαδίας: 27 πρωτοβάθμια και 36 δευτεροβάθμια σχολεία
- Π.Ε. Μεσσηνίας: 70 πρωτοβάθμια και 69 δευτεροβάθμια σχολεία
- Π.Ε Κορινθίας: 141 πρωτοβάθμια και 111 δευτεροβάθμια σχολεία
- Π.Ε Αργολίδας: 112 πρωτοβάθμια και 34 δευτεροβάθμια σχολεία
- Π.Ε. Λακωνίας: 44 πρωτοβάθμια και 39 δευτεροβάθμια σχολεία

Μια άλλη υστέρηση που διαπιστώνεται στην Πελοπόννησο είναι η έλλειψη σε σχολικές υποδομές προηγμένων μεθόδων εκπαίδευσης, με την αξιοποίηση της κοινωνίας της γνώσης και την σύνδεση της εκπαίδευσης, ιδιαίτερα της επαγγελματικής δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με την περιφερειακή αγορά εργασίας.

Πρόσθετα, ο χάρτης των εκπαιδευτικών υποδομών της Πελοποννήσου χαρακτηρίζεται από μεγάλο αριθμό παλαιών κτιριακών υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με σημαντικές ελλείψεις σε εξοπλισμό, κυρίως ΤΠΕ, που εντείνονται περισσότερο εξαιτίας των αναγκών που δημιουργεί η κρίση της πανδημίας Covid 19.

Η απασχόληση και η δια βίου μάθηση συνιστούν δύο άρρηκτα συνδεδεμένους κρίκους στην αλυσίδα ανάπτυξης, με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων να αποτελεί σημαντική συνιστώσα για τη διευκόλυνση της επαγγελματικής εξέλιξης. Χαρακτηριστική είναι η χαμηλή συμμετοχή του εργατικού δυναμικού σε προγράμματα κατάρτισης (4,5% έναντι του μέσου όρου της ΕΕ 11,1% σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου). Επιπλέον, η συμπεριληπτική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες υστερεί σημαντικά (Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας).

Προς την κατεύθυνση αυτή, οι ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και οι «ήπιες» δεξιότητες που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα, την προσαρμοστικότητα και τη διαχείριση της αλλαγής, αποτελούν συστατικό ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, δίνοντας έμφαση στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρία, χρόνιες παθήσεις και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλλει στην ενίσχυση των υποδομών εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης δια βίου μάθησης της Πελοποννήσου. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας
- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός μονάδων πρωτοβάθμιας (περιλαμβανομένων των ολοήμερων σχολείων) ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης
- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Επισημαίνεται ότι πριν την έκδοση προσκλήσεων από το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 για την υποβολή και ένταξη έργων υποδομής στους τομείς εκπαίδευσης και υγείας που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ προβλέπεται η εκπόνηση/ επικαιροποίηση ανάλογης χαρτογράφησης (mapping) των σχετικών αναγκών.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α’ βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου

Δημόσιες δομές εκπαίδευσης

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Η δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών που σχετίζονται με την παροχή θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας, βρέφη από 2 μηνών έως 2,5 ετών και νήπια από 2,5 ετών έως την ηλικία εγγραφής τους στην υποχρεωτική εκπαίδευση, κωδικοποιείται με 100% αφού η φιλοσοφία της στήριξης των οικογενειών, βάση και της νομοθεσίας στοχεύει στην εναρμόνιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής και την ενίσχυση της παιδικής προστασίας

Η δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που λειτουργούν ως ολόημερα σχολεία κωδικοποιείται με 40%

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO66	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	άτομα	28,00	70,00
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO67	Χωρητικότητα τάξεων νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	άτομα	120,00	1.222,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC70	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων παιδικής φροντίδας	χρήστες/έτος	0,00	2020	70,00	Υποστηριζόμενα έργα	

4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR71	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εκπαιδευτικών εγκαταστάσεων	χρήστες/έτος	0,00	2021	1.222,00	Υποστηριζόμενα έργα	
---	--------	------	-----------------------------------	-------	---	--------------	------	------	----------	---------------------	--

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	121. Υποδομή για προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα	2.000.000,00
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	122. Υποδομή για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	15.200.000,00
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	123. Υποδομή για τριτοβάθμια εκπαίδευση	400.000,00
4	RSO4.2	Σύνολο			17.600.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	17.600.000,00
4	RSO4.2	Σύνολο			17.600.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	17.600.000,00
4	RSO4.2	Σύνολο			17.600.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Στοχοθέτηση για την ισότητα των φύλων	2.000.000,00
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	2.400.000,00
4	RSO4.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	13.200.000,00
4	RSO4.2	Σύνολο			17.600.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.3. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στο πεδίο των κοινωνικών δομών και υποδομών, κατά την Π.Π. 2014-2020, παρότι δημιουργήθηκε ένα μεγάλο δίκτυο σε ολόκληρη την Περιφέρεια, καταγράφονται ακόμα σημαντικές ελλείψεις σε προνοιακές δομές προστασίας ηλικιωμένων και ατόμων με αναπηρία.

Σύμφωνα με τη Eurostat (Μελέτη ΟΟΣΑ: «Η Ταυτότητα των 13 Ελληνικών Περιφερειών»), σχεδόν το 7% του πληθυσμού της Πελοποννήσου δεν έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας και το μερίδιο του πληθυσμού που κινδυνεύει από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό είναι 31%. Παρατηρείται, επίσης ότι το εισόδημα ανά κάτοικο στην Περιφέρεια ανέρχεται για το 2016 σε 11.686 ευρώ ανά κάτοικο, όταν το αντίστοιχο εθνικό είναι 12.958 ευρώ ανά κάτοικο, το δε αντίστοιχο ποσό για την μέση περιφέρεια του ΟΟΣΑ ανέρχεται σε 17.695 ευρώ ανά κάτοικο.

Επίσης, βασικό χαρακτηριστικό της περιφέρειας Πελοποννήσου είναι η υψηλή γήρανση του πληθυσμού της με τους βασικούς δημογραφικούς δείκτες να είναι οι δυσμενέστεροι της χώρας.

Οι υποδομές Πρόνοιας και Κοινωνικής Φροντίδας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου αποτελούνται από το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» με την οποία προσφέρεται περίθαλψη και πρόνοια σε ηλικιωμένους. Στην περιφέρεια περισσότερο ωφελούμενες φαίνεται να είναι οι ΠΕ Λακωνίας και Μεσσηνίας, στις οποίες έχει καταγραφεί ο πιο γερασμένος πληθυσμός στην Ελλάδα.

Όσον αφορά τα Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών (ΚΔΑΠ), για παιδιά 5-12 ετών αποτελούν μια εξαιρετικά σημαντική δομή κοινωνικής πολιτικής που λειτουργεί κατά κύριο λόγο από τους ΟΤΑ.

Πρόσθετα, στον τομέα των Κοινωνικών Υποδομών της περιφέρειας λειτουργούν Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ) και των Κέντρων Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) που στόχο έχουν στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών (π.χ. διατροφή, εξατομικευμένο πρόγραμμα ωφελούμενων (εργοθεραπείες, λογοθεραπείες κ.α.), δράσεις δημιουργικής απασχόλησης - ψυχαγωγεία, εκπαίδευση σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης κ.α.) και υποστήριξη προς ένα σημαντικό μέρος του ηλικιωμένου εξαρτώμενου πληθυσμού.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελεί βασικές επιλογές για να περιοριστεί η εισοδηματική ανισότητα, ο κίνδυνος φτώχειας και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού, η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας με έμφαση στην οικογένεια και την κοινότητα, αποτελούν μέτρα προς αυτή την κατεύθυνση, παράλληλα με τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό υποδομών κοινωνικής πρόνοιας και φροντίδας.

Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλλει στην αναβάθμιση και επέκταση υποδομών για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και της ενεργητικής ένταξης, με έμφαση στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και στις περιθωριοποιημένες κοινότητες (νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος, ουσιοεξαρτώμενοι, αποφυλακισμένοι, άστεγοι, άτομα με αναπηρία, Ρομά, κ.ά.),.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών κοινωνικής μέριμνας και ένταξης.

Όλες οι επενδύσεις θα ακολουθούν τις αρχές της άρσης του διαχωρισμού και της απαγόρευσης των διακρίσεων και θα στοχεύουν στην προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες χωρίς αποκλεισμούς για όλες τις περιθωριοποιημένες ομάδες, όπως οι Ρομά, τα ΑμεΑ, τα άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο, κ.λ.π. και θα αποτελούν κριτήρια επιλογής των πράξεων. Όλες οι υπηρεσίες ή/και επενδύσεις θα απευθύνονται στο σύνολο των περιθωριοποιημένων ομάδων και δεν θα διατηρούν ή οδηγούν σε διαχωρισμό και απομόνωσή τους.

Σημειώνεται πως οι υποδομές σε επίπεδο κοινότητας θα συγχρηματοδοτούνται για να στηρίξουν την υλοποίηση της Εθνικής Στρατηγικής Αποϊδρυματοποίησης, ενώ δράσεις στο πεδίο της μακροχρόνιας φροντίδας θα είναι σύμφωνες με το σχετικό - υπό ολοκλήρωση – εθνικό στρατηγικό πλαίσιο.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου

• Δημόσιες δομές πρόνοιας, κοινωνικής ένταξης και προστασίας ατόμων με αναπηρία

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα

έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PCO70	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας (εκτός της στέγασης)	άτομα	0,00	200,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PCR74	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων κοινωνικής μέριμνας	χρήστες/έτος	0,00	2020	200,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	127. Άλλες κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην κοινωνική ένταξη στην κοινότητα	4.874.327,00
4	RSO4.3	Σύνολο			4.874.327,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	4.874.327,00
4	RSO4.3	Σύνολο			4.874.327,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	4.874.327,00
4	RSO4.3	Σύνολο			4.874.327,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.3	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	4.874.327,00
4	RSO4.3	Σύνολο			4.874.327,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στη Περιφέρεια λειτουργούν 7 Γενικά Νοσοκομεία στις έδρες των Περιφερειακών ενοτήτων, 29 Κέντρα Υγείας, 183 Περιφερειακά Ιατρεία, 7 Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία και 16 Τοπικά Ιατρεία. Όσον αφορά τις δομές στο πεδίο της Ψυχικής Υγείας στην ΠΕ. Αργολίδας είναι η Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας στο Άργος, ο Ξενώνας στο Ναύπλιο και τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα στην Άρτα Ναυπλίου. Στην Π.Ε. Κορίνθου καταγράφεται ο Ξενώνας, το Οικοτροφείο Κορίνθου και Ξυλόκαστρου, ενώ η δομή του Ψυχιατρικού τμήματος δε λειτουργεί. Στην Π.Ε Αρκαδίας εκτός από το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο υπάρχουν τα Κέντρα Ημέρας Ψυχικής Υγείας, η Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας, οι δομές των Ξενώνων, τα Οικοτροφεία και τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα στην Τρίπολη. Στην Π.Ε. Λακωνίας εντοπίζονται οι δομές της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας, ο Ξενώνας και τα Προστατευόμενα Διαμερίσματα στη Σπάρτη. Στην Π.Ε. Μεσσηνίας, τέλος, καταγράφονται το Κέντρο Ημέρας, το Κέντρο Ψυχικής Υγείας, ο Ξενώνας, το Οικοτροφείο και το Προστατευόμενο Διαμέρισμα στην Καλαμάτα. Οι διαθέσιμες κλίνες σε αυτές ανά 100 χιλ. κατοίκους είναι 232 (μέσος όρος 4.0 κλίνες) με απόκλιση 0.2 κλίνες σε σχέση με εθνικό μ.ο. (4.2) και απόκλιση 1.0 κλίνη σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μ.ο.(5.0).

Η τρέχουσα υγειονομική κρίση έχει αναδείξει την προστασία της δημόσιας υγείας ως θεμέλιο της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής. Κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης και ιδίως της πανδημίας αποδείχθηκε ότι οι χώρες που διαθέτουν αποτελεσματικά συστήματα υγείας καθολικής πρόσβασης και αποτελεσματικές υπηρεσίες δημόσιας υγείας και επιδημιολογικής επιτήρησης μπορούν να περιορίσουν σημαντικά τις υγειονομικές και κοινωνικές συνέπειες της πανδημίας με πολλαπλά οφέλη στη δημόσια υγεία, κοινωνική συνοχή, οικονομική ανάπτυξη αλλά και στα οικονομικά των νοικοκυριών, των συστημάτων υγείας και κοινωνικής προστασίας.

Οι κατάλληλες υποδομές και εξοπλισμοί είναι σημαντικοί παράγοντες της ανθεκτικότητας και αποτελεσματικότητας των συστημάτων υγείας, της εμπέδωσης αντίληψης ασφάλειας για τους πολίτες και παραμονής στον τόπο κατοικίας τους συμβάλλοντας στην ανάπτυξη. Οι δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας της Περιφέρειας, παρά την ικανοποιητική χωρική κάλυψη τους και την ενίσχυση τους στο πλαίσιο της Π.Π.2014-2020 συνεχίζουν να καταγράφουν ελλείψεις και ανάγκες για αναβάθμιση - επέκταση υποδομών και για προμήθεια εξοπλισμών. Πρόσθετα, με στόχο την εξάλειψη των γεωγραφικών εμποδίων στην πρόσβαση, οι κάτοικοι των απομακρυσμένων περιοχών, πρέπει να αποκτήσουν πρόσβαση σε υπηρεσίες ΠΦΥ.

Οι δράσεις του παρόντος Ε.Σ. προέκυψαν σε συνδυασμό με τις επιλογές σε εθνικό επίπεδο για την ενίσχυση της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, την επείγουσα προνοσοκομειακή φροντίδα, την έμφαση στην πρόληψη, στο πλαίσιο και της ενεργούς γήρανσης και αναγκών μακροχρόνιας φροντίδας καθώς και για την ενίσχυση της αποϊδρυματοποίησης και ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Οι παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΕΣ λαμβάνουν υπόψη α) τις «ειδικές

συστάσεις ανά χώρα» για την Ελλάδα του θεσμού του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου, β) το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Υγείας 2021-2025, και τις προτεραιότητες στο Σχέδιο Εθνικής Στρατηγικής και δράσεις Υγείας στο ΕΣΠΑ 2021-2027 γ) την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη 2021-2027 και λειτουργούν συμπληρωματικά με τον 3ο Πυλώνα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την απασχόληση, και την κοινωνική συνοχή.

Περαιτέρω, η θωράκιση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας θα συντελέσει στην μείωση της επιβάρυνσης της δευτεροβάθμιας υγείας, ιδιαίτερα σε περιοχές με επιβαρυνμένα χαρακτηριστικά και υψηλές συγκεντρώσεις ευάλωτου πληθυσμού. Στην ίδια κατεύθυνση, εξίσου σημαντικό ρόλο αναμένεται να διαδραματίσει και η αναβάθμιση των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών του τομέα Υγείας (υποδομές)
- Δημιουργία, επέκταση και εκσυγχρονισμός υποδομών του τομέα Υγείας (εξοπλισμός)

Η ενίσχυση της ΠΦΥ αποτελεί προτεραιότητα με τις επενδύσεις σε υποδομές και εξοπλισμό για τη δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια φροντίδα να περιορίζονται σε εθνικό επίπεδο στο 40% των πόρων ΕΤΠΑ για την Υγεία.

Επισημαίνεται ότι πριν την έκδοση προσκλήσεων από το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 η αξιολόγηση προτάσεων και η επιλογή των πράξεων τόσο στο ΕΤΠΑ αλλά και στο ΕΚΤ θα βασιστεί στην χαρτογράφηση των αναγκών η οποία διενεργείται από το Υπουργείο Υγείας.

Πρόσθετα επισημαίνεται πως η επίτευξη συνέργειας και συμπληρωματικότητας και η αποφυγή επικαλύψεων των Δράσεων του Προγράμματος με το Ταμείο Ανάκαμψης, επιτυγχάνεται μέσω κεντρικού συντονισμού με τη συμμετοχή των αρμόδιων υπουργείων και υπηρεσιών. Σχετικές προβλέψεις έχουν συμπεριληφθεί στον ν. 4914/2020 για το ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με τις οποίες τον ανωτέρω ρόλο αναλαμβάνουν η Εθνική Αρχή Συντονισμού, η Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης καθώς και το Συμβούλιο Παρακολούθησης και Συντονισμού Αναπτυξιακών Παρεμβάσεων.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιες δομές Υγειονομικής περίθαλψης

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO69	Χωρητικότητα νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	άτομα/έτος	184.000,00	460.000,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RRC73	Ετήσιος αριθμός χρηστών νέων ή εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης	χρήστες/έτος	0,00	2020	460.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	128. Υποδομές στον τομέα της υγείας	4.300.000,00
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	129. Υγειονομικός εξοπλισμός	5.680.000,00
4	RSO4.5	Σύνολο			9.980.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	9.980.000,00
4	RSO4.5	Σύνολο			9.980.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	9.980.000,00
4	RSO4.5	Σύνολο			9.980.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.5	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	9.980.000,00

4	RSO4.5	Σύνολο			9.980.000,00
---	--------	--------	--	--	--------------

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO4.6. Ενίσχυση του ρόλου του πολιτισμού και του βιώσιμου τουρισμού στην οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ένταξη και την κοινωνική καινοτομία (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η Πελοπόννησος αποτελεί προορισμό με σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες στα προϊόντα Ήλιος & Θάλασσα, yachting, Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού και συνεδριακού τουρισμού (Meetings, Incentives, Conferences, Exhibitions, MICE), στην ΠΕ Μεσσηνίας και κυρίως στην Καλαμάτα. Παράλληλα διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη όλων των εναλλακτικών/συμπληρωματικών προϊόντων του Αγροτουρισμού, του Οικοτουρισμού, του Αθλητικού και Γαστρονομικού τουρισμού καθώς και του τουρισμού Πολυτελείας, τα οποία θα βοηθήσουν μαζί με την βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας στον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση/αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Πελοποννήσου και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει όλους τους απαραίτητους τουριστικούς πόρους για να προσφέρει μια ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία στους επιμέρους προορισμούς της, Βορειοανατολική Πελοπόννησος και Νότια Πελοπόννησος.

Εδραιωμένα / ιδιαίτερα αναπτυγμένα: Πολιτιστικός και Θρησκευτικός Τουρισμός

Δυνατότητα ανάπτυξης / ανάδειξης σε εδραιωμένα / ιδιαίτερα αναπτυγμένα: Ήλιος & Θάλασσα, Ναυτικός τουρισμός (yachting), MICE, Αγροτουρισμός, Οικο τουρισμός, Αθλητικός τουρισμός, Γαστρονομικός τουρισμός, Τουρισμός ευεξίας

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Δράσεις βελτιστοποίησης της πρόσβασης και της διαχείρισης του κοινού σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων
- Δράσεις ενοποίησης και διασύνδεσης των πόρων Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού
- Εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων
- Προβολή και προώθηση των ενάλιων αρχαιολογικών χώρων του προορισμού οι οποίοι προσφέρονται για καταδυτικό τουρισμό συνεργειακά με τον τουρισμό σκαφών αναψυχής

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας (πολιτιστικός και θρησκευτικός τουρισμός) όσο και σε νέες αγορές. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυνση της εποχικότητας [Πηγή: <https://insete.gr/wp-content/uploads/2020/05/21->

Στα δυνατά αναπτυξιακά χαρακτηριστικά της Πελοποννήσου περιλαμβάνονται οι σημαντικές πολιτιστικές υποδομές και χωρικές ενότητες με δυναμική περαιτέρω ανάπτυξης του τουρισμού. Η αναβάθμιση του εκτενούς πολιτιστικού αποθέματος και της τουριστικής δυναμικής δύναται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης της περιφέρειας και της κοινωνικής ένταξης των ομάδων στόχου που θα εμπλακούν, αξιοποιώντας το τοπικό κοινωνικό κεφάλαιο.

Ειδικότερα η Πελοπόννησος διαθέτει αρκετά υψηλό κεφάλαιο στον τομέα της πολιτιστικής και ιστορικής κληρονομιάς. Χαρακτηρίζεται εν γένει από πλήθος μνημείων ιστορικού, αρχαιολογικού και θρησκευτικού ενδιαφέροντος, ενώ υπάρχουν πολλά Μουσεία και Αρχαιολογικές Συλλογές. Αξίζει να σημειωθεί, ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχουν σημαντικοί τοπικοί πόροι άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς, αλλά και παραδοσιακοί οικισμοί.

Ειδικότερα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει ιδιαίτερη πολιτιστική κληρονομιά, που υπάρχει μόνο εντός της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπάρχουν 19 Μουσεία και 4 Αρχαιολογικές Συλλογές, καθώς και σημαντικός αριθμός Παραδοσιακών Οικισμών. [Πηγή: <http://ayla.culture.gr>],

Στο σχεδιασμό του Προγράμματος εντάσσονται παρεμβάσεις που σχετίζονται με:

- την αναβάθμιση και αποκατάσταση χώρων πολιτιστικής κληρονομιάς (αρχαιολογικών χώρων και μνημείων) και ενίσχυση της λειτουργικότητάς τους (χώροι στάθμευσης, δημιουργία / επέκταση επισκέψιμων χώρων)
- τη δημιουργία χώρων προβολής πολιτιστικού αποθέματος
- την υλοποίησης δράσεων δικτύωσης και σύνδεσής τους με τον τουρισμό
- την προβολή των πόρων συμπεριλαμβανομένης της αξιοποίησης ΤΠΕ, τη δικτύωση πολιτιστικών φορέων στο πλαίσιο ενιαίας προβολής του πολιτιστικού πλούτου, κ.α.
- τη δημιουργία δικτύων επισκέψιμων μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και εν γένει πολιτιστικών διαδρομών, κλπ

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση πολιτιστικών υποδομών
- Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση αξιόλογων χώρων φυσικής κληρονομιάς και ενίσχυση υποδομών προσβασιμότητας σε αυτούς

Οι προτεινόμενες δράσεις εναρμονίζονται με τις κατευθύνσεις του ΕΣΠΑ και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης σε ότι αφορά τον τουρισμό και την εξωστρέφεια της χώρας ως τουριστικού προορισμού, αλλά και με το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και τις κατευθύνσεις για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων τουρισμού και πολιτισμού ως κύριων οικονομικών τομέων της χώρας. Τα έργα που θα υλοποιηθούν θα εναρμονίζονται με το Εθνικό Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Τουρισμού 2021-2025, με τη μελέτη «Ελληνικός Τουρισμός 2030 |Σχέδια Δράσης» καθώς και με την περιφερειακή στρατηγική τουριστικής ανάπτυξης.

Οι δράσεις επιδιώκεται να βασίζονται σε συγκεκριμένη στρατηγική διαχείρισης και οργάνωσης προορισμού (Destination Management System) που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Πελοποννήσου 2014-2020 και θα έχουν ως στόχο την ανάδειξη των μνημείων και την απόδοσή τους για χρήση στο κοινό, όπως αποτυπώνεται και στις προτεινόμενες ενδεικτικές δράσεις.

Κατά την εξειδίκευση και ενεργοποίηση του προγράμματος θα δοθεί έμφαση στη συστηματική επικοινωνία της αξίας των πολιτιστικών αγαθών, στα οποία προγραμματίζονται παρεμβάσεις, προς το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένου και του μη ελληνόφωνου με άμεσο και κατανοητό τρόπο. Τέτοιες ενέργειες μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνουν, ανά Πράξη και ως υποέργα αυτής: σήμανση, ερμηνευτικές πινακίδες, ενημερωτικό υλικό (π.χ. οδηγούς, φυλλάδια, και σε γραφή Braille), οπτικοακουστικό υλικό, εκπαιδευτικές δράσεις, δράσεις επικοινωνίας, προβολής και δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες, συνέδρια) κλπ., αξιοποιώντας, όπου είναι εφικτό, τη χρήση και των νέων τεχνολογιών. Για την προβολή των μνημείων και γενικότερα του πολιτιστικού αποθέματος θα δίνεται βαρύτητα στη συμβολή τους στην τοπική οικονομία και κοινωνία.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Οι δράσεις επιδιώκεται να βασίζονται σε συγκεκριμένη στρατηγική διαχείρισης και οργάνωσης προορισμού (Destination Management System) που χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο του προγράμματος Πελοποννήσου 2014-2020 και θα έχουν ως στόχο την ανάδειξη των μνημείων και την απόδοσή τους για χρήση στο κοινό, όπως αποτυπώνεται και στις προτεινόμενες ενδεικτικές δράσεις.

Για την επιλογή των πράξεων κατά τη διάρκεια εφαρμογής του Προγράμματος, η Δ.Α. θα εξειδικεύσει τη μεθοδολογία και τα κριτήρια τα οποία και θα εφαρμόζει μετά την έγκρισή του Προγράμματος σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα, αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητά τους προκειμένου να διασφαλισθεί η μέγιστη συμβολή τους στην επίτευξη των στόχων και των αποτελεσμάτων που προβλέπονται στο πλαίσιο του Ειδικού Στόχου

Κατά την εξειδίκευση και ενεργοποίηση του προγράμματος θα δοθεί έμφαση στη συστηματική επικοινωνία της αξίας των πολιτιστικών αγαθών, στα οποία προγραμματίζονται παρεμβάσεις, προς το ευρύ κοινό, συμπεριλαμβανομένου και του μη ελληνόφωνου με άμεσο και κατανοητό τρόπο. Τέτοιες ενέργειες μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνουν, ανά Πράξη και ως υποέργα αυτής: σήμανση, ερμηνευτικές πινακίδες, ενημερωτικό υλικό (π.χ. οδηγούς, φυλλάδια, και σε γραφή Braille), οπτικοακουστικό υλικό, εκπαιδευτικές δράσεις, δράσεις επικοινωνίας, προβολής και δημοσιότητας (π.χ. ημερίδες, συνέδρια) κλπ., αξιοποιώντας, όπου είναι εφικτό, τη χρήση και των νέων τεχνολογιών. Για την προβολή των μνημείων και γενικότερα του πολιτιστικού αποθέματος θα

δίνεται βαρύτητα στη συμβολή τους στην τοπική οικονομία και κοινωνία.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιοι φορείς πολιτισμού και τουρισμού

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα σχεδιαστούν και εφαρμοστούν σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Διεύρυνση της Τουριστικής Περιόδου σε όλη τη διάρκεια του έτους, Cruisair» και «Ανάπτυξη Βιώσιμων και Θεματικών Πολιτιστικών Διαδρομών/ Σύνδεση Πολιτιστικών Διαδρομών εντός της EUSAIR, Air Cultural Routes» της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα. Επίσης, οι φορείς που περιλαμβάνονται στη δράση είναι αποκλειστικά δημόσιοι οργανισμοί

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκρών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	5,00	21,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCR77	Επισκέπτες πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	επισκέπτες/έτος	0,00	2020	2.100.000,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	17.920.000,00
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	167. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικότουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000	700.000,00
4	RSO4.6	Σύνολο			18.620.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	18.620.000,00
4	RSO4.6	Σύνολο			18.620.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	18.620.000,00
4	RSO4.6	Σύνολο			18.620.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
4	RSO4.6	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	18.620.000,00
4	RSO4.6	Σύνολο			18.620.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 5. Ανάπτυξη του Ανθρώπινου Δυναμικού, Κοινωνική Ένταξη, Αντιμετώπιση της Φτώχειας και ενίσχυση της Κοινωνικής Συνοχής της Περιφέρειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας· (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης της περασμένης δεκαετίας, είχαν σοβαρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο στην Ελλάδα. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνεται το 5,5% των απασχολούμενων της χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ΕΕΔ, Β' τρίμηνο 2020). Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ (Απρίλιος 2021) εντοπίζεται συγκέντρωση ανέργων ποσοστού; 4,2% στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, σε σχέση με το σύνολο της χώρας (44.331 άτομα). Η τιμή αυτή είναι αυξημένη κατά 18% από τον αντίστοιχο μήνα του 2019 με τους ανέργους να είναι 36.483 άτομα.

Η αύξηση της απασχολησιμότητας του ανθρώπινου δυναμικού αποτελεί για την Περιφέρεια Πελοποννήσου βασική επιλογή. Στόχος είναι να πραγματοποιηθεί κυρίως μέσω της ανάπτυξης της κοινωνικής καινοτομίας και της δημιουργίας νέων ευκαιριών για εργασία. Αποδεδειγμένα προβλήματα τα οποία απαιτούν διαρθρωτικές παρεμβάσεις αφορούν στο κενό πρόσβασης που υφίσταται και στην αναντιστοιχία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης της εργασίας, στην αδυναμία των θεσμών της αγοράς εργασίας να στηρίζουν τους εργαζομένους καταπολεμώντας την αδήλωτη εργασία και στην έλλειψη δικτύων σύζευξης των αναγκών της αγοράς με τις δυνατότητες που οι εργαζόμενοι μπορούν να προσφέρουν.

Ο συνδυασμός χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου και μεγάλου χρονικού διαστήματος εκτός απασχόλησης ατόμων που αναζητούν εργασία και ειδικότερα των νέων και των μακροχρόνια ανέργων, δυσχεραίνει την ένταξη τους στην αγορά εργασίας και εντείνει την περιθωριοποίησή τους.

Προτεραιότητα θα δοθεί στους μακροχρόνια ανέργους και σε εκείνους που ανήκουν στις περισσότερο απομακρυσμένες και αποκλεισμένες από την αγορά εργασίας ομάδες του πληθυσμού. Σημαντική θεωρείται, επίσης, η ενίσχυση της συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων και οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών στον εκσυγχρονισμό και τις παρεμβάσεις που θα πραγματοποιηθούν στην αγορά εργασίας, μέσω της υποστήριξης καινοτόμων δράσεων και των συνεργασιών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα η ανάπτυξη ενός νέου πλαισίου κοινωνικού διαλόγου μεταξύ της Περιφέρειας, των κοινωνικών εταίρων και των οικονομικών φορέων για την προσαρμογή στις αλλαγές στη μετά Covid-19 εποχή (ΕΕ,2020).

Πρόσθετα κρίνεται αναγκαία η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των θεσμών και μηχανισμών και εργαλείων ενίσχυσης της αγοράς εργασίας και κοινωνικής αλληλεγγύης λαμβάνοντας υπόψη και τις συνέπειες της κρίσης COVID-19, αποτελεί βασική επιλογή της Περιφέρειας Πελοποννήσου με στόχο την αντιμετώπιση της ανεργίας, τον περιορισμό της εισοδηματικής ανισότητας, τον κίνδυνο φτώχειας του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων.

Ειδικότερα προτεραιότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποτελεί η διατήρηση και ενίσχυση όλων των υφιστάμενων εθνικών μηχανισμών διάγνωσης των αναγκών της αγοράς εργασίας και αναγνώρισης, πιστοποίησης δεξιοτήτων για την διευκόλυνση της κινητικότητας στην αγορά εργασίας (Ενιαίο Πλαίσιο Προσόντων). Αντίστοιχα είναι αναγκαία η ενίσχυση στοχευμένων παρεμβάσεων στον τομέα της κοινωνικής ένταξης ΠΕΣΚΕ, για την αναβάθμιση του πλαισίου συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων με έμφαση στην δημιουργία στην αύξηση της ισότιμης πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες για

τις ευάλωτες ομάδες μέσω και της χρήσης σχετικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Επίσης, απαιτείται να ενισχυθεί η θεσμική ενδυνάμωση των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών της Περιφέρειας για την ουσιαστική συμμετοχή σε παρεμβάσεις εκπαίδευσης, απασχόλησης και κοινωνικής ένταξης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- Δράσεις προώθησης στην απασχόληση αποκλειστικά για μακροχρόνιους ανέργους (καταρτίσεις που οδηγούν σε πιστοποίηση)
- NEE και παρεμφερείς δράσεις
- Δράσεις στήριξης υφιστάμενων ή νέων κοινωνικών επιχειρήσεων ΚΑΛΟ (επιχορήγηση για δημιουργία θέσεων εργασίας, για ίδρυση νέων επιχειρήσεων, δικτύωση, ενημέρωση, ευαισθητοποίηση, υποστήριξη λειτουργίας θερμοκοιτίδων, κλπ.)
- Μηχανισμός Διάγνωσης Αναγκών Αγοράς Εργασίας

Σημειώνεται πως οι δράσεις απασχόλησης (NEE/NΘΕ) προβλέπεται να πλαισιωθούν από παρεμβάσεις συμβουλευτικής υποστήριξης των ανέργων στο πλαίσιο των διαδικασιών εξατομικευμένης προσέγγισης και επαγγελματικής συμβουλευτικής που αναπτύσσονται από τις υπηρεσίες της ΔΥΠΙΑ

Παρόμοια και οι δράσεις ΚΑΛΟ προβλέπεται να πλαισιωθούν από παρεμβάσεις συμβουλευτικής υποστήριξης, ενδυνάμωσης, mentorship, coaching. Κλπ.

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Επισημαίνεται επίσης πως η λειτουργία Περιφερειακού Μηχανισμού Διάγνωσης Αναγκών της Αγοράς Εργασίας συμβάλει στην

- Καταγραφή αναντιστοιχιών προσφοράς και ζήτησης επαγγελματών, προσόντων και δεξιοτήτων,
- Μεσοπρόθεσμη διάγνωση αναντιστοιχιών προσφοράς και ζήτησης επαγγελματών, προσόντων και δεξιοτήτων,
- Συνεισφορά στον ορθολογικό σχεδιασμό πολιτικών και προγραμμάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και ενίσχυσης της καινοτομίας,
- Συνεισφορά στην ορθολογικό προσανατολισμό του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου μέσα από την παραγωγή και ανάλυση δεδομένων,
- Συνεισφορά στον ορθολογικό προσανατολισμό των επιχειρήσεων αναφορικά με την αγορά εργασίας της Περιφέρειας Πελοποννήσου μέσα από την παραγωγή και ανάλυση δεδομένων

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι
- Άνεργοι Ευάλωτων κοινωνικών ομάδων

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- Κοινωνικοί Εταίροι

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO02	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	120,00	1.100,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO799	Αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας	Αριθμός επιχειρήσεων	0,00	25,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	650,00	2020	800,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι	άτομα	65,00	2020	70,00	Υποστηριζόμενα έργα	

			περιφέρειες		μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους						
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR799	Αριθμός υποστηριζόμενων υφισταμένων και νέων φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας που η λειτουργία τους συνεχίζεται ένα έτος μετά την λήξη της παρέμβασης	Αριθμός επιχειρήσεων	12,00	2020	15,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	135. Μέτρα για την προώθηση της πρόσβασης των μακροχρόνια ανέργων στην απασχόληση	4.675.000,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	137. Στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων	950.000,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	138. Στήριξη της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων	1.000.000,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	139. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση των θεσμών και των υπηρεσιών της αγοράς εργασίας, ώστε να εκτιμώνται και να προβλέπονται οι ανάγκες σε δεξιότητες να εξασφαλίζεται η έγκαιρη και εξατομικευμένη βοήθεια	1.080.000,00
5	ESO4.1	Σύνολο			7.705.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	7.705.000,00

5	ESO4.1	Σύνολο			7.705.000,00
---	--------	--------	--	--	--------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	1.000.000,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	1.000.000,00
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	5.705.000,00
5	ESO4.1	Σύνολο			7.705.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	7.705.000,00
5	ESO4.1	Σύνολο			7.705.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.1	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	7.705.000,00
5	ESO4.1	Σύνολο			7.705.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.3. Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, ισότιμων συνθηκών εργασίας και καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Σύμφωνα με την Τελική Έκθεση Πισσαρίδη (Νοέμβριος 2020) το πρόβλημα με τη χαμηλή συμμετοχή στην αγορά εργασίας στην Ελλάδα εντοπίζεται κατά βάση στη χαμηλή συμμετοχή των γυναικών. Στις γυναίκες, το ποσοστό ενεργού πληθυσμού το 2019 περιορίζεται σε 60,4% στην Ελλάδα, έναντι 68,5% κατά μέσο όρο στην Ευρωζώνη και 67,9% στην ΕΕ, με τη χώρα να βρίσκεται στην τρίτη χαμηλότερη θέση στην κατάταξη των χωρών. Η χαμηλή συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας μειώνει σημαντικά το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, καθώς το μέσο μορφωτικό επίπεδο των γυναικών που δεν συμμετέχουν στην αγορά εργασίας είναι υψηλό. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνεται το 5,5% των απασχολούμενων και το 3,1% των ανέργων της χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ΕΕΔ, Β ' τρίμηνο 2020). Το ποσοστό ανεργίας των γυναικών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανέρχεται σε 63% (στοιχεία του ΟΑΕΔ -Απρίλιος 2021) και δίχως την εφαρμογή στοχευμένων δράσεων για τις γυναίκες, επαπειλείται επομένως περαιτέρω δυσμενή θέση των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλλει στην ενίσχυση της της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας και των ισότιμων συνθηκών εργασίας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

· Δράσεις ενδυνάμωσης γυναικών ευπαθών ομάδων με στόχο την καταπολέμηση των πολλαπλών διακρίσεων και την ενίσχυση της ενεργούς συμμετοχής τους στην αγορά εργασίας.

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

· Γυναίκες, περιλαμβανομένων ευπαθών ομάδων (π.χ. γυναίκες με αναπηρία, κλπ)

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 είναι στοχοθετημένο ως προς τη διάσταση του φύλου, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO804	Συμμετέχουσες γυναίκες	Αριθμός ατόμων	0,00	525,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR804	συμμετέχουσες γυναίκες που αυτοαπασχολούνται ένα χρόνο μετά τη λήξη της παρέμβασης	Αριθμός ατόμων	315,00	2020	365,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	142. Μέτρα για την προώθηση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας και τη μείωση των διακρίσεων λόγω φύλου στην αγορά εργασίας	1.114.593,00
5	ESO4.3	Σύνολο			1.114.593,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	1.114.593,00
5	ESO4.3	Σύνολο			1.114.593,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	1.114.593,00
5	ESO4.3	Σύνολο			1.114.593,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	1.114.593,00
5	ESO4.3	Σύνολο			1.114.593,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.3	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Στοχοθέτηση για την ισότητα των φύλων	1.114.593,00
5	ESO4.3	Σύνολο			1.114.593,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή, της ενεργητικής και υγιούς γήρανσης, καθώς και ενός υγιούς και καλά προσαρμοσμένου περιβάλλοντος εργασίας που αντιμετωπίζει τους κινδύνους για την υγεία (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης της περασμένης δεκαετίας, είχαν σοβαρό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο στην Ελλάδα. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου συγκεντρώνεται το 5,5% των απασχολούμενων της χώρας σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ (ΕΕΔ, Β ' τρίμηνο 2020). Επισημαίνεται ότι λόγω της πανδημίας COVID-19, τα άτομα που τίθενται σε αναστολή σύμβασης εξακολουθούν να θεωρούνται απασχολούμενοι, εφόσον η διάρκεια της αναστολής είναι μικρότερη από τρεις μήνες ή αν λαμβάνουν περισσότερο από το 50% των αποδοχών τους.

Οι νέες συνθήκες που διαμορφώνονται σε σχέση με το εργασιακό περιβάλλον, λαμβάνοντας υπόψη και τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, των αναγκών πρόληψης έναντι υγειονομικών κινδύνων και διασφάλισης ενός υγιεινού και ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας, διαμορφώνουν ως προτεραιότητα την προώθηση παρεμβάσεων για την προσαρμογή εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, περιλαμβανομένου της ενεργού και υγιούς γήρανσης.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

· Δράσεις προσαρμογής εργαζομένων, επιχειρήσεων και επιχειρηματιών στην αλλαγή, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης, εστιασμένες σε χωρικές παρεμβάσεις και τομείς περιφερειακής προτεραιότητας που δεν καλύπτονται από την RIS

Σημειώνεται πως κατά την εξειδίκευση των παραπάνω δράσεων και πριν την έκδοση των σχετικών προσκλήσεων θα εξετασθεί βάσει των αναγκών η συμπερίληψη ενεργειών που θα στοχεύουν στην προώθηση της ενεργούς γήρανσης όπως π.χ. ενίσχυση ψηφιακών δεξιοτήτων, υγιεινή και ασφάλεια στην εργασία με κύρια ομάδα στόχο το εργατικό δυναμικό μεγαλύτερης ηλικίας.

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσήμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Εργαζόμενοι και αυτοαπασχολούμενοι
- Γενικός πληθυσμός εργάσιμης ηλικίας της Περιφέρειας

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO05	Απασχολούμενοι, συμπεριλαμβανομένων των αυτοαπασχολούμενων	άτομα	300,00	1.500,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR03	Συμμετέχοντες που αποκτούν εξειδίκευση αμέσως μετά τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	900,00	2020	1.275,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	146. Στήριξη της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή	3.230.000,00
5	ESO4.4	Σύνολο			3.230.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	3.230.000,00
5	ESO4.4	Σύνολο			3.230.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	3.230.000,00
5	ESO4.4	Σύνολο			3.230.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	3.230.000,00
5	ESO4.4	Σύνολο			3.230.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΓΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.4	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	3.230.000,00
5	ESO4.4	Σύνολο			3.230.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (EKT+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:

Οι δημόσιες δαπάνες για την εκπαίδευση ως προς το ΑΕΠ (3,9% το 2017) υπολείπονται σε σχέση με μ.ο ΕΕ (4,6%) και είναι αναγκαία η εφαρμογή παρεμβάσεων για την βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος σε όλες τις βαθμίδες με την παροχή ίσων ευκαιριών ανάπτυξης για όλους τους (μαθητές, σπουδαστές, φοιτητές) κτλπ ανεξαρτήτως προέλευσης [ΕΕΑΚ, ΕΚΟ, μετανάστες, Ρομά].

Παρότι επίσης η πρόωγη εγκατάλειψη του σχολείου σημείωσε περαιτέρω μείωση από το 2016, από 5,4% σε 3,9% μεταξύ των γηγενών, αυξήθηκε μεταξύ των ατόμων που έχουν γεννηθεί στο εξωτερικό από 16,9% σε 17,9%, ενώ επίσης το επίπεδο δεξιοτήτων του μαθητικού πληθυσμού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο των μαθητών, σύμφωνα με το Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών (PISA) ενώ απαιτείται αύξηση της συμμετοχής στην εκπαίδευση των παιδιών μεταναστών και προερχόμενων από ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και στην συμπεριληπτική εκπαίδευση των παιδιών (ΑμεΑ), [Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας] παρά την πρόοδο που έχει επιτευχθεί.

Η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση ανεξαρτήτως κοινωνικής ή οικονομικής προέλευσης και η άμβλυνση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων αποτελεί στρατηγική επιλογή. Η προώθηση της ισότιμης πρόσβασης στην εκπαίδευση αφορά όλους. Ιδιαίτερη μέριμνα προβλέπεται για άτομα με αναπηρία, τους μετανάστες, τους πρόσφυγες και τους ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλών προσόντων. Σκοπός είναι η εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, μέσω της γενικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση καθώς και την εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση ενηλίκων, περιλαμβανομένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας.

Οι παρεμβάσεις του Ειδικού Στόχου αναμένεται να συμβάλλουν στην ενίσχυση της ισότιμης πρόσβασης σε προγράμματα και δράσεις εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης δια βίου μάθησης για τις μειονεκτούσες ομάδες της Περιφέρειας Πελοποννήσου.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

· Ανάπτυξη και Ενδυνάμωση Διεπιστημονικών συμβουλευτικών και υποστηρικτικών δομών και μαθησιακής υποστήριξης/ συνεκπαίδευσης μαθητών/-τριών με Αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για την ισότιμη πρόσβαση και συμπερίληψη στην εκπαίδευση (σημειώνεται πως για την εν λόγω δράση εθνικοί πόροι πρόκειται να συνεργήσουν για την κάλυψη των αναγκών της Περιφέρειας).

· Χρηματοδότηση και λειτουργία ΚΔΑΠ STEM. Σημειώνεται πως η δράση θα ενεργοποιηθεί αρχικά από το ΤΑΑ. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Πελοποννήσου θα ενεργοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προσίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Μαθητές και παιδιά ΑμεΑ
- Μαθητές ΑμεΑ και μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο
- Παιδιά κοινωνικών ευπαθών ομάδων
- ΑμεΑ, Ασυνόδευτοι ανήλικοι μετανάστες/πρόσφυγες, ΕΚΟ

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO798	Αριθμός δομών για την ένταξη παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός δομών	38,00	39,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR798	Αριθμός ωφελουμένων παιδιών με αναπηρία ή / και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός ατόμων	44,00	2021	50,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	149. Στήριξη της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)	5.270.000,00
5	ESO4.6	Σύνολο			5.270.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	5.270.000,00
5	ESO4.6	Σύνολο			5.270.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	5.270.000,00
5	ESO4.6	Σύνολο			5.270.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	5.270.000,00
5	ESO4.6	Σύνολο			5.270.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.6	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	5.270.000,00
5	ESO4.6	Σύνολο			5.270.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Ο εθνικός στρατηγικός σχεδιασμός για την Κοινωνική Ένταξη βρίσκεται σε φάση διαβούλευσης και με βάση την στρατηγική σε εθνικό επίπεδο απαιτείται η εφαρμογή ενεργητικών δράσεων για την διασύνδεση των πολιτικών και δράσεων κοινωνικής ένταξης (ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα) με δράσεις ενίσχυσης της απασχολησιμότητας. Αντίστοιχα υποστηρίζεται η προώθηση της αποιδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) και η στήριξη της άμεσης κοινωνικής ενσωμάτωσης σε πρότυπα της κοινότητας που ενθαρρύνουν την κοινωνικότητα και την εργασία ως εργαλεία κοινωνικής ένταξης.

Στον Ειδικό Στόχο προβλέπεται να ενταχθούν οι παρεμβάσεις που αφορούν στην αύξηση της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) και τη βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω παρεμβάσεων για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας ατόμων ευπαθών ομάδων όπως, άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) μακροχρόνια άνεργοι, άνεργοι με χαμηλό και κοινωνικοοικονομικό, μορφωτικό υπόβαθρο, ουσιεξαρτημένοι, πρώην φυλακισμένοι και άλλες μειονεκτούσε

ς ομάδες. Παρεμβάσεις όπως η στήριξη της αυτοαπασχόλησης, η προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και επιχειρηματικότητας καθώς και παρεμβάσεις ανάπτυξης δεξιοτήτων θα συμβάλλουν στην επίτευξη του στόχου.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

· Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building) για φορείς σχετικούς με την κοινωνική ένταξη

· Δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων (π.χ. ΑμεΑ, ηλικιωμένοι) στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς

· Δράσεις για την προώθηση στην απασχόληση ή/και κατάρτιση εστιασμένες σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες, εκτός ΥΤΧ και Ρομά (π.χ. ΑμεΑ, αποφυλακισμένοι, απεξαρτημένοι)

· Υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης ΑμεΑ και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρχει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις

απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα. Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

· Άτομα ευπαθών κοινωνικών ομάδων

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO02	Άνεργοι, συμπεριλαμβανομένων των μακροχρόνια ανέργων	άτομα	235,00	2.350,00
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO793	αριθμός φορέων που υλοποιούν δράσεις ενεργής ένταξης ατόμων μειονεκτουσών ομάδων	Αριθμός φορέων/οντοτήτων	2,00	8,00

5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO805	αριθμός δομών για την ένταξη φοιτητών με αναπηρία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός φορέων/οντοτήτων	0,00	1,00
---	--------	------	-----------------------------------	--------	---	--------------------------	------	------

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	0,00	2020	1.175,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR793	αριθμός ωφελουμένων που λαμβάνουν υπηρεσίες ενεργής ένταξης	Αριθμός ατόμων	0,00	2020	504,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR805	αριθμός ωφελουμένων φοιτητών με αναπηρία και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	Αριθμός ατόμων	0,00	2020	80,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	150. Στήριξη της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (εξαιρουμένων των υποδομών)	1.000.000,00
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	152. Μέτρα για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και της ενεργού συμμετοχής στην κοινωνία	1.730.000,00

5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	153. Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση για μειονεκτούντα άτομα	6.505.000,00
5	ESO4.8	Σύνολο			9.235.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	9.235.000,00
5	ESO4.8	Σύνολο			9.235.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	9.235.000,00
5	ESO4.8	Σύνολο			9.235.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	8.735.000,00
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. Δημιουργία ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	500.000,00
5	ESO4.8	Σύνολο			9.235.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.8	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	9.235.000,00
5	ESO4.8	Σύνολο			9.235.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.9. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η εφαρμογή πολύπλευρων ολοκληρωμένων δράσεων για την ενίσχυση της ένταξης των ιδιαίτερα ευάλωτων και κοινωνικά αποκλεισμένων ομάδων είναι αναγκαία για την επίτευξη της κοινωνικής συνοχής της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Απαιτείται ενίσχυση των προσπαθειών για την κοινωνική ένταξη μεταναστών. Οι Πολίτες Τρίτων Χωρών επίσης ως προς το επίπεδο διαβίωσης, βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή θέση. Το 2017 σχεδόν ένας στους δύο μετανάστες (43,1%) των γεννημένων σε τρίτες χώρες αντιμετώπιζε κίνδυνο φτώχειας, έναντι 17,4% για τους γηγενείς Έλληνες, ποσοστό πολύ υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ28 για τους γεννημένους σε τρίτες χώρες (30,8%). Στη στρατηγική της ΕΕ για τα δικαιώματα του παιδιού, η Επιτροπή αντιμετωπίζει πάγιες και αναδυόμενες προκλήσεις και προτείνει συγκεκριμένες δράσεις για την προστασία, την προώθηση και την εκπλήρωση των δικαιωμάτων των παιδιών σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο [Child Guarantee]. Στο πλαίσιο αυτό, στο πεδίο της κοινωνικής ένταξης πολιτών τρίτων χωρών, μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασυνόδευτων ανηλίκων, θα δοθεί έμφαση στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Απώτερος στόχος είναι η εξασφάλιση συνθηκών για την ασφαλή και αξιοπρεπή διαβίωσή τους καθώς και η δημιουργία ευνοϊκών όρων για την κοινωνική τους ενσωμάτωση (εργασία, εκπαίδευση, κ.ά.).

Σύμφωνα με τα στατιστικά στοιχεία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, (Ιούνιος 2022) στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφονται 706 αιτούντες άσυλο, ενώ δεν είναι διαθέσιμα τα στοιχεία συνολικά για τους Υπηκόους τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων προσφύγων και μεταναστών (δικαιούχοι διεθνούς προστασίας).

Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

· Ολοκληρωμένες δράσεις ένταξης Υπηκόων τρίτων χωρών στην αγορά εργασίας (νέο Helios) Ομάδα στόχος του προγράμματος είναι οι δικαιούχοι διεθνούς προστασίας καθώς και οι δικαιούχοι προσωρινής προστασίας εκπατρισμένοι πολίτες Ουκρανίας

Δύναται, εφόσον προκύψει ανάγκη, να υλοποιηθούν δράσεις ειδικά για δικαιούχους προσωρινής προστασίας εκπατρισμένους πολίτες Ουκρανίας

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρξει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

Υπήκοοι τρίτων χωρών, περιλαμβανομένων προσφύγων και μεταναστών (δικαιούχοι διεθνούς προστασίας)

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO13	Υπήκοοι τρίτων χωρών	άτομα	0,00	400,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR790	Υπήκοοι τρίτων χωρών που αναζητούν ή που βρίσκουν απασχόληση άμέσως μετά τη συμμετοχή τους	Αριθμός ατόμων	88,00	2020	285,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες	156. Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των υπηκόων τρίτων χωρών στην	2.000.000,00

			περιφέρειες	απασχόληση	
5	ESO4.9	Σύνολο			2.000.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.000.000,00
5	ESO4.9	Σύνολο			2.000.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	2.000.000,00
5	ESO4.9	Σύνολο			2.000.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	2.000.000,00
5	ESO4.9	Σύνολο			2.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.9	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	2.000.000,00
5	ESO4.9	Σύνολο			2.000.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Η ανάπτυξη υποδομών για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και κάλυψη των βασικών αναγκών ατόμων που ανήκουν σε περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως οι Ρομά, αποτελεί σημαντική προτεραιότητα του αναπτυξιακού σχεδιασμού της νέας περιόδου για την Περιφέρεια Πελοποννήσου. Στην Περιφέρεια της Πελοποννήσου ο πληθυσμός των Ρομά φαίνεται να ξεπερνά τις 4.500 άτομα . Ο πληθυσμός τους στην ΠΕ Αργολίδας διαμορφώνεται σε 800 άτομα , στην ΠΕ Αρκαδίας ο πληθυσμός τους διαμορφώνεται σε 200 άτομα, στην ΠΕ Κορινθίας ο πληθυσμός τους αγγίζει τα 1.500 άτομα, στην ΠΕ Λακωνίας ο πληθυσμός τους αγγίζει τα 250 άτομα, και στην ΠΕ Μεσσηνίας ο πληθυσμός τους ξεπερνά τα 1.500 άτομα.

Η Νέα Εθνική Στρατηγική Κοινωνικής Ένταξης των Ρομά και το Σχέδιο Δράσης της περιόδου 2021-2030, αντανακλούν τη στροφή που γίνεται σταδιακά σε αρκετές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης από το παραδοσιακό σύστημα πρόνοιας της μονοδιάστατης αντιμετώπισης των ακραίων φαινομένων στέρησης της κοινότητας των Ρομά προς την προώθηση της ισότητας, της κοινωνικοοικονομικής ένταξης και της ουσιαστικής συμμετοχής τους, βασιζόμενη ιδίως στην ολιστική προσέγγιση της ενεργητικής ένταξης των Ρομά, που συνδυάζεται με ευρύτερες παρεμβάσεις για την ανθρωποκεντρική προάσπιση των ατομικών, κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων τους (human rights approach). Υπό το πρίσμα αυτό, με την Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη των Ρομά 2020-2030 επιδιώκεται, σύμφωνα με τη Σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης της 12ης Μαρτίου 2021 (2021/C 93/01) και του Νέου Ευρωπαϊκού Στρατηγικού Πλαισίου για την Ένταξη, την Ισότητα και τη Συμμετοχή των Ρομά [SWD(2020) 530, ο συνδυασμός στοχευμένων πολιτικών κοινωνικής ένταξης των φτωχών ατόμων και οικογενειών Ρομά με την πρόσβαση σε γενικές πολιτικές, καθώς και η προώθηση της ισότητας και της ουσιαστικής συμμετοχής των Ρομά ανεξάρτητα από την κοινωνικοοικονομική τους κατάσταση με βάση την αρχή της εξειδικευμένης, αλλά όχι αποκλειστικής, στόχευσης αυτής της ευάλωτης πληθυσμιακής ομάδας.

Ο Ειδικός Στόχος αναμένεται να συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά στην περιφέρεια Πελοποννήσου.

Στο πλαίσιο αυτό, οι κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται είναι οι εξής:

- ΝΕΕ, ΝΘΕ και παρεμφερείς δράσεις για απασχόληση και αυτοαπασχόληση εστιασμένες σε Ρομά
- Ολοκληρωμένα προγράμματα για την ενσωμάτωση των Ρομά στην αγορά εργασίας συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης του ψηφιακού αποκλεισμού
- Ανάπτυξη παρεμβάσεων ενίσχυσης νηπίων, παιδιών σχολικής ηλικίας/ εφήβων Ρομά σε βιωματικά εργαστήρια και παιδικές κατασκηνώσεις
- Δημιουργία ικανοτήτων (capacity building) για φορείς που υλοποιούν δράσεις για Ρομά

Σημειώνεται πως οι παραπάνω δράσεις θα είναι τμήμα τοπικών ολοκληρωμένων σχεδίων σε συμφωνία και για υλοποίηση από τους δήμους και από σχετικούς φορείς, συμπεριλαμβανομένων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και ακολουθώντας στενά της αρχή της αποφυγής του διαχωρισμού.

Με βάση τη χαρτογράφηση των καταυλισμών Ρομά στην Ελλάδα, που διενεργήθηκε από το Υπουργείο Εργασίας (2021), καταγράφηκαν 262 καταυλισμοί

Ρομά με συνολικό πληθυσμό 117.495 κατοίκους. Σύμφωνα με την ΕΣΚΕ Ρομά 2021-2030, οι Δήμοι με πληθυσμό Ρομά θα κληθούν να υποβάλουν Τοπικά Σχέδια Δράσης. Η Γενική Γραμματεία Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας επεξεργάζεται ένα υπόδειγμα Τοπικού Σχεδίου Δράσης με στόχο τον συντονισμό και την παρακολούθηση των μέτρων ένταξης των Ρομά σε τοπικό επίπεδο. Το Τοπικό Σχέδιο Δράσης θα έχει ως στόχο να ενσωματώσει όλες τις δράσεις που σχετίζονται με τους Ρομά και να υποστηρίξει τη συνεργασία όλων των σχετικών φορέων σε εθνικό (αρμόδια υπουργεία), περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των οργανώσεων των Ρομά

Επισημαίνεται πως πριν την ενεργοποίησή των δράσεων του παρόντος ειδικού στόχου θα υπάρχει μέριμνα στην εξειδίκευση των προσκλήσεων για την αποφυγή επικάλυψης και για την επίτευξη μέγιστης συμπληρωματικότητας με το πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

· Ρομά

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECO15	Μειονότητες (συμπεριλαμβανομένων περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά)	άτομα	0,00	530,00
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO795	Αριθμός φορέων που υλοποιούν προγράμματα ενίσχυσης παιδιών Ρομά	Αριθμός φορέων	0,00	5,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	EECR05	Συμμετέχοντες που βρίσκουν θέση απασχόλησης εντός έξι μηνών από τη λήξη της συμμετοχής τους	άτομα	0,00	2020	106,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR795	Αριθμός ωφελούμενων παιδιών από προγράμματα ενίσχυσης Ρομά	Αριθμός ατόμων	0,00	2021	100,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	154. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης περιθωριοποιημένων ομάδων, όπως οι Ρομά, στην εκπαίδευση και την απασχόληση και για την προώθηση της κοινωνικής ένταξής τους	2.500.000,00
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	155. Στήριξη στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών που εργάζονται με περιθωριοποιημένες κοινότητες, όπως οι Ρομά	80.000,00
5	ESO4.10	Σύνολο			2.580.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	2.580.000,00
5	ESO4.10	Σύνολο			2.580.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	2.580.000,00
5	ESO4.10	Σύνολο			2.580.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	2.140.000,00
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	360.000,00
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. Δημιουργία ικανοτήτων για τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	80.000,00
5	ESO4.10	Σύνολο			2.580.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.10	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	2.580.000,00
5	ESO4.10	Σύνολο			2.580.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (ΕΚΤ+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Για την Περιφέρεια Πελοποννήσου η καθολική πρόσβαση σε κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες καθίσταται ως η υψηλότερη προτεραιότητα του Σ.Π. 4.

Οι δράσεις που προβλέπονται είναι:

1. **Κέντρα Κοινότητας (Μεταξέλιξη Κέντρων Κοινότητας με την ενσωμάτωση των ΚΕΜ, Παραρτημάτων Ρομά & κινητών μονάδων & της διαπολιτισμικής μεσολάβησης).** Εντός του 2024 θα επανεξεταστεί η λειτουργία και συγχρηματοδότηση των Κέντρων Κοινότητας, υπό το πρίσμα ενός σχεδίου βιωσιμότητας για τη σταδιακή έξοδο από τη συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ+ και για τη θέσπιση ενός νέου μοντέλου παροχής υπηρεσιών στο επίπεδο της κοινότητας, το οποίο δύναται να ενσωματώνει περισσότερες υπηρεσίες (π.χ. δομές φτώχειας, υπηρεσίες παιδικής προστασίας, πρόληψη ιδρυματοποίησης παιδιών, αντιμετώπισης παιδικής φτώχειας, κλπ). Το εν λόγω σχέδιο θα στηριχθεί σε σχετική μελέτη αποτίμησης της λειτουργίας των κοινωνικών δομών (Κέντρα Κοινότητας), και την εξέταση περαιτέρω ανάπτυξης δικτύου κοινωνικών δομών σε επίπεδο κοινότητας βάσει νέου σχεδιασμού. Η μελέτη θα εκπονηθεί από το αρμόδιο Υπουργείο σε συνεργασία και με την Εθνική Αρχή Συντονισμού
2. **Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών.** Η συγχρηματοδότηση των δομών εστιάζει και στοχεύει στην εξατομικευμένη εξυπηρέτηση των ωφελούμενων, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και συνάδει με τις πολιτικές της αποϊδρυματοποίησης, της ενεργού διαβίωσης στη κοινότητα, αλλά και της πολιτικής για την μακροχρόνια φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας. Το 2024, η συγχρηματοδότηση των δομών καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών θα επανεξεταστεί υπό το πρίσμα ενός σχεδίου βιωσιμότητας για τη σταδιακή έξοδο από τη συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ+ παράλληλα με ένα σχέδιο περαιτέρω επέκτασης των υπηρεσιών σε άλλες κοινότητες. Αλλαγές που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω διαδικασία θα αποτυπωθούν στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Προγράμματος το 2025
3. **Περιφερειακά Παρατηρητήρια Κοινωνικής Ένταξης.**
4. **ΚΗΦΗ, ΚΔΗΦ, ΣΥΔ ΑμεΑ.** Η συγχρηματοδότηση των δομών εστιάζει και στοχεύει στην εξατομικευμένη εξυπηρέτηση των ωφελούμενων, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες τους και συνάδει με τις πολιτικές της αποϊδρυματοποίησης, της ενεργού διαβίωσης στη κοινότητα, αλλά και της πολιτικής για την μακροχρόνια φροντίδα σε επίπεδο κοινότητας. Το 2024, η συγχρηματοδότηση των δομών ΚΗΦΗ και ΚΔΗΦ θα επανεξεταστεί υπό το πρίσμα ενός σχεδίου βιωσιμότητας για τη σταδιακή έξοδο από τη συγχρηματοδότηση από το ΕΚΤ+ παράλληλα με ένα σχέδιο περαιτέρω επέκτασης των υπηρεσιών σε άλλες κοινότητες. Αλλαγές που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω διαδικασία θα αποτυπωθούν στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Προγράμματος το 2025. Στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων των ηλικιωμένων, τα δύο Υπουργεία Εργασίας και Υγείας θα αναπτύξουν εξειδικευμένες στρατηγικές για την μακροχρόνια φροντίδα των ηλικιωμένων. Το Υπουργείο Εργασίας θα σχεδιάσει και θα εφαρμόσει

πιλοτικό πρόγραμμα για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης των ηλικιωμένων. Όταν οι στρατηγικές και οι πιλοτικές παρεμβάσεις ολοκληρωθούν, τότε μπορούν να εξειδικευθούν για τα περιφερειακά προγράμματα παρεμβάσεις μακροχρόνιας φροντίδας στους τομείς κοινωνικής προστασίας και υγείας, οι οποίες θα συμβάλουν στην ενίσχυση των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και στην ενεργό και υγιή γήρανση. Αλλαγές που τυχόν προκύψουν από την ανωτέρω διαδικασία θα αποτυπωθούν στην Ενδιάμεση Αναθεώρηση του Προγράμματος το 2025

5. **Ενίσχυση Υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας.** Για τις υφιστάμενες – «συνεχιζόμενες» TOMY προβλέπονται τα εξής: α) έτος 2024: Συνεχίζεται η συγχρηματοδότηση για 7 TOMY έως και 31.12.2024, β) έτος 2025: συνεχίζεται η συγχρηματοδότηση για 1 TOMY έως και 31/12/2025. Για τις νέες TOMY που θα δημιουργηθούν προβλέπεται συγχρηματοδότηση 5 ετών. Για τις TOMY το ποσοστό συγχρηματοδότησης θα ανέρχεται σε 50%. Πρόσθετα προβλέπεται η δημιουργία Κινητών Ομάδων Υγείας (KOMY) με διάρκεια συγχρηματοδότησης **5 ετών** που απευθύνονται σε πληθυσμούς οι οποίοι λόγω απομόνωσης ή/και άλλων συνθηκών καθημερινής διαβίωσης, αποτελούν εξορισμού ευάλωτες ομάδες. Συνεπώς, το ποσοστό κοινοτικής συνδρομής της δράσης είναι αυτό της Προτεραιότητας 5 του Προγράμματος και δεν υπόκειται σε μείωση. Σημειώνεται ότι η ΠΦΥ παραμένει προτεραιότητα στο EKT+ και η σταδιακή κατάργηση της συγχρηματοδότησης των υπάρχοντων δομών θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη του δικτύου TOMY και KOMY, σύμφωνα με τις ιδιαίτερες ανάγκες της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
6. **Ενίσχυση Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας.** Αφορά σε υφιστάμενες – «συνεχιζόμενες» δράσεις που δεν έχουν συμπληρώσει συγχρηματοδότηση λειτουργίας 24 μηνών μέχρι το τέλος του 2023, ενώ για νέες δράσεις / δομές στο πεδίο της ΨΥ θα προγραμματιστούν για ένα διάστημα μέχρι 2 έτη συγχρηματοδότησης λειτουργίας. Οι δομές θα είναι ανοικτού τύπου όπως π.χ. κέντρα ημέρας / κινητές μονάδες για εφήβους και ενήλικες, κλπ.
7. **Ανάπτυξη υπηρεσιών για την αντιμετώπιση της εξάρτησης (Αλκοόλ, Ναρκωτικές ουσίες, κλπ.).** Οι συνεχιζόμενες δομές στο πεδίο των εξαρτήσεων ακολουθούν ίδια προσέγγιση με τις TOMY ανωτέρω, με συγχρηματοδότηση έως το 2024. Νέες δράσεις / δομές θα προγραμματιστούν, για ένα διάστημα συγχρηματοδότησης 2ετούς λειτουργίας.
8. **Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού ΑΜΕΑ, ηλικιωμένων κ.λ.π.** Στο πλαίσιο της δράσης θα υποστηριχθούν και επιπλέον ωφελούμενα άτομα, πέραν αυτών της πιλοτικής εφαρμογής του ΤΑΑ, με σκοπό την υποστήριξη 1,000 νέων ατόμων σε όλα τα περιφερειακά προγράμματα. Η δράση θα ενεργοποιηθεί αρχικά από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Στο πλαίσιο του Προγράμματος Πελοπόννησος θα ενεργοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου.
9. **Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή.** Νέα δράση με στόχο την πρόληψη της ιδρυματοποίησης των παιδιών. Έχει συνέργεια με τις δράσεις για την προώθηση του θεσμού της αναδοχής.
10. **Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβασή παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.** Για την εν λόγω δράση θα διατεθούν συνολικά, κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 έως 500 εκ. ευρώ ΔΔ από τα δεκατρία Περιφερειακά Προγράμματα, σε τρεις κύκλους υλοποίησης, 2022-2023, 2023-2024 και 2024-2025. Η δράση θα υλοποιηθεί προσανατολισμένη στην Πολιτική «Εγγύηση για τα Παιδιά» και την Αντιμετώπιση της Παιδικής Φτώχειας, με το EKT+ να υποστηρίζει τα πιο ευάλωτα παιδιά στη βάση εκ των προτέρων προσδιορισμένων κριτηρίων σε εθνικό επίπεδο. Μετά την ολοκλήρωση και του τρίτου κύκλου, η χρηματοδότηση της δράσης θα αναληφθεί εξολοκλήρου από εθνικούς πόρους.
11. **Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών.** Στο πλαίσιο του πιλοτικού έργου με τίτλο «Child Guarantee III» της UNICEF αναπτύσσεται σύστημα εργαλείων, μεθοδολογίας και διαδικασιών λειτουργίας πλάνων αποϊδρυματοποίησης των υπηρεσιών κλειστών ιδρυμάτων. Το έργο περιλαμβάνει αξιολόγηση επαγγελματιών, προσωπικής κατάστασης παιδιών αλλά και των ιδρυμάτων προκειμένου να επιτευχθεί μετασχηματισμός σε υπηρεσίες υποστήριξης παιδιών /οικογενειών σε επίπεδο κοινότητας. Με την ολοκλήρωση αυτού του

πλοτικού έργου και σύμφωνα με τον χρονοδιάγραμμα των επιμέρους ενεργειών του, το περιεχόμενο του προγράμματος θα εμπλουτισθεί με σχετικές δράσεις, **όπως οι Δομές Ημιαυτόνομης Διαβίωσης / ΣΥΔ εφήβων** (Η δράση Δομές Ημιαυτόνομης Διαβίωσης / ΣΥΔ εφήβων θα ενεργοποιηθεί αρχικά από το ΤΑΑ. Από το ΕΠ Πελ/σου θα ενεργοποιηθεί σύμφωνα με τις οδηγίες του αρμόδιου Υπουργείου) και μέτρα για την περιφέρεια για την ενεργοποίηση των σχεδίων μετάβασης από τις δομές παιδικής προστασίας σε υπηρεσίες σε επίπεδο τοπικής κοινότητας. Μέχρι τα μέσα του 2023, το Υπουργείο Εργασίας θα δώσει πρόσθετες σχετικές κατευθύνσεις στις Περιφέρειες με τελικό στόχο το κλείσιμο όλων των ιδρυμάτων φιλοξενίας παιδιών μέχρι το 2030 (σύμφωνα με τον εθνικό στόχο που έχει τεθεί στο Σχέδιο Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά).

Προκειμένου να μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες και να διασφαλιστεί ο έγκαιρος σχεδιασμός των προτεραιοτήτων του Προγράμματος που έχουν συμπληρωματικότητα με σχετικές συνιστώσες/μέτρα του ΤΑΑ, η Γενική Διεύθυνση Στρατηγικής, Σχεδιασμού και Εφαρμογής ΕΣΠΑ στο ΥΠΑνΕπ θα εκπονεί σε ετήσια βάση ή και νωρίτερα εφόσον κρίνεται απαραίτητο, Έκθεση εντοπισμού συμπληρωματικότητας μεταξύ του ΤΑΑ και του παρόντος Προγράμματος. Η Έκθεση θα δίνει τη δυνατότητα στη ΔΑ του Προγράμματος να βελτιώσει τον σχεδιασμό του προγραμματισμού εργασιών του Προγράμματος λαμβάνοντας υπόψη τα έργα και τα αποτελέσματα του ΤΑΑ, εστιάζοντας στην ανάπτυξη αντίστοιχης σειράς συμπληρωματικών ενεργειών στο Πρόγραμμα. Στόχος είναι η συμπληρωματικότητα να αφορά σωστά σχεδιασμένες και χωρίς επικαλύψεις παράλληλες δράσεις ή διαδοχικές ενέργειες που εξυπηρετούν τη στοχοθεσία του Προγράμματος. Η έκθεση θα κοινοποιείται και θα παρουσιάζεται στις συνεδριάσεις της ετήσιας αναθεώρησης και στις επιτροπές παρακολούθησης, διασφαλίζοντας ότι όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ενημερώνονται

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Άτομα ΕΚΟ, γυναίκες ΕΚΟ, παιδιά ΕΚΟ που ζουν σε επισφαλή οικογενειακή κατάσταση, ΑμεΑ, ηλικιωμένοι, κλπ
- Γυναίκες θύματα βίας

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό

Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 είναι στοχοθετημένο ως προς τη διάσταση του φύλου, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεων του

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ν) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO792	αριθμός ληπτών voucher για την ένταξη παιδιών σε δομές φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης	Αριθμός ατόμων	1.500,00	9.360,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO796	αριθμός συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών (οντότητες)	21,00	21,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO801	αριθμός συνεχιζόμενων δομών υγείας που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών (οντότητες)	15,00	15,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO807	αριθμός νέων κοινωνικών δομών που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών (οντότητες)	0,00	9,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO806	αριθμός νέων δομών/φορέων υγείας που υποστηρίζονται	Αριθμός δομών ή/και φορέων (οντότητες)	0,00	14,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR792	αριθμός παιδιών που ωφελούνται από την ένταξη σε δομές φροντίδας και δημιουργικής απασχόλησης	Αριθμός ατόμων	12.666,00	2021	12.666,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR796	αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	26.680,00	2021	28.300,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR801	αριθμός επωφελουμένων των συνεχιζόμενων δομών υγείας	Αριθμός ατόμων	4.700,00	2021	7.200,00	Υποστηριζόμενα έργα	

5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR807	αριθμός επωφελουμένων των νέων κοινωνικών δομών	Αριθμός ατόμων	16.540,00	2021	17.510,00	Υποστηριζόμενα έργα	
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR806	αριθμός επωφελουμένων των νέων δομών/φορέων υγείας	Αριθμός ατόμων		2021		Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	148. Στήριξη της προσχολικής εκπαίδευσης και φροντίδας (εξαιρουμένων των υποδομών)	22.100.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	158. Μέτρα για την αναβάθμιση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες	6.500.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	159. Μέτρα για την ενίσχυση της υλοποίησης υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων	8.250.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	160. Μέτρα για τη βελτίωση της προσβασιμότητας, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης (εξαιρουμένων των υποδομών)	8.980.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	161. Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στη μακροχρόνια περίθαλψη (εξαιρουμένων των υποδομών)	4.000.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	162. Μέτρα για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία	1.470.000,00
5	ESO4.11	Σύνολο			51.300.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	51.300.000,00

5	ESO4.11	Σύνολο			51.300.000,00
---	---------	--------	--	--	---------------

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	4.808.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	4.808.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	41.684.000,00
5	ESO4.11	Σύνολο			51.300.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι EKT+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	05. Απαγόρευση διακρίσεων	13.350.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	23.570.000,00
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	10. Αντιμετώπιση των προκλήσεων που εντοπίστηκαν στο Ευρωπαϊκό Εξάμηνο	14.380.000,00
5	ESO4.11	Σύνολο			51.300.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των EKT+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.11	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Στοχοθέτηση για την ισότητα των φύλων	51.300.000,00
5	ESO4.11	Σύνολο			51.300.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το EKT+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: ESO4.12. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών (EKT+)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+:

Τα τελευταία χρόνια στην Ελλάδα έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα της κοινωνικής προστασίας και της προστασίας των παιδιών, ενώ παράλληλα έχει θεσμοθετηθεί ένα ευρύ φάσμα πολιτικών στήριξης των οικογενειών με χαμηλό εισόδημα και ευάλωτων οικογενειών βάσει και των κατευθυντήριων οδηγιών του Ευρωπαϊκού Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων. Ωστόσο απαιτείται μια ενιαία, μακροπρόθεσμη και κυρίως στοχευμένη στρατηγική προσέγγιση για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού που να λαμβάνει υπόψη τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της παιδικής φτώχειας.

Η εκπόνηση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εγγύησης για τα Παιδιά αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για την κατάρτιση μιας ανάλογης Εθνικής Στρατηγικής με στόχο την ουσιαστική βελτίωση της σημερινής κατάστασης στο τομέα της παιδικής προστασίας με ορίζοντα το 2030.

Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (ΕΣΔ) για την Εγγύηση για τα Παιδιά αποτελεί την πρώτη ολοκληρωμένη και συνεκτική προσπάθεια σε εθνικό επίπεδο για την καταπολέμηση της παιδικής φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, επικεντρωμένη στα παιδιά. Περιλαμβάνει αποκλειστικά στοχευμένα μέτρα και συστημικές δράσεις, που υποστηρίζουν τα παιδιά και τους γονείς (ή κηδεμόνες) να αποκτήσουν πρόσβαση σε πόρους και ποιοτικές υπηρεσίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της EU-SILC για το 2020, σχεδόν το 31% των παιδιών (κάτω των 18 ετών) στην Ελλάδα ζούσαν σε νοικοκυριά που βίωναν φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό. Το ποσοστό αυτό έχει ήδη εμφανίσει σημαντική μείωση (8 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με την περίοδο 2013-2018), παραμένει ωστόσο ακόμη υψηλότερο από το αντίστοιχο ποσοστό πριν την περίοδο της οικονομικής κρίσης (2008: 28,7%). Ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού είναι υψηλότερος στις ηλικίες 12-17 ετών (34,9% ή 226.000 παιδιά), σε σύγκριση με 30,6% (ή 185.000 παιδιά) στις ηλικίες 6-11 ετών, ενώ το χαμηλότερο ποσοστό (26,2% ή 120.000 παιδιά) παρατηρείται στις ηλικίες κάτω των 6 ετών. Παράλληλα, τον υψηλότερο κίνδυνο φτώχειας διατρέχουν οι μονογονεϊκές οικογένειες (53,3%), ακολουθούν οι οικογένειες δύο ενηλίκων με τρία ή περισσότερα παιδιά (35,4%) και τριών ή περισσότερων ενηλίκων με εξαρτώμενα παιδιά (33,7%), ενώ το χαμηλότερο ποσοστό αφορά οικογένειες δύο ενηλίκων με ένα εξαρτώμενο παιδί (22,1%). Ειδικότερα, ο κίνδυνος φτώχειας που αντιμετωπίζουν οι μονογονεϊκές οικογένειες συνδέεται με τον υπο-δείκτη της σοβαρής υλικής υστέρησης (36% των μονογονεϊκών νοικοκυριών). Τα ποσοστά σοβαρής υλικής στέρησης μειώνονται σημαντικά όταν τα μέλη των νοικοκυριών είναι λιγότερα ή δεν υπάρχουν εξαρτώμενα παιδιά. Περαιτέρω, σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat, 12% των παιδιών ηλικίας έως 18 ετών στην Ελλάδα το 2019 διαβιούσαν σε νοικοκυριά χαμηλής εντάσεως εργασίας, με το αντίστοιχο ποσοστό στην ΕΕ να είναι 8,2%. Επίσης, 7,8% των παιδιών στην Ελλάδα διαβιούσαν σε νοικοκυριά όπου δεν εργαζόταν κανένα μέλος σε ηλικία εργασίας σε σύγκριση με ποσοστό 9% στην ΕΕ27.

Η κοινωνική συνοχή και το επίπεδο των ανισοτήτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει επηρεαστεί σημαντικά από τις διαμορφούμενες κοινωνικές συνθήκες και την εφαρμογή αυστηρών δημοσιονομικών μέτρων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης. Η ταχύτητα αύξησης της μακροχρόνιας ανεργίας και των επιπέδων της φτώχειας, αναδεικνύει την Περιφέρεια ως υποκείμενη σε υψηλό κίνδυνο φτώχειας και αύξησης των φαινομένων κοινωνικού διαχωρισμού. Επιπλέον, άγνωστες παραμένουν ακόμα οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις λόγω της πανδημίας COVID-19, είτε ως προς την έκταση τους, είτε ως προς την σύνθεση τους σε τοπικό επίπεδο εντός της Περιφέρειας.

Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας και η δυσμενής πορεία του κατά κεφαλήν εισοδήματος αντανακλούν σε αυξημένο ποσοστό ατόμων που βρίσκονται σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Κατά συνέπεια, οι ανάγκες ενίσχυσης των εισοδημάτων και της απασχόλησης, για μείωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων είναι ιδιαίτερα αυξημένες, ενώ αναμένεται να ενισχυθούν περαιτέρω σε βραχυπρόθεσμο και μεσοπρόθεσμο ορίζοντα από τις επιπτώσεις της νόσου COVID-19.

Η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των μηχανισμών κοινωνικής αλληλεγγύης, αποτελούν βασικές επιλογές για να περιοριστεί η εισοδηματική ανισότητα, ο κίνδυνος φτώχειας και ο κοινωνικός αποκλεισμός. Η διασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε υπηρεσίες, οι δράσεις για την αντιμετώπιση του εκπαιδευτικού και στεγαστικού διαχωρισμού, η ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας, με έμφαση στα νοικοκυριά σε κίνδυνο φτώχειας, στους άπορους και στα παιδιά, αποτελούν μέτρα προτεραιότητας προς αυτή την κατεύθυνση. Η εισοδηματική ανισότητα και ο κίνδυνος φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα και η αποτελεσματικότητα του αντίκτυπου των κοινωνικών μεταβιβάσεων είναι ανεπαρκής. Επιπρόσθετα, οι ανάγκες ιατρικής περίθαλψης που δεν καλύπτονται εξακολουθούν να αποτελούν πρόκληση.

Οι δράσεις σε επίπεδο Περιφέρειας Πελοποννήσου ευθυγραμμίζονται με τη γενική στρατηγική που προσδιορίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Εγγύηση για τα Παιδιά, προκειμένου να συμβάλει στην επίτευξη του εθνικού στόχου που έχει τεθεί για την μείωση της παιδικής φτώχειας ως το 2030.

Τα είδη των δράσεων που θα εξειδικευθούν κατά την υλοποίηση του προγράμματος, θα συμφωνηθούν με τον Εθνικό Συντονιστή του Σχεδίου Δράσης για την Εγγύηση για τα παιδιά και το Υπουργείο Εργασίας και θα καλύπτουν ενδεικτικά τις εξής δράσεις:

- Υποστήριξη εφήβων σε υποβαθμισμένες περιοχές

- Ολοκληρωμένα τοπικά σχέδια δράσης για την αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας με στόχο εξατομικευμένες παρεμβάσεις σε όλους τους τομείς πολιτικής (υγεία, εκπαίδευση, προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, στέγαση, διατροφή).

Η αποτελεσματικότητα των μέτρων θα παρακολουθείται τακτικά από τον Εθνικό Συντονιστή της Εγγύησης για τα Παιδιά και, αν χρειάζεται, θα γίνεται επικαιροποίηση ανάλογα με τις ανάγκες.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση

του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα
Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Παιδιά ΕΚΟ
- Άπορα παιδιά και παιδιά σε συνθήκες φτώχειας
- Οι έφηβοι/ες και οι οικογένειές τους

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού EKT+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ειδικότερα στο πλαίσιο του παρόντος ειδικού στόχου το πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027 **συνεκτιμά τη διάσταση του φύλου**, κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση των παρεμβάσεών του.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο διατηρούν κατά βάση οριζόντια περιφερειακή διάσταση, ωστόσο οι παρεμβάσεις/ κατηγορίες δράσεων που

προβλέπονται στον εν λόγω Ειδικό Στόχο θα συνδράμουν και θα αξιοποιηθούν στο πλαίσιο των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), όπου και θα εξειδικευθούν περαιτέρω κατά την κατάρτιση των αντίστοιχων επιμέρους χωρικών στρατηγικών.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Δεν εφαρμόζεται.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO797	Αριθμός φορέων που υλοποιούν δράσεις στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί»	Αριθμός φορέων	0,00	18,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
---------------	----------------	--------	-----------------------	------------------------	---------	-----------------	---------------------	---------------	---------------	----------------	--------------

							αναφοράς				
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR797	Αριθμός ωφελουμένων παιδιών από δράσεις στο πλαίσιο της «Εγγύησης για το παιδί»	Αριθμός ατόμων	0,00	2021	1.740,00	Υποστηριζόμενα έργα	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	163. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης των ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών	6.000.000,00
5	ESO4.12	Σύνολο			6.000.000,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	6.000.000,00
5	ESO4.12	Σύνολο			6.000.000,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	1.200.000,00
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	1.200.000,00
5	ESO4.12	EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	33. Άλλες προσεγγίσεις — Καμία εδαφική στόχευση	3.600.000,00
5	ESO4.12	Σύνολο			6.000.000,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.12	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	06. Αντιμετώπιση της παιδικής φτώχειας	6.000.000,00
5	ESO4.12	Σύνολο			6.000.000,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
5	ESO4.12	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	6.000.000,00
5	ESO4.12	Σύνολο			6.000.000,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1. Προτεραιότητα: 6. Ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη περιοχών της Περιφέρειας

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Στο πλαίσιο του ειδικού στόχου και με δεδομένη την ύπαρξη έξι (6) κύριων αστικών κέντρων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, εκ των οποίων τα πέντε (5) είναι πρωτεύουσες των αντίστοιχων Περιφερειακών Ενοτήτων και το έκτο είναι το μεγαλύτερο αστικό κέντρο μιας Περιφερειακής Ενότητας (μεγαλύτερο σε πληθυσμό και από την πρωτεύουσα της Περιφερειακής Ενότητας) αλλά και τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου που εκπονήθηκε σχετικά με μια αρχική εκτίμηση της δυναμικής και των προοπτικών ανάπτυξης στρατηγικών ΒΑΑ και ΟΧΕ, προγραμματίζεται να εφαρμοστούν οι ακόλουθες 4 Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ).

- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Καλαμάτας
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Τριπόλεως
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμου Σπάρτης
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Κορινθίων -Λουτρακίου/Περαχώρας/Αγίων Θεοδώρων

Η αξιολόγηση και η έγκριση αυτών των ΣΒΑΑ θα γίνει στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων τόσο ποσοτικών (π.χ. πληθυσμιακή συγκέντρωση) όσο και επί της ποιότητας των στρατηγικών, ως προς τους στόχους τους και ως προς το σύστημα διακυβέρνησής τους. Δεδομένου ότι βρίσκονται σε εξέλιξη δύο ΣΒΑΑ θα πρέπει να δοθεί έμφαση σε ευρύτερες περιοχές παρέμβασης και οι δράσεις δύνανται να χρηματοδοτηθούν από περισσότερα του ενός Ταμεία.

Επισημαίνεται ότι οι στρατηγικές ΒΑΑ που θα εφαρμοσθούν θα απαντούν ολιστικά σε συγκεκριμένες προκλήσεις των περιοχών παρέμβασης που θα επιλεγούν και θα εστιάσουν στην:

- Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων, ιδίως ως προς την μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη τοπική οικονομία μέχρι και το 2030, με προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα ή/και λύσεις που βασίζονται στη φύση.
- Ολοκληρωμένη στήριξη της ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς καινοτομίας

Επίσης με βάση τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών θα γίνει κατόπιν διαδικασίας, την οποία θα αποφασίσει το Πρόγραμμα, ανοικτής πρόσκλησης ή κατάλληλης τεκμηρίωσης για την ανάδειξη των περιοχών. Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτές της ΠΠ 2014 – 2020 που επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 θα εγκριθούν το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Πρόσθετα, προβλέπεται η αξιοποίηση πεδίων παρέμβασης και εκτός του Στόχου Πολιτικής 5, ιδίως των πεδίων παρέμβασης των Στόχων Πολιτικής 1, 2 και 4.

Παράλληλα οι παρεμβάσεις θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και να ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κλπ.)

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η εφαρμογή Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ).. Ενδεικτικά αναφέρονται οι κατηγορίες δράσεων που θα περιλαμβάνουν:

- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικολογικού τουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000
- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
- Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών
- Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης Επισημαίνεται πως οι ενεργειακές αναβαθμίσεις θα οδηγήσουν σε αναβάθμιση κατά 2 κατηγορίες/ κλάσεις και μείωση τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂. Στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ
- Υποδομή και τροχαίο υλικό για καθαρές αστικές μεταφορές. Οι δράσεις για τις καθαρές αστικές μεταφορές θα υλοποιηθούν σε εναρμόνιση με το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τις μεταφορές. Οι δράσεις ηλεκτροκίνησης θα υλοποιηθούν κυρίως στο πλαίσιο του Προγράμματος "Μεταφορές" και ΠΔΑΜ. Το Περιφερειακό Πρόγραμμα θα συμπεριλάβει συμπληρωματικά τέτοιες δράσεις, στην περίπτωση που τέτοια έργα αποτελέσουν μέρος των νέων ή επικαιροποιημένων Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Για τις δράσεις αναβάθμισης ενδοπεριφερειακού δικτύου και ηλεκτροκίνησης των αστικών συγκοινωνιών προβλέπεται η αξιοποίηση των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) των αστικών κέντρων της Περιφέρειας Πελοποννήσου.
- Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων στις ΜΜΕ

Έργα ενεργειακής αποδοτικότητας Μεγάλων Δημόσιων Κτιρίων – Φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, ιδίως αυτά με ιστορική και πολιτιστική αξία, τα υλοποιεί το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» και τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων σε τοπικό επίπεδο, ήτοι στην Τοπική αυτοδιοίκηση (μικρά κτίρια, σχολεία, κ.λπ.) τα ΠεΠ.

Το ΠΔΑΜ θα στοχεύσει ιδίως σε ενεργειακές κοινότητες και σε συγκεκριμένα έργα που θα υποδειχτούν από τους δημόσιους φορείς βάσει σχετικής χαρτογράφησης των αναγκών τους ή εκπόνησης ΣΔΑΕ/Κ.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (΄Σύμβαση΄). Η

χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Οι αστικές/τοπικές αρχές θα είναι υπεύθυνες για την κατάρτιση των Στρατηγικών ΟΧΕ/ ΒΑΑ, η δε διαχείριση των πράξεων θα είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο II «χωρική ανάπτυξη» του ΚΚΔ 2021/1060 και ειδικότερα το άρθρο 29.

Ως προς τον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση ΣΒΑΑ και ΟΧΕ προβλέπεται ενίσχυση των δικαιούχων με δράσεις Τεχνικής Βοήθειας από το παρόν πρόγραμμα ή/και από το Τομεακό Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια" ή άλλους Φορείς. Σύμφωνα με τον εθνικό σχεδιασμό για την υλοποίηση των ΣΒΑΑ, προβλέπεται η κατάρτιση εθνικού οδικού χάρτη για την υποστήριξη των δικαιούχων, ενώ για τον σχεδιασμό, ωρίμανση και υλοποίηση των ΣΒΑΑ θα συγκροτηθεί ειδική Ομάδα σε Περιφερειακό επίπεδο για την εξασφάλιση της υλοποίησης των Στρατηγικών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιοι οργανισμοί
- Επαγγελματικοί κι επιστημονικοί φορείς
- Φορείς κοινωνίας των πολιτών

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα βασίζονται στις Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης (ΣΒΑΑ) σε συγκεκριμένες αστικές χωρικές ενότητες της Πελοποννήσου, όπως αυτές θα προσδιοριστούν στις επιμέρους χωρικές στρατηγικές.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα σχεδιαστούν και εφαρμοστούν σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Διεύρυνση της Τουριστικής Περιόδου σε όλη τη διάρκεια του έτους, Cruisair» και «Ανάπτυξη Βιώσιμων και Θεματικών Πολιτιστικών Διαδρομών/ Σύνδεση Πολιτιστικών Διαδρομών εντός της EUSAIR, Air Cultural Routes» της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	40,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	40,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	0,00	9.288,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO74	Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	άτομα	0,00	227.118,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	4,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	0,00	20,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	3,00	2020	5,00	Υποστηριζόμενα έργα, ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	3.000.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	075. Υποστήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων στις ΜΜΕ	5.000.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	081. Υποδομή για καθαρές αστικές μεταφορές	100.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	082. Τροχαίο υλικό καθαρών αστικών μεταφορών	900.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	7.066.257,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	5.500.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	167. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικοτουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000	3.500.000,00

6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	4.500.000,00
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	169. Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών	500.000,00
6	RSO5.1	Σύνολο			30.066.257,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	30.066.257,00
6	RSO5.1	Σύνολο			30.066.257,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. ΟΕΕ — Λειτουργικές αστικές περιοχές	30.066.257,00
6	RSO5.1	Σύνολο			30.066.257,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.1	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	30.066.257,00
6	RSO5.1	Σύνολο			30.066.257,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.1.1.1. Ειδικός στόχος: RSO5.2. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής τοπικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας σε περιοχές πλην των αστικών (ΕΤΠΑ)

2.1.1.1.1. Παρεμβάσεις των ταμείων

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημεία i), iii), iv), v), vi) και vii) του ΚΚΔ

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+:

Οι στρατηγικές ΟΧΕ θα σχεδιασθούν στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης, με κυρίαρχο κριτήριο τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα των παρεμβάσεων και τη συμμετοχική διαδικασία κατά τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των στρατηγικών, των τοπικών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών. Επισημαίνεται ότι οι στρατηγικές ΟΧΕ που θα εφαρμοσθούν θα απαντούν ολιστικά σε συγκεκριμένες προκλήσεις των περιοχών παρέμβασης που θα επιλεγούν και θα εστιάσουν στην:

- Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών και κλιματικών προκλήσεων, ιδίως ως προς την μετάβαση προς μια κλιματικά ουδέτερη τοπική οικονομία μέχρι και το 2030 ή/και
- Ολοκληρωμένη στήριξη της ανάπτυξης της περιοχής παρέμβασης μέσω της αξιοποίησης του δυναμικού των ψηφιακών τεχνολογιών για σκοπούς καινοτομίας

Πρόσθετα, προβλέπεται η αξιοποίηση πεδίων παρέμβασης και εκτός του Στόχου Πολιτικής 5, ιδίως των πεδίων παρέμβασης των Στόχων Πολιτικής 1, 2 και 4.

Παράλληλα οι παρεμβάσεις θα πρέπει να ευθυγραμμίζονται με τις εθνικές τομεακές και περιφερειακές πολιτικές και να ακολουθούν τις σχετικές οριζόντιες δεσμεύσεις του Προγράμματος που ισχύουν στους λοιπούς ΣΠ (π.χ. χαρτογράφηση και προτεραιοποίηση υποδομών υγείας, κοινωνικής πρόνοιας και εκπαίδευσης, κλπ.)

Επίσης με βάση τα προβλεπόμενα στο ΕΣΠΑ 2021-2027 της χώρας ο προσδιορισμός των επιλέξιμων περιοχών θα γίνει κατόπιν διαδικασίας, την οποία θα αποφασίσει το Πρόγραμμα, ανοικτής πρόσκλησης ή κατάλληλης τεκμηρίωσης για την ανάδειξη των περιοχών. Οι στρατηγικές θα εγκριθούν το ταχύτερο δυνατόν, ενώ ειδικότερα αυτές της ΠΠ 2014 – 2020 που επικαιροποιούνται για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 θα εγκριθούν το αργότερο 18 μήνες μετά την έγκριση των Περιφερειακών Προγραμμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα μελέτης της ΕΥΔΕΠ Πελοποννήσου, προγραμματίζεται να εφαρμοστούν οι ακόλουθες 4 Στρατηγικές ΟΧΕ:

- Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Ξυλόκαστρου -Ευρωστίνης, Σικωνίων και Νεμέας
- Περιοχή Παρέμβασης Δήμων Ναυπλίου, Επιδαύρου και Ερμιονίδας
- Περιοχή Παρέμβασης ορεινού όγκου Ταυγέτου
- Περιοχή Παρέμβασης Μεγαλόπολης, σε συνέργεια και πλήρη συντονισμό με το ΠΔΑΜ και με θεματική στόχευση τους τομείς τουρισμού και πολιτισμού ως εναλλακτικούς μοχλούς ανάπτυξης της περιοχής.

Ως προς τη συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το ΠΔΑΜ ενδεικτικά αναφέρονται:

Δράσεις ΕΤΑΚ: Το ΠΔΑΜ θα εστιαστεί αποκλειστικά σε τομείς της ΕΣΣΕ όπου η εκάστοτε περιφέρεια έχει εξειδίκευση, το ΠΑΝ θα καλύψει και άλλους τομείς εθνικής σημασίας και τα ΠΕΠ τομείς περιφερειακής σημασίας. Επίσης, σε συνεργασία με τη ΓΓΕΚ, ως καθ' ύλην αρμόδιου φορέα, έχει εκπονηθεί διακριτή Στρατηγική ΕΤΑΚ για τις περιοχές παρέμβασης του ΠΔΑΜ, η οποία θα αποτελέσει τη βάση για τη συνεργασία των φορέων κατά την υλοποίηση των Προγραμμάτων.

Δράσεις ηλεκτροκίνησης: Διαπιστώνεται συμπληρωματικότητα της δράσης του ΠΔΑΜ για τα σημεία ηλεκτροφόρτισης και την προμήθεια ηλεκτρικών οχημάτων, δράση για την οποία μπορούν να προωθηθούν πιλοτικές εφαρμογές στις περιοχές παρέμβασης του ΠΔΑΜ. Το ΠΕΠ θα συμπεριλάβει συμπληρωματικά τέτοιες δράσεις, στην περίπτωση που τέτοια έργα αποτελέσουν μέρος των ΟΧΕ ΒΑΑ.

Δράσεις απασχόλησης & κοινωνικής συνοχής: Σε σχέση με την συμπληρωματικότητα των δράσεων μεταξύ ΠΔΑΜ και ΠΕΠ, το ΠΔΑΜ θα επικεντρωθεί:

- σε όσους θα συμπεριληφθούν στο Μητρώο Ωφελούμενων Ανέργων επιλέξιμων περιοχών ΔΑΜ, που καταρτίζεται από τον ΟΑΕΔ. Οι δράσεις θα αφορούν στους τομείς οικονομικής διαφοροποίησης (π.χ. ΑΠΕ, περιβαλλοντικές αποκαταστάσεις, κυκλική οικονομία, νέες βιομηχανικές ειδικότητες, κ.ά.)
- σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ένα Μητρώο με ΚΑΔ δραστηριοτήτων που αφορούν άμεσα ή έμμεσα τη ΔΑΜ.
- σε νέες μικρο-επιχειρήσεις όσων περιλαμβάνονται στο Μητρώο ΔΑΜ.
- στην αξιοποίηση των υφιστάμενων κοινωνικών δομών, με παροχή διακριτών υπηρεσιών στους ωφελούμενους του Μητρώου ΔΑΜ σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

ΟΧΕ: Όσον αφορά στη χρηματοδότηση παρεμβάσεων οι οποίες προσδιορίζονται μέσα από ολοκληρωμένες εδαφικές στρατηγικές, αυτές δρομολογούνται υπό την ευθύνη των οικείων ΠΕΠ και προγραμματίζεται να υλοποιηθούν ως ΟΧΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι πόροι του ΠΔΑΜ θα συμπληρώσουν τους διαθέσιμους πόρους των ΠΕΠ και η ΔΑ του ΠΔΑΜ θα συνεργάζεται με τις οικείες ΔΑ των ΠΕΠ και τους τοπικούς φορείς σχεδιασμού των ΟΧΕ για τη διασφάλιση της συνάφειας των παρεμβάσεων με τη λογική παρέμβασης της ενεργειακής μετάβασης και τις επιλεξιμότητες του ΤΔΜ.

Τέλος, στη ΔΑ του ΠΕΠ Πελοποννήσου θα οριστεί αρμοδίως Εντεταλμένο στέλεχος για τη Δίκαιη Μετάβαση

Στο πλαίσιο αυτό, προβλέπεται η εφαρμογή Στρατηγικών Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ). Ενδεικτικά αναφέρονται οι κατηγορίες δράσεων που θα περιλαμβάνουν:

- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτισμικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών
- Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικολογικού τουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000
- Υλική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων
- Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών
- Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης Επισημαίνεται πως οι ενεργειακές αναβαθμίσεις θα οδηγήσουν σε αναβάθμιση κατά 2 κατηγορίες/ κλάσεις και

μείωση τουλάχιστον 30% των εκπομπών CO₂. Στο πλαίσιο παρεμβάσεων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, προτεραιότητα θα δοθεί στη μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ΑΠΕ

- Στήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων στις ΜΜΕ

Έργα ενεργειακής αποδοτικότητας Μεγάλων Δημόσιων Κτιρίων – Φορέων της Κεντρικής Κυβέρνησης, ιδίως αυτά με ιστορική και πολιτιστική αξία, τα υλοποιεί το Πρόγραμμα «Περιβάλλον – Κλιματική Αλλαγή» και τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης κτιρίων σε τοπικό επίπεδο, ήτοι στην Τοπική αυτοδιοίκηση (μικρά κτίρια, σχολεία, κ.λπ.) τα ΠεΠ.

Το ΠΔΑΜ θα στοχεύσει ιδίως σε ενεργειακές κοινότητες και σε συγκεκριμένα έργα που θα υποδειχτούν από τους δημόσιους φορείς βάσει σχετικής χαρτογράφησης των αναγκών τους ή εκπόνησης ΣΔΑΕ/Κ.

Το σύνολο των υποδομών κοινωνικής και υγειονομικής πρόνοιας θα καλύπτει ελλείψεις, βασισμένες στην χαρτογράφηση των υποδομών και υπηρεσιών και στην αποτίμηση εξατομικευμένων αναγκών. Η αποτίμηση θα περιλαμβάνει επιλογές που απαιτούνται καθώς και δυνατότητα προτεραιοποίησης εξατομικευμένων επιλογών προτίμησης και είναι σύμφωνες με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (‘Σύμβαση’). Η χαρτογράφηση θα περιλαμβάνει το σύνολο των ιδρυμάτων στέγασης (μεγάλης ή μικρής κλίμακας, συμπεριλαμβανομένων θεραπευτικών ιδρυμάτων με υπηρεσίες στην κοινότητα), κατοικίες εκτός οικογένειας και υπηρεσίες σε επίπεδο κοινότητας, λαμβάνοντας υπόψη τις χωρικές ανισότητες και δημογραφικές προκλήσεις. Όλες οι επενδύσεις σε υποδομές κοινωνικής πρόνοιας και υγειονομικής περίθαλψης πρέπει να συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένων του Γενικού Σχόλιου 5 και των συμπερασμάτων της Επιτροπής UN CRPD, με σεβασμό στις αρχές της ισότητας, της ελευθερίας επιλογής, του δικαιώματος στην ανεξάρτητη διαβίωση, της προσβασιμότητας και της απαγόρευσης κάθε μορφής διαχωρισμού. Επιπρόσθετα, η προσβασιμότητα θα διασφαλίζεται σε κάθε επένδυση σύμφωνα με τα ενωσιακά πρότυπα προσβασιμότητας. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης, σχετικές πολιτικές της ΕΕ, και του θεσμικού πλαισίου για την τήρηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικότερα τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και το Γενικό Σχόλιο 5, τον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων και τη Στρατηγική για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία 2021-2030. Κάθε επένδυση θα συμβάλει χωρίς οπισθοχώρηση στη στρατηγική αποϊδρυματοποίησης των υφιστάμενων ιδρυμάτων και δεν θα δημιουργεί νέα τα οποία δεν συνάδουν με την Σύμβαση. Σύμφωνα με την αρχή της εταιρικής σχέσης, ανεξάρτητοι φορείς θεμελιωδών δικαιωμάτων και οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια προγραμματισμού, υλοποίησης, παρακολούθησης, αξιολόγησης των επενδύσεων σε υποδομές κοινωνικής και υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση του σεβασμού των αρχών της ανεξάρτητης διαβίωσης, του μη διαχωρισμού και της μη διάκρισης σύμφωνα με τη Σύμβαση και τη Χάρτα.

Οι αστικές/τοπικές αρχές θα είναι υπεύθυνες για την κατάρτιση των Στρατηγικών ΟΧΕ/ΒΑΑ, η δε διαχείριση των πράξεων θα είναι σύμφωνη με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο II «χωρική ανάπτυξη» του Κανονισμού 2021/1060 και ειδικότερα το άρθρο 29.

Ως προς τον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση ΒΑΑ και ΟΧΕ προβλέπεται ενίσχυση των δικαιούχων με δράσεις Τεχνικής Βοήθειας από το παρόν πρόγραμμα ή/και από το Τομεακό Πρόγραμμα "Τεχνική Βοήθεια" ή άλλους Φορείς. Σύμφωνα με τον εθνικό σχεδιασμό για την υλοποίηση των ΟΧΕ, προβλέπεται η κατάρτιση εθνικού οδικού χάρτη για την υποστήριξη των δικαιούχων, ενώ για τον σχεδιασμό, ωρίμανση και υλοποίηση των ΟΧΕ θα συγκροτηθεί ειδική Ομάδα σε Περιφερειακό επίπεδο για την εξασφάλιση της υλοποίησης των Στρατηγικών.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

- Περιφέρεια Πελοποννήσου
- ΟΤΑ Α' βαθμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Δημόσιοι οργανισμοί
- Επαγγελματικοί κι επιστημονικοί φορείς
- Φορείς κοινωνίας των πολιτών

Ενέργειες που διαφυλάσσουν την ισότητα, την ένταξη και την απαγόρευση των διακρίσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iv) του ΚΚΔ και άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

Οι διαδικασίες, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των δράσεων θα είναι συνεπή με τις κατευθυντήριες αρχές που προβλέπονται στους Κανονισμούς για τη διαφύλαξη της ισότητας, της ένταξης, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της προσβασιμότητας στα ΑμεΑ (άρθρο 9, παρ.3 και άρθρο 73 παρ.1 του ΚΚΔ). Θα διασφαλιστεί επίσης συστηματική και πολυεπίπεδη συνεργασία με τους εκπροσώπους των ΑμεΑ στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης, σε όλα τα στάδια σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, ενώ θα πραγματοποιηθούν επιμέρους στοχευμένες ενέργειες, δράσεις και παρεμβάσεις σε συμφωνία με το περιεχόμενο του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Άτομα με Αναπηρία, και των αρχών της ισότητας των φύλων και των μη διακρίσεων ενώ ταυτόχρονα θα λαμβάνονται υπόψη οι υπάρχουσες εθνικές στρατηγικές και το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα ΑμεΑ (<https://primeminister.gr/wp-content/uploads/2020/12/2020-ethniko-sxedio-drasis-amea.pdf>). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή του προγράμματος θα συμμετέχει στο θεματικό Δίκτυο για τα θέματα αναπηρίας που προβλέπεται να λειτουργήσει κατά την ΠΠ 2021-2027.

Ενδεικτική αναφορά ως προς τις ειδικές περιοχές-στόχους, συμπεριλαμβανομένης της προβλεπόμενης χρήσης των εδαφικών εργαλείων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο v) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις στον παρόντα Ειδικό Στόχο αξιοποιούν το εδαφικό/χωρικό εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), σε συγκεκριμένες χωρικές ενότητες της Πελοποννήσου, όπως αυτές θα προσδιοριστούν στις επιμέρους χωρικές στρατηγικές.

Διαπεριφερειακές, διασυνοριακές και διακρατικές δράσεις — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vi) του ΚΚΔ

Οι παρεμβάσεις του προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 στον παρόντα Ειδικό Στόχο θα σχεδιαστούν και εφαρμοστούν σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με τις δράσεις των εμβληματικών πρωτοβουλιών «Διεύρυνση της Τουριστικής Περιόδου σε όλη τη διάρκεια του έτους, Cruisair» και «Ανάπτυξη Βιώσιμων και Θεματικών Πολιτιστικών Διαδρομών/ Σύνδεση Πολιτιστικών Διαδρομών εντός της EUSAIR, Air Cultural Routes» της μακροπεριφερειακής στρατηγικής Αδριατικής-Ιονίου (EUSAIR).

Το Πρόγραμμα συμμετέχοντας στο εθνικό δίκτυο των ΔΑ για την Μακροπεριφερειακή Στρατηγική Αδριατικής Ιονίου εξειδίκευσε κατά το δυνατόν τις συναφείς με τις ανάγκες και δυνατότητες που το προσδιορίζουν, τις κατάλληλες προτεραιότητες που περιλαμβάνονται στην EUSAIR και πρόκειται στο πλαίσιο της εξειδίκευσης των προσκλήσεων να ενσωματώσει κατάλληλα - σε συνεργασία και με τους εθνικούς εκπροσώπους της χώρας στα όργανα διοίκησης της Στρατηγικής - εμβληματικά έργα που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της. Πέραν τούτου, η ΔΑ θα συμμετάσχει στο δίκτυο των ΔΑ που θα συγκροτηθεί στην EUSAIR από όλες τις χώρες με στόχο, όπου αυτό καθίσταται δυνατόν, να προκηρύσσει και εντάσσει έργα σε συνεργασία και συντονισμό και με αυτές, προκειμένου να διασφαλίζονται συνέργειες και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα από την υλοποίησή τους. Στην παρούσα φάση του σχεδιασμού για τέτοια έργα δεν έχει εφαρμογή το άρθρο 22.3.(δ)(vi) του ΚΚΔ.

Προβλεπόμενη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο vii) του ΚΚΔ

Δεν σχεδιάζεται να χρησιμοποιηθούν χρηματοδοτικά εργαλεία, διότι η φύση των σχετικών παρεμβάσεων δεν αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει άμεσα έσοδα.

2.1.1.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ και άρθρο 8 του κανονισμού ΕΤΠΑ και του κανονισμού ΤΣ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	0,00	40,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	0,00	40,00

6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO19	Δημόσια κτίρια με βελτιωμένη ενεργειακή απόδοση	τετραγωνικά μέτρα	0,00	12.384,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO74	Πληθυσμός που καλύπτεται από έργα στο πλαίσιο στρατηγικών για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη	άτομα	0,00	145.212,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO75	Στρατηγικές για ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη που υποστηρίζονται	συμβολή στις στρατηγικές	0,00	4,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	RCO77	Αριθμός πολιτιστικών και τουριστικών χώρων που υποστηρίζονται	πολιτιστικοί και τουριστικοί χώροι	0,00	25,00

Παραπομπή: Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελεσμάτων

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Γραμμή βάσης ή τιμή αναφοράς	Έτος αναφοράς	Στόχος (2029)	Πηγή δεδομένων	Παρατηρήσεις
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSR998	Φορείς που συμμετέχουν στη διαμόρφωση της εταιρικής σχέσης	Συμμετέχοντες	2,00	2020	8,00	Υποστηριζόμενα έργα, ΟΠΣ-ΕΣΠΑ	

2.1.1.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο viii) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	045. Ανακαίνιση για ενεργειακή απόδοση ή μέτρα ενεργειακής απόδοσης σε δημόσια υποδομή, έργα επίδειξης και υποστηρικτικά μέτρα σύμφωνα με τα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης	4.000.000,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	075. Υποστήριξη φιλικών προς το περιβάλλον διεργασιών παραγωγής και αποδοτικής χρήσης των πόρων	5.000.000,00

			περιφέρειες	στις ΜΜΕ	
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	165. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της δημόσιας τουριστικής περιουσίας και υπηρεσιών στον τομέα του τουρισμού	8.357.921,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	166. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς και των πολιτιστικών υπηρεσιών	8.000.000,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	167. Προστασία, ανάπτυξη και προβολή της φυσικής κληρονομιάς και του οικότουρισμού εκτός από τις περιοχές Natura 2000	4.000.000,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	168. Φυσική ανάπλαση και ασφάλεια δημόσιων χώρων	2.500.000,00
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	169. Πρωτοβουλίες εδαφικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένης της προετοιμασίας εδαφικών στρατηγικών	500.000,00
6	RSO5.2	Σύνολο			32.357.921,00

Πίνακας 5: Διάσταση 2 — μορφή χρηματοδότησης

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	01. Επιχορήγηση	32.357.921,00
6	RSO5.2	Σύνολο			32.357.921,00

Πίνακας 6: Διάσταση 3 — μηχανισμός εδαφικής υλοποίησης και εδαφική εστίαση

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	08. ΟΕΕ — Άλλα είδη στοχευόμενων περιοχών	32.357.921,00
6	RSO5.2	Σύνολο			32.357.921,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	----------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ειδικός στόχος	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
6	RSO5.2	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	03. Ουδετερότητα ως προς το φύλο	32.357.921,00
6	RSO5.2	Σύνολο			32.357.921,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2. Προτεραιότητες της τεχνικής βοήθειας

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 7. Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Η παροχή τεχνικής βοήθειας συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της δημοσιότητας, του ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Το νέο νομικό πλαίσιο προσδιορίζει μέτρα απλούστευσης των διαδικασιών τα οποία προωθούν τον περιορισμό του αριθμού των ρυθμιστικών αλλαγών και θα επηρεάσουν άμεσα την ανάπτυξη των ικανοτήτων που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδεικτικά είναι οι εξής :

- Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων
- Μελέτες, εμπειρογνομosύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγιών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2021-2027.
- Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων
- Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των ΕΦ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής
- Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.
- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον ΚΚΔ.
- Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων
- Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020
- Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου
- Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κ.λπ.

- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΤΠΑ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς (Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.
- Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.
- Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεων του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.
- Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών

Οι παραπάνω ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων που Τεχνικής Βοήθειας θα λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που ορίζονται στην ενότητα 9 (παράγραφος «Καταπολέμηση της Απάτης») της Εθνικής Συμφωνίας Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) της Ελλάδας 21-27.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, Δικαιούχοι, φορείς και εταίροι του Προγράμματος, Μελετητικοί και ερευνητικοί φορείς, ευρύ κοινό

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκρών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PS0696	Ενέργειες επικοινωνίας και προβολής	Ενέργειες	2,00	10,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PSO693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	4,00	17,00
ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες	PSO692a	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν/καταρτίστηκαν στους	Άτομα	36,00	184,00

	περιφέρειες		Δικαιούχους			
--	-------------	--	-------------	--	--	--

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	957.549,00
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	1.600.000,00
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	542.669,00
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	1.500.000,00
7	Σύνολο			4.600.218,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
---------------	--------	-----------------------	---------	------------

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΔΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
7	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	4.600.218,00
7	Σύνολο			4.600.218,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

2.2.1. Προτεραιότητα για τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ: 8. Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ+

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) του ΚΚΔ

2.2.1.1. Παρέμβαση των ταμείων

Σχετικά είδη δράσεων — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο i) του ΚΚΔ

Η παροχή τεχνικής βοήθειας συνίσταται στην τεχνική, οργανωτική και διοικητική υποστήριξη της προετοιμασίας, του σχεδιασμού, της υλοποίησης, της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της δημοσιότητας, του ελέγχου και της αξιολόγησης των έργων και συνολικά του Προγράμματος που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+.

Το νέο νομικό πλαίσιο προσδιορίζει μέτρα απλούστευσης των διαδικασιών τα οποία προωθούν τον περιορισμό του αριθμού των ρυθμιστικών αλλαγών και θα επηρεάσουν άμεσα την ανάπτυξη των ικανοτήτων που συνδέονται άμεσα με τις επενδύσεις.

Οι δράσεις που θα υλοποιηθούν ενδεικτικά είναι οι εξής :

- Υπηρεσίες και υποστήριξη για προετοιμασία, επιλογή, αξιολόγηση, διαχείριση, παρακολούθηση και έλεγχο των έργων
- Μελέτες, εμπειρογνομosύνες και υπηρεσίες που αφορούν στην εκπόνηση Επιχειρησιακών Σχεδίων Δράσης και οδηγιών εφαρμογής, σε ενέργειες προπαρασκευής, ωρίμανσης, εξειδίκευσης, οργάνωσης, βελτιστοποίησης της εφαρμογής, αξιολόγησης, αποτίμησης των παρεμβάσεων, έρευνες και στατιστικά στοιχεία και ιδίως νέα θέματα που προκύπτουν στην προγραμματική περίοδο 2021-2027.
- Βελτίωση και αναβάθμιση τεχνολογικού εξοπλισμού, ηλεκτρονικών συστημάτων και λογισμικού, υπηρεσίες για την αναβάθμιση των συστημάτων διοίκησης και των πληροφοριακών συστημάτων, την υποστήριξη των μηχανισμών διαχείρισης για την βελτίωση της αποτελεσματικότητας και ποιότητας υλοποίησης,, επεξεργασία και διαχείριση δεδομένων
- Υποστήριξη και εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας της ΕΥΔ, των ΕΦ, των φορέων προγραμματισμού και των φορέων εφαρμογής
- Παρεμβάσεις για την εστιασμένη υποστήριξη δικαιούχων, για την ενίσχυση της διοικητικής τους ικανότητας, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες υλοποίησης των έργων που αναλαμβάνουν. Στο πλαίσιο αυτό, μπορούν επίσης να υλοποιούνται μεμονωμένες παρεμβάσεις για την διακρίβωση αναγκών και την ενίσχυση ης διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων.
- Εκπόνηση του Σχεδίου Αξιολόγησης του ΕΠ και των αξιολογήσεων που προβλέπονται από τον ΚΚΔ.
- Επιμέρους Αξιολογήσεις δράσεων και παρεμβάσεων κατά τη διάρκεια του ΕΠ και εκ των υστέρων
- Ενέργειες που αφορούν το κλείσιμο και την επιτυχή ολοκλήρωση των έργων της προγραμματικής περιόδου 2014 – 2020
- Ενέργειες που αφορούν την προετοιμασία της επόμενης προγραμματικής περιόδου
- Εκπαίδευση των στελεχών της ΕΥΔ και των εμπλεκόμενων στην υλοποίηση του Προγράμματος φορέων, δικαιούχων, κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, με διοργάνωση ή συμμετοχή σε σεμινάρια, συνέδρια, διεθνείς και λοιπές συναντήσεις, ημερίδες, δίκτυα, forum κ.λπ.
- Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας και των επιμέρους παρεμβάσεων του ΕΚΤ+ που απευθύνονται τόσο σε ενδιαφερόμενους φορείς

(Περιφερειακές, τοπικές και λοιπές δημόσιες αρχές, κοινωνικοί και οικονομικοί εταίροι, επαγγελματικές οργανώσεις, μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις ΑμεΑ κλπ), όσο και στην κοινή γνώμη.

· Ενέργειες ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων και της κοινής γνώμης σχετικά με όλες τις φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης των παρεμβάσεων, τη δυνατότητα πρόσβασης και συμμετοχής σε αυτές, την σύσταση και παρακολούθηση της εταιρικής σχέσης κλπ.

· Εξειδίκευση και εφαρμογή Στρατηγικών Επικοινωνίας και Επικοινωνιακών Σχεδίων Δράσης, με σκοπό τη δημοσιοποίηση στους πολίτες της χώρας και της ΕΕ του ρόλου και των επιτευγμάτων ή/και των επιμέρους παρεμβάσεων του, στην Ελληνική οικονομία και κοινωνία.

· Ενέργειες διάχυσης καλών πρακτικών

Οι παραπάνω ενδεικτικές κατηγορίες δράσεων που Τεχνικής Βοήθειας θα λαμβάνουν υπόψη τα στοιχεία που ορίζονται στην ενότητα 9 (παράγραφος «Καταπολέμηση της Απάτης») της Εθνικής Συμφωνίας Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) της Ελλάδας 21-27.

Οι δράσεις έχουν εκτιμηθεί ότι συμμορφώνονται με την Αρχή DNSH σύμφωνα με το προοίμιο 10 του ΚΚΔ 2021/1060.

Βασικές ομάδες-στόχοι — άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο iii) του ΚΚΔ:

ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, Δικαιούχοι, φορείς και εταίροι του Προγράμματος, Μελετητικοί και ερευνητικοί φορείς, ευρύ κοινό.

2.2.1.2. Δείκτες

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο ii) του ΚΚΔ

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Αναγνωριστικός κωδικός	Δείκτης	Μονάδα μέτρησης	Ορόσημο (2024)	Στόχος (2029)
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PS0696	Ενέργειες επικοινωνίας και προβολής	Ενέργειες	1,00	4,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PS0693	Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών και προμηθειών	Συμβάσεις	3,00	14,00
EKT+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	PS0692a	Άτομα που εκπαιδεύτηκαν/καταρτίστηκαν στους Δικαιούχους	Άτομα	14,00	78,00

2.2.1.3. Ενδεικτική κατανομή των προγραμματισμένων πόρων (ΕΕ) ανά είδος παρέμβασης

Άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ε) σημείο iv) του ΚΚΔ

Πίνακας 4: Διάσταση 1 — πεδίο παρέμβασης

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	179. Ενημέρωση και επικοινωνία	417.375,00
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	180. Προετοιμασία, υλοποίηση, παρακολούθηση και έλεγχος	650.000,00
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	181. Αξιολόγηση και μελέτες, συλλογή δεδομένων	203.818,00
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	182. Ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του κράτους μέλους, των δικαιούχων και των οικείων εταίρων	600.000,00
8	Σύνολο			1.871.193,00

Πίνακας 7: Διάσταση 6 — δευτερεύοντες θεματικοί στόχοι ΕΚΤ+

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	09. Άνευ αντικειμένου	1.871.193,00
8	Σύνολο			1.871.193,00

Πίνακας 8: Διάσταση 7 — διάσταση της ισότητας των φύλων στο πλαίσιο των ΕΚΤ+, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής και ΤΑΜ

Προτεραιότητα	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Κωδικός	Ποσό (EUR)
8	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	02. Συνεκτίμηση της διάστασης του φύλου	1.871.193,00
8	Σύνολο			1.871.193,00

* Κατά κανόνα, το 40 % για το ΕΚΤ+ συνεισφέρει στην παρακολούθηση της ισότητας των φύλων. Το 100 % εφαρμόζεται όταν το κράτος μέλος επιλέγει να χρησιμοποιήσει το άρθρο 6 του κανονισμού ΕΚΤ+

3. Σχέδιο χρηματοδότησης

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημεία i), ii) και iii), άρθρο 112 παράγραφοι 1, 2 και 3, και άρθρα 14 και 26 του ΚΚΔ

3.1. Μεταφορές και συνεισφορές (1)

Παραπομπή: άρθρα 14, 26 και 27 του ΚΚΔ

Τροποποίηση του προγράμματος που αφορά	<input type="checkbox"/> συνεισφορά στο InvestEU
	<input type="checkbox"/> μεταφορά προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση
	<input type="checkbox"/> μεταφορά μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+, Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία

1) Ισχύει μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 26, με εξαίρεση τις συμπληρωματικές μεταφορές προς το ΤΔΜ σύμφωνα με το άρθρο 27 του ΚΚΔ. Οι μεταφορές δεν επηρεάζουν την ετήσια κατανομή των χρηματοδοτικών πιστώσεων σε επίπεδο ΠΔΠ για ένα κράτος μέλος.

Πίνακας 15Α: Συνεισφορές στο InvestEU* (κατανομή ανά έτος)

Συνεισφορά από		Συνεισφορά σε	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σκέλος InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Για κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Πίνακας 15Β: Συνεισφορές στο InvestEU* (συνολικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Βιώσιμες υποδομές (α)	Καινοτομία και ψηφιοποίηση (β)	MME (γ)	Κοινωνικές επενδύσεις και δεξιότητες (δ)	Σύνολο (ε)=(α)+(β)+(γ)+(δ)
Σύνολο						

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις συνεισφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα συνεισφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Αιτιολόγηση που λαμβάνει υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα ποσά αυτά συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων πολιτικής που έχουν επιλεγεί στο πρόγραμμα σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 1 του κανονισμού InvestEU

--

Πίνακας 16Α: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Μέσο	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

Πίνακας 16Β: Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση* (συνοπτικά)

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Σύνολο
Σύνολο		

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές προς μέσα υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση — Αιτιολόγηση

--

Πίνακας 17Α: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία* (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από		Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο

* Μεταφορά προς άλλα προγράμματα. Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+ μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο εντός της ίδιας κατηγορίας περιφέρειας.

Πίνακας 17B: Μεταφορές μεταξύ ΕΤΠΑ, ΕΚΤ+ και Ταμείου Συνοχής ή προς άλλο ταμείο ή ταμεία (συνοπτικά)

	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			ΤΣ	ΕΤΘΑΥ	ΤΑΜΕ	ΤΕΑ	ΜΔΣΘ	Σύνολο
	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	Μετάβαση	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες						
Σύνολο												

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

Μεταφορές μεταξύ ταμείων επιμερισμένης διαχείρισης, μεταξύ άλλων και μεταξύ των ταμείων της πολιτικής συνοχής — Αιτιολόγηση

--

3.2. ΤΔΜ: κατανομή στο πρόγραμμα και μεταφορές (1)

3.3. Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση

Πίνακας 19Α: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση εντός του προγράμματος (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

Πίνακας 19B: Μεταφορές μεταξύ κατηγοριών περιφέρειας που προκύπτουν από την ενδιάμεση επανεξέταση προς άλλα προγράμματα (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς	Κατανομή ανά έτος					
		Κατηγορία περιφέρειας*	Κατηγορία περιφέρειας*	2025	2026	2027	Σύνολο

* Ισχύει μόνο για το ΕΤΠΑ και το ΕΚΤ+

3.4. Επιστρεπτέα μεταφορά (1)

Πίνακας 20Α: Επιστρεπτέες μεταφορές (κατανομή ανά έτος)

Μεταφορές από	Μεταφορές προς		Κατανομή ανά έτος							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Σύνολο
InvestEU ή άλλο μέσο της Ένωσης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας								

(1) Ισχύουν μόνο για τροποποιήσεις του προγράμματος για πόρους που επιστρέφονται από άλλα μέσα της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων των ΤΑΜΕ, ΤΕΑ και ΜΔΣΘ, υπό άμεση ή έμμεση διαχείριση, ή από το InvestEU.

Πίνακας 20Β: Επιστρεπτέες μεταφορές* (συνοπτικά)

Από	Προς						
	ΕΤΠΑ			ΕΚΤ+			Ταμείο Συνοχής
InvestEU / Μέσο	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	Περισσότερο αναπτυγμένες	Μετάβαση	Ανεπτυγμένες	

* Σωρευτικά ποσά για όλες τις μεταφορές που πραγματοποιήθηκαν μέσω τροποποιήσεων του προγράμματος κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού. Με κάθε νέο αίτημα μεταφοράς, καθορίζονται με τροποποίηση προγράμματος τα συνολικά ποσά που μεταφέρονται για κάθε έτος ανά ταμείο και ανά κατηγορία περιφέρειας.

3.5. Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο i) του ΚΚΔ και άρθρα 3, 4 και 7 του κανονισμού ΤΔΜ

Πίνακας 10: Χρηματοδοτικές πιστώσεις ανά έτος

Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Σύνολο
							Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	Χρηματοδοτική πίστωση χωρίς ποσό ευελιξίας	Ποσό ευελιξίας	
ΕΤΠΑ*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00	43.481.255,00	44.544.425,00	45.421.051,00	46.331.034,00	19.382.995,00	19.382.995,00	19.862.811,00	19.862.811,00	258.269.377,00
Σύνολο ΕΤΠΑ		0,00	43.481.255,00	44.544.425,00	45.421.051,00	46.331.034,00	19.382.995,00	19.382.995,00	19.862.811,00	19.862.811,00	258.269.377,00
ΕΚΤ+*	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	0,00	15.203.643,00	15.575.245,00	15.881.191,00	16.199.471,00	6.777.295,00	6.777.294,00	6.945.824,00	6.945.823,00	90.305.786,00
Σύνολο ΕΚΤ+		0,00	15.203.643,00	15.575.245,00	15.881.191,00	16.199.471,00	6.777.295,00	6.777.294,00	6.945.824,00	6.945.823,00	90.305.786,00
Σύνολο		0,00	58.684.898,00	60.119.670,00	61.302.242,00	62.530.505,00	26.160.290,00	26.160.289,00	26.808.635,00	26.808.634,00	348.575.163,00

* Ποσά μετά τη συμπληρωματική μεταφορά στο ΤΔΜ.

3.6. Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ζ) σημείο ii), άρθρο 22 παράγραφος 6 και άρθρο 36 του ΚΚΔ

Για προγράμματα στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στα οποία επιλέχθηκε τεχνική βοήθεια σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 4 του ΚΚΔ στη συμφωνία εταιρικής σχέσης

Πίνακας 11: Σύνολο χρηματοδοτικών πιστώσεων ανά ταμείο και εθνική συγχρηματοδότηση

Στόχος πολιτικής / ειδικός στόχος του ΤΑΜ ή τεχνική βοήθεια	Προτεραιότητα	Βάση για τον υπολογισμό της ενωσιακής στήριξης	Ταμείο	Κατηγορία περιφέρειας*	Συνεισφορά της Ένωσης (α)=(ζ)+(η)	Κατανομή της συνεισφοράς της Ένωσης		Εθνική συνεισφορά (β)=(γ)+(δ)	Ενδεικτική κατανομή της εθνικής συνεισφοράς		Σύνολο (ε) = (α) + (β)	Ποσοστό συγχρηματοδότησης (στ) = (α)/(ε)
						Μικρότερο ποσό ευελιξίας (ζ)	Ποσό ευελιξίας (η)		Δημόσια (γ)	Ιδιωτικά (δ)		
1	1	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	44.264.417,00	37.538.135,00	6.726.282,00	7.811.368,00	7.811.368,00		52.075.785,00	84,9999995199%
2	2	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	70.369.073,00	59.676.009,00	10.693.064,00	12.418.072,00	12.418.072,00		82.787.145,00	84,9999996980%
3	3	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	25.537.164,00	21.656.617,00	3.880.547,00	4.506.559,00	4.506.559,00		30.043.723,00	84,9999981693%
4	4	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	51.074.327,00	43.313.232,00	7.761.095,00	9.013.117,00	9.013.117,00		60.087.444,00	84,9999993343%
4	5	Δημόσιο	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	88.434.593,00	74.995.828,00	13.438.765,00	15.606.105,00	15.606.105,00		104.040.698,00	84,9999997117%
5	6	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	62.424.178,00	52.938.395,00	9.485.783,00	11.016.032,00	11.016.032,00		73.440.210,00	84,9999993192%
ΤΑ36(4)	7	Δημόσιο	ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	4.600.218,00	3.901.183,00	699.035,00	811.804,00	811.804,00		5.412.022,00	84,9999870658%
ΤΑ36(4)	8	Δημόσιο	ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	1.871.193,00	1.586.841,00	284.352,00	330.211,00	330.211,00		2.201.404,00	84,9999818298%
Σύνολο			ΕΤΠΑ	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	258.269.377,00	219.023.571,00	39.245.806,00	45.576.952,00	45.576.952,00		303.846.329,00	84,9999991278%
Σύνολο			ΕΚΤ+	Λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες	90.305.786,00	76.582.669,00	13.723.117,00	15.936.316,00	15.936.316,00		106.242.102,00	84,9999993411%
Γενικό σύνολο					348.575.163,00	295.606.240,00	52.968.923,00	61.513.268,00	61.513.268,00		410.088.431,00	84,9999991831%

* Για το ΕΤΠΑ: λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, ειδικά κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες και βόρειες αραιοκατοικημένες περιφέρειες. Για το ΕΚΤ+, λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, περιφέρειες μετάβασης, περισσότερο αναπτυγμένες περιφέρειες και, κατά περίπτωση, πρόσθετα κονδύλια για τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες. Για το Ταμείο Συνοχής: άνευ αντικειμένου. Για την παροχή τεχνικής βοήθειας, η εφαρμογή των κατηγοριών περιφέρειας εξαρτάται από την επιλογή ταμείου.

**** Να αναφερθούν οι συνολικοί πόροι του ΤΔΜ, συμπεριλαμβανομένης της συμπληρωματικής στήριξης που μεταφέρεται από το ΕΠΠΑ και το ΕΚΤ+. Ο πίνακας δεν περιλαμβάνει τα ποσά σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού ΤΔΜ. Σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτείται από το ΤΔΜ, οι πόροι του ΤΔΜ θα πρέπει να διαμοιράζονται σε πόρους που σχετίζονται με τα άρθρα 3 και 4 του κανονισμού ΤΔΜ. Για το άρθρο 4 του κανονισμού ΤΔΜ, δεν υπάρχει ποσό ευελιξίας.**

4. Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο θ) του ΚΚΔ

Πίνακας 12: Αναγκαίοι πρόσφοροι όροι

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
1. Αποτελεσματικοί μηχανισμοί παρακολούθησης της αγοράς δημοσίων συμβάσεων			Ναι	Εφαρμόζονται μηχανισμοί παρακολούθησης που καλύπτουν όλες τις δημόσιες συμβάσεις και τις διαδικασίες σύναψής τους στο πλαίσιο των ταμείων σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ένωσης για τις δημόσιες συμβάσεις Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της συλλογής ουσιαστικών και αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που υπερβαίνουν τα κατώτατα όρια της Ένωσης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων κατά τα άρθρα 83 και 84 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και κατά τα άρθρα 99 και 100 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 341.pdf Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 45 Νόμος 4412_ΑΡΘΡΟ 277 2018.12.14_6567 Σύμφωνη Γνώμη ΕΑΑΔΗΣΥ ΚΥΑ_Αρ. Πρωτ. 70362_24.06.2021_ΦΕΚ	Η Ελλάδα έχει μεταφέρει στην ελληνική νομοθεσία τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών και έχει προβεί στις επαγόμενες εξ αυτών ενέργειες : Στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1-5, άρ. 83 της 2014/24 και οι παρ. 1-5, άρ. 99 της 2014/25, ορίζοντας αρμόδιο φορέα παρακολούθησης του συστήματος την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., βάσει των αρμοδιοτήτων της. Περαιτέρω, κατ' εξουσιοδότηση του άρ. 340, έχει εκδοθεί η με αρ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α., με την οποία καθορίζονται οι λεπτομέρειες για τη σύνταξη της έκθεσης παρακολούθησης εφαρμογής κανόνων δημοσίων συμβάσεων (ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και διόρθωση στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021). Στο άρθρο 45 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 83 και η παρ. 2, άρ. 84 της 2014/24. Στο άρθρο 277 του ίδιου νόμου ενσωματώθηκαν η παρ. 6, άρ. 99 και η παρ. 2, άρ. 100 της 2014/25. Στο άρθρο 341 του ν. 4412 ενσωματώθηκαν οι παρ. 1 και 3, άρ. 84 της 2014/24 και οι παρ. 1 και 3, άρ. 100 της 2014/25.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				<p>2. Ρυθμίσεις για να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα καλύπτουν τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:</p> <p>α. Ποιότητα και ένταση του ανταγωνισμού: ονόματα των πλειοδοτών, αριθμός αρχικών υποψηφίων και συμβατική αξία.</p> <p>β. πληροφορίες για την τελική τιμή μετά την ολοκλήρωση και για τη συμμετοχή των ΜΜΕ ως άμεσων πλειοδοτών, εφόσον τα εθνικά συστήματα παρέχουν αυτές τις πληροφορίες.</p>	Ναι	ΚΥΑ_76928_09.07.2021_ΚΗΜΔΗΣ	<p>Τα ζητούμενα στοιχεία μπορούν να ανακτούνται από τα εξής πληροφοριακά συστήματα</p> <p>α) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)</p> <p>β) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ)</p> <p>γ) Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΟΠΣ-ΕΣΠΑ)</p> <p>Για την ανάκτηση των ζητούμενων στοιχείων συνεργάζονται τα αρμόδια τμήματα των Υπουργείων Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Υποδομών & Μεταφορών καθώς και η Ειδική Υπηρεσία Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΕΣΠΑ.</p> <p>Τα στοιχεία των αναδόχων καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ στις καρτέλες καταχώρησης των αποφάσεων ανάθεσης, των συμβάσεων και των πληρωμών</p> <p>Ο αριθμός των υποβληθεισών προσφορών υπάρχει στο ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.</p> <p>Η αξία της σύμβασης χωρίς ΦΠΑ υπάρχει σε κάθε καταχωρημένη σύμβαση στο ΚΗΜΔΗΣ.</p> <p>Η τελική αξία μιας σύμβασης, αποτυπώνεται στην αξία της αντίστοιχης απόφασης ανάθεσης και σύμβασης που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Δεν υπάρχει διαθέσιμη πληροφορία για τη συμμετοχή μικρομεσαίων επιχειρήσεων στα ηλεκτρονικά συστήματα δημοσίων συμβάσεων
				3. Ρυθμίσεις για τη διασφάλιση της παρακολούθησης και της ανάλυσης των δεδομένων από τις αρμόδιες εθνικές αρχές σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 4013_2011 Οργανισμός λειτουργίας ΕΑΑΔΗΣΥ	<p>Η Ελλάδα προκειμένου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις περί παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων, όπως τίθενται στα άρθρα 83 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και 99 παράγραφος 2 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ, προέβη στις ακόλουθες ενέργειες :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Με τον ν. 4412/2016, άρθρο 340, παράγραφος 1, ορίστηκε ως αρμόδιος φορέας παρακολούθησης του συστήματος η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., σύμφωνα με τις σχετικές αρμοδιότητές της, όπως περιγράφονται στον ιδρυτικό της νόμο 4013/2016 και στον Οργανισμό Λειτουργίας της (ΦΕΚ Α 52/01.04.2019) • Με την Κ.Υ.Α. 70362/24.06.2021, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.21 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, καθορίστηκαν οι λεπτομέρειες για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων
				4. Ρυθμίσεις για τη διάθεση στο κοινό των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99	Ναι	ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2017 DG-GROW_Country reports	Η έκθεση παρακολούθησης του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 340 του ν. 4412/2016 δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. και στην ιστοσελίδα της

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				παράγραφος 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΌΛΕΣ οι ανακοινώσεις ΕΑΑΔΗΣΥ - ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2018 – 2020 Hellenic public procurement monitoring report for the period 2018 – 2020	DG-GROW, στην οποία δημοσιεύονται οι αντίστοιχες εκθέσεις όλων των Κ-Μ (country reports). https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/347-ek8esh-parakoloy8hshs-toy-systhmatos-twn-dhmosiwn-symvasewn-etoys-2017 και https://ec.europa.eu/growth/single-market/public-procurement/country-reports_en . Σε συνέχεια της έκδοσης της με αρ. πρωτ. 70362/24.06.2021 Κ.Υ.Α. του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ Β 2802/30.06.2021 και η διόρθωση αυτής στο ΦΕΚ Β 3488/30.07.2021, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. παρέλαβε τα προβλεπόμενα στοιχεία από τους υπόχρεους φορείς και συνέταξε την Έκθεση Παρακολούθησης Δημοσίων Συμβάσεων περιόδου 2018-2020, η οποία εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 1ΕΣ/2022 Απόφαση του Συμβουλίου της Αρχής. (https://eaadhsy.gr/index.php/category-articles-eaadhsy/671-ekthesi-parakolouthisis-tou-systimatos-ton-dimosion-symvasewn-periodou-2018-2020)
				5. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι όλες οι πληροφορίες που υποδεικνύουν ύποπτες περιπτώσεις υπόνοιας νόθευσης διαγωνισμών κοινοποιούνται στους αρμόδιους εθνικούς	Ναι	Νόμος 4412_ΑΡΘΡΑ 340.pdf Νόμος 3959_2011-antagonismos Ρ43ΤΟΕΤΒ-96Ω_Μνημονιο συνεργασίας με ΕΠ.ΑΝΤ	Η Ελλάδα, για να διασφαλίσει τη διαχείριση των περιπτώσεων αθέμιτου ανταγωνισμού ή νόθευσης του ανταγωνισμού έχει μεταφέρει στην ελληνική έννομη τάξη τις σχετικές διατάξεις των Οδηγιών 2014/24/ΕΕ και

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				φορείς σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και το άρθρο 99 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ.		ΕΑΑΔΗΣΥ - ΑΣΦΑΛΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ (WHISTLEBLOWING) ΕΠ.ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ Ανώνυμη Παροχή Πληροφοριών ΩΡΕ3ΟΕΤΒ-9Ρ5.Κατευθυντήρια Οδηγία 20.cleaned 699ΤΟΕΤΒ-ΜΡ6_Κατευθυντηρια Οδηγια 9.cleaned Οδηγός_Διαχείρισης_Κινδύνων_Διαφορράς_και_Απάτης_final_ISBN.cleaned Οδηγος Επ. Ανταγων. anixneusi_praktikon.cleaned ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (1) ΕΑΑΔΗΣΥ - ανακοίνωση ΕΕ 1.4.2021 (2)	2014/25/ΕΕ. Οι διατάξεις αυτές έχουν μεταφερθεί στο άρθρο 340 του ν. 4412/2016. Περαιτέρω, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., ως αρμόδια Αρχή για την παρακολούθηση του συστήματος των δημοσίων συμβάσεων και η Επιτροπή Ανταγωνισμού, ως αρμόδια Αρχή προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού συνεργάζονται στενά για το σκοπό αυτό Επισημαίνεται ότι οι ύποπτες περιπτώσεις νόθευσης δύνανται να εντοπιστούν μέσω : <input type="checkbox"/> Των απευθείας ή υποβαλλόμενων μέσω πλατφορμών ανώνυμων καταγγελιών «whistleblowing» της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ και Επιτροπής Ανταγωνισμού. <input type="checkbox"/> Τυχαίας δειγματοληψίας Στην κατεύθυνση ευαισθητοποίησης των αναθετουσών αρχών / αναθετόντων φορέων για την ανίχνευση και διαχείριση των περιπτώσεων αυτών έχουν εκδοθεί: <input type="checkbox"/> Οι Κατευθυντήριες Οδηγίες 20 και 9 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. <input type="checkbox"/> Ο Οδηγός Διαχείρισης Κινδύνων Διαφοράς και Απάτης της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας <input type="checkbox"/> Ο Οδηγός της Επιτροπής Ανταγωνισμού: «Ανίχνευση και πρόληψη συμπαιγνιακών πρακτικών σε διαγωνισμούς προμηθειών» (2014).
2. Εργαλεία και			Ναι	Οι διαχειριστικές αρχές	Ναι	-Εγκύκλιος 101270/ΕΥΚΕ3633/30-9-	Η Ειδική Υπηρεσία Κρατικών

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
ικανότητα για την αποτελεσματική εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις				<p>διαθέτουν τα εργαλεία και την ικανότητα ώστε να εξακριβώνουν τη συμμόρφωση με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις:</p> <p>1. Για τις προβληματικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε υποχρέωση ανάκτησης.</p>		<p>2016</p> <p>-42649/EYKE5351/10-4-2017</p> <p>-64925/EYKE579/9-6-2017</p> <p>-Εγκύκλιος 122645/EYKE2260/27-11-2019</p> <p>-Εγκύκλιος 34584/ΕΞ2019/05-04-2019</p> <p>-</p> <p>https://www.espa.gr/el/Documents/Provlimatiki_epix_Orismos_update_2.pdf</p>	<p>Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ), μετά από συνεργασία με την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΚΕΜΚΕ), έχει εκδώσει προς τις ΔΑ τις εγκυκλίους (1) και (4) που αφορούν έλεγχο προβληματικότητας και έλεγχο σχετικά με επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης έπειτα από απόφαση της ΕΕ.</p> <p>Όσον αφορά τον έλεγχο προβληματικότητας, με τα έγγραφα (2) και (3) προσδιορίζονται τα στάδια που πρέπει να ακολουθηθούν, συγκεκριμένοι αλγόριθμοι και δίνονται περαιτέρω διευκρινίσεις.</p> <p>Στο espa.gr, αναρτήθηκε παρουσίαση για τον έλεγχο προβληματικής (6).</p> <p>Με το (5) παρέχονται οδηγίες για την συμμόρφωση με το θεσμικό πλαίσιο ΚΕ όταν χρησιμοποιούνται ως νομική βάση οι Απαλλακτικοί Κανονισμοί ή οι Καν. ήσσονος σημασίας της ΕΕ.</p> <p>Οι ΔΑ και οι ΕΦ πραγματοποιούν τον σχετικό έλεγχο για την ύπαρξη ΚΕ σε όλη την περίοδο 2014-20 και έχουν την απαιτούμενη τεχνογνωσία, ενώ ενημερώνονται μέσω εκπαίδευσεων και οδηγιών για τροποποιήσεις του θεσμικού πλαισίου.</p> <p>Σε σχέση με τις επιχειρήσεις για τις οποίες εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης, οι δικαιούχοι των ενισχύσεων εξάγουν το σχετικό δικαιολογητικό από το TAXIS και το επισυνάπτουν στην αίτηση χρηματοδότησης.</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				2. Μέσω της πρόσβασης σε συμβουλές εμπειρογνομόνων και καθοδήγηση σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που παρέχονται από εμπειρογνώμονες κρατικών ενισχύσεων τοπικών ή εθνικών φορέων.	Ναι	<p>Νόμος 4152/2013</p> <p>Υπουργική Απόφαση 69135/ΕΥΘΥ626/2015</p> <p>Εγκύκλιος 74391/ΕΥΚΕ2634/13-7-2016</p> <p>Έγγραφο 115150/ΕΥΚΕ4023/2-11-2016</p> <p>Κείμενο οδηγιών 139119 ΕΞ2016 ΕΜΠ/9.8.2016 (9α,β).</p> <p>Εγκύκλιος 109658 ΕΞ2019 ΕΜΠ/4.10.2019</p> <p>Εγκύκλιος 00430 ΕΞ 2017 ΕΜΠ/5.12.2017</p> <p>Εγκύκλιος 001879 ΕΞ2016 ΕΜΠ/23.12.2016</p> <p>Έγγραφο ΚΜΚΕ 0004020 ΕΞ 2018/4.12.2018</p>	<p>Με το Ν. 4152/2013 συστήθηκε σύστημα ελέγχου ΚΕ και οι αρμόδιες υπηρεσίες (ΚΕΜΚΕ, ΑΜΚΕ). Το σύστημα ελέγχου έχει σαν σκοπό την υποστήριξη των φορέων χορήγησης ΚΕ.</p> <p>Με την (2) ΥΑ καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες της ΕΥΚΕ, ως ΑΜΚΕ του Υπ. Αν.Επ. στις οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνονται όλες οι συγχρ/μενες πράξεις.</p> <p>Με τα έγγραφα 3- 9 δόθηκαν:</p> <ul style="list-style-type: none"> - οδηγίες με τις συγκεκριμένες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούν ανά στάδιο και ανά περίπτωση - λίστες ελέγχου για την αναγνώριση ύπαρξης πιθανής ΚΕ, - οδηγίες διασφάλισης ορθής εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου ΚΕ - οδηγίες για τις διαδικασίες έγκρισης και συντονισμού μέτρων ΚΕ - οδηγίες για τις υποχρεώσεις και τις διαδικασίες δημοσίευσης στοιχείων χορηγούμενων ΚΕ - οδηγίες σχετικά με τις υποχρεώσεις για την καταχώρηση πληροφοριών στο ηλεκτρονικό σύστημα διαφάνειας για τις ΚΕ (Transparency Award Module - TAM). <p>Επιπροσθέτως η ΕΥΚΕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - έχει εκδώσει οδηγούς για έλεγχο ύπαρξης ΚΕ σε τομείς οικονομικής δραστηριότητας - υλοποιεί μάθημα ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης σε θέματα ΚΕ

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							- έχει αναπτύξει Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣΚΕ), με ενσωματωμένες τις απαιτήσεις των κανονισμών ΚΕ το οποίο είναι υποχρεωτικό στα ΕΔΕΤ.
3. Αποτελεσματική εφαρμογή και υλοποίηση του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων			Ναι	Εφαρμόζονται αποτελεσματικοί μηχανισμοί για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης), οι οποίοι περιλαμβάνουν: 1. Ρυθμίσεις οι οποίες διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των προγραμμάτων που στηρίζονται από τα ταμεία και της υλοποίησής τους με τις σχετικές διατάξεις του Χάρτη.	Ναι	<input type="checkbox"/> Σχεδιασμός ΕΣΠΑ & Προγραμμάτων 2021-2027 <input type="checkbox"/> Διαβουλεύσεις Προγραμμάτων <input type="checkbox"/> Νόμος 4914/2022 για τη «Διαχείριση, έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2024, ...». <input type="checkbox"/> Δήλωση Πολιτικής για το σεβασμό των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων <input type="checkbox"/> Μνημόνιο Συνεργασίας ΕΑΣ / ΕΕΔΑ <input type="checkbox"/> Ν. 4780/2021 «Εθνική Αρχή Προσβασιμότητας, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου...»	<p>Ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ σε:</p> <p>Προγρ/σμό: εταιρική σχέση, διαβούλευση με κοινων.εταίρους, εγκύκλιοι με μνεία τήρησης οριζόντιων αρχών ΚΚΔ & Χάρτη. Επικοινωνία με ΕΕΔΑ, Συνήγορο Πολίτη, FRA</p> <p>ΣΔΕ: αρμοδιότητες ΔΑ/ΕΦ, μέλη ΕπΠα, ένταξη & υλοποίηση πράξεων, χειρισμό καταγγελιών & προσωπικά δεδομένα που διασφαλίζουν τήρηση ΧΘΔ: αρχή ίσης μεταχείρισης & μη διάκρισης, προστασία προσωπικών δεδομένων, δικαίωμα προσφυγής</p> <p>Εφαρμογή: σχεδιασμός ΣΔΕ, εφαρμογή & καταρτίσεις αρχών/φορέων για ΘΔ υποστηρίζονται συμβουλευτικά από ΕΕΔΑ. Με καταρτίσεις & χρήση οδηγιών & σημείων ελέγχου, οι ΔΑ/ΕΦ διασφαλίζουν την τήρηση ΧΘΔ σε:</p> <input type="checkbox"/> προσκλήσεις: τήρηση αρχών διαφάνειας, ίσης μεταχείρισης <input type="checkbox"/> αξιολόγηση πράξεων: on/off κριτήρια τήρησης θεσμικού πλαισίου <input type="checkbox"/> υλοποίηση πράξεων: εξέταση τήρησης ΧΘΔ με λίστα επαληθεύσεων & σημεία ελέγχου <input type="checkbox"/> δικαίωμα αναφοράς: μέσω ενστάσεων, αντιρρήσεων, προσφυγών & πρόσβασης σε αμερόληπτο δικαστήριο

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<input type="checkbox"/> προστασία προσωπικών δεδομένων: εποπτεία DPO ΕΣΠΑ <input type="checkbox"/> μη συμμόρφωση με ΘΔ : λήψη διορθωτικών μέτρων - δημοσιονομική διόρθωση ή & ανάκτηση Προβλέπεται έλεγχος ΘΔ από Αρχή Ελέγχου στο ΣΔΕ (σημεία ελέγχου, κατευθύνσεις σε ελεγκτές).
				2. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τον Χάρτη πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με τον Χάρτη που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Ναι	Βλ. στο https://www.espa.gr/el/Pages/SDE_Diadiakias.aspx την «ΔVIII_3 Υποδοχή και Εξέταση Καταγγελιών» στο κεφ. ΛΠ.VIII: Διαχείριση κινδύνων	Εθνική Αρχή υποδοχής καταγγελιών είναι η Ελληνική AFCOS/ ΕΑΔ. Η ΕΑΔ εξετάζει τις εισερχόμενες καταγγελίες και αποφαινεται για το χειρισμό τους. Εφόσον, κρίνει ότι πρέπει να διερευνηθεί μία καταγγελία σχετικά με τον ΧΘΔ την παραπέμπει σε αρμόδια εθνική αρχή έρευνας (Συνήγορο του πολίτη, δικαστικές αρχές, κα) ή στη ΔΑ. Η ΔΑ εξετάζει αναλυτικά με λίστα σημείων ελέγχου. Αν διαπιστωθεί παράβαση του Χάρτη, ακολουθεί χειρισμός αντίστοιχος μίας παρατυπίας, δηλ. λαμβάνονται διορθωτικά μέτρα στο πλαίσιο του ΣΔΕ και γίνεται ανακοίνωση στην ΕΕ μέσω IMS. Συμβουλευτική υποστήριξη παρέχει η ΕΕΔΑ για τις ρυθμίσεις τήρησης του ΧΘΔ και καταρτίσεις σε ΕΑΔ και αρχές του ΣΔΕ. Η ΔΑ ενημερώνει την ΕπΠα, τουλάχιστον ετήσια, για μη συμμορφώσεις με τον ΧΘΔ που εντοπίζονται από την ΕΕΔΑ ή τις Αρχές του ΣΔΕ και για καταγγελίες για παραβάσεις του Χάρτη με σχετική αναφορά για:

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							<input type="checkbox"/> αριθμό & πορεία εξέτασης υποθέσεων <input type="checkbox"/> αποτελέσματα της διερεύνησής τους διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του ΣΔΕ σε συνέχεια των οριστικών αποτελεσμάτων εξέτασης της υπόθεσης.
4. Υλοποίηση και εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία (UNCPRD) σύμφωνα με την απόφαση 2010/48/EK του Συμβουλίου			Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό πλαίσιο για τη διασφάλιση της εφαρμογής της UNCPRD, το οποίο περιλαμβάνει:	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				1. Στόχους με μετρήσιμα ορόσημα, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.			
				2. Ρυθμίσεις που διασφαλίζουν ότι η πολιτική, η νομοθεσία και τα πρότυπα προσβασιμότητας αντανακλώνται δεόντως στην προετοιμασία και την υλοποίηση των προγραμμάτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Ρυθμίσεις περί υποβολής εκθέσεων προς την επιτροπή παρακολούθησης όσον αφορά περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με την UNCPRD πράξεων οι οποίες στηρίζονται από τα ταμεία και καταγγελίες σχετικά με την UNCPRD που υποβάλλονται σύμφωνα με τις ρυθμίσεις κατά το άρθρο 69 παράγραφος 7.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
1.1. Ορθή			Όχι	Η στρατηγική ή οι στρατηγικές	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
διακυβέρνηση της εθνικής ή περιφερειακής στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης	ΕΤΠΑ	RSO1.1. Ανάπτυξη και ενίσχυση των ικανοτήτων έρευνας και καινοτομίας και αξιοποίηση των προηγμένων τεχνολογιών		έξυπνης εξειδίκευσης υποστηρίζονται από:			
				1. Επικαιροποιημένη ανάλυση των προκλήσεων που υφίστανται για τη διάχυση της καινοτομίας και την ψηφιοποίηση.			
				2. Ύπαρξη αρμόδιου περιφερειακού ή εθνικού οργανισμού ή φορέα που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση της στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Εργαλεία παρακολούθησης και αξιολόγησης για τη μέτρηση των επιδόσεων ως προς την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Λειτουργία της συνεργασίας των ενδιαφερόμενων μερών («διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης»).	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				5. Αναγκαίες δράσεις για τη βελτίωση των εθνικών ή περιφερειακών συστημάτων έρευνας και καινοτομίας, εφόσον απαιτούνται.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				6. Κατά περίπτωση, δράσεις για τη στήριξη της βιομηχανικής μετάβασης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
7. Μέτρα για την ενίσχυση της συνεργασίας με εταίρους εκτός συγκεκριμένου κράτους μέλους σε τομείς προτεραιότητας που υποστηρίζει η στρατηγική	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται				

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				έξυπνης εξειδίκευσης.			
2.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τη στήριξη της ενεργειακής απόδοσης με ανακαίνιση οικιστικών και μη κτιρίων	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Ναι	1. Εθνική μακροπρόθεσμη στρατηγική ανακαίνισης για την υποστήριξη της ανακαίνισης του εθνικού αποθέματος οικιστικών και μη οικιστικών κτιρίων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία:α) ορίζει ενδεικτικά ορόσημα για το 2030, το 2040 και το 2050·β) παρέχει ενδεικτική περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την υποστήριξη της υλοποίησης της στρατηγικής·γ) ορίζει αποτελεσματικούς μηχανισμούς για την προώθηση των επενδύσεων στην ανακαίνιση κτιρίων.	Ναι	<p>– Μακροπρόθεσμη Στρατηγική για την Ανακαίνιση του Κτιριακού Αποθέματος (ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/20334/ 148/01.03.2021, ΦΕΚ Β' 974), στο πλαίσιο εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την Ενεργειακή Απόδοση των Κτιρίων (ΟΕΑΚ – 2010/31/ΕΕ) (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/03/YA-20334_148_01.03.2021_ΦΕΚ_974-B-12.03.2021_ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ-ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗΣ-ΚΤΙΡΙΩΝ-ΕΩΣ-ΤΟ-2050.pdf).</p> <p>□ National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)</p>	<p>Α) Η έκθεση περιλαμβάνει ανασκόπηση του κτιριακού αποθέματος, εξειδικεύει το αναμενόμενο ποσοστό ανακαινισμένων κτιρίων ('30, '40, '50) και τις ενεργειακές παρεμβάσεις στον οδικό χάρτη. Το ποσοστό ανακαίνισης για τη δεκαετία '21-'30, 12-15% των κτιρίων σύμφωνα με το ΕΣΕΚ, είναι με 60.000 κτίρια/κτιριακές μονάδες ετησίως.</p> <p>Β) Η κοστολόγηση των στόχων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ, υπολογίσθηκε σε 9δισ για την ενεργειακή απόδοση, εκ των οποίων περίπου τα 5δισ αφορούν στον κτιριακό τομέα, με μόγλευση 50-60%. Για την χρηματοδότηση τους προβλέπεται η χρήση πόρων από το ΕΣΠΑ 2021-2027, το RRF, τους εκπλειστηριασμούς δικαιωμάτων, την ΕΙΒ και το εθνικό ΠΔΕ.</p> <p>Γ) Περιλαμβάνεται η συμμετοχή των ΕΕΥ μέσω των ΣΕΑ στην υλοποίηση των παρεμβάσεων. Έτσι επιτυγχάνονται καλύτερα ενεργειακά αποτελέσματα στην επίτευξη των στόχων και διευκολύνεται η μόγλευση ιδιωτικών κεφαλαίων λόγω καλύτερης οικονομικής απόδοσης. Παραδείγματα προγραμμάτων είναι το «ΗΛΕΚΤΡΑ» και το σχήμα ανταγωνιστικών διαδικασιών.</p>
				2. Μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης για την	Ναι	– Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή	Με την ΔΕΠΕΑ/178581/30.6.2017 κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β'

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				επίτευξη της απαιτούμενης εξοικονόμησης ενέργειας		<p>Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) https://www.teepelop.gr/wp-content/uploads/2017/07/FEK-B-2367-12.7.2017.pdf.</p> <p>Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ) http://www.opengov.gr/minenv/wp-content/uploads/2018/09/ethniko_sxedio_KSMKE.pdf</p>	<p>2367) εγκρίθηκε ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ), σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ. Στον ΚΕΝΑΚ περιγράφεται η βάση μεθοδολογίας για τον υπολογισμό της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και καθορίζονται οι ελάχιστες απαιτήσεις για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων και των δομικών στοιχείων.</p> <p>Με την ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/85251/27.11.2018 Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β' 5447) εγκρίθηκε το Εθνικό Σχέδιο αύξησης του αριθμού των Κτιρίων με Σχεδόν Μηδενική Κατανάλωση Ενέργειας (ΚΣΜΚΕ), σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν.4122/2013, ο οποίος ενσωμάτωσε και την Οδηγία 2010/31/ΕΕ, στο οποίο αναλύονται τα χαρακτηριστικά των ΚΣΜΚΕ, καθώς και πολιτικές, μέτρα και δράσεις για την αύξηση του αριθμού των ΚΣΜΚΕ.</p>
2.2. Διακυβέρνηση του τομέα της ενέργειας	ΕΤΠΑ	RSO2.1. Προώθηση μέτρων ενεργειακής απόδοσης και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου	Ναι	Το ενοποιημένο εθνικό σχέδιο για την ενέργεια και το κλίμα κοινοποιείται στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και σύμφωνα με τους μακροπρόθεσμους στόχους μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στο πλαίσιο της συμφωνίας του Παρισιού και περιλαμβάνει: 1. Όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το	Ναι	<p><input type="checkbox"/> National Energy and Climate Plan (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf)</p> <p>Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” 14.10.2020 SWD(2020) 907 final</p>	Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ) αποτελεί για την Ελλάδα ένα Στρατηγικό Σχέδιο για τα θέματα του Κλίματος και της Ενέργειας. Στο ΕΣΕΚ παρουσιάζεται ένας αναλυτικός οδικός χάρτης για την επίτευξη συγκεκριμένων Ενεργειακών και Κλιματικών Στόχων έως το 2030, στοιχείο που το χαρακτηρίζει ως κείμενο αναφοράς για την επόμενη δεκαετία. Το ΕΣΕΚ παρουσιάζει και αναλύει Προτεραιότητες και Μέτρα

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				υπόδειγμα στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999.			<p>Πολιτικής σε ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών και οικονομικών δραστηριοτήτων προς όφελος της Ελληνικής κοινωνίας.</p> <p>Το ΕΣΕΚ αξιολογήθηκε θετικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το 2020 (Commission Staff Working Document – “Assessment of the final national energy and climate plan of Greece” / 14.10.2020 SWD(2020) 907 final).</p> <p>Επισημαίνεται ότι το τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ συντάχθηκε σύμφωνα με τον μορφότυπο του Παραρτήματος I του Κανονισμού 2018/1999 και περιέχει όλα τα απαιτούμενα στοιχεία του ίδιου Κανονισμού.</p>
				2. Περιγραφή των προβλεπόμενων χρηματοδοτικών πόρων και μηχανισμών για μέτρα προώθησης της ενέργειας με χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.	Ναι	<input type="checkbox"/> National Energy and Climate Plan https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/el_final_necp_main_en.pdf	<p>Οι στόχοι που τίθενται στο πλαίσιο του ΕΣΕΚ είναι ποσοτικοποιημένοι και κοστολογημένοι. Επίσης, έχουν καθοριστεί ενδιάμεσα χρονικά ορόσημα, τα οποία επιτρέπουν την παρακολούθηση της πορείας επίτευξης των στόχων και σχετίζονται με την επιτυχή υιοθέτηση και λειτουργία ενός μείγματος πολιτικών και μέτρων.</p> <p>Ειδικά, βάσει αυτών των Προτεραιοτήτων και Μέτρων, θα αναγνωρίζεται και θα αναδεικνύεται η ανάγκη για συνέργειες και συμπληρωματικές δράσεις σε όλες τους τομείς/κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας.</p> <p>Επισημαίνεται ότι στο τελικό εγκριθέν ΕΣΕΚ προβλέπονται οι αναγκαίοι χρηματοδοτικοί πόροι και</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							περιγράφονται μηχανισμοί για τα μέτρα προώθησης χαμηλών εκπομπών σε διοξείδιο του άνθρακα (Chapter3 POLICIES and MEASURES).
2.4. Αποτελεσματικό πλαίσιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών	ΕΤΠΑ	RSO2.4. Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και της πρόληψης του κινδύνου καταστροφών, της ανθεκτικότητας, λαμβάνοντας υπόψη προσεγγίσεις που βασίζονται στο οικοσύστημα	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών, καταρτισμένο με βάση εκτιμήσεις κινδύνου, το οποίο λαμβάνει δεόντως υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και τις υφιστάμενες στρατηγικές προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και περιλαμβάνει: 1. Περιγραφή των βασικών κινδύνων που εκτιμώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 παράγραφος 1 της απόφασης αριθ. 1313/2013/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, η οποία αντικατοπτρίζει το υπάρχον προφίλ κινδύνου και την εξέλιξή του σε ενδεικτικό χρονικό διάστημα 25 έως 35 ετών. Η εκτίμηση βασίζεται, για κινδύνους που σχετίζονται με το κλίμα, σε σενάρια και προβλέψεις σχετικά με την κλιματική αλλαγή.	Ναι	<input type="checkbox"/> Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» <input type="checkbox"/> Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (National Risk Assessment for Greece/NRA) 2021 <input type="checkbox"/> Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP)	<p>Η Εθνική Εκτίμηση Κινδύνων (KEMEA και Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, NRA-GR 2019/επικαιρ.2021) αναδεικνύει ως βασικούς κινδύνους: τους σεισμούς, τις πλημμύρες, τις δασικές πυρκαγιές (ως κύριους κινδύνους), τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τα τσουνάμι, τις κατολισθήσεις, τα ηφαίστεια (δυναμικούς), τους κινδύνους στον κυβερνοχώρο (αναδυόμενος), τα βιομηχανικά ατυχήματα και τα ραδιολογικά/πυρηνικά ατυχήματα.</p> <p>Η ΓΓ Πολ.Προ. προέβη σε ανάλυση υψηλής επίδρασης καιρικών φαινομένων κατά την περίοδο 2000-2020 και ανασκόπηση των μελλοντικών αλλαγών σε έντονα και ακραία καιρικά φαινόμενα λόγω της κλιματικής αλλαγής τα ευρήματα της οποίας ενσωματώθηκαν στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (NDRMP).</p> <p>Το NDRMP εξετάζει σεισμούς, πλημμύρες και δασικές πυρκαγιές, κύματα ξηρασίας και καύσωνα, άνοδο της στάθμης της θάλασσας και διάβρωση των ακτών, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες – πανδημία, μολυσματικές ασθένειες ζώων και φυτών, χημικά, βιολογικά, ακτινολογικά και πυρηνικά (XBPI)</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							περιστατικά και απειλές, διασυννοριακά γεγονότα, ζητήματα φτώχειας και απειλών ευημερίας και δομημένης ευπάθειας του περιβάλλοντος.
				2. Περιγραφή των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και απόκρισης σε καταστροφές για την αντιμετώπιση των κύριων κινδύνων που εντοπίστηκαν. Τα μέτρα ιεραρχούνται ανάλογα με τους κινδύνους καθώς και τις οικονομικές τους επιπτώσεις, τις ελλείψεις σε επίπεδο ικανοτήτων, την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα, λαμβανομένων υπόψη των πιθανών εναλλακτικών λύσεων.	Ναι	<input type="checkbox"/> Νόμος 4662/20 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση του συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» <input type="checkbox"/> Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan /NDRMP) <input type="checkbox"/> Σχεδιασμός Αντιμετώπισης Φυσικών Καταστροφών Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας (civilprotection.gr)	<p>Το NDRMP περιλαμβάνει προτεραιότητες πρόληψης, ετοιμότητας και μέτρα ανταπόκρισης για τα χρονικά διαστήματα 2025, 2030 και 2040.</p> <p>Τα οριζόντια μέτρα εφαρμόζονται σε πολλαπλούς κινδύνους/γενικούς κινδύνους.</p> <p>Τα ειδικά μέτρα αφορούν πλημμύρες, σεισμούς, δασικές πυρκαγιές, καύσωνες και ξηρασία, ακραία καιρικά φαινόμενα, κατολισθήσεις, ανθρώπινες μολυσματικές ασθένειες, τεχνολογικά και ΧΒΠΠ γεγονότα. Τα ειδικά μέτρα κινδύνων τίθενται σε προτεραιότητα μέσω ενός πλαισίου πολλαπλών κριτηρίων ανάλογα με τους κινδύνους και τις οικονομικές επιπτώσεις (NRA), ευαισθησίας στην κλιματική αλλαγή (ανά διαθέσιμη βιβλιογραφία), βιωσιμότητας, κενών δυναμικότητας, αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας και επείγοντος (ανά διαγνωστική ανάλυση και κρίση εμπειρογνομώνων) εξετάζοντας πιθανές εναλλακτικές λύσεις.</p> <p>Τα μέτρα προτεραιότητας είναι σε ευθυγράμμιση με τις διαθέσιμες πληροφορίες των εθνικών προγραμμάτων για το πλαίσιο CP/DRM, τα μέτρα που αναδεικνύονται από τις διαβουλεύσεις των αρμόδιων αρχών, και εισηγήσεις και εισροές από τη</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							διαγνωστική ανάλυση του ελληνικού πλαισίου CP/DRM της Παγκόσμιας Τράπεζας (2021).
			Ναι	3. Πληροφορίες σχετικά με τους χρηματοδοτικούς πόρους και μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης που συνδέονται με την πρόληψη, την ετοιμότητα και την απόκριση.	Ναι	<input type="checkbox"/> Εθνική εκτίμηση της ικανότητας διαχείρισης κινδύνων της Ελλάδας (National Risk Management capabilities assessment) 2018 <input type="checkbox"/> Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Κινδύνου Καταστροφών (National Disaster Risk Management Plan/NDRMP) <input type="checkbox"/> Πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ με πληροφορία που επικαιροποιείται (ανάρτηση σε SFC Προγράμματος Πολιτικής Προστασίας ως other MS doc)	<p>Το NDRMP παρέχει πληροφορίες σχετικά με τους πόρους και τους μηχανισμούς που είναι διαθέσιμοι για το κόστος πρόληψης, ετοιμότητας και αντίδρασης, συμπ. της λειτουργίας και της συντήρησης. Αναφέρεται σε παρελθούσες και τρέχουσες χρηματοδοτικές ρυθμίσεις (ΠΠ 2014-20), στην ΠΠ 2021-27 και στα κονδύλια της ΕΕ που σχετίζονται με επενδύσεις σε CP/DRM (2021-27) και τη χρηματοδότηση και ασφάλιση μετά τον κίνδυνο.</p> <p>Παράλληλα, τηρείται πίνακας με την περιγραφή των χρηματοδοτικών πόρων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των επενδύσεων DRM στα Προγράμματα του ΕΣΠΑ που επικαιροποιείται από την ΕΔ ΕΣΠΑ του Υπ.Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, με τη συνεργασία της ΔΑ των Προγραμμάτων «Πολιτική Προστασία» και «Περιβάλλον & Κλιματική Αλλαγή» και των ΔΑ των ΠεΠ που περιλαμβάνουν επενδύσεις στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Ο πίνακας αυτός έχει περιγραφή των μέτρων που προβλέπονται στα Προγράμματα για την αντιμετώπιση των key risks, των υπεύθυνων δημόσιων αρχών/φορέων για την υλοποίηση των μέτρων, της χρηματοδοτικής πηγής για την κάλυψη</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							της λειτουργίας και της συντήρησης τους και καλύπτει την προγραμματική περίοδο 2021-2027.
2.5. Επικαιροποιημένος σχεδιασμός για τις απαιτούμενες επενδύσεις στους τομείς των υδάτων και των λυμάτων	ΕΤΠΑ	RSO2.5. Προαγωγή της πρόσβασης στην ύδρευση και της βιώσιμης διαχείρισης του νερού	Όχι	Για τον καθένα ή και τους δύο τομείς έχει θεσπισθεί εθνικό σχέδιο επενδύσεων το οποίο περιλαμβάνει: 1. Εκτίμηση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				2. Προσδιορισμό και προγραμματισμό των δημόσιων επενδύσεων, συμπεριλαμβανομένης ενδεικτικής δημοσιονομικής εκτίμησης: α) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένης ιεράρχησης όσον αφορά το μέγεθος των οικισμών και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, με ανάλυση των επενδύσεων για κάθε συγκέντρωση λυμάτων· β) που απαιτούνται για την εφαρμογή της οδηγίας 98/83/ΕΚ· γ) που απαιτούνται για την ανταπόκριση στις ανάγκες που απορρέουν από την οδηγία (ΕΕ) 2020/2184, όσον αφορά ιδίως τις αναθεωρημένες παραμέτρους ποιότητας που ορίζονται στο παράρτημα Ι της εν λόγω οδηγίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				3. Εκτίμηση των επενδύσεων που απαιτούνται για την ανανέωση των υφιστάμενων υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων, ανάλογα με την ηλικία τους και τα σχέδια απόσβεσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Ένδειξη των δυνητικών πηγών δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον χρειάζονται για τη συμπλήρωση των τελών χρήσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
2.6. Επικαιροποιημένο ς σχεδιασμός για τη διαχείριση των αποβλήτων	ΕΤΠΑ	RSO2.6. Προαγωγή της μετάβασης σε κυκλική οικονομία και σε αποδοτική ως προς τους πόρους οικονομία	Όχι	Εφαρμόζονται ένα ή περισσότερα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, όπως αναφέρονται στο άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη την επικράτεια του κράτους μέλους, και περιλαμβάνουν: 1. Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά την διαχείριση αποβλήτων στην οικεία γεωγραφική περιοχή, όπου περιλαμβάνονται το είδος, η ποσότητα και η πηγή των παραγόμενων αποβλήτων και αξιολόγηση της μελλοντικής εξέλιξής τους, λαμβανομένων υπόψη των αναμενόμενων επιπτώσεων των μέτρων που προβλέπονται στο ή στα προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων που καταρτίζονται σύμφωνα με το	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				άρθρο 29 της οδηγίας 2008/98/ΕΚ.			
				2. Εκτίμηση των υφιστάμενων συστημάτων συλλογής αποβλήτων, όπου περιλαμβάνονται τα συλλεγόμενα υλικά και η εδαφική κάλυψη της χωριστής συλλογής και μέτρα για τη βελτίωση της λειτουργίας της, καθώς και εκτίμηση της ανάγκης για νέα προγράμματα συλλογής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Εκτίμηση του επενδυτικού κενού που αιτιολογεί την ανάγκη για κλείσιμο των υφιστάμενων εγκαταστάσεων αποβλήτων και πρόσθετες ή αναβαθμισμένες υποδομές αποβλήτων, με πληροφορίες σχετικά με τις πηγές των διαθέσιμων εσόδων για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Πληροφορίες για τα κριτήρια σχετικά με τον εντοπισμό τοποθεσιών για τον τρόπο προσδιορισμού των μελλοντικών τοποθεσιών εγκαταστάσεων και για τη χωρητικότητα των μελλοντικών εγκαταστάσεων επεξεργασίας αποβλήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
2.7. Πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για τα αναγκαία μέτρα διατήρησης που	ΕΤΠΑ	RSO2.7. Ενίσχυση της προστασίας και της διατήρησης	Ναι	Για παρεμβάσεις που υποστηρίζουν μέτρα διατήρησης της φύσης σε σχέση με περιοχές Natura 2000 οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του	Ναι	ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ NATURA 2000 στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 8 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων καθώς και της	Τα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας (ΠΔΠ) αποτελούν εργαλεία στρατηγικού πολυετούς σχεδιασμού τα οποία έχουν ως στόχο την ολοκληρωμένη παρουσίαση των μέτρων που απαιτούνται για τη διαχείριση και

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
περιλαμβάνουν συγχρηματοδότηση από την Ένωση		της φύσης, της βιοποικιλότητας και των πράσινων υποδομών, μεταξύ άλλων σε αστικές περιοχές, και μείωση όλων των μορφών ρύπανσης		Συμβουλίου: Έχει θεσπιστεί πλαίσιο δράσης προτεραιότητας κατά το άρθρο 8 της οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που απαιτούνται από το πρότυπο για το πλαίσιο δράσης προτεραιότητας για την περίοδο 2021-2027, όπως συμφωνήθηκε από την Επιτροπή και τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων προσδιορισμού των μέτρων προτεραιότητας και εκτίμησης των χρηματοδοτικών αναγκών.		άγριας πανίδας και χλωρίδας («Οδηγία για τους οικοτόπους») για την περίοδο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου 2021–2027 (https://ypen.gov.gr/wp-content/uploads/2021/04/PAF-EL_FINAL.pdf)	προστασία του πανευρωπαϊκού δικτύου Natura 2000 και της συνδεδεμένης με αυτό πράσινης υποδομής και τον προσδιορισμό των χρηματοδοτικών αναγκών για τα εν λόγω μέτρα τη σύνδεσή τους με τα αντίστοιχα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ. Σύμφωνα με τους στόχους της Οδηγίας της ΕΕ για τους οικοτόπους, τα μέτρα που πρέπει να προσδιορίζονται στα πλαίσια δράσεων προτεραιότητας σχεδιάζονται με κύριο σκοπό «τη διασφάλιση της διατήρησης, ή της αποκατάστασης σε ικανοποιητική κατάσταση των φυσικών οικοτόπων και των ειδών ενωσιακής σημασίας, λαμβανομένων υπόψη των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών απαιτήσεων, καθώς και των περιφερειακών και τοπικών ιδιομορφιών». Η νομική βάση του πλαισίου δράσεων προτεραιότητας είναι το άρθρο 8 παράγραφος 1 της Οδηγίας για τους οικοτόπους, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη την υποχρέωση να αποστέλλουν, κατά περίπτωση, στην Επιτροπή τις εκτιμήσεις τους.
3.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός μεταφορών στο κατάλληλο επίπεδο	ΕΤΠΑ	RSO3.2. Ανάπτυξη και ενίσχυση βιώσιμης, ανθεκτικής στην κλιματική	Όχι	Εφαρμόζεται πολυτροπική χαρτογράφηση των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων υποδομών, πλην του τοπικού επιπέδου, έως το 2030, η οποία: 1. Περιλαμβάνει οικονομική εκτίμηση των σχεδιαζόμενων επενδύσεων, με βάση αξιόπιστη	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		αλλαγή, έξυπνης και διατροπικής εθνικής, περιφερειακής και τοπικής κινητικότητας, με καλύτερη πρόσβαση στο ΔΕΔ-Μ και διασυνοριακή κινητικότητα		ανάλυση ζήτησης και κατάρτιση κυκλοφοριακών μοντέλων, η οποία θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις αναμενόμενες επιπτώσεις του ανοίγματος των αγορών των σιδηροδρομικών υπηρεσιών.			
				2. Συνάδει με τα στοιχεία του ενοποιημένου εθνικού σχεδίου για την ενέργεια και το κλίμα που σχετίζονται με τις μεταφορές.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Περιλαμβάνει επενδύσεις σε διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, όπως ορίζονται στον κανονισμό για τη θέσπιση του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», σύμφωνα με τα αντίστοιχα προγράμματα εργασίας για τους διαδρόμους του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Για επενδύσεις εκτός των διαδρόμων του κεντρικού δικτύου του ΔΕΔ-Μ, συμπεριλαμβανομένων των διασυνοριακών τμημάτων, εξασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα παρέχοντας επαρκή συνδεσιμότητα των αστικών δικτύων, των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων στο κεντρικό ΔΕΔ-Μ και στους κόμβους του.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				5. Εξασφαλίζει τη	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού δικτύου και, κατά περίπτωση, υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την ανάπτυξη του ERTMS σύμφωνα με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/6 της Επιτροπής.			
				6. Προάγει την πολυτροπικότητα, εντοπίζοντας τις ανάγκες για τερματικούς σταθμούς συνδυασμένων μεταφορών ή μεταφόρτωσης για φορτία και επιβάτες.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				7. Περιλαμβάνει μέτρα σχετικά με τον σχεδιασμό των υποδομών που αποσκοπούν στην προώθηση των εναλλακτικών καυσίμων, σύμφωνα με τα εκάστοτε εθνικά πλαίσια πολιτικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				8. Παρουσιάζει τα αποτελέσματα της εκτίμησης των κινδύνων για την οδική ασφάλεια σύμφωνα με τις υφιστάμενες εθνικές στρατηγικές οδικής ασφάλειας, καθώς και χαρτογράφηση των οδών και των τμημάτων που επηρεάζονται με ιεράρχηση των αντίστοιχων επενδύσεων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				9. Παρέχει πληροφορίες για τους χρηματοδοτικούς πόρους που αντιστοιχούν στις σχεδιαζόμενες επενδύσεις και που απαιτούνται για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας και συντήρησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				υποδομών.			
4.1. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας	EKT+	ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα, τους νέους, ιδίως μέσω της υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, τους μακροχρόνια ανέργους και τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας, και για τα οικονομικά αδρανή άτομα, καθώς και μέσω της προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της κοινωνικής οικονομίας.	Όχι	Εφαρμόζεται στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για τις ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Ρυθμίσεις για τη διενέργεια κατάρτισης προφίλ των ατόμων που ζητούν εργασία και την εκτίμηση των αναγκών τους.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				2. Πληροφορίες σχετικά με τις νέες θέσεις εργασίας και τις ευκαιρίες απασχόλησης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				5. Όσον αφορά τις παρεμβάσεις για την απασχόληση των νέων, τεκμηριωμένες και στοχοθετημένες διαδρομές για τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				κατάρτισης, οι οποίες περιλαμβάνουν μέτρα προσέγγισης και βασίζονται σε ποιοτικά κριτήρια, λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων για ποιοτικά προγράμματα μαθητείας και πρακτικής άσκησης, στο πλαίσιο εφαρμογής των προγραμμάτων εγγύησης για τη νεολαία.			
4.2. Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο για την ισότητα των φύλων	EKT+	ESO4.3. Προώθηση της ισόρροπης συμμετοχής των φύλων στην αγορά εργασίας, ισότιμων συνθηκών εργασίας και καλύτερης ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, μεταξύ άλλων μέσω της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων ατόμων	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ισότητα των φύλων, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένο προσδιορισμό των προκλήσεων για την ισότητα των φύλων.	Ναι	<input type="checkbox"/> https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/ <input type="checkbox"/> https://ypergasias.gov.gr/isotita-ton-fylon/ <input type="checkbox"/> Ν. 4531/2018 <input type="checkbox"/> Ν. 4604/2019 και στη σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής Δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 στο open.gov.gr όπου βλ. ειδικότερα στο Κεφάλαιο 1: Πλαίσιο πολιτικής Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025	Το Παρατηρητήριο για την Ισότητα των Φύλων λειτουργεί στο Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας & Ψηφιακής Υποστήριξης στη ΓΓ Δημογραφικής & Οικογενειακής Πολιτικής & Ισότητας των Φύλων (ΓΓΔΟΠΙΦ) στο Υπ. Εργασίας & Κοιν. Υποθέσεων (ΥπΕΚΥπ) και αποτελεί τον εθνικό μηχανισμό συλλογής και διάχυσης δεικτών φύλου με σκοπό να παρακολουθεί διαχρονικά τις τάσεις, εξελίξεις καθώς και τα κρίσιμα μεγέθη για την ανισότητα των φύλων στην Ελλάδα. Βασίζεται σε ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που προέρχονται από την ΕΛΣΤΑΤ, την EUROSTAT και πλήθος άλλων εθνικών και διεθνών πηγών, θα συνεχίσει να λειτουργεί και θα ενισχυθεί ο ρόλος του. Όπως αναφέρεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025 (ΕΣΔΙΦ), παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων με βάση το φύλο, πρέπει να υπάρξει ενίσχυση και ευθυγράμμιση με τις κατευθύνσεις της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και για το λόγο αυτό, υπογραμμίζεται η

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							σημασία της αναβάθμισης του Παρατηρητηρίου in-house και της εμπλοκής όλων των ενδιαφερομένων, των κυβερνητικών φορέων και αρχών, της τοπικής αυτοδιοίκησης, της κοινωνίας των πολιτών και των επίσημων υπηρεσιών συλλογής δεδομένων.
				2. Μέτρα για την αντιμετώπιση των διαφορών μεταξύ των φύλων ως προς την απασχόληση, τις αμοιβές, τις συντάξεις και την προώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής για γυναίκες και άνδρες, μεταξύ άλλων μέσω της βελτίωσης της πρόσβασης σε προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, με στόχους και με παράλληλο σεβασμό του ρόλου και της αυτονομίας των κοινωνικών εταίρων.	Ναι	http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 στο κεφ. 3 του ΕΣΔΙΦ αναλυτικά Ν. 4808 /2021 #GIL4W	ΕΣΔΙΦ κεφ. 3 αναλυτικά. Το ΕΣΔΙΦ 2021-2025 οργανώνεται γύρω από 4 Άξονες, ο καθένας εκ των οποίων επικεντρώνεται σε μια συγκεκριμένη θεματική διάσταση των πολιτικών ισότητας των φύλων. Η εξειδίκευση των αξόνων σε στόχους βασίστηκε στο πλαίσιο στρατηγικής που προσδιορίζεται από την Ατζέντα 2030 του ΟΗΕ για την Βιώσιμη Ανάπτυξη, την Στρατηγική του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Ισότητα των Φύλων 2018-2023, την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων 2020-2025, το Σχέδιο Ανάπτυξης για την Ελληνική Οικονομία και τις απαιτήσεις για την Ισότητα των Φύλων στο πλαίσιο της νέας ΠΠ 2021-2027. Ο Ν. 4808 / 2021 θεσπίστηκε για την ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής και την προστασία από τη βία και την παρενόχληση στην εργασία και ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία (ΕΕ) 2019 / 1158. Με τον ίδιο νόμο κυρώνεται η Σύμβαση 190 του ΔΟΕ για την εξάλειψη της βίας και της παρενόχλησης στην εργασία και ολοκληρώνεται το ισχύον νομικό

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							πλαίσιο για την απαγόρευση των διακρίσεων και την ίση μεταχείριση στην εργασία και στην απασχόληση. Στα εμβληματικά έργα του ΕΣΔΙΦ συμπεριλαμβάνονται οι Νταντάδες της Γειτονιάς και το ελληνικό Κέντρο Καινοτομίας για Γυναίκες.
				3. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου πολιτικής και των μεθόδων συλλογής δεδομένων που βασίζονται σε δεδομένα με ανάλυση ανά φύλο.	Ναι	- https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/ -Ν. 4604/2019 και σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής -Συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ) - http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 ειδικότερα στο κεφ 4. Διαδικασία Παρακολούθησης του ΕΣΔΙΦ όπου περιγράφει τα επίπεδα παρακολούθησης, αξιολόγησης και επανεξέτασης του για την περίοδο εφαρμογής.	ΕΣΔΙΦ κεφ. 4. Το ΕΣΔΙΦ είναι ένα δυναμικό στρατηγικό κείμενο το οποίο θα επανεξετάζεται ετησίως, με εξαίρεση το πρώτο έτος εφαρμογής, δηλαδή το 2021. Η ανάγκη για αναθεώρηση και προτεινόμενες διορθώσεις θα εξετάζονται κατά κύριο λόγο από το Εθνικό Συμβούλιο για την Ισότητα των Φύλων (ΕΣΙΦ) σε μια διευρυμένη συνεδρίαση, ακολουθούμενη από θεματική διαβούλευση. Πρόκειται για την πρώτη προσπάθεια δημιουργίας μιας πολυεπίπεδης διαδικασίας παρακολούθησης, η οποία παρέχει πληροφορίες ανατροφοδότησης για όλα τα έργα που υλοποιούνται μέσω όλων των διαύλων πολιτικής, όπως περιγράφεται στο άρθρο 10 του ν. 4604/2019 και την πρώτη εγκύκλιο εφαρμογής του. Όλες οι πληροφορίες που θα επιλεγούν θα αναλυθούν και θα μετατραπούν σε στατιστικά δεδομένα προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος της εφαρμογής και να αναβαθμιστούν τα δεδομένα που αφορούν το φύλο που διατηρούνται στο Παρατηρητήριο για την Ισότητα των Φύλων.

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							Οι δείκτες που θα απολογίζονται με ποσοτικούς όρους το ΕΣΔΙΦ είναι διαθέσιμοι και συνάδουν με την ευρωπαϊκή στοχοθεσία και τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης. Παράλληλα η υλοποίηση θα απολογίζεται και με ποιοτικά κριτήρια όπως παραγωγή νομοθεσίας κ.λπ.
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων φορέων ισότητας, κοινωνικών εταίρων και της οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών.	Ναι	https://isotita.gr/statistika-stoixeia-meletes/ Ν. 4604/2019 και σχετική ΕΓΚΥΚΛΙΟ αριθ.1/2020 για Οδηγίες εφαρμογής Συγκρότηση του Εθνικού Συμβουλίου Ισότητας των Φύλων (ΕΣΙΦ) http://www.opengov.gr/minlab/?p=5334 ειδικότερα στα κεφ. 2, 4 και 5	<p>Το ΕΣΙΦ είναι ο υπεύθυνος φορέας για τη διαβούλευση και παρακολούθηση των πολιτικών για την ισότητα των φύλων και ενεργεί ως συμβουλευτικό γνωμοδοτικό όργανο στη ΓΓΟΔΠΦ. Απαρτίζεται από εκπροσώπους των κυβερνητικών οργανισμών, άτομα αναγνωρισμένου κύρους και εκπροσώπους ΜΚΟ. Εκτός από τη μόνιμη του σύνθεση, μπορεί επίσης να λειτουργεί με έκτακτες συνεδριάσεις και ημερήσια διάταξη.</p> <p>Επιπρόσθετα, η ΓΓΟΔΠΦ βρίσκεται σε συνεχή ανεπίσημο διάλογο με τους κοινωνικούς εταίρους και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, προκειμένου να προωθήσει τη διάσταση του φύλου, να ευαισθητοποιήσει και να εντείνει τη συνεργασία μεταξύ όλων των μερών.</p> <p>Το ΕΣΔΙΦ 2021-2025 αναρτήθηκε στο opengov.gr όπου όλοι οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να σχολιάσουν το περιεχόμενο του, να προτείνουν πιθανές βελτιώσεις και προσθήκες. Βλ. για τη διαδικασία διαμόρφωσης του ΕΣΙΦ στα κεφάλαια 2.1 Διαβούλευση στο ΕΣΙΦ και 2.2 Συμμετοχή των κυβερνητικών φορέων</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							στην διαμόρφωση των τομεακών πολιτικών για την ενσωμάτωση της οπτικής του φύλου, καθώς και στο κεφ. 5, ενώ στο κεφ. 4. Διαδικασία Παρακολούθησης του ΕΣΔΙΦ περιγράφεται το σχήμα που εφαρμόζεται σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.
4.3. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα	ΕΚΤ+ ΕΤΠΑ	ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής τους, ιδίως για τις μειονεκτούσες ομάδες, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα έως τη γενική και επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, έως την τριτοβάθμια εκπαίδευση, καθώς και την εκπαίδευση και επιμόρφωση ενηλίκων, συμπεριλαμβανομ	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένα συστήματα πρόγνωσης και πρόβλεψης των αναγκών σε δεξιότητες.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				2. Μηχανισμούς παρακολούθησης των αποφοίτων και υπηρεσίες ποιοτικής και αποτελεσματικής καθοδήγησης για εκπαιδευόμενους κάθε ηλικίας.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Μέτρα για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης και της συμμετοχής σε ποιοτική, οικονομικά προσιτή, συναφή, χωρίς διακρίσεις και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση και της ολοκλήρωσής της, καθώς και της απόκτησης βασικών ικανοτήτων σε όλα τα επίπεδα, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		<p>ένης της διευκόλυνσης της μαθησιακής κινητικότητας για όλους και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες RSO4.2.</p> <p>Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης χωρίς αποκλεισμούς μέσω της ανάπτυξης προσβάσιμων υποδομών, συμπεριλαμβανομένων της ενίσχυσης της ανθεκτικότητας της εξ αποστάσεως και της διαδικτυακής εκπαίδευσης και κατάρτισης</p>		4. Μηχανισμό συντονισμού που να καλύπτει όλα τα επίπεδα εκπαίδευσης και κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και σαφή ανάθεση αρμοδιοτήτων μεταξύ των σχετικών εθνικών ή/και περιφερειακών φορέων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				5. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση του στρατηγικού πλαισίου πολιτικής.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				6. Μέτρα που στοχεύουν σε ενήλικες χαμηλής ειδίκευσης και χαμηλών προσόντων και σε άτομα με μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και διαδρομές αναβάθμισης των δεξιοτήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				7. Μέτρα για τη στήριξη των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτών και του ακαδημαϊκού προσωπικού όσον αφορά τις κατάλληλες μεθόδους μάθησης, την αξιολόγηση και την πιστοποίηση των βασικών ικανοτήτων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				8. Μέτρα για την προώθηση της κινητικότητας των εκπαιδευομένων και του προσωπικού και της διακρατικής συνεργασίας των παρόχων εκπαίδευσης και κατάρτισης, μεταξύ άλλων μέσω της	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				αναγνώρισης των μαθησιακών αποτελεσμάτων και των προσόντων.			
4.4. Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας	EKT+ EΤΠΑ	ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων RSO4.3. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, νοικοκυριών με χαμηλό εισόδημα και μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων με ειδικές ανάγκες, μέσω ολοκληρωμένων δράσεων που	Ναι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής ή νομοθετικό πλαίσιο για την κοινωνική ένταξη και τη μείωση της φτώχειας, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Τεκμηριωμένη διάγνωση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένης της παιδικής φτώχειας, ιδίως όσον αφορά την ισότιμη πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες για τα παιδιά που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, της έλλειψης στέγης, του χωροταξικού και εκπαιδευτικού διαχωρισμού, της περιορισμένης πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες και υποδομές, και των ειδικών αναγκών των ευάλωτων ατόμων κάθε ηλικίας.	Ναι	1) ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΈΝΤΑΞΗ (ΕΣΚΕ) 2021 – 2027: <ul style="list-style-type: none"> ο Ενότητα 8.3 ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Στατιστικά στοιχεία ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Πίνακας για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής των βασικών κατηγοριών ωφελουμένων της ΕΣΚΕ 2) ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΕΣΚΕ 2021 – 2027 3) Ν. 4445/2016 (ΦΕΚ 236/Α/19-12-2016) 4) ΕΛΛΑΔΑ 2.0 (ΤΑΑ), μέτρο 16726	Η ΕΣΚΕ 21-27 στηρίζεται σε αποδεικτικά στοιχεία διάγνωσης της φτώχειας & του κοινωνικού αποκλεισμού (παιδική φτώχεια, πρόσβαση στην εκπαίδευση, παροχή ποιοτικών υπηρεσιών φροντίδας, έλλειψη στέγης, περιορισμένη πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες & υποδομές, ειδικές ανάγκες ευάλωτων ατόμων κάθε ηλικίας) που συλλέγονται από: <ol style="list-style-type: none"> 1) EUROSTAT, ΕΛΣΤΑΤ, Μητρώο Ανέργων ΑμεΑ ΟΑΕΔ, ΜΥ SCHOOL, OECD, EU-SILC σε συνδυασμό με την LFS 2) το Εθνικό Γεωπληροφοριακό Σύστημα (ΕΓΠΣ) του Εθνικού Μηχανισμού (ΕΜ) 3) ΟΠΣ ΕΣΠΑ 2014-20 4) στοιχεία Κέντρων Κοινότητας & Δομών Κοινων. Αλληλεγγύης 5) εξωτερική αξιολόγηση της ΕΣΚΕ 2014-2020. Περαιτέρω εργαλεία ΒΙ θα αναπτυχθούν με την λειτουργία της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης για την Κοινωνική Προστασία (ΕΨΠΚΠ) που αποτελεί την τεχνική επέκταση & μετεξέλιξη του ΕΓΠΣ του ΕΜ. Θα αντικαταστήσει τις υφιστάμενες εφαρμογές για την παροχή προνοιακών επιδομάτων ενοποιώντας τη διαδικασία υποβολής αίτησης για την υπαγωγή σε αυτά. Στην ΕΨΠΚΠ θα καταχωρίζονται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		περιλαμβάνουν υπηρεσίες στέγασης και κοινωνικές υπηρεσίες					ιδιωτικοί & δημόσιοι φορείς παροχής κοινωνικών προγραμμάτων & υπηρεσιών, το σύνολο αυτών & οι ωφελούμενοι τους. Ταυτόχρονα, θα αναβαθμιστούν τα τρία υποσυστήματα του ΕΓΠΣ του ΕΜ, συμπ. του GIS.
				2. Μέτρα για την πρόληψη και την καταπολέμηση του διαχωρισμού σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων κοινωνική προστασία, αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς και πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες για τα ευάλωτα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των μεταναστών και των προσφύγων.	Ναι	1) ΕΣΚΕ 2021 – 2027: ο Ενότητα 8.1 ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Αποτύπωση δράσεων ανά μέτρο / πολιτική προτεραιότητα και επιχειρησιακό άξονα, ΕΝΟΤΗΤΑ 5.6 (Συνέργειες με λοιπές στρατηγικές) ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Πίνακας για την Παρακολούθηση και Αξιολόγηση των μέτρων πολιτικής των βασικών κατηγοριών ωφελουμένων της ΕΣΚΕ 2) Ν. 4445/2016 (ΦΕΚ 236/Α/19-12-2016)	Στην ΕΣΚΕ 2021-2027: <input type="checkbox"/> προσεγγίζονται ανάγκες των ευπαθών ομάδων (συμπεριλαμβανομένων παιδιών, ΑμεΑ & παιδιών μεΑ, ηλικιωμένων, αστέγων, Ρομά, μεταναστών και αιτούντων ασύλου, ατόμων σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού, ανέργων) και εξειδικεύεται πλήθος δράσεων ανά ομάδα, <input type="checkbox"/> κινητοποιείται πλήθος αρμοδίων φορέων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, <input type="checkbox"/> συμπεριλαμβάνονται δράσεις συναρμόδιων Υπουργείων και ΟΤΑ Α΄ & Β΄ βαθμού. Η καταπολέμηση του διαχωρισμού αποτελεί βασικό στόχο της ΕΣΚΕ και έχει αποτυπωθεί στο Παράρτημα V, το οποίο αναφέρει και ενδεικτικές δράσεις από άλλες Εθνικές Στρατηγικές και Προγράμματα.
				3. Μέτρα για τη μετάβαση από την ιδρυματική περίθαλψη στη φροντίδα σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας.	Ναι	1) Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΔ ΑμεΑ) 2) ΕΣΚΕ 2021 – 2027: Ενότητα 5.6.1.2	Η ΕΣΚΕ 2021-2027 περιλαμβάνει ως προτεραιότητα την προώθηση της αποϊδρυματοποίησης και της αποκατάστασης, με έμφαση σε ΑμεΑ, ηλικιωμένους, παιδιά και παιδιά μεΑ,

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
						<p>(Εθνική Στρατηγική για την Αποϊδρυματοποίηση)</p> <p>3) ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4837 (ΦΕΚ Α' 178/01-10-2021)</p> <p>4) ΦΕΚ ΥΟΔΔ/314/23-04-2020 Σύσταση Ομάδα Εργασίας με θέμα: Προσωπικός Βοηθός για τα άτομα με Αναπηρία</p>	<p>που εναρμονίζεται με το ΕΣΔ ΑμεΑ και την Εθνική Στρατηγική για την αποϊδρυματοποίηση,</p> <p>Την ΠΠ 2014-20 υλοποιούνται μέτρα όπως :</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) για ΑμεΑ <input type="checkbox"/> Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) <input type="checkbox"/> ΚΔΗΦ Παιδιών μεΑ <input type="checkbox"/> Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών μεΑ <input type="checkbox"/> Λοιπά μέτρα πρόληψης της παραπομπής σε υπηρεσίες κλειστής φροντίδας. <p>Στον Ν. 4837 εντάσσονται και μέσα πρώιμης διάγνωσης αναπτυξιακών θεμάτων των παιδιών, προωθείται η βελτίωση εφαρμογής του θεσμού και συστήματος αναδοχής /υιοθεσίας καθώς και η εισαγωγή του μέτρου Διαμερίσματα Ημιαυτόνομης Διαβίωσης για εφήβους που διαβιούν σε μονάδες ιδρυματικής φροντίδας.</p> <p>Στην ΠΠ 2021-2027 προβλέπονται:</p> <ul style="list-style-type: none"> <input type="checkbox"/> η ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας παιδιών προς αναδοχή <input type="checkbox"/> δράσεις για την συμμετοχή μειονεκτουσών ομάδων στον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την ενεργή κοινωνική ζωή χωρίς αποκλεισμούς <input type="checkbox"/> Προσωπικός Βοηθός για ΑμεΑ

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							κ.α
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή του διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, όπως οι κοινωνικοί εταίροι και οι σχετικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.	Ναι	<p>1) ΕΣΚΕ 2021 – 2027:</p> <ul style="list-style-type: none"> ο Ενότητες 8.4 και 8.5 ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Χρονολόγιο βασικών ενεργειών σχεδιασμού και εκπόνησης της ΕΣΚΕ ο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: Όργανα Διαβούλευσης σε εθνικό και αυτοδιοικητικό επίπεδο για την κατάρτιση, παρακολούθηση, αξιολόγηση και αναθεώρηση της ΕΣΚΕ <p>2) ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΕΣΚΕ 2021 – 2027: Ενότητα 4 (Όργανα διαβούλευσης σε εθνικό και αυτοδιοικητικό επίπεδο)</p> <p>3) Ν. 4445/2016 (ΦΕΚ 236/Α/19-12-2016)</p> <p>4) Δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση για την «Εθνική Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας»</p>	<p>Στον σχεδιασμό της ΕΣΚΕ η διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους (δημόσιοι, ιδιωτικοί & συνδικαλιστικοί φορείς, ΑΕΙ κ.α.) διασφαλίστηκε με συμμετοχή στην εξωτερική αξιολόγηση της ΕΣΚΕ 2014-20, στην εκπόνηση της νέας ΕΣΚΕ και στην ηλεκτρονική δημόσια διαβούλευση (Παράρτημα IV ΕΣΚΕ).</p> <p>Κατά την παρακολούθηση και αξιολόγηση η διαβούλευση θα διασφαλιστεί σε εθνικό και αυτοδιοικητικό επίπεδο μέσω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • της Εθν. Επιτροπής Κοιν. Προστασίας & των αντίστοιχων περιφερειακών και τοπικών επιτροπών διαβούλευσης • της σύστασης & λειτουργίας των θεματικών ομάδων εργασίας με εκπροσώπους αντιπροσ/κών φορέων των ομάδων-στόχου • της συνεργασίας της Δ/σης Κοιν. Ένταξης & Κοιν. Συνοχής με τα όργανα του ΕΜ (σημεία επαφής, εποπτευόμενους φορείς του ΥπΕΚΥ, Δ/σεις Κοιν. Μέριμνας Περιφερειών και Περιφ. Παρατηρητήρια, Κοιν.Υπηρεσίες Δήμων, Κέντρα Κοινότητας). <p>Τα όργανα αυτά θα τροφοδοτούν ετησίως τον ΕΜ με στοιχεία και ετήσιες εκθέσεις αναφορικά με την πορεία υλοποίησης των δράσεων της ΕΣΚΕ, λαμβάνοντας από την Δ/ση</p>

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
							υποστηρικτικά εργαλεία προς διευκόλυνση του έργου τους, και θα συμμετέχουν στην διαδικασία αναθεώρησης της ΕΣΚΕ, που θα πραγματοποιείται κάθε τρία χρόνια
4.5. Εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά	ΕΚΤ+	ESO4.10. Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά	Όχι	Υφίσταται εθνικό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την ένταξη των Ρομά, το οποίο περιλαμβάνει: 1. Μέτρα για την επίσπευση της ένταξης των Ρομά, την πρόληψη και την εξάλειψη του διαχωρισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη διάσταση του φύλου και την κατάσταση των νέων Ρομά, και ορίζει βασικά και μετρήσιμα ορόσημα και στόχους.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				2. Ρυθμίσεις για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και την επανεξέταση των μέτρων για την ένταξη των Ρομά.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Ρυθμίσεις για την ενσωμάτωση μέτρων για την ένταξη των Ρομά σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				4. Ρυθμίσεις ώστε να διασφαλίζεται ότι ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η παρακολούθηση και η επανεξέτασή της διενεργούνται σε στενή συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών των Ρομά και όλα τα	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
				άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη, μεταξύ άλλων και σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.			
4.6. Στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία και τη μακροχρόνια περίθαλψη	ΕΚΤ+ ΕΤΠΑ	ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων υπηρεσιών που προάγουν την πρόσβαση σε στέγαση και φροντίδα με επίκεντρο τον άνθρωπο, συμπεριλαμβανομένης της υγειονομικής περίθαλψης· εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης της πρόσβασης στην κοινωνική προστασία, με ειδική έμφαση	Όχι	Εφαρμόζεται εθνικό ή περιφερειακό στρατηγικό πλαίσιο πολιτικής για την υγεία, το οποίο εμπεριέχει: 1. Χαρτογράφηση των αναγκών στους τομείς της υγείας και της μακροχρόνιας περίθαλψης, μεταξύ άλλων σε ό,τι αφορά το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό, με σκοπό τη διασφάλιση βιώσιμων και συντονισμένων μέτρων.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				2. Μέτρα για τη διασφάλιση της αποδοτικότητας, της βιωσιμότητας, της προσβασιμότητας και της οικονομικής προσιτότητας των υπηρεσιών υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης, μεταξύ άλλων με ιδιαίτερη επικέντρωση στα άτομα που είναι αποκλεισμένα από τα συστήματα υγείας και μακροχρόνιας περίθαλψης και στα πιο δυσπρόσιτα.	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται
				3. Μέτρα για την προώθηση των υπηρεσιών σε επίπεδο τοπικής κοινότητας και οικογένειας μέσω αποϊδρυματοποίησης, όπου περιλαμβάνονται η πρόληψη και η πρωτοβάθμια περίθαλψη, καθώς και οι υπηρεσίες περίθαλψης κατ' οίκον και σε	Όχι	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται	Το κριτήριο δεν εκπληρώνεται

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορου υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		<p>στα παιδιά και στις μειονεκτούσες ομάδες· βελτίωση της προσβασιμότητας , μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε</p>		<p>επίπεδο τοπικής κοινότητας.</p>			

Αναγκαίος πρόσφορος όρος	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Πλήρωση αναγκαίου πρόσφορο υ όρου	Κριτήρια	Πλήρωση κριτηρίων	Παραπομπή σε σχετικά έγγραφα	Αιτιολόγηση
		επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας					

5. Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ια) και άρθρα 71 και 84 του ΚΚΔ

Πίνακας 13: Αρχές του προγράμματος

Αρμόδιες για το πρόγραμμα αρχές	Επωνυμία του φορέα	Όνομα αρμοδίου επικοινωνίας	Θέση	Ηλεκτρονική διεύθυνση
Διαχειριστική αρχή	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΨΑΡΑΚΗΣ	ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ ΕΥΔ	apsarakis@mou.gr
Ελεγκτική αρχή	Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ)	ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΟΥΡΚΟΛΙΑ	Γενική Δ/ντρια Ελέγχων Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων	a.tourkolia@edel.gr
Φορέας που λαμβάνει πληρωμές από την Επιτροπή	ΑΡΧΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΛΕΣΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ	alesta@mnec.gr
Λογιστική διαδικασία σε περίπτωση που η εν λόγω διαδικασία ανατίθεται σε φορέα διαφορετικό από τη διαχειριστική αρχή	ΑΡΧΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	ΑΛΕΣΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ	ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΗ	alesta@mnec.gr

Κατανομή των επιστρεφόμενων ποσών για τεχνική βοήθεια κατά το άρθρο 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ, εάν έχουν προσδιοριστεί περισσότεροι του ενός φορείς για τη λήψη πληρωμών από την Επιτροπή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 του ΚΚΔ

Πίνακας 13Α: Το μέρος των ποσοστών που καθορίζονται στο άρθρο 36 παράγραφος 5 στοιχείο β) του ΚΚΔ, το οποίο θα επιστρέφεται στους φορείς που λαμβάνουν πληρωμές από την Επιτροπή σε περίπτωση τεχνικής βοήθειας κατ' εφαρμογή του άρθρου 36 παράγραφος 5 του ΚΚΔ (σε ποσοστιαίες μονάδες)

6. Εταιρική σχέση

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο η) του ΚΚΔ

Η έναρξη της εταιρικής σχέσης στο επίπεδο της Περιφέρειας Πελοποννήσου, σηματοδοτήθηκε από την διαβούλευση στο πλαίσιο εκπόνησης της μελέτης του ΟΟΣΑ: Η Ταυτότητα των 13 Ελληνικών Περιφερειών, από τον Οκτώβριο 2018, και εξελίσσεται καθ' όλη τη διάρκεια εκπόνησης του προγράμματος μέχρι και την επίσημη υποβολή του Προγράμματος στις Υπηρεσίες της ΕΕ, αφού έχουν διενεργηθεί οι σχετικές διαβουλεύσεις της ΕΥΔΕΠ και της Περιφερειακής Αρχής Πελοποννήσου με την ΕΑΣ.

Η αρχή της εταιρικής σχέσης συνεπάγεται στενή συνεργασία μεταξύ της ΕΕ, των δημόσιων αρχών της Περιφέρειας, των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και του ιδιωτικού τομέα. Οι εταίροι στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης θα πρέπει να συμμετέχουν ενεργά σε όλο τον κύκλο ζωής των Προγραμμάτων (σχεδιασμός, προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις Επιτροπές Παρακολούθησης).

Για την ανάπτυξη εταιρικής σχέσης η Περιφέρεια Πελοποννήσου έχει σχεδιάσει και εδραιώσει συστηματική διαδικασία διαλόγου το σύνολο των εταίρων από:

- τις αστικές και άλλες δημόσιες αρχές
- τους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους
- τους φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών, περιβαλλοντικούς εταίρους και φορείς που είναι υπεύθυνοι για την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων, των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, κλπ.

Σύμφωνα με την προσέγγιση της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης, η χώρα προωθεί τη συμμετοχή των εν λόγω εταίρων τόσο στην εκπόνηση του ΕΣΠΑ 2021-2027 όσο και σε όλη τη διάρκεια της προετοιμασίας και της εφαρμογής των Προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της συμμετοχής στις Επιτροπές Παρακολούθησης. Η εφαρμογή της εταιρικής σχέσης πραγματοποιείται σύμφωνα με τον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 240/2014 της Επιτροπής.

Η επιλογή των εταίρων έχει πραγματοποιηθεί στη βάση του σεβασμού της αρχής της αντιπροσωπευτικότητας, δηλαδή συμπεριλαμβάνονται στην εταιρική σχέση θεσμικά όργανα, οργανώσεις και φορείς που εκπροσωπούν ομάδες που μπορούν να επηρεάσουν ή να επηρεαστούν από την υλοποίηση του προγράμματος, συμπεριλαμβανομένων φορέων που εκπροσωπούν ευάλωτες ή περιθωριοποιημένες πληθυσμιακές ομάδες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εταίροι συμμετέχουν ουσιαστικά στην ανάλυση των προκλήσεων και αναγκών που πρέπει να αντιμετωπιστούν, στην επιλογή των στόχων και προτεραιοτήτων για την αντιμετώπιση αυτών των αναγκών, στην ύπαρξη των κατάλληλων συντονιστικών μηχανισμών για τη δημιουργία συνεργειών μεταξύ των διαφόρων μέσων που διατίθενται με στόχο την ενίσχυση της έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Όσον αφορά τη διαβούλευση για το σχεδιασμό του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027, λόγω της πανδημίας COVID-19 αξιοποιήθηκε η χρήση του εργαλείου της ηλεκτρονικής διαβούλευσης, που έχει αναπτυχθεί στη σχετική πλατφόρμα της Περιφέρειας και της ΕΥΔ στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <http://pelop.espa2127.gr/>.

Τον **Ιανουάριο 2021**, ενεργοποιήθηκε ο **πρώτος κύκλος διαβούλευσης**, δημιουργώντας πλούσια εισροή απόψεων και προτάσεων από τους Τοπικούς / Περιφερειακούς Φορείς, αλλά και από τους πολίτες της Περιφέρειας. Με τη σύνθεση αυτών των απόψεων και προτάσεων, καθώς και με δευτερογενείς πηγές (εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές για την ΠΠ 2021 – 2027), κείμενα και κατευθύνσεις της ΕΕ, καθώς και μελέτες αναπτυξιακού προσανατολισμού που εκπονούνται για λογαριασμό της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Πελοποννήσου, η ΟΣΠ, με τον συντονισμό και την υποστήριξη του έργου της από την ΕΥΔ, δημιουργεί τα πρώτα κείμενα σύνταξης του Προγράμματος Πελοποννήσου.

Αποτέλεσμα αυτής της διαδικασίας ήταν το κείμενο βασικών αρχών (concept paper), το οποίο εστάλη στις 21.05.2021 προς διαβούλευση στους εταίρους και αποτέλεσε το εναρκτήριο κείμενο του

δεύτερου κύκλου ευρείας διαβούλευσης, περί της στρατηγικής και των λοιπών περιεχομένων του Προγράμματος Πελοποννήσου.

Ειδικότερα τον Ιούνιο 2021 διενεργήθηκε ευρεία Δημόσια Διαβούλευση του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027, μέσω της οργάνωσης 13 διακριτών τηλεδιασκέψεων. Σε κάθε τηλεδιάσκεψη μετείχαν η ΕΥΔΕΠ και η Περιφερειακή Αρχή Πελοποννήσου καθώς και οι σχετικοί αρμόδιοι εταίροι ανά χωρικό και θεματικό πεδίο ενδιαφέροντος του Προγράμματος ως ακολούθως:

[1] Χωρική και Τοπική ανάπτυξη/ Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας

Αντιπεριφερειάρχης Αργολίδας

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού

Δήμαρχος Ναυπλιέων

Δήμαρχος Ερμιονίδας

Δήμαρχος Επιδαύρου

[2] Χωρική και Τοπική ανάπτυξη/ Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας

Αντιπεριφερειάρχης Αρκαδίας

Δήμαρχος Βόρειας Κυνουρίας

Δήμαρχος Νότιας Κυνουρίας

Δήμαρχος Γορτυνίας

Δήμαρχος Μεγαλόπολης

Δήμαρχος Τρίπολης

[3] Χωρική και Τοπική ανάπτυξη/ Περιφερειακή Ενότητα Κορινθίας

Αντιπεριφερειάρχης Κορινθίας

Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Υποδομών Π.Ε. Αργολίδας & Π.Ε. Κορινθίας

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης

Εντεταλμένος Σύμβουλος Περιφέρειας Εξειδικευμένων θεμάτων Π.Ε. Κορινθίας

Δήμαρχος Λουτρακίου, Περαχώρας και Αγ. Θεοδώρων

Δήμαρχος Νεμέας

Δήμαρχος Ξυλοκάστρου Ευρωστίνης

Δήμαρχος Σικυωνίων

Εκπρόσωπος Δ. Κορινθίων

Εκπρόσωπος Δ. Βέλου Βόχας

[4] Χωρική και Τοπική ανάπτυξη/ Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας

Αντιπεριφερειάρχης Λακωνίας

Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Εγγείων βελτιώσεων & αγροτικών θεμάτων

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης

Δήμαρχος Σπάρτης

Δήμαρχος Ανατολικής Μάνης

Δήμαρχος Μονεμβασίας

Δήμαρχος Ευρώτα

[5] Χωρική και Τοπική ανάπτυξη/ Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας

Αντιπεριφερειάρχης Μεσσηνίας

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης
Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Δημόσιας Περιουσίας / Πολιτικής Προστασίας
Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού
Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Περιβάλλοντος
Διεύθυνση Τεχνικών Έργων ΠΕ Μεσσηνίας
Δήμαρχος Καλαμάτας,
Δήμαρχος Μεσσήνης
Δήμαρχος Τριφυλίας
Αντιδήμαρχος Δήμου Οιχαλίας
Γενικός γραμματέας Δήμου Πύλου - Νέστορος
Διεύθυνση Προγραμματισμού & Ανάπτυξης Δ. Καλαμάτας

[6] Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης
Πρύτανης Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

[7] Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης
Περιφερειακός Δ/ντης Πρωτοβάθμιας & Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Δ/ντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Αργολίδας
Δ/ντης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Αρκαδίας
Δ/ντης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Κορινθίας
Αναπληρωτής Δ/ντης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Λακωνίας
Δ/ντης Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Μεσσηνίας
Δ/ντης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Αργολίδας
Δ/ντης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Κορινθίας
Δ/ντης Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης ΠΕ Μεσσηνίας

[8] Κοινωνική Ένταξη και Ενσωμάτωση

Θεματικός Αντιπεριφερειάρχης Πρόνοιας
Γενικός Διευθυντής Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διευθυντής Κοινωνικής Μέριμνας
Πρόεδρος Περιφερειακής Ομοσπονδίας ΑμεΑ Πελοποννήσου
Εκπρόσωπος Αθιγγάνων / Ρομά

[9] Επιχειρηματικότητα – Καινοτομία

Εντεταλμένος σύμβουλος Περιφέρειας Επιχειρηματικότητας - Καινοτομίας
Πρόεδρος Περιφερειακού Τμήματος Νοτιοανατολικής Πελοποννήσου Οικονομικού Επιμελητηρίου
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Αργολίδας
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Λακωνίας
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Μεσσηνίας
Εκπρόσωπος Επιμελητηρίου Αρκαδίας
Εκπρόσωπος Επιμελητηρίου Κορινθίας
Εκπρόσωπος ΣΕΠΕ

[10] Υγεία

Εντεταλμένος σύμβουλος Περιφέρειας για θέματα Υγείας
Γενικός Διευθυντής Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας
Διοικητής Γενικού Παναρκαδικού Νοσοκομείου
Διοικητής Γενικού Νοσοκομείου Καλαμάτας
Διοικητής Γενικού Νοσοκομείου Κορίνθου
Διοικητής Γενικού Νοσοκομείου Λακωνίας
Εκπρόσωπος Γενικού Νοσοκομείου Αργολίδας

[11] Τουρισμός

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού
Εκπρόσωπος Υπουργείου Τουρισμού
Πρόεδρος Τουριστικού Οργανισμού Πελοποννήσου
Διευθύντρια Διεύθυνσης Τουρισμού Περιφέρειας Πελοποννήσου
Συνεργάτης Περιφέρειας Πελοποννήσου για θέματα τουρισμού

[12] Ι. Μητροπόλεις

Θεματική Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού / θέματα εκπαίδευσης
Μητροπολίτης Ι. Μ. Μονεμβασίας & Σπάρτης
Μητροπολίτης Ι. Μ. Μαντινείας & Κυνουρίας
Μητροπολίτης Ι. Μ. Κορίνθου Σικυώνος, Ζεμενού, Ταρσού & Πολυφέγγους
Μητροπολίτης Ι. Μ. Μεσσηνίας
Μητροπολίτης Ι. Μ. Αργολίδος
Μητροπολίτης Ι. Μ. Μάνης

[13] Κοινωνικοί εταίροι – εργασιακά θέματα

Εκπρόσωπος ΑΔΕΔΥ ΠΕ Αρκαδίας
Εκπρόσωπος ΓΣΕΕ και Εργατικού Κέντρου Μεσσηνίας
Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Αργολίδας
Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Αρκαδίας
Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Κορινθίας
Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Λακωνίας
Πρόεδρος Εργατικού Κέντρου Λουτρακίου

Η ευρεία δημόσια διαβούλευση ολοκληρώθηκε με την συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβούλιου Πελοποννήσου στις 12/07/2021, όπου και κατατέθηκαν οι απόψεις των Περιφερειακών Συμβούλων για το Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021 – 2027. Για το σύνολο των δημόσιων διαβουλεύσεων τηρήθηκαν πρακτικά, τα οποία και η Περιφέρεια Πελοποννήσου δημοσιοποίησε στους εταίρους και στο ευρύ κοινό μέσω της έκδοσης σχετικού εντύπου τόμου καταγραφής αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021 -2027.

Η Δημόσια Διαβούλευση συνέβαλε ουσιαστικά στον περαιτέρω προσδιορισμό των προτεραιοτήτων και των ειδικών στόχων του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027, ενώ παράλληλα οι προτάσεις έργων/ αναγκών, όπως στάλθηκαν από τους εταίρους/ φορείς, καταγράφηκαν, ομαδοποιήθηκαν και ιεραρχήθηκαν οπότε και προέκυψαν οι ενδεικτικές δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν ανά ειδικό στόχο του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027. Η σχετική διαδικασία καταγράφεται στον έντυπο τόμο αποτελεσμάτων της Δημόσιας Διαβούλευσης του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021 - 2027.

Επισημαίνεται πως το Πρόγραμμα Πελοπόννησος για να ενισχύσει την εταιρική σχέση καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης και υλοποίησης του προγράμματος, θα διαθέσει πόρους της Τεχνικής Βοήθειας για την ενίσχυση της ικανότητας των εταίρων και δικαιούχων του Προγράμματος σε τομείς που έχουν παρατηρηθεί ελλείψεις καθώς και σε νέους τομείς που παρουσιάζουν δυνατότητες ανάπτυξης. Στο πλαίσιο αυτό ο προϋπολογισμός για τη δημιουργία ικανοτήτων και τις δράσεις ενίσχυσης της ικανότητας των δικαιούχων και των οικείων εταίρων του Προγράμματος Πελοπόννησος θα ανέρχεται σε 32,45% των συνολικών διαθέσιμων πόρων Τεχνικής Βοήθειας (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+), ήτοι 2.100.000,00 € Κοινοτική Συνδρομή..

7. Επικοινωνία και προβολή

Παραπομπή: άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο ι) του ΚΚΔ

Η ΕΥΔ Πελοπόννησος θα καταρτίσει το σχετικό πρόγραμμα για την Επικοινωνία και Προβολή του Προγράμματος, η διαδικασία δε υλοποίησης αυτού θα αναλύεται στα Ετήσια Σχέδια.

Κύριος επικοινωνιακός στόχος

Προβολή του ρόλου του Προγράμματος Πελοπόννησος 2021-2027 και της ΕΕ στην υποστήριξη της Περιφέρειας για αειφόρο ενδογενή και εξωστρεφή ανάπτυξη, μέσω του μετασχηματισμού της οικονομίας, της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και του παραγωγικού δυναμικού, της αποτελεσματικής διαχείρισης του περιβάλλοντος και των πόρων, της βελτίωσης της περιφερειακής συνδεσιμότητας και ενίσχυσης της κινητικότητας, της ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής & τόνωσης της αγοράς εργασίας καθώς και μέσω της ενδυνάμωσης της χωρικής συνοχής και της άμβλυνσης των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Ειδικοί επικοινωνιακοί στόχοι:

- Διασφάλιση της μέγιστης διαφάνειας ως προς τη διαχείριση -υλοποίηση του προγράμματος & αύξηση της ευαισθητοποίησης και της εμπιστοσύνης στις ευκαιρίες που παρέχει η ΕΕ.
- Άμεση & έγκυρη ενημέρωση δυνητικών δικαιούχων, οργανώσεων, εταίρων και άλλων πιθανών ενδιαφερομένων για τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και τις διαδικασίες πρόσβασης σε αυτές.
- Ενίσχυση αναγνωρισιμότητας, κατανόησης και θετικής στάσης για το ρόλο και τη συμβολή της ΕΕ μέσα από τη χρηματοδότηση των παρεμβάσεων του Προγράμματος.
- Υποστήριξη των δικαιούχων κατά την υλοποίηση των έργων ως προς την επικοινωνία και προβολή των αποτελεσμάτων και του αντίκτυπου των πράξεων που υλοποιούν.
- Συστηματική ενημέρωση του κοινού στόχου των δράσεων για τη σημασία των παρεμβάσεων που υλοποιούνται ως μέσου ενίσχυσης της αειφόρου και εξωστρεφούς ανάπτυξης της Περιφέρειας.

Κοινά – στόχοι:

- Ευρύ κοινό: Πολίτες σε περιφερειακό & εθνικό επίπεδο, ειδικές δημογραφικές ομάδες, ευπαθείς κοινωνικές ομάδες, άλλες συγκεκριμένες ομάδες/κοινοτήτες, θεματικά σχετικές με το Πελοπόννησος 2021-2027
 - ο Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες και κυρίως άτομα με αναπηρία (ΑμεΑ) και χρόνιες παθήσεις
 - ο Άτομα που αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού, συμπεριλαμβανομένων των απόρων και των παιδιών, των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων και των Ρομά
 - ο Γυναίκες
 - ο Άτομα που αναζητούν εργασία αλλά και μακροχρόνια άνεργοι
 - ο Μαθητές όλων των βαθμίδων και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης
- Δυνητικοί δικαιούχοι: Δυνητικά επιλέξιμοι δικαιούχοι του Προγράμματος
- Δικαιούχοι: Άμεσοι δικαιούχοι ή κατηγορίες δικαιούχων
- Εθνικές/ευρωπαϊκές διοικητικές αρχές και φορείς: Ευρωπαϊκά Όργανα και Οργανισμοί, Υπουργεία, κλπ.
- Οργανισμοί - Φορείς διάχυσης ενημέρωσης: ΜΜΕ, δίκτυα πληροφόρησης, διαμορφωτές κοινής γνώμης κ.α.
- Θεσμικοί κοινωνικοί εταίροι και φορείς κοινωνίας των πολιτών της Περιφέρειας Πελοποννήσου
- Γραφείο Europe Direct στη Καλαμάτα και στο Ναύπλιο
- Το Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (Κ.Ε.Τ.) του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου

Μέσα επικοινωνίας συμπεριλαμβανομένης της προβολής με μέσα κοινωνικής δικτύωσης:

Η επιλογή των μέσων ενημέρωσης θα λάβει υπόψη το εθνικό/περιφερειακό πλαίσιο. Τα μέσα/δράσεις επικοινωνίας θα περιλαμβάνουν τα εξής:

- Ιστοσελίδα του Προγράμματος (θα συνδέεται με την ενιαία δικτυακή πύλη που παρέχει πρόσβαση σε όλα τα προγράμματα της χώρας, όπως απαιτείται από το άρθρο 41 στοιχείο β)
- Μέσα κοινωνικής δικτύωσης της ΕΥΔ, περιλαμβανομένου του καναλιού στο you-tube για την προβολή αναρτήσεων
- Εκδηλώσεις με συμμετοχή κοινού
- Ενέργειες προβολής και δημοσιότητας (έντυπες ή ψηφιακές) & οπτικοακουστικές παραγωγές
- Ενεργή αξιοποίηση σε καμπάνιες και μέσα δικτύωσης της ΕΕ (#EUinMyRegion, #EU delivers in the Regions, κλπ)

Παρακολούθηση και αξιολόγηση:

Η αξιολόγηση της επικοινωνίας θα προδιαγράφεται ήδη από το στάδιο σχεδιασμού των επικοινωνιακών ενεργειών/ μέσων/εργαλείων, παρακολουθείται κατά την υλοποίηση και αποτιμάται μετά την ολοκλήρωσή τους. Εφόσον καθοριστούν οι στόχοι της εκάστοτε επικοινωνιακής ενέργειας, η αξιολόγηση θα υλοποιείται αξιοποιώντας δείκτες υλοποίησης, αποτελέσματος και επιπτώσεων. Ενδεικτικά:

- **Δείκτες υλοποίησης:** Αριθμός καταχωρίσεων, συχνότητα εκπομπών ραδιοφωνικού σποτ - προβολών τηλεοπτικού σποτ, αριθμός συμμετεχόντων ανά εκδήλωση/συνέδριο/σεμινάριο, ακόλουθοι/εντυπώσεις/ απόψεις για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, εντυπώσεις διαδικτυακής διαφήμισης, επισκεψιμότητα ιστοσελίδας, αριθμός ερωτημάτων Helpdesk, αριθμός συμμετεχόντων σε προσκλήσεις.
- **Δείκτες αποτελέσματος:** Ποσοστό αναγνωρισιμότητας, βαθμός ικανοποίησης/ χρησιμότητας από εκδηλώσεις, εμπλοκή με μέσα κοινωνικής δικτύωσης, προσπελασιμότητα ιστοσελίδας (εγγραφές, διάρκεια σύνδεσης) & βαθμός ικανοποίησης χρηστών.
- **Δείκτες επιπτώσεων:** Θετική άποψη για το Πρόγραμμα και την συμβολή της ΕΕ, διάδοση θετικού μηνύματος για το πρόγραμμα ή την ΕΕ λόγω της επικοινωνιακής ενέργειας, βαθμός εμπιστοσύνης στις εθνικές/ευρωπαϊκές αρχές.

Η ΕΥΔ θα καταρτίσει ειδικό επικοινωνιακό σχέδιο & θα υλοποιήσει στοχευμένες δράσεις επικοινωνίας για τα εμβληματικά έργα και τις δράσεις στρατηγικής σημασίας του Προγράμματος.

Προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός για την επικοινωνία θα διαμορφωθεί με βάση τις ανάγκες επικοινωνίας και τον προϋπολογισμό του Προγράμματος, θα ανέρχεται δε σε 21,25 % των συνολικών διαθέσιμων πόρων Τεχνικής Βοήθειας (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+), ήτοι 1.374.924,00 € Κοινοτική Συνδρομή.

8. Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Παραπομπή: Άρθρα 94 και 95 του ΚΚΔ

Πίνακας 14: Χρήση μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών, ενιαίων συντελεστών και χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με τις δαπάνες

Προβλεπόμενη χρήση των άρθρων 94 και 95 του ΚΚΔ	Ναι	Όχι
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών στο πλαίσιο της προτεραιότητας σύμφωνα με το άρθρο 94 του ΚΚΔ	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>
Από την έγκριση, το πρόγραμμα θα κάνει χρήση της επιστροφής της ενωσιακής συνεισφοράς βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες σύμφωνα με το άρθρο 95 του ΚΚΔ	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Εκτιμώμενο ποσοστό του συνολικού χρηματοδοτικού κονδυλίου στο πλαίσιο της προτεραιότητας στην οποία θα εφαρμοστούν οι ΑΕΚ σε %	Τύπος/-οι καλυπτόμενων πράξεων		Δείκτης ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών		Μονάδα μέτρησης για τον δείκτη ενεργοποίησης της επιστροφής ποσών	Τύπος ΑΕΚ (τυποποιημένη κλίμακα μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών)	Ποσό (σε EUR) ή ποσοστό (σε περίπτωση ενιαίων συντελεστών) των ΑΕΚ
					Κωδικός(1)	Περιγραφή	Κωδικός(2)	Περιγραφή			

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος I του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Προσάρτημα 1: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών και ενιαίων συντελεστών

B. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

Γ. Υπολογισμός της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών

1. Πηγή δεδομένων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίων δαπανών, κατ' αποκοπή ποσών ή ενιαίων συντελεστών (ποιος παράγαγε, συνέλεξε και καταχώρισε τα δεδομένα, πού αποθηκεύονται τα δεδομένα, προθεσμίες, επαλήθευση κ.λπ.)

2. Να διευκρινιστεί για ποιον λόγο ενδείκνυται η προτεινόμενη μέθοδος και ο προτεινόμενος υπολογισμός βάσει του άρθρου 94 παράγραφος 2 του ΚΚΔ για τον τύπο πράξης.

3. Να προσδιορίσετε τον τρόπο διενέργειας των υπολογισμών, ιδίως περιλαμβάνοντας τυχόν παραδοχές ως προς την ποιότητα ή τις ποσότητες. Κατά περίπτωση, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται και, εάν ζητηθεί, να παρέχονται στατιστικά αποδεικτικά στοιχεία και τιμές αναφοράς, σε μορφότυπο που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την Επιτροπή.

4. Να εξηγήσετε πώς εξασφαλίσατε ότι στον υπολογισμό της τυποποιημένης κλίμακας μοναδιαίου κόστους, κατ' αποκοπή ποσού ή ενιαίου συντελεστή έχουν περιληφθεί μόνον επιλέξιμες δαπάνες.

5. Αξιολόγηση από την ή τις ελεγκτικές αρχές της μεθοδολογίας υπολογισμού και των ποσών, καθώς και των ρυθμίσεων για τη διασφάλιση της επαλήθευσης, της ποιότητας, της συλλογής και της αποθήκευσης των δεδομένων.

--

Προσάρτημα 2: Συνεισφορά της Ένωσης βάσει χρηματοδότησης που δεν συνδέεται με δαπάνες

A. Σύνοψη των κύριων στοιχείων

Προτεραιότητα	Ταμείο	Ειδικός στόχος	Κατηγορία περιφέρειας	Ποσό που καλύπτεται από τη μη συνδεδεμένη με τις δαπάνες χρηματοδότηση	Τύπος/-οι καλυπτόμενης πράξης		Όροι που πρέπει να πληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Δείκτης		Μονάδα μέτρησης για τους όρους που πρέπει να εκπληρωθούν / αποτελέσματα που πρέπει να επιτευχθούν και που ενεργοποιούν την επιστροφή ποσών από την Επιτροπή	Προβλεπόμενο είδος της μεθόδου επιστροφής που χρησιμοποιείται για την επιστροφή ποσών στον/στους δικαιούχο/-ους
					Κωδικός (1)	Περιγραφή		Κωδικός (2)	Περιγραφή		

(1) Αναφέρεται στον κωδικό για τη διάσταση του πεδίου παρέμβασης στον Πίνακα 1 του παραρτήματος 1 του ΚΚΔ και στο παράρτημα IV του κανονισμού ΕΤΘΑΥ

(2) Αναφέρεται στον κωδικό κοινού δείκτη, κατά περίπτωση

Β. Λεπτομερή στοιχεία ανά τύπο πράξης

ΕΣ 2.ιv: Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου παρακολούθησης δεδομένων Κλιματικής Αλλαγής

Η Πελοπόννησος αντιμετωπίζει ως αποτέλεσμα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής την αύξηση της συχνότητας εκδήλωσης ακραίων καιρικών φαινομένων που δημιουργούν σοβαρούς κινδύνους. Με σκοπό την ενίσχυση της ανθεκτικότητας προτείνεται η δημιουργία ενός ερευνητικού επιχειρησιακού μηχανισμού για την παρακολούθηση και προσαρμογή στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Ο μηχανισμός, αποτελώντας φυσιολογική επέκταση των συμπερασμάτων του ΠεΣΠΚΑ Πελοποννήσου που εκπονήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών, στοχεύει στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών κλιματικών προκλήσεων με σημαντικά κοινωνικά και οικονομικά οφέλη, την ενίσχυση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Εκτιμώμενη έναρξη υλοποίησης 6/2023

ΕΣ: 2.v: Κατασκευή ή/και βελτίωση υποδομών συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων

Η διαχείριση της παραγόμενης από τις ΕΕΛ λυματολάσπης αποτελεί ζήτημα προτεραιότητας για την προστασία του περιβάλλοντος και την υγεία των πολιτών. Οι ΕΕΛ που λειτουργούν στην Πελοπόννησο εφαρμόζουν μεθόδους και τεχνικές διαχείρισης βασιζόμενες κυρίως στην αποδόμηση των οργανικών ουσιών αυτής, την αφυδάτωση, ξήρανση και διάθεση του τελικού υπολείμματος. Αποτελεί Στρατηγικής σημασίας ζήτημα η διαχείριση της λυματολάσπης στη βάση των πλέον πρόσφατων τεχνολογικών εφαρμογών διαχείρισης και στη βάση παραγωγής λυματολάσπης διαφορετικής σύνθεσης και φορτίου, με στόχο την ορθότερη περιβαλλοντικά διαχείρισή της, μείωση του κόστους διαχείρισης και διάθεσης του τελικού υπολείμματος. Εκτιμώμενη έναρξη υλοποίησης 1/2024

ΕΣ 4.στ: Βελτίωση της πρόσβασης των ΑμεΑ σε υποδομές και υπηρεσίες

Οι δράσεις άρσης των εμποδίων και βελτίωσης της πρόσβασης σε υποδομές και υπηρεσίες στην εκπαίδευση, κατάρτιση και εργασιακή ένταξη των ΑμεΑ είναι στρατηγικής σημασίας διότι συνεισφέρουν στην επίτευξη τόσο του οράματος της Περιφέρειας για κοινωνική συνοχή όσο και των κύριων στρατηγικών προτεραιοτήτων του ΣΠ4 & τροφοδοτούνται από τις εθνικές στρατηγικές μέσω των οποίων προωθείται η εφαρμογή των απαιτήσεων της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, την οποία η Ελλάδα κύρωσε με τον ν.4074/12, στοχεύοντας στην πλήρη και ισότιμη ένταξη των ατόμων με αναπηρία στις κοινότητες που διαβιούν. Εκτιμώμενη έναρξη υλοποίησης 1/2023

ΕΓΓΡΑΦΑ

Τίτλος εγγράφου	Είδος εγγράφου	Ημερομηνία εγγράφου	Τοπικός κωδικός αναφοράς	Κωδικός αναφοράς της Επιτροπής	Αρχεία	Ημερομηνία αποστολής	Απεστάλη από
Programme snapshot 2021EL16FFPR013 1.2	Συνοπτική απεικόνιση δεδομένων πριν από την αποστολή	19 Αυγ 2022		Ares(2022)5818129	Programme_snapshot_2021EL16FFPR013_1.2_el.pdf Programme_snapshot_2021EL16FFPR013_1.2_el_en.pdf Programme_snapshot_2021EL16FFPR013_1.2_en.pdf	19 Αυγ 2022	Κονδύλη, Ιουλία